

САРА ДДЖІО

Бунцзало

- - [Пролог](#)
 - [Розділ 2](#)
 - [Розділ 3](#)
 - [Розділ 4](#)
 - [Розділ 5](#)
 - [Розділ 6](#)
 - [Розділ 7](#)
 - [Розділ 10](#)
 - [Розділ 12](#)
 - [Розділ 13](#)
 - [Розділ 14](#)
 - [Розділ 15](#)
 - [Розділ 16](#)
 - [Розділі 17](#)
 - [Розділ 18](#)
 - [Розділ 19](#)
 - [notes](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
 - [4](#)
 - [5](#)
 - [6](#)
 - [7](#)
 - [8](#)
 - [9](#)
 - [10](#)
-

The Vinzadow

САРА ДЖІО

Бунцаро

Пролог

— Агов?

Здригнувшись від знайомого голосу, приємного, але геть невчасного, я розплющила очі. Дженніфер, моя онучка. *Але де я?* Або радше — чому вона *тут*? Я спантеличено кліпала очима. Мені снилися піщані пляжі й кокосові пальми — місце, у яке завжди рветься моє несвідоме. Цього разу навіть пощастило відшукати його в закапелках пам'яті.

Звісно, у тому місці був він — у формі, зі скромною усмішкою. Хвилі набігали на берег. Я чула, як вони зойкають, розбиваючись, а тоді шумують, цілуючи пісок мірадами бульбашок. Заплющивши очі міцніше, я знову побачила його в імлі сновидіння, яка надто швидко розвіювалася. «Не йди, — благало моє серце. — Залишся. Прошу, залишся». І він слухняно з'явився ще раз, привітно всміхаючись і простягаючи руки назустріч мені. У серці озвався знайомий трепіт і бажання.

А тоді він умить зник.

Я зітхнула й глянула на годинник, картаючи себе. *Пів на четверту.* Задрімала з книжкою. Знову. Спонтанна сонливість — справжнє прокляття старості. Я засоромлено підвелася на шезлонгу й відшукала роман, за прочитанням якого мене звалила втома. Книжка вислизнула з рук і лежала на землі догори палітуркою, із зім'ятими сторінками.

Дженніфер вийшла на терасу. Вулицею, тривожачи тишу, прогуркотіла вантажівка.

—Ось ти де, — сказала Дженніфер, усміхаючись димчасто-карими, як у дідуся, очима. На ній були джинси та чорний светр, тонку талію підкреслював салативий пасок. Сонячні промені вигравали на світлому каре. Дженніфер не здогадувалася, яка вона вродлива.

—Привіт, любя, — махнула я рукою. Очі зміряли терасу з ніжно-блакитними фіалками в теракотових вазонках. Вони засоромлено підводили голівки над землею, наче спіймані на іграх у багнюці діти. Озеро Вашингтон і далекі обриси Сіетла здавалися красивими, але водночас холодними й застиглими, як на картині в кабінеті стоматолога.

Я насупилась. Як дійшло до того, що я живу в малесенькій квартирі з голими стінами, телефоном у ванній і червоною кнопкою виклику екстреної допомоги біля туалету?

— Я знайшла дещо, — озвалася Дженніфер, настирливо відволікаючи мене від думок, — у смітнику.

Я пригладила своє тонке біле волосся.

— Що, люба?

— Лист. Напевно, загубився серед рекламного непотребу.

Я стиснула щелепи, щоб стримати позіхання, але нічого не вийшло.

— Поклади на столі. Зараз гляну.

Зайшовши до кімнати, я сіла на дивані й перевела погляд з кухні на віддзеркалення у вікні. *Бабуня*. Я бачила цю жінку щодня, але не припиняла дивуватися. *Коли я стала нею?* Пальці потягнулися до обличчя і пробіглися по зморшках.

Дженніфер сіла поруч.

— Сподіваюся, день у тебе видався кращим, аніж у мене.

Вона закінчувала магістратуру в Університеті Вашингтона й обрала для дослідження таємничий витвір мистецтва, який стояв на території кампуса. У 1964 році анонімний автор передав університету бронзову скульптуру молодої пари з лаконічним підписом: «Гордість і обіцянки». Дженніфер, зачарована роботою, сподівалася знайти митця й почути історію створення, але вже пів семестру пошуки не давали результату.

— Чи пощастило сьогодні щось знайти, люба?

— Ні, — похмуро відповіла вона й знизала плечима. — Я доклала так багато зусиль, щоб знайти відповіді, але так і не натрапила на слід. Прикро це визнавати.

Я і сама розуміла, як витвір мистецтва може засісти в голові. Дженніфер не знала, що майже все життя я шукаю картину, яку колись давно тримала в руках. Бажання побачити її знову металевим обручем стискало серце, але попри багаторічну працю з галерейниками та колекціонерами полотно мов у землю запалося.

— Розумію, що здаватися важко, люба, — делікатно мовила я, усвідомлюючи, який важливий для неї цей проект, і стиснула її долоні. — Є історії, яким не судилося прозвучати.

Дженніфер кивнула.

— Можливо, ти маєш рацію, бабуся, але я не готова скласти руки. Поки що. Напис на табличці має щось означати. І коробка, яку тримає в

руці чоловік. Вона замкнута, але працівники архіву нічого не знають про ключ, а це означає, — Дженніфер з надією усміхнулася, — що всередині може щось бути.

—Я захоплююся твоєю силою духу, люба, — сказала я, стиснувши в руці золотий медальйон, який носила й берегла багато років. Окрім мене, тільки одна людська душа знала, що таїться під невсипущою охороною застібки.

Дженніфер знову підійшла до стола.

—Тільки не забудь про цей лист, — сказала вона, узявши конверт. — Глянь, яка чудесна марка. Вона з... — Дженніфер уважно роздивлялася штамп. — З *Taïti*. — Серцебиття прискорилося, я підвела погляд і примружилася, щоб побачити лист у руках Дженніфер. — Бабусю, ти маєш *знайомих* на Таїті?

—Дай-но поглянути, — сказала я й підсунулася ближче.

Пильно оглянула конверт, вогкий від контакту з молочною упаковкою і поцяткований багряними бризками вчорашнього каберне. Ні, почерк та адресу не впізнаю. Хто міг писати мені з Таїті? І чому? Чому тепер?

—Ти його розпечатуватимеш? — нетерпляче зігнулася наді мною Дженніфер.

Руки трохи тремтіли, а я все крутила конверт у руках, проводячи пальцями по екзотичній марці із зображенням таїтянки в жовтій сукні. Я важко ковтала, намагаючись витіснити спогади, але вони просотувались у свідомість звідусіль, наче повінь, і ніякі мішки із землею вже не могли їх стримати.

Я не була спроможна опиратися й одним різким рухом розпечатала конверт.

Шановна місіс Годфрі!

Вибачте, що непокою. Я шукала вас багато років. Як я розумію, під час війни ви працювали медсестрою у військовому госпіталі на Бора-Бора. Якщо це так, мені дуже треба поговорити з вами. Я виросла на Таїті, але повернулася сюди лише тепер, щоб розгадати таємницю, яка тривожить мене від самої юності. Одного вечора 1943 року в тихому закутку пляжу на Бора-Бора відбулося жахливе вбивство. Ця трагедія переслідує мене досі, і я пишу книжку про події, що їй передували й наоб'як змінили острів назавжди.

Мені вдалося знайти архівні записи військової частини, і я помітила, що в день трагедії вам дали звільнення у відпустку. Можливо, ви пам'ятаєте події чи людей на пляжі того вечора? Минуло багато років, але раптом ви щось пригадаєте. Навіть маленька деталь допоможе в пошуках справедливості. Я благаю, подумайте про це та зв'яжіться зі мною. І, якщо плануєте ще раз навідатися на острів, тут є одна ваша річ, яку я знайшла. Можливо, ви будете раді знову її побачити. Залюбки покажу її вам.

З повагою, Женев'єва Торп

Я пильно вдивлялася в лист. Женев'єва Торп. Ні, уперше чую про цю жінку. Незнайомка. Пише мені й бентежить душу. Я похитала головою. Забудь. Минуло вже стільки років. Хіба я можу повернутись у ті часи? Хіба можу пережити це все заново? Я міцно заплющила очі, відганяючи спогади. Так, просто забудь. Адже це не офіційний запит і не кримінальне розслідування. Я нічого не винна цій жінці, цій незнайомці. Анічогісінько. Зараз викину конверт у сміття — і край. Аж тут я згадала останні рядки: «І, якщо ви плануєте ще раз навідатися на острів, тут є одна ваша річ, яку я знайшла. Можливо, ви будете раді знову її побачити». Моє і без того бідолашне серце загупало щосили. *Ще раз навідатися на острів? У моєму віці?*

— Бабусю, усе гаразд? — Дженніфер нахилилася до мене й обійняла рукою моє плече.

— Так, добре, — мовила я, заспокоюючись.

— Хочеш про це поговорити?

Я похитала головою і надійно заховала лист у журнал з кросвордами.

Дженніфер потягнулася до сумки й узялася щось у ній шукати. Зрештою витягла звідти великий конверт, старий і пожмаканий.

— Хочу тобі щось показати. Спочатку відкладала на потім, але, — глибоко вдихнула вона, — здається, зараз саме час.

Дженніфер простягнула конверт мені.

— Що це?

— Поглянь усередину, — повільно мовила онука.

Я підняла язичок і вийняла стос чорно-білих світлин, одразу упізнавши верхню.

— Це я! — вигукнула я, вказуючи на молоду дівчину в білій

медсестринській сукні. Удалині виднілася пальма. О, як я чудувалася з пальм, коли вперше ступила на острів майже сімдесят років тому! Я підвела очі на Дженніфер. — Де ти їх знайшла?

—Тато знайшов, — відповіла вона, пильно спостерігаючи за моїм обличчям. — Він перебирав старі коробки й надібав в одній фото. Попросив мене повернути їх тобі.

Серце стиснулося від передчуття, поки я гортала світлини. На другій на перевернутому каное, закинувши ногу, наче кінозірка, сиділа Кітті, моя подруга дитинства. Кітті *могла би* стати кінозіркою. У серці озвався знайомий біль, він завжди приходив разом з думкою про давню подругу, і час не зміг тому зарадити.

Було ще кілька фото, на яких чимало краєвидів з пляжем, горами, щедрою флорою, але, діставшись останньої світлини, я завмерла. *Вестрі. Мій Вестрі.* Розстебнув верхній гудзик однострою, ледь схилив голову набік, стоїть на тлі сплетеної з пальмового листя стіни бунгало. *Нашого бунгало.* За своє життя я зробила тисячі світлин і забула про більшість із них, але не про цю. Пам'ятаю кожну деталь, навіть чим пахло повітря того вечора: морською водою, квітом фрезії і місячним світлом. І те, що відчула, коли наші очі зустрілися крізь об'єктив фотоапарата. І те, що відбулося потім.

— Бабусю, ти його кохала, еге ж?

Солодкий голос Дженніфер обеззброював, і я засумнівалася у своєму рішенні.

—Так, — відповіла я.

—Ти про нього згадуєш тепер?

Я кивнула.

— Я завжди про нього згадувала.

Очі Дженніфер розширилися.

—Бабусю, що трапилося на Таїті? Що сталося із цим чоловіком? І лист... Чому він так на тебе подіяв? — Вона замовкла й узяла мене за руку. — Будь ласка, розкажи мені.

Я кивнула. *Хіба щось станеться, якщо я їй розповім?* Я вже стара жінка. Навряд чи це призведе до якихось наслідків. А якщо призведе, я з ними впораюся. Хочеться нарешті випустити таємниці на волю, наче кажанів з порохнявого горища. Я провела пальцем по золотому ланцюжку медальйона й кивнула:

—Гаразд, люба. Та попереджаю одразу: не розраховуй на казку.

Дженніфер сіла в крісло поруч.

—От і добре, — усміхнулася вона. — Казки мені ніколи не подобалися.

—А ще будуть темні сторінки, — досі вагалась я.

Вона кивнула.

—Але кінець щасливий?

—Не знаю.

Дженніфер здивовано глянула на мене. Я підняла фото Вестрі до світла.

— Історія ще не добігла кінця.

Серпень 1942 року

Кітті Морген, я чути про це не хочу! — З розгону я відставила склянку холодного м'ятного чаю, і вона ледь не тріснула. Мати буде щаслива, що набір венеційського скла вцілів.

—Але ти вже почула, — самовдоволено вицирилася Кітті. Обличчя сердечком і світлі неслухняні кучері, що вибивалися з-під шпильок, хоч як ретельно подруга їх вклала, — геть не ті риси, які викликають гнів. Та в цьому питанні я була непохитна.

— Містер Гелфмен — одружений чоловік, — мовила я максимально несхвальним тоном.

—Джеймс, — драматично протягла його ім'я Кітті, — надзвичайно нещасний. Чи знаєш ти, що його дружина тижнями пропадає? І навіть не каже, куди їде. Вона про котів краще дбає, ніж про нього.

Я зітхнула й відхилилася на спинку дерев'яної гойдалки, що висіла на гігантському горіхові в саду моїх батьків. Кітті сиділа поруч, як і в часи початкової школи. Я задивилася на пишну крону вгорі. Жовті прожилки на листі свідчили про неминучість осені. *Чому все неминуче змінюється?* Здається, ще вчора ми з Кітті були школярками, ішли додому, тримаючись за ручки, залишали підручники на кухонному столі й бігли до гойдалки, щоб ділитися таємницями, доки нас не гукнуть обідати. Тепер, коли нам двадцять один, ми дві дорослі жінки на порозі чогось, що ні я, ні вона не можемо передбачити.

Розділ 1

—Кітті, — повертаюся до неї. — Невже ти не розумієш?

— Чого не розумію? — У сукні з рожевими рюшами, зі своїми нестримними кучерями, які у вологому пообідньому повітрі ще більше виходили з-під контролю, подруга нагадувала ніжну троянду. Мені

кортіло захистити її від містера Гелфмена чи будь-якого іншого чоловіка, у якого Кітті збиралася закохатися, тому що жоден не вартий моєї найкращої подруги — тим паче одружений.

Я прокашлялася. *Хіба вона не знає про репутацію містера Гелфмена?* Кітті мусила пам'ятати табуни дівчат, які в школі змагалися за увагу найпривабливішого вчителя Лейксайда. Коли на англійській літературі на губах містера Гелфмена оживали рядки з «Як я люблю тебе» Елізабет Браунінг, перехопити на собі його погляд мріяла кожна. Дівочі пустощі. Але невже Кітті забула про інцидент з Кетлін Менсфілд п'ять років тому? Як таке можна забути? Сором'язлива, пишногруда й геть недалеко Кетлін підпала під чари містера Гелфмена. Вона кружляла біля учительської в обід і чекала на нього після уроків. Усі говорили про них, особливо коли хтось із дівчат помітив Кетлін і містера Гелфмена увечері в парку. А потім Кетлін зненацька припинила ходити до школи. Старший брат сказав, що вона переїхала до бабусі в Айову. І всі ми тямали, чому.

Я схрестила руки на грудях.

— Кітті, таких чоловіків, як містер Гелфмен, цікавить лиш одне. І ми обидві розуміємо, що саме.

Щоки Кітті спалахнули рум'янцем.

— Енн Келловей! Як ти смієш натякати, що Джеймс — звичайнісінький...

— Ні на що я не *натякаю*. Просто люблю тебе й не хочу, щоб моїй найкращій подрузі завдали болю.

Кітті похмуро махала ногами, і кілька хвилин ми гойдалися в тиші. Я засунула руку до кишені, на дні якої лежав конверт, і стиснула його в пальцях. Я забрала лист із пошти кілька годин тому й не могла дочекатися миті, коли побіжу до своєї кімнати та прочитаю його. Писала мені Нора, подруга з курсів медсестринства, яка служила в армії, у Службі медичних сестер, і щотижня надсилала хроніки з острова серед Тихого океану. І вона, і Кітті мали запальну вдачу й посварилися на останньому семестрі навчання, тому про листи я нічого не говорила. До того ж не хотілося зізнаватися, якою мірою Норині оповіді про війну й тропіки захоплюють мене. Вони читалися, наче роман, тож якась частина мене снила, як я беру щойно спечений диплом медсестри та їду туди, утікаючи від домашнього життя і нагальних рішень. Зрозуміло, що це тільки примха, лише мрія. Можна допомагати вдома: волонтерити в

муніципальному центрі або допомагати з провізією. Я рішуче відкинула думку пхатися до зони бойових дій у тропіках за кілька тижнів до весілля. І зітхнула, рада, що словом не проходила Кітті.

—Ти просто заздриш, — зрештою самовдоволено озвалася Кітті.

—Дурниці, — різко заперечила я, засунувши лист Нори ще глибше до кишені. Сонце, що завмерло високо в літньому небі, вихопило діамантовий перстень на моїй руці, і камінь яскраво зблиснув, наче сигнал маяка серед темної ночі, нагадуючи про незаперечний факт: я заручена. Знайшовся купець. — Я виходжу за Джерарда. І моєму щастю немає меж.

Кітті насурмилася.

— Невже ти не хочеш іще пожити перед тим, як... — вона витримала паузу, наче наступні слова далися їй важко, немов їх дуже неприємно вимовляти, — стати місіс Джерард Годфрі?

Я заперечно похитала головою.

—Дороженька, шлюб — це не самогубство.

Кітті відвернулася й уп'ялася поглядом у трояндовий кущ.

— Але міг би ним бути, — пробурмотіла вона. Я зітхнула й відхилилася на спинку гойдалки. — Вибач, — прошепотіла Кітті, повертаючись до мене. — Я просто хочу, щоб ти була щаслива.

Я взяла її за руку.

— Я і буду щаслива, Кітті. Якби ж ти в це повірила.

Почувши кроки, я обернулася і побачила нашу економку Максін з тацею в руках. Навіть на підборах вона впевнено йшла газоном, тримаючи важке срібне блюдо однією рукою. Якось тато назвав Максін граційною, і це щира правда. Вона практично пливла.

—Дівчатка, вам щось принести? — запитала Максін мелодійним голосом з помітним акцентом. Від мого дитинства вона майже не змінилася. Крихітна, з акуратними рисами обличчя, великими та блискучими зеленими очима, шкірою, що пахла ваніллю. Її волосся, що потроху сивіло, було зібране в охайний пучок, і жодне пасмо не сміло вибиватися. Максін убиралася в білий фартух, завжди чистий і до хрусту накрохмалений, і він щільно облягав її тонку талію. Багато родин у нашому районі мали прислугу, але тільки ми найняли *економку-французженку*, і мати часто згадувала про цей факт на вечірках з бриджем.

— Нічого не треба, Максін, дякую, — мовила я.

—Та ні, треба, — змовницьки озвалася Кітті. — Переконай Енн не виходити за Джерарда. Вона його не кохає.

— Це правда, Антуанетт? — запитала Максін. Мені було п'ять, коли вона прийшла до нас працювати та після побіжного огляду заявила: «Ви зовсім не схожі на Енн. Називатиму вас Антуанетт». Я тоді почувалася дуже витонченою.

—Звісно, ні. Кітті просто *не в гуморі*, — випалила я, кинувши на подругу несхвальний погляд. — Мені пощастило більше, ніж будь-якій дівчині в усьому Сіетлі. Я виходжу за Джерарда Годфрі.

І мені справді пощастило. Джерард був високий і неймовірно вродливий. Мужнє підборіддя, темно-коричневе волосся, карі очі. А ще він був казково заможний. Не те щоб я цим переймалась. Однак мати регулярно нагадувала, що у двадцять сім Джерард став наймолодшим віцепрезидентом Першого морського банку й очолить його в майбутньому, коли батько вийде на пенсію. Тільки безголова жінка вручила б гарбуза Джерарду Годфрі, тож коли він запропонував мені руку та серце прямо під цим горіхом, я, ні секунди не вагаючись, ствердно кивнула.

У матері новина викликала ейфорію. Вони з місіс Годфрі запланували цей союз, коли я ще була немовлям. Келловеї і Годфрі. Поєднання природне, як кава з вершками.

Максін узяла дзбан чаю з льодом і наповнила наші склянки.

—Антуанетт, — повільно мовила вона, — я коли-небудь розповідала вам історію моєї сестри Жанетт?

— Ні. Я навіть не знала, що в тебе є сестра, — я раптом усвідомила, що взагалі мало знаю про Максін.

—Так, — замислившись, тихо мовила Максін. — Вона покохала сільського хлопця з Ліона. Шалено кохали одне одного. Але батьки підштовхнули її до іншого чоловіка, що працював на заводі та пристойно заробляв. Тому вона розійшлася із сільським юнаком і побралася з робітником.

—Яка сумна історія, — сказала я. — І вона більше ніколи не зустрічала його?

— Ні. І була нещасна.

Я сіла рівніше та розгладила сукню з блакитного крепу. Корсет був ледь-ледь затісний. Мама часто їздила поповнювати гардероб до Європи й привезла звідти цю сукню. Вона завжди купувала мені трохи замалий

одяг.

— Так, це дуже сумно. І мені шкода Жанетт. Але ця історія не має жодного стосунку до мого життя. Розумієш, я кохаю Джерарда. У мене немає нікого іншого.

— Звісно, ви любите Джерарда, — сказала Максін і нахилилася, щоб підняти серветку, яка впала на траву. — Ви росли разом. Він вам як брат. — *Брат.* У цьому слові було щось моторошне, особливо якщо назвати так чоловіка, з яким збираєшся одружитись. Я здригнулася. — Мила моя, — вела далі вона, перехопивши мій погляд і всміхнувшись. — Це ваше життя і ваше серце. Так, зараз немає нікого іншого. Та, можливо, ви дали собі замало часу, щоб знайти його?

— Кого?

— Ваше єдине справжнє кохання, — відповіла Максін. Ці чотири слова злетіли з її вуст так легко, так природно, начебто це глибоке та складне почуття доступне кожному, хто його шукає. Як стигла слива, що висить на гілці й чекає, коли її зірвуть.

Я затремтіла від холоду (здіймався обідній бриз) і похитала головою:

— Я не вірю в казки про лицарів у сяйних обладунках. Я вірю, що кохання — це вибір. Ти зустрічаєш людину. Вона тобі подобається. Ти вирішуєш її любити. Ось так просто.

Кітті закотила очі.

— Жах, як *неромантично*, — пробурчала вона.

— Максін, — запитала я, — а ти? Ти була коли-небудь закохана?

Економка провела рушничком уздовж срібної таці, стираючи кола від наших склянок, і, не підводячи очей, мовила:

— Так.

Засліплена цікавістю, я навіть не подумала, що спогади про того чоловіка можуть завдати їй болю.

— Американець чи француз? Чому ти не вийшла за нього?

Максін не квапилася відповідати, і я одразу пошкодувала про вибрану тактику допиту. Проте зрештою вона сказала:

— Я не вийшла за нього, тому що він був одружений з іншою.

Ми підвели голови, почувши на сходах кроки тата. Він вийшов на терасу, попихкуючи сигарою, і пішов по траві до нас.

— Привіт, дівчинко. — Він усміхнувся в густі сірі вуса. — Я думав, ти повернешся додому аж у вівторок.

Я усміхнулась у відповідь.

— Кітті вмовила мене приїхати раніше.

Курси в Портлендському університеті закінчилися навесні, але ми з Кітті залишилися на два місяці практики, щоб здобути диплом медсестри. Батьків дуже непокоїло, що ми чинитимемо із цим документом. Ще, крий боже, використаємо за призначенням.

Натомість Джерард вважав заручини з дипломованою медсестрою чимось, одним словом, потішним. Наші матері, як і решта знайомих жінок, ніколи не працювали. Джерард жартував, що моєї зарплати не вистачить навіть на шофера, який возитиме мене на чергування, але якщо я справді схочу надягати білу шапочку й доглядати хворих, він мене підтримає.

Насправді я не уявляла, де хочу працювати. Я обрала медсестринство через різкий контраст із ненависним життям жінок мого середовища — матері, яка присвятила себе званим обідам і модній довжині жіночого вбрання, чи однокласницям, які, закінчивши школу, протягом місяців розкошували в Парижі чи Венеції, журачись лиш одним: як знайти багатого чоловіка, щоб не розлучатися зі звичним стилем життя.

Ні, я не вписувалась у шаблон. Я задихалася в його рамках. Тому медсестринство — суворе й без прикрас — знайшло відгук у моїй душі. Воно обіцяло реалізацію часточки мене, яка всеньке життя не знаходила вияву, часточки, яка прагнула допомагати іншим людям. Безкорисливо.

Максін прокашлялась.

—Я вже йду, — сказала вона татові, майстерно підхопивши тацю. — Вам щось принести, містере Келловей?

—Ні, Максін, не треба. Дякую. — Мені завжди подобалось, як тато розмовляв з нею — лагідно й чемно, на відміну від сердитої і нетерплячої манери матері.

Економка кивнула, рушила через смарагдовий газон і зникла в будинку.

Кітті стурбовано глипнула на мого тата.

—Містере Келловей?

—Що, Кітті?

—Я чула, що готується нова хвиля призову, — важко ковтнула вона, — на війну. Прочитала в газеті в поїзді. Ви не знаєте, хтось із Сіетла поїде?

— Ще рано про це говорити, Кітті Кет, — тато досі послуговувався прізвиськом, яке Кітті дістала в початковій школі. — Але події в Європі свідчать, що сила-силенна чоловіків поїде на війну. Щойно в центрі зустрів Стівена Редкліффа, він сказав, що в четвер відпливають двійнята Ларсони.

Я відчула, як усередині щось стиснулося.

— Терріта Ларрі?

Тато похмуро кивнув.

На рік молодші за нас із Кітті двійнята їдуть на війну. *Війна*. Це неможливо. Ще вчора вони смикали мене за кіски в початковій школі. Сором'язливий Террі з веснянкуватими щічками. Вищий і не аж такий веснянкуватий Ларрі, природжений комік. Обидва руді й нерозлучні. Я замислилась, чи дозволять їм стояти поруч на бойовищі? Тоді заплющила очі, відганяючи цю думку від себе, але вона не йшла. *Бойовище*.

Тато прочитав мої думки:

— Якщо ти хвилюєшся за Джерарда, то не варто.

Джерард не поступався силою і хоробрістю іншим чоловікам, але Мої спроби уявити його за стінами банку й без костюма були марні. Ні, я не хотіла, щоб він ішов воювати, але глибоко всередині прагнула побачити його у формі, побачити, як він бореться за щось більше, ніж долари й центи.

— Його родина має дуже важливу позицію в суспільстві, — вів далі тато. — Джордж Годфрі подбає, щоб його син залишився.

У серці зайнявся жахливий конфлікт: захищене становище Джерарда викликало водночас полегкість і зневагу. Це неправильно, що чоловікам з бідних родин доводилося боронити країну на війні, доки купка привілейованих уникала призову. Звісно, банківський магнат і колишній сенатор Джордж Годфрі вже літній, а Джерард — його права рука в банку. Утім прикро собі уявляти, що брати Ларсони б'ються в бункері посеред холоднющої європейської зими, а Джерард крутиться на зручному шкіряному кріслі в теплому офісі.

Тато прочитав неспокій у моїх очах.

— Не переймайся. Адже я бачу, що тобі тривожно.

Кітті склала руки на колінах і дивилася в одну точку. Мабуть, вона думала про містера Гелфмена. *Він також піде на війну?* Навряд чи йому більше ніж тридцять вісім, а отже, підпадає під призов. Я зітхнула,

щосили воліючи, щоб війна скінчилася. Її моторошні вісті нависали над нами, пробираючись у кожную щілину й отруюючи прекрасний літній день.

— Мама сьогодні вечеряє в місті, — сказав тато, якимось невпевнено глянувши на будинок, але цей сумнів без сліду зник до того, як я перехопила його погляд. — Матиму за честь повечеряти у вашій компанії, леді.

Кітті похитала головою.

— Маю плани, — загадково сказала вона.

— Вибач, тату, я вечеряю з Джерардом.

Він кивнув і на мить видався розчуленим:

— Тільки погляньте на себе. Уже дорослі, з грандіозними планами.

А, здається, секунду тому сиділи тут і гралися ляльками.

Правду кажучи, було б чудово повернутись у ті безтурботні веселі дні, які крутилися навколо паперових ляльок, переодягань і чаю з подругами. Я застєбнула светр, бо здіймався вітер — вітер змін.

— Ходімо всередину, — запропонувала я, схопивши Кітті за руку.

— Гарзд, — мило всміхнулася вона.

І ми знову перетворилися на Кітті й Енн.

* * *

Очі пекло від сигаретного диму. Він хмарою висів над столом. Приглушене світло. Це «Кабана-клуб» — місце, куди в суботній вечір з'їжджався танцювати весь Сіетл. Я мружилася, намагаючись розгледіти сцену.

Кітті підсунула до мене коробочку, загорнуту в блакитний папір. Блиснула золотава стрічка.

— Що це?

— Це для тебе, — усміхнулася вона.

Я запитально глипнула на Кітті, тоді на коробочку, розв'язала стрічку та розгорнула папір. Біла ювелірна коробочка. Піднявши віко, я побачила всередині блискучу річ.

— Кітті?

— Це брошка. Брошка дружби. Пам'ятаєш, у дитинстві ми мали крихітні перстеники? — Я кивнула, не певна, чому саме печуть очі: через дим чи спогади про часи, коли все було просто. — Я подумала, що нам потрібна версія для дорослих, — сказала Кітті, відкидаючи з плеча пасмо волосся. Аналогічна брошка красувалася на її сукні. — Бачиш? У

мене теж є.

Кругла срібна дециця була поцяткована блакитними камінчиками, які склались у троянду. Вона іскрилася в притлумленому світлі клубу. Обернувши брошку, я помітила гравіювання: «Для Енн. З любов'ю — Кітті».

— Дуже красива, — сказала я, пришпилюючи її до сукні.

Кітті засяяла.

— Я хочу, щоб це був символ нашої дружби. Щоб ми пам'ятали, що в нас немає секретів одна від одної, і не дозволяли ні часу, ні обставинам це змінити.

Я кивнула на знак згоди.

— Завжди носитиму її.

— Я теж, — усміхнулася Кітті.

Ми сьорбали газовану воду й розглядали переповнений клуб, у якому друзі, однокласники, знайомі насолоджувалися, можливо, останньою суботою перед тим, як вітер вихопить їх і понесе в майбутнє. На війну. Під вінець. У невідомість. Я важко ковтнула.

— Глянь на Етель і Девіда Бартона, — прошепотіла Кітті мені на вухо та вказала на пару коло барної стійки. — Він усю її обмацав.

Кітті не зводила з них очей занадто довго.

— Їй має бути соромно, — похитала я головою. — Вона заручена з Генрі. Хіба він не поїхав на навчання?

Кітті кивнула, але не квапилася перебрати мою осудливу гримасу. Якраз навпаки.

— Хіба тобі не хочеться, щоб хтось кохав тебе *так* сильно?

Я зморщила носа.

— Люба моя, ніяке це не кохання.

— Звісно, що кохання. — Кітті підперла щоку рукою. Ми спостерігали, як парочка, тримаючись за руки, неспішно йшла на танцмайданчик. — Девід божеволіє від неї.

— Так, божеволіє, — сказала я. — Проте не кохає.

Кітті знизала плечима.

— Зате між ними є пристрасть.

Я дістала із сумочки дзеркало та припудрила ніс. От-от з'явиться Джерард.

— Пристрасть для дурнів, — мовила я і захряснула пудреницю.

— Хай навіть так, — відповіла Кітті. — Але я все одно їй піддамся.

— Кітті!

— Що?

— Не кажи так.

— Як?

— Як розпусниця.

Кітті захихотіла, і тієї самої миті до столика підійшли Джерард і його друг Макс. Невисокий кучерявий хлопець з відкритим чесним обличчям, серце якого без вороття вкрала моя подруга.

— Переповіси нам свій жарт, Кітті, — усміхнувся Джерард. Я обожнювала його чарівну та впевнену усмішку. Він височів над столом у сірому костюмі й поправляв запонку на манжеті. Макс виструнчився, не зводив очей з Кітті та, здавалося, от-от захекає, як німецька вівчарка.

— Енн, розкажи ти, — з викличною усмішкою відмахнулася Кітті.

Я прокашлялася, лукаво всміхаючись.

— Так, Кітті якраз сказала, що, гм, що вони з Максом танцюють краще за нас, — сказала я і переможно глянула на подругу. — Ти можеш у це повірити, Джерарде?

Джерард засміявся, а Макс аж засяяв.

— Ні, ми не дозволимо їй таке говорити, правда, мила? — Джерард глянув на танцмайданчик і простягнув мені руку. — Можна вас?

Гурт заграв нову композицію, Макс переступав з ноги на ногу, але на обличчі ясніла усмішка до вух. Кітті закотила очі, але подала йому руку.

Джерард спокійно й галантно тримав мене за талію. Міцно й упевнено, і я це обожнювала.

— Джерарде! — прошепотіла я йому на вухо.

— Що, кохана? — Танцював він не менш прекрасно, ніж поводився з грошима, не пропускаючи жодного пенні.

— Ти відчуваєш?.. — Я витримала паузу, щоб обміркувати, що саме хочу запитати. — Ти відчуваєш до мене *пристрасть*?

— Пристрасть? — Він стримав смішок. — Ох, ти диво. Звісно, відчуваю.

І пригорнув міцніше.

— Справжню *пристрасть*? — перепитала я, не задоволена відповіддю.

Він зупинився і ніжно підняв мої долоні до свого підборіддя.

— Ти що, сумніваєшся в моїх почуттях? Енн, за стільки часу ти вже

мала б зрозуміти, що я кохаю тебе понад усе на світі.

Я кивнула й заплющила очі. За кілька секунд пісня закінчилася, і почалася нова, повільніша. Я пригорнулася ближче до Джерарда, так близько, що чула його серцебиття, як і він чув моє. Ми гойдалися під гіпнотичну мелодію кларнета, і з кожним кроком я запевняла себе, що в нас вона є. Звісно, є. Джерард кохає мене до нестями, і я його теж. Які все-таки безглузді були ці сумніви. Це Кітті посіяла їх. *Kimmi*. Я глипнула на неї і побачила, як невдоволена подруга танцювала з Максом, коли раптом на танцмайданчику з'явився містер Гелфмен. Він рушив просто до них, щось сказав Максу й узяв Кітті за талію. Засмучений Макс поспішно зник.

— Чому Кітті з *Джеймсом Гелфменом*? — спохмурнів Джерард.

— Мені це не подобається, — мовила я, доки містер Гелфмен крутив її всією залогою, неначе ляльку. Його руки опускалися надто низько та стискали її тіло занадто сильно. Я згадала Кетлін, бідолашну Кетлін, і скривилася.

— Ходімо звідси, — сказала я.

— Так швидко? — здивувався Джерард. — Ми навіть не повечеряли.

— Максін залишила кілька сендвічів у холодильнику. Я більше не хочу танцювати.

— Це через Кітті? — запитав він.

Я кивнула. Бо знала, що Кітті вже не зупинити. Вона чітко дала це зрозуміти. Але хай мені грець, я не збираюся дивитись, як найкраща подруга віддає своє серце та честь чоловіку, який її не вартий. *Одруженому* чоловікові, який її не вартий. Та це не все, було ще дещо, чого розум не квапився визнавати, але серце вловило одразу. Я заздрила Кітті. Хотіла *відчути* те, що відчуває вона. І боялася, що ніколи не зможу.

Швейцар подав блакитний оксамитовий плащ, і я взяла Джерарда під руку. Тепло. Безпека. Захищеність. Я сказала собі, що мені надзвичайно пощастило.

Чому мені важко дихати? У голові все пливло, і я схопилася за ручку на дверцятах, щоб повернути рівновагу.

— З тобою все гаразд, люба?

— Так, просто свіжого повітря схотілося, — відповіла я, опускаючи вікно.

Він погладив мою руку.

— Вибач, кохана, я тебе втомив?

— Трошечки, — мовила я. — Просто попереду так багато рішень. Можна ми не будемо ухвалювати всі нараз?

— Звісно, — кивнув Джерард. — Найближчим часом жодних розмов про будинки.

Він повернув у Віндермер повз пишні підсвічені колони, які обрамляли в'їзд. Тут починалася священна оаза, де садівники підстригали газони манікюрними ножицями та причісували кожну пелюстку на клумбі, а гувернантки так само ретельно доглядали дітей. Ми проїхали повз будинок Джерардових батьків, сірий особняк зі шпильастим дахом на Гілмор-авеню, білий колоніальний будинок Ларсонів з підстриженим живоплотом і кам'яними урнами, доставленими з Італії. *Що зі мною не так?* Поруч чоловік, який кохає мене та хоче подарувати красиве й розкішне життя, до якого я звикла. Ганьба мені.

Джерард поставив машину на під'їзді до будинку моїх батьків, ми увійшли й попрямували на темну кухню.

— Максін уже напевно спить, — сказала я, зиркнувши на годинник. Дев'ята тридцять. О дев'ятій Максін завжди завершує роботу й рушає до своєї кімнати.

— Хочеш сендвіч? — запитала я.

— Ні, дякую, — відповів Джерард, звірившись із «ролексом» на зап'ясті — моїм подарунком на його двадцять п'ятий день народження.

Почувши кроки, ми підвели голови.

— Тату? — Я виглянула з-за рогу й побачила жіночу фігуру, що спускалася сходами в темряві. — Мамо?

Проте, увімкнувши світло, я побачила, що помилялася.

— Ваша мати ще не приїхала додому, — мовила Максін. — Я щойно віднесла свіжі рушники у вашу ванну. Франческа сьогодні вихідна, але рушники вам уранці знадобляться.

— О Максін! Так пізно, а ти переймаєшся щодо *моїх рушників*. Чути про це не хочу! Будь ласка, відпочинь. Ти надто тяжко працюєш.

Коли вона підвела очі, щоб глянути на годинник, я помітила довкола них вологий блиск. *Вона плакала чи просто втопилася за день?*

— Тоді добраніч, — кивнула Максін. — Якщо вам нічого не треба.

— Ні, дякуємо. Солодких снів, Максін.

Я обійняла її за шию, як часто чинила в дитинстві, а потім вдихнула аромат ванілі на її щоках.

Коли Максін пішла, Джерард діловито поцілував мене. *Чому його поцілунки такі короткі?*

— Уже пізно, — сказав він. — Гадаю, мені пора.

— А може, залишишся? — мовила я і притягнула його до себе, крадькома позираючи на диван у вітальні. Чому Джерард завжди такий практичний?

— Нам потрібно відпочити, — похитав він головою. — Завтра важливий день.

— Важливий день?

— Прийом, — хитро примружився він. — Невже ти забула?

Це справді вилетіло у мене з голови. Батьки Джерарда організовували в себе прийом на честь заручин, прямо на тому величезному ідеально підстриженому газоні, який цілком міг конкурувати з полем для гольфу в татовому заміському клубі. Буде жива музика, крокет, крижані скульптури, таці з крихітними сендвічами й офіціанти в білих рукавичках.

— Вдягни гарну сукню і будь там о другій, — усміхнувся Джерард.

— Ну, із цим я впораюся, — відповіла я, спершись на двері.

— Добраніч, люба, — сказав він і рушив до машини.

Я стояла й дивилася, як його авто віддалялося, доки тиша серпневої ночі не проковтнула гул мотора.

Розділ 2

— Максін!

Я розплющила очі, кліпнула кілька разів, силкуючись у напівпритомному стані розпізнати голос — гучний, пронизливий, трохи лютий, але більше невдоволений і однозначно розчарований.

Мати. Удома.

— Я сказала тобі, що Енн вдягне сьогодні блакитну сукню. Чому вона не попросована? — Голос наближався і лунав майже біля моїх дверей.

Я скинула покривало, сіла, потяглася по халат і на мить завагалася, перш ніж опустити ноги на холодну дерев'яну підлогу. *Бідолашна Максін.* Вона не заслужила, щоб на неї кричали. Знову.

Я відчинила двері.

— Мамо, — насторожено мовила я. Сперечатися з її модними рішеннями марно, але в мене була краща ідея. Я повільно вийшла в коридор. — Я хотіла вдягнути червону сукню, яку ти привезла з Парижа.

Мати всміхнулася. Вона саме розсувала штори, сердито зиркаючи на Максін.

— Ох, доброго ранку, любя, — сказала мама й рушила до мене. — Я не знала, що ти ще спиш.

Моє обличчя опинилося в її долонях.

— Маєш утомлений вигляд, любя. Засиділася допізна вчора? З Джерардом?

Вона завжди вимовляла його ім'я з ноткою захвату, наче йшлося про шоколадний торт. У мене вже не раз закрадалася думка, що мати сама не відмовилася б побратися з Джерардом Годфрі.

Я похитала головою:

— Ні, я рано лягла.

Мати кивнула на набряки під очима.

— А звідки темні кола?

— Не могла заснути.

Максін боязливо підійшла до нас із плічками в руці.

— Антуанетт, ця сукня?

Я кивнула.

—Максін, я не хотіла б, щоб ти так її називала, — гримнула мати. — Вона вже не дівчинка, а доросла майже одружена жінка. Будь ласка, уживай її справжнє ім'я.

Максін кивнула.

—Мамо, — скрикнула я, простягаючи руку Максін, — мені подобається, коли мене називають Антуанетт.

Мати знизала плечима. На вухах виблискували нові діамантові сережки.

—Гадаю, це вже не має значення. Наступного місяця ти станеш місіс Джерард Годфрі, і це найважливіше ім'я у світі. — Мене наче шпигнули в серце. Ми з Максін зустрілися поглядами й тямуче кивнули. — Люба, ти впевнена, що варто вдягати червону сукню? — вела далі мати, схиливши голову набік. Вона була вродлива, і мені й близько не досягнути такої вроди. Це я давно зрозуміла. — Не впевнена, що це твій колір.

Максін глянула прямо в очі матері, а таке траплялося дуже рідко, і сказала:

—Сукня сидить на ній ідеально, місіс Келлоуей.

Не посперечаєшся. Мати стонула плечима.

— Ну гаразд, вдягай що хочеш. За дві години виїжджаємо, тому збирайся, — сказала вона і, вже відійшовши до сходів, повернулася до нас із Максін, додала: — Люба, не забудь підібрати волосся вгору. Так у тебе кращий профіль.

Я згідливо кивнула. Мати передплачувала всі модні журнали та щороку відвідувала покази в Нью-Йорку й Парижі. Вона переймалася зовнішністю набагато більше, ніж інші матері: завжди дизайнерські сукні, ідеальні зачіски, найсвіжіші аксесуари. І задля чого? Тато рідко щось помічав. І що більше одягу вона накопичувала, то нещаснішою здавалася.

Коли мати вже не могла нас почути, я обернулася до Максін і закотила очі.

—Ну в неї й *настрій* сьогодні.

Максін подала мені сукню. У її очах досі читався біль від матиного зневажливого тону. Ми зайшли в кімнату, я зачинила двері й притулила сукню до себе.

—Ти впевнена, що вона мені личить?

— Що вас тривожить, Антуанетт?

Її очі пронизували мене наскрізь, вимагаючи відповіді, яку я не була готова озвучувати. Я втупилась у босі ноги та дерев'яну підлогу.

— Не знаю, — мовила я, вагаючись. — Я боюся, що це все відбувається зашвидко.

Максін кивнула.

— Ви про заручини?

— Так, — відповіла я. — Я люблю його, справді. Він дуже хороша людина.

— Так, він хороша людина, — повторила Максін, запитально дивлячись на мене.

Я сіла на ліжко й стомлено сперлася на узголів'я.

— Я розумію, що ідеальних людей не існує. Та часом зринає думка, що я кохала б його дужче, а почуття стали б глибші, якби він учинив правильно.

Максін повісила сукню на двері:

— І пішов воювати?

Я кивнула.

— Я тільки хочу, щоб у нього, у нас дещо змінилося.

— Що, любя?

— Хочу пишатися ним, як інші жінки пишаються чоловіками, які йдуть на війну. — Я на мить замовкла, згадуючи про знайомі пари. — Хочу відчувати пристрасть до нього. — І нервово захихотіла. — Кітті вважає, що в нас мало пристрасті.

— Ну, — очікувально сказала Максін, — а ви?

— Я не знаю, — відповіла я і відмахнулася від цієї думки. — Ти лиш послухай мене! Тільки геть жахлива наречена може собі дозволити таке говорити. Джерард — просто мрія. Мені пощастило з ним. Час уже почати грати свою роль.

Максін глянула мені у вічі. Усередині неї розгорялося полум'я.

— Ніколи не говоріть так, Антуанетт, — карбувала кожне слово вона, наскільки давав змогу відчутний акцент. — Не можна грати роль у житті, а особливо в коханні. — Жінка обійняла мене за плечі, наче в дитинстві, притулившись своєю щокою до моєї. — Будьте собою. І ніколи не нехтуйте те, що каже серце. Хай навіть це боляче, хай навіть шлях, на який воно кличе, здається дуже важким і непевним.

Я зітхнула й ткнулася обличчям у її плече.

—Максін, чому ти кажеш мені усе це? Чому тепер?

На її лиці проступив гіркий жаль, але вона видушила усмішку:

—Тому що я не послухала свого серця. І шкодую про це.

* * *

Мати Джерарда Грейс Годфрі здавалася могутньою жінкою. Темні очі й гострі риси, завдяки яким її син став красенем, на жіночому обличчі творили какофонію. Але усмішка згладжувала їх. У дитинстві я часто мріяла, щоб мати була хоч трохи схожою на місіс Годфрі, яка попри багатство та статус залишалася практичною і розважливою. Вона не поспішала скинути виховання дітей на гувернанток, як інші жінки з її середовища. Коли в дитинстві хтось із братів Годфрі падав і розбивав коліно, вона відмахувалася від няні, присідала, сама перев'язувала рану й цілувала дитину.

Якось у молодшій школі я ненароком підслухала, як мати скаржилася татові:

— Не знаю, чому Грейс Годфрі не дає няні виконувати її роботу.

І я геть не здивувалася, коли, приїхавши до будинку Годфрі, ми з батьками побачили, що Грейс задумала допомогти обслузі й перенести крижану скульптуру — величеньку качку та трьох каченят, які рядочком крокували за мамою — з тераси на стіл посеред газону.

—Зачекайте, я допоможу, — гукнув тато.

—Грейс, обережно, — заворувала мати. — Ти надірвеш спину.

Качка небезпечно нахилилася й от-от полетіла б, але встиг тато, і місіс Годфрі облишила тацю.

—Дякую, — сказала вона й повернулася до матері. — Привіт, Луллен, привіт, Енн. Підхожий день для вечірки, правда?

—Так, — відповіла я, задивившись у синє небо, на якому мешкала одна-єдина хмаринка. На широкому газоні розкинулися столи з бузковими скатертинами. Кожен стіл прикрашала ваза з фіолетовими гортензіями. — Усе... — мене переповнили емоції, і голос урвався. Це все для мене та Джерарда. На честь нашого союзу. — Усе таке красиве.

—Я рада, що тобі подобається. — Місіс Годфрі стиснула мою руку міцною долонею. — Джерард чекає на терасі, люба.

Я бачила його здаля. Розлігшись на канапі, Джерард палив сигару з батьком. Розумний, вродливий, сильний — наче зі сторінок маминих модних журналів. Помітивши мене, він швидко підвівся й урочисто затягнувся.

—Енн, — махнув рукою, — я вже спускаюся.

Я розгладила пояс сукні, а у вухах бриніли слова Максін: «Не можна грати роль у житті, а особливо в коханні». Однак усі грають роль, хіба не так? Мати. Тато. Кітті також. Навіть Максін. Чому це я мушу поводитися по-іншому?

Через кілька секунд руки Джерарда лягли на мою талію.

—Ти, — прошепотів мені на вухо він, — найкрасивіша жінка з усіх, кого я бачив.

Мої щоки спалахнули.

—Ти справді так думаєш?

—Я знаю це. Звідки ця сукня? Не можу на тебе намілюватися. — Я вдягла її для тебе, — сказала я. — Хотіла, щоб ти...

—Та невже це Ітан Веґоне? — Джерард примружено стежив за воротами саду, крізь які увійшли чоловік і жінка на останніх місяцях вагітності. — Вибач, що перериваю, кохана, але це мій давній університетський друг. Ходімо, я вас познайомлю.

Усе пообіддя минуло в суцільних «дозвольте відрекомендувати» і «приємно познайомитися», Джерарда я майже не бачила, він зрідка махав рукою з протилежного боку тераси чи цмокав у щоку, проходячи повз. Заручини — не для заручених.

Коли дзвіночок сповістив про вечерю, я озирнулася в пошуках Кітті, усвідомивши, що досі її не бачила. Дивно, адже вона давним-давно знала про вечірку. Почався бенкет, а її місце за головним столом поруч зі мною і Джерардом лишалося порожнім. Коли музиканти заграли першу пісню, «Ти не йдеш із моїх думок»^[1], я захвилювалася.

—Джерарде, — прошепотіла я йому на вухо, коли ми погойдувалися на паркеті. Тепле вечірнє повітря пронизувала, мабуть, тисяча поглядів — усі дивилися на нас. Я намагалася про це не думати. — Кітті не прийшла. Я хвилююся за неї.

— Мабуть, вибилася з графіка, — безжурно відказав він. — Ти знаєш Кітті.

Так, Кітті часто запізнювалася. Але не на п'ять годин, тим більше на заручини найкращої подруги. Ні, щось не так. Я відчувала.

Ми кружляли на паркеті, і я схилила голову на лацкан Джерардового піджака. Заплющила очі та, як завжди, дозволила вести себе, не претендуючи на першість. Натомість вслухалась у слова: «Ти не

йдеш із моїх думок, як мотив, що закарбувався в пам'яті...» А Джерард? Він не йде з моїх думок?

—Джерарде, — прошепотіла я, — ти не думав про війну? Зголоситися?

Він відхилився назад і глянув на мене.

—Кохана, не треба хвилюватися, що мене призвуть. Батько про все подбав.

Я нахмурилася.

—Ох, — я ретельно добирала слова, — але хіба тебе не бентежить, що...

— Що саме?

Я загубила думку, краєчком ока помітивши рух біля садової брами. Хтось махав, намагаючись привернути мою увагу. Сліпучі вогні танцмайданчика глушили все за його межами, і я чимдуж примружилася, щоб розгледіти людину. *Кітті*. Вона стоїть коло входу. *Там хіба зачинено? Чому вона не заходить?* Подруга притуляла носовичок до очей. *Ні, щось не так.*

Пісня закінчилася, і на паркет вийшли інші пари. Прихилившись до Джерарда, я прошепотіла:

—Ти не проти цю пропустити?

Він здивовано усміхнувся і кивнув. Тоді я побігла до воріт, за якими, поклавши голову на коліна, на бордюрі сиділа Кітті.

— Кітті, що трапилось? — Я побачила її обличчя: від сліз макіяж розтерся і поплав аж на щоки, очі почервоніли.

—Ти, певно, вважаєш мене найжахливішою у світі подругою, — схлипнула вона й знову зарилася лицем у коліна.

Я погладила її по голові та взялася заколювати блудні локони шпильками, але це не допомогло. Ще ніколи не бачила аж таких скуйовджених кучерів.

—Звісно, ні, люба. Що сталося? Розкажи мені.

—Енн, мені дуже шкода, що я так тебе підвела, — рюмсала вона. — Тепер ти думаєш, що я нікчемна подруга. І це правда. Я нещасна й не гідна зватися подругою.

Кітті знову захлипала, я вийняла з кишені свіжий носовичок і простягнула їй.

—Ти не нікчемна подруга, — сказала я. — Ти моя найкраща подруга.

Кітті висякалась і підвела на мене сповнені горя очі. У них світився смуток, щирісінький сум з ноткою відчаю. Переді мною була жінка на порозі кардинальної зміни. Я відвела погляд.

—Я приїхала кілька годин тому, — сказала Кітті. — Але так і не змогла увійти.

—На бога, чому?

Вона ще раз висякалася.

—Тому що не можу бачити, як я втрачаю тебе.

—Але я нікуди не пропаду, Кітті.

—Пропадеш, — сказала вона. — Ти вже пропадаєш. Виходиш заміж. Змінюєшся. І я розумію, що мушу радіти за тебе, але не можу позбутися думки, що втрачаю тебе.

—Ох, Кітті. Ти ніколи не *втрапиш* мене!

Вона похитала головою.

—Втрачу. І це природно. Просто я не можу змиритися із цим. — Вона кивнула на вечірку по інший бік живоплоту та додала: — Тому я не змогла зайти. Вибач мені, Енн.

Я взяла її за руку.

— Ні, — твердо сказала я. — Не треба вибачень.

Я витерла самотню сльозу з її щоки подолом сукні.

—Енн, — думки Кітті блукали десь далеко. — Я маю тобі щось сказати.

— Що? — відпустила я її руку.

—Тобі це не сподобається.

—Усе одно кажи. — Я приготувалася слухати, хай що почую.

—Я ухвалила важливе рішення, яке вплине на моє майбуття, — сказала Кітті та прокашлялася. — Ти вибрала свій шлях, а тепер моя черга.

— Про що ти, Кітті?

Вона глибоко вдихнула, щоб заспокоїтися.

—Пам'ятаєш, що ми пообіцяли одна одній, коли разом записалися на курси медсестринства?

—Так, — кивнула я. — Ми поклялися, що нізащо не станемо такими, як наші матері.

—Саме так. — Кітті дивилася просто себе. — Що ми прагнемо іншого життя, життя, у якому буде сенс.

Я спохмурніла.

—Кітті, якщо ти натякаєш, що, одружившись із Джерардом, я...

—Ні, — квапливо урвала вона. — Я зовсім не це маю на увазі. Тільки хотіла сказати, що раптом зрозуміла: я можу присвятити своє життя, свої вміння дуже важливій меті. Я думала про це довго, відколи вперше пішли чутки про війну, але сьогодні нарешті усвідомила свій обов'язок, Енн.

Я міцно стиснула долоні.

—Я їду, — вела далі Кітті. — їду далеко — на тихоокеанські острови. Я вступаю в Службу медичних сестер, щоб допомагати нашим солдатам. Сьогодні я їздила до міста, у центр, де реєструють добровольців. Енн, там потрібні дипломовані медсестри. Конче потрібні. Нарешті маю шанс здійснити щось по-справжньому важливе.

Серце закалатало від почуттів. Я пригадала історії з Нориних листів: вологі задушливі ночі, зорі, до яких можна дотягнутися рукою, краса й таємниці, страх загибелі, війна, що чатує за рогом. Солдати. І поки мені ледве вистачало сміливості мріяти про це, Кітті тихо наважувалася поїхати.

Я копнула камінчик, і той полетів на дорогу.

—Ти впевнена?

—Так, — тихо відповіла вона. Я зітхнула. — Послухай, — знову заговорила Кітті. — Ти виходиш заміж. Усі навколо або одружуються, або вступають до університету, або кудись їдуть. Я не збираюся сидіти згорнувши руки та дивитись, як усе змінюється. Я хочу бути частиною змін.

Так, зміни чекали на нас обох, байдуже, хочемо ми цього чи ні. Що ближче вони, то важче на душі. І зараз, коли ми глянули їм просто в обличчя, у серці заворушився гострий біль, який я не могла ігнорувати.

—Звісно, матері геть зовсім не подобається, — вела далі Кітті, — що я втечу на нецивілізований острів, сплутаюся з «дикунами» та житиму серед солдатів. Але мені байдуже. Мені байдуже, що думають інші, окрім, — обережно мовила вона, — тебе.

Думка про Кітті на острові була нестерпна, та не через «дикунів» і солдатів, хоч присутність останніх викликала неспокій. Нестерпною вона була тому, що подруга залишала все та від'їжджала до іншої частини світу без мене.

— Я листувалася з Норою, — нарешті зізналась я.

Кітті насумрилась, а тоді раптом її очі засвітилися.

— Вона зараз у Полінезії?

— Так. Переконувала мене теж поїхати.

Кітті вищирила зуби.

— Ну, тоді вона поставила не на ту дівчину.

— Хтозна, — тихо мовила я.

Я подумала про весілля, до якого залишилося кілька тижнів. Наче кадри з фільму, перед очима закрутилися деталі. Сукня з французького шовку. Блакитна підв'язка. П'ятиповерховий торт, покритий помадкою. Серветки. Букети дружок. Білі півонії і лавандові троянди. Я здригнулася від думки про те, як я можу вийти заміж, якщо поряд не буде *Kimmi*?

Я виструнчилася, кивнула сама собі й заявила буденним тоном:

— Я поїду з тобою.

Кітті аж засяяла.

— Енн! Ні, ти жартуєш. А весілля? Вирушати треба за тиждень, а контракт триває мінімум дев'ять місяців або й довше.

— Але їм потрібні медсестри, хіба ні? — знизала я плечима. Серце гупало від захвату, передчуття і страху.

Кітті кивнула, схлипуючи.

— Так, потрібні. Вербувальник говорив, що тихоокеанська кампанія набирає обертів, і їм надзвичайно бракує медичного персоналу.

— І що я була б за подруга, якби дозволила тобі вирушити в пригороду всього життя без мене? — усміхнулась я.

Кітті кинулася на мене обійматись, і ми просиділи так на бордюрі наступну пісню, а потім ще одну. Музика долинала наче з іншої реальності. Можна сказати, що так і було. Підстрижений лавровий живопліт уособлював межу між відомим і невідомим.

— Джерард ніколи не пробачить мені, що я вкрала його наречену напередодні весілля, — сказала Кітті.

Я похитала головою:

— Дурниці. Ти не захоплювала мене в заручники. Я їду, тому що так хочу.

Я озирнулася на розкішний прийом за нами. Моє рішення матиме наслідки. Це точно. Мати розлютиться до нестями. Тато застерігатиме. А Джерард... *Джерард*. Я зітхнула. Йому буде важко змиритися з тим, що наречена вирушає в зону бойових дій, доки він у безпеці вдома. Та найбільше мене хвилювало розуміння, що я завдам йому болю. Проте

зараз не час думати про це. Якщо Джерард кохає мене, кохає по-справжньому, то чекатиме. А якщо не дочекається, то врешті-решт якось усе вирішиться.

З кожною секундою я стверджувалась у своєму рішенні. Мені потрібно їхати з Кітті. Але чому? Я не могла чітко відповісти на це запитання. Та в одному не сумнівалась: у цій пригоді я не просто гратиму роль.

Розділ 3

Кітті тицьнула ліктем мені під ребра, і я застогнала, підводячи важкі повіки.

—Поглянь у вікно. — Вона мало не пищала від захвату. — Ми майже на місці!

Це було посеред сорокап'ятихвилинного перельоту з північного острова, якого ми дісталися кораблем. Чотири дні безперестанку мене мучила морська хвороба, і я понад усе воліла ступити нарешті на суходіл. Очі зміряли кабінку невеликого літака — сіру й механічну. Чоловіче місце. Однак, за винятком пілотів і єдиного солдата — довготелесого рудуватого хлопчини у випрасуваній формі, який повертався з тривалої лікарняної відпустки, — літак був на-пхот напханий медсестрами.

—Дивися! — вигукнула Кітті, схопившись рукою за серце. — Ти бачила в житті щось прекрасніше?

Перехилившись через Кітті, я виглянула в маленький ілюмінатор і зойкнула. Унизу неймовірно блакитна вода переходила в білий пісок і рясно вкриті смарагдовою зеленню пагорби. Я не очікувала, що від краєвиду перехопить дух. Правду кажучи, я нічого не чекала. Звісно, Нора, яка зараз поверталася кораблем додому, описувала принади островів, але статті в газетах розповідали геть інше: невпинна тропічна спека, бруд, злидні, солдати воюють у мочарах серед хмар москітів. У листах це називали «пеклом на землі». Однак язик не повертався так охарактеризувати краєвид. Ні, цей острів інший, геть інакший.

Мої думки повернулися до Джерарда, його виразу обличчя, коли я сідала в літак, — сумного, невпевненого, трохи наляканого. Коли наступного дня після вечірки я сказала йому, що їду, він сприйняв це добре. Тільки очі тривожно блищали.

Звісно, він спробував мене відрадити, але зрештою міцно стиснув долоню і видушив усмішку:

— Коли ти повернешся, я буду поруч. Ніщо у світі цього не змінить.

Після тривалої розмови ми вирішили на рік відкласти весілля. Новина знітила матір, і вона побігла у свою кімнату плакати. Зрозуміти

реакцію тата виявилося важче. Я почекала до вечора того дня і зізналася йому перед вечерею, коли тато смакував скотч у кабінеті. На його чолі виступили дрібні намистинки поту.

—Доню, ти впевнена, що хочеш цього?

—Упевнена, — відповіла я. — Я відчуваю, що це *правильний* вчинок, і не маю інших пояснень.

Він кивнув, закурив сигару й випустив дим у напрямку відчиненого вікна. Очі тьмяно поблискували.

— Мені б твою сміливість.

—Тату...

—Ну, гаразд, — відрубав він, загасивши в попільничці сигару, а з нею і паростки емоцій. — Невже ми хочемо прогавити вечерю? Максін приготувала *croque monsieur*^[2].

Однак до бутерброда тато навіть не доторкнувся.

Я розгладила долонями сукню. Чому одяг Кітті наче щойно випрасуваний, а мій так зім'явся? На душі стало млосно. А якщо це рішення — помилка? Я зімкнула долоні на колінах і дивилася вниз, на місце, що майже рік буде моєю домівкою.

Констанс Гільдебренд, старша медсестра, яка керуватиме нашою роботою на острові, сиділа в носі літака. Вона випрямилась і грізно зиркнула на гурт молодих медсестер. Огрядна, сива, волосся так туго зібране й заколите під білим чепчиком, що аж боляче дивитися. Якщо в ній і було щось лагідне, сестра Гільдебренд тримала його за сімома замками.

—Ми майже прилетіли! — Шум літака, який вона намагалася перекричати, був таки гучніший, тому я читала по губах. — Не дайте красі острова вас обдурити. Це не місце для насолод. Ви працюватимете й пітнітимете дужче, ніж собі думаєте. Безжальна спека. Задушлива вологість. Якщо вас не докінчать москити, то допоможуть тубільці. Прибережні племена дружні, але не ходіть углиб острова. Неподалік бази досі існують осередки канібалів.

Я глянула на жінок по той бік проходу. Вони налякано витріщались, а сестра Гільдебренд тим часом прокашлялася.

—Я знаю, що ви втомились, але роботи багацько. Ви заселяєтеся, миєтесь і о 14:00 з'являєтеся до медико-санітарної частини. І попереджаю: за вашою появою спостерігатиме тьма-тьмуца чоловіків, які давно не бачили жінок, тільки wahine. — Вона похитала головою,

щоб підкреслити сказане. — Не дивіться їм в очі, не потурайте. Змусьте їх поводитись як джентльмени.

Одна з дівчат попереду дістала компакту пудру, припорошила ніс, а тоді намастила на губи свіжий шар червоної помади.

Кітті нахилилася до мене із широкою усмішкою:

— На острові буде дві тисячі чоловіків, — прошепотіла вона. — І сорок п'ять нас.

Я насупилась. Як вона може думати про чоловіків, коли від засторог сестри Гільдебренд холоне на серці?

— Як гадаєш, там справді є *канібали*?

— Та ну, — упевнено мовила Кітті. — Вона просто хоче нас налякати.

Я кивнула, підбадьорюючи себе, і додала:

— До того ж Нора в листах нічого не згадувала про москітів. Кітті схвально кивнула.

— Мередіт Льюїс — сестра Джиліан, ти маєш її знати — була на іншому острові неподалік. Вона повернулася з першою хвилиною мобілізованих і сказала, що всі історії про канібалів — вигадка.

Та замість заспокоїти слова Кітті шрапнеллю пошматували моє серце. Мередіт Льюїс училася в одному класі з Джерардом, а на випускній фотографії вони стояли поруч. Від спогадів закортіло додому. Невпевненість ятрила серце, але літак став підстрибувати й труситися, і думки затихли.

Ми з Кітті трималися за руки, коли літак, із глухим стуком торкнувшись землі, помчав надто близькою до океану смугою. Якоїсь миті я повірила, що зараз нас усіх, ніби торпеди, катапультують у глибінь. Я тихо перехрестилась і помолилася.

— Ну, почалося, — прошепотіла до самої себе я, коли за кілька секунд опинилася в черзі до виходу.

Кітті, яка стояла позаду, поклала руку на моє плече та прошепотіла:

— Дякую, що поїхала зі мною. Обіцяю, ти не пошкодуєш.

Одна за одною ми спускалися трапом на летовище. В обличчя війнув бриз, теплий і вогкий, я вдихнула та майже відчула, як парують легені. Праворуч стояла медсестра, яка пудрила носик у літаку, бо її обличчя вже лисніло на сонці, а по щоці котилася намистинка поту. Захотілося дістати із сумочки пудру, але я зупинила себе. Байдуже, який у мене вигляд. Я заручена.

Озирнувшись, я збагнула, що медсестра Гільдебренд не збрехала (принаймні про чоловіків). Море темно-зелених уніформ кишіло, як бджолиний рій. Зухвальці свистіли, решта обсіла вантажівки, вони позапалювали цигарки й витріщалися.

— Наче ніколи в житті жінок не бачили, — прошепотіла Кітті, стрельнувши очима в солдата з юрби. Той напнув груди та впевнено всміхнувся нам. — Він милий, — сказала вона трохи голосніше, ніж варто було.

Медсестра Гільдебренд повернулася до нас.

—Леді, дозвольте відрекомендувати полковника Донаг'ю, — мовила вона.

Злітною смугою до нас крокував чоловік в однострої, усипаному десятком медалей та орденів. Солдати, яких він минав, умить шикувалися. Юрбою пробігло цитькання, і медсестри захоплено стежили за наближенням полковника. Йому було десь сорок, можливо, трохи більше. Золотиста шкіра, темне волосся зі срібними прожилками, несказанно разючі очі. Його постать у формі була владна й трохи грізна, як на мене.

—Медсестро Гільдебренд, пані, — сказав він, трохи здійнявши кашкет. — Хочу офіційно привітати вас на Бора-Бора. Ми вдячні вам за службу на благо нашої держави. Запевняю, що кожен солдат, дислокований на цьому острові, зокрема я, усім серцем цінуватиме вас і вашу працю.

Він повернувся до солдатів і гукнув:

— Вільно!

Вони вибухнули оплесками.

—Який прекрасний джентльмен, — прошепотіла Кітті, не зводячи очей з полковника.

Я знизала плечима. Вийшовши з літака, ми не одразу усвідомили силу, з якою шкварить сонце. Тепер стало дуже спекотно.

Промені розбивались об асфальт, і нещадне тепло звивалося навколо нас. Кітті збоку повільно хиталася сюди-туди. Спочатку я думала, що вона підтанцює під пісню Елли Фіцджеральд, яка лунала із сусіднього «джипа», а відтак повернулася і побачила, що її щоки побіліли, а руки обм'якнули.

—Кітті, — торкнулася її долоні я. — З тобою все гаразд?

Її повіки затремтіли, а ноги підломилися.

Я встигла спіймати Кітті, але справжнім рятівником, який уберіг її голову від зустрічі з безжальним асфальтом, був переповнений занадто святковими сукнями саквож. Тіло Кітті безладно розпласталось на гарячій злітній смузі, а голова опинилася на моїх колінах.

— Кітті! — зойкнула я, інстинктивно обтягуючи пелену блакитної сукні, щоб прикрити ноги подруги.

— Нюхальну сіль! — наказала медсестра Гільдебренд, торуючи шлях крізь юрбу жінок, що обступила нас. Вона дістала скляний зелений флакон і підсунула його під ніс Кітті.

— Сонце добралось до неї, — сухо констатувала медсестра. — Згодом вона звикне.

Біля медсестри Гільдебренд з'явився полковник Донаг'ю.

— Знайдіть ноші! — гукнув він солдатам біля літака. — І швидко.

— Полковнику Донаг'ю, — сказала медсестра Гільдебренд, — це звичайний тепловий удар. З нею все буде гаразд.

Полковник владно глянув на Кітті.

— Однак я хочу переконатися, що з нею все гаразд.

— Як вважаєте за потрібне, — відповіла медсестра Гільдебренд.

За кілька секунд нагодилися двоє хлопців з ношами й поклали на них Кітті. Вона вже опритомніла, але була надто квола.

— Енн, — повернула голову до мене подруга. — Що трапилось?

Не встигла я відповісти, як поруч присів полковник Донаг'ю.

— У тропіках завжди зомлівають найвродливіші, — широко всміхаючись, мовив він.

Мені його тон не сподобався, але Кітті засяяла.

— Який сором. Я довго була непритомна?

Полковник не припиняв усміхатись. Юрба обступила нас так щільно, що я вже не бачила нічого навколо.

— Досить довго, щоб пропустити важливу новину. Сьогодні ми влаштуємо танці на честь вашого прибуття. — З його слів скидалось на те, наче танці будуть на честь однієї Кітті.

Вона всміхнулася. Занадто грайливо як на діалог з високопоставленим офіцером.

— Танці? — слабко прошепотіла вона.

— Так, танці, — повернувся до юрби він. — Хлопці, вам не почулося. Сьогодні о 20:00.

— Дякую. — Усмішка не сходила з губ Кітті.

—Нема за що, — галантно відповів полковник. — Але я попрошу вас про послугу.

—Звісно, — далі сяяла Кітті.

—Потанцюєте зі мною?

—Із радістю, — відповіла вона мрійливо, і солдати покотили ноші геть.

Кітті мала хист до ефектної появи.

Юрба заворушилась. Я глянула вниз на свою валізу та гігантський саквояж Кітті й застогнала. Солдати розбіглись, і мені довелося все нести самій.

—І ти в це повірила? — мовив жіночий голос позаду.

Я обернулась і побачила нову медсестру. Її волосся спадало м'якими мідними хвилями, нагадуючи Ріту Гейворт на обкладинці «Лайф», але на цьому схожість вичерпувалася.

—Перепрошую? — не зрозуміла я, про що мова.

—Оце фортель твоя подруга викинула, щоб привернути увагу полковника, — криво посміхнулася дівчина. З її декольте виглядав красчок мережива. Цікаво, вона виставила його навмисно?

За мить поруч із нею з'явилася інша медсестра — з блискучим темним волоссям і сумірною усмішкою — і схвально кивнула.

—Ні-ні. Ви що, натякаєте, що Кітті зомліла навмисне?

—Та я прямим текстом це кажу, — відповіла мідноволоса. Видно, що у двійці верховодила вона. — Такі сцени не трапляються *випадково*. Вона все розіграла.

— Нічого вона не розігрувала, — запротестувала я. — Мені здається, ви просто заздрите.

Темноволоса роззявила рота, а її подруга впевнено знизала плечима.

— Колись ти ще нам подякуєш.

—За що? — насторожено запитала я.

— За те, що попередили, на що здатна твоя подружка. Я таку нізащо не підпускала б до свого хлопця.

Я похитала головою і пішла далі так швидко, як давали змогу два важкі саквояжі.

—Дуже невічливо з нашого боку, — озвалася мідноволоса. Та вибачення я не почула. — Геть забула назвати себе. Я Стелла, а її звать Ліз.

Я крокувала далі, проігнорувавши знайомство.

—А як тебе звуть?

— Енн, — гаркнула я, не озираючись.

* * *

Наша кімната в казармі для медсестер була скромна: два нашвидкуруч збиті ліжка, туалетний столик й одна на двох шафа. Побляклі на гарячому сонці бавовняні штори були надто тонкі, щоб зупинити світло та чоловічі погляди. Увійшовши, я побачила, як Кітті стоїть на ліжку й забиває в стіну цвях.

— Як думаєш, це вдале місце? — схиливши голову набік, запитала вона. — Хоч повісити тут фото мами і тата.

Я гупнула її саквоюжем об землю й витерла чоло.

— Гадаю, підійде, — неуважно кинула я. — Бачу, тобі вже краще.

— Так, люба, дякую. Мені дуже шкода, що я залишила тебе в юрбі. Але полковник Донаг'ю наполягав.

Мене стало морозити від згадок про *полковника*, однак вистачило розуму цього не показувати.

— Я рада, що з тобою все гаразд.

Кітті, наче весняна пташка, пурхала нашою малесенькою кімнаткою на другому поверсі й щебетала, як можна привести її до ладу. Вона туркотіла, що зайве простирадло перетвориться на ідеальну фіранку, і ми обов'язково втиснемо кудись журнальний столик, щоб пити чай. *Обов'язково. «І стіни, поглянь на цю милу та спокійну барву». Ага, лікарняний беж вельми заспокоює.*

Мені кімната здавалася вогкою і дивною. Два голі матраци в синьо-білу смужку, якісь незрозумілі плями. Охайні стоси потертої постільної білизни. Цієї миті мені страшно забракло Максін. Знаю, це по-дитячому. Вона б швиденько розстелила постіль, зготувала чай, і стало б так спокійно та затишно.

Утім тепер я сама маю дбати про себе.

— Енн, мені не віриться, що сьогодні будуть танці. Танці! І полковник Донаг'ю хоче потанцювати зі мною!

Ну от, знову це прізвище. *Чому воно викликає в мене таку реакцію? Я не вірю в чистоту його намірів чи відчуваю децю інше? У пам'яті промайнуло те, що сказали на лєтовищі Стелла й Ліз. Вони заздрили Кітті. Жах, невже я теж заздрю?*

На відміну від мене Кітті вмiла поводитися із чоловіками. Я думала

про Джерарда та крутила перстень на розпухлому від спеки пальці.

— Так, це буде весело, — підтакнула я, силкуючись змінити свій голос на радісний.

— Я вдягну жовту сукню, — кинулася до саквояжа Кітті.

Жовтий їй личив, а сукня, яку вона приставила до себе, чекаючи на схвалення, сиділа ідеально. Я бачила Кітті в ній разів зо п'ять. Востаннє корсет стискали чіпкі руки містера Гелфмена. Кумедно, що вона так горювала за ним, коли ми покидали Сіетл, а на острові наче вмиль втратила пам'ять. Я поклялася не втрачати своєї.

Кітті дивилась у дзеркало, притискаючи до себе сукню і розгладжуючи складки, які скоро зникнуть від вологого повітря.

— Не знаю, — мовила вона. — Можливо, ліпше взяти синю. Ту, що ми купили навесні у «Фредерік&Нельсон». Вона наче трохи скромніша.

Я похитала головою.

— Ні. — Мені з голови не йшли Ліз і Стелла. Тож я твердо вирішила довести бодай собі, що не заздрю. Докласти зусиль, щоб бути для Кітті доброю подругою. Зрештою, саме тому я вирушила з нею сюди. — Вдягай жовту. Ти в ній приголомшлива.

Кітті буде найгарнішою дівчиною на танцях. Веселитиметься. А я радітиму за неї.

* * *

Санітарна частина — біла будівля із червоним хрестом над входом — пахнула милом та іпекауканою^[3] з ноткою медичного спирту. Ми з Кітті прийшли останніми й примостилися в колі жінок, що спостерігали, як медсестра Гільдебренд демонструвала на руці іншої медсестри мистецтво догляду ран у тропіках.

— Пов'язку слід накладати проти годинникової стрілки, не дуже щільно, але так, щоб спинити кров. Рани мають дихати. Забагато або замало повітря, і тоді інфекція не забариться. — Вона на мить затихла, крізь вікно вдивляючись у далекі пагорби. — Особливо в цьому Богом забутому місці.

До кінця чергування ми скручували бинти в тугі згортки та складали назад до ящиків, доставлених з літака.

Я викладала на стіл грубі сувої бежевого полотна, намагаючись не думати про рани, до яких воно колись прилипатиме. Кітті брала їх з одного боку, я — з протилежного. Уже за годину заболіли пальці.

Працювали ми мовчки, побоюючись медсестри Гільдебренд, але всі

мали що сказати. Тому, коли медсестра вийшла, щоб розв'язати якусь проблему в ідальні, залунали жіночі голоси.

—Важка вона людина, ця медсестра Гільдебренд, — мовила дівчина зліва від нас. Вона була на кілька років старша, мала солом'яно-жовте волосся, ластовиння на носі й великі привітні очі. Усмішка оголила нерівні зуби, які дівчина марно намагалася ховати за стисненими губами.

— О так, — погодилась я. — Не розумію, якщо вона так ненавидить це місце, то чому зголосилася сюди їхати?

—Тут її тримає минуле, — відповіла нова знайома.

—У якому сенсі «минуле»?

—Я не знаю точно, але інша медсестра розповіла мені ще на материку, — зашепотіла дівчина, — що вона тут була. Дуже давно. І трапилося щось погане.

—Що саме?

—Не знаю, але якийсь скандал.

— Невже вона злочинниця?! — вигукнула Кітті.

Дівчина знизала плечима.

—Хтозна. Але я не хотіла б утратити їй під гарячу руку. Я Мері, — додала вона, кивнувши нам з Кітті.

—Я Енн.

—А я Кітті.

Мері засунула скручений бинт у ящик на столі.

— Що привело вас сюди?

Кітті розтулила рота, але я її випередила.

—Обов'язок перед нашою країною.

Мері поблажливо всміхнулася.

—Усі ми так кажемо. Ні, чому ти *насправді* приїхала сюди? Кожна з нас тікає від чогось або шукає щось. Розкажи свою історію. — Вона опустила погляд на мій перстень, можливо, тому що я його смикала.

Проте цього разу Кітті озвалася першою:

—Енн була заручена...

—І досі є, — перебила я.

—Так, Енн *досі* заручена, але вона відклала весілля, щоб поїхати сюди разом зі мною. — Кітті вдячно потерлася плечем об моє. — Перед від'їздом я вскочила в жахливу любовну халепу. І відчула, що мушу втекти.

— І я, — мовила Мері, піднісши голу руку. — Мій наречений розірвав заручини. Просто одного дня зайшов і сказав, що не кохає мене. Ох, дайте-но згадаю, як це воно прозвучало, — сказала вона й глянула на стелю, наче перебираючи спогади. — Так. Він сказав: «Дороженька, я люблю тебе, але *не кохаю*». І, наче цього не досить, оголосив, що одружиться з моєю найкращою подругою. Видно, вони вже кілька місяців таємно зустрічалися. Правду кажучи, дівчата, від цього удару я мало в божевільню не потрапила. Коли нарешті оговталась і замислилася, що робити далі, то зрозуміла, що мушу поїхати. Кортіло втекти на край світу, щоб утамувати біль. Восени мало бути наше весілля. У готелі «Картрайт» у Сан-Франциско. — Вона вступила погляд у долоні й зітхнула. — Воно було б *грандіозне*.

— Дуже шкода, — сказала я.

— Нічого, зараз я вже можу про це говорити. — Вона взялася змотувати наступний бинт. — Ми збиралися переїхати до Парижа. Він вступив би на дипломатичну службу. — Мері сумно похитала головою. — Не варто було закохуватися в Едварда. Мама правду казала. Він занадто гарний для мене. — Дівчина знизала плечима, і біль в очах поступився місцем прозі життя. — Ось я тут. А ти? Ти кохаєш чоловіка, за якого збираєшся вийти?

Вона дивилася на мене.

— Звісно, так. — Мій голос чомусь прозвучав так, наче відбивав ворожу атаку.

— Тоді чому ти тут, а не вдома з ним?

Чому я тут, а не вдома з ним? Чи є в мене проста відповідь? Я на мить замислилася про це. Можливо, я, як і Кітті, шукаю пригод? Чи прислухалася до Максін і вхопилася за шанс дочекатися чогось — чи, прости господи, когось — перед тим, як занепасти своє життя? Я рішує прогнала цю думку. Ні, я тут заради Кітті. Ось так просто.

— Тому що я потрібна моїй подрузі, — мовила я, стискаючи долоню Кітті.

— Це так мило, — сказала Мері. — Знаєте, вам дуже пощастило мати одна одну. У мене немає такої подруги.

Кітті, безмежно щедра душа, тепло всміхнулася до Мері.

— Тепер у тебе є ми.

З-під чарівної усмішки Мері зблиснули нерівні зуби.

— Чудово, — мовила вона й засунула ще один моток до ящика.

Ми скрутили їх десь із сотню. Крапля в морі, так, проте я пишалася цим. Купа бинтів у перший день на Бора-Бора. Ми були причетні до реальної справи. Ми по-справжньому жили.

* * *

У їдальні — примітивній будівлі з рядами довгих столів — медсестрам відвели два окремі. «Ми не їмо із солдатами», — сказала медсестра Гільдебренд. Однак ми помічали кожен їхній рух, як і вони — наш. Чоловічі погляди свердлили наші спини, поки ми їли м'ясні консерви з бобами.

—Гидотна їжа, — сказала Мері, піднісши до світла настромлену на виделку горошину. — Погляньте, це справжній камінь.

—Зате ми повернемося додому з бездоганною фігурою, — усміхнулася завжди оптимістична Кітті.

Стелла й Ліз сиділи навпроти, але після ранкових коментарів щодо Кітті я нехтувала їхньою присутністю.

—Ну і ну, — театральною мовило Стелла, показуючи на стіл у куті, за яким сиділи троє солдатів. — Як вам таке?

Мері й Кітті, не підозрюючи про мою злість, обернулися глянути, про кого там ідеться.

—Викапаний Кларк Гейбл, — сказала Кітті. — Цікаво, хто він.

—Його звати Елліот, — заговорила Стелла. — Нас познайомив капрал, який ніс мій саквояж. Хіба не мрія?

Мері кивнула.

—О так, — і натужно ковтнула трохи консерви.

—Проте, — вела далі Стелла, — кажуть, що він палко кохає вдома жінку. Одружену жінку. — Ми синхронно витріщилися. — Він міг би знайти когось тут, — скрушно хитала головою дівчина, — однак подекують, що він просиджує кожне звільнення на самоті в казармі, пише щось у блокноті та мріє про неї.

—Як романтично, — замріяно мовила Кітті.

—Чоловік, що аж так закоханий у жінку, — це велика рідкість, — кивнула я.

—Або велика дурість, — затріщала Стелла, викладаючи свій план, як привернути увагу Елліота. Я тим часом копирсалася в тарілці.

А потім таки глянула на стіл, за яким сидів цей хлопець. Він справді нагадував Кларка Гейбла. Вродливий, темні очі, густе смолисте волосся кучерявиться над чолом. Але мій погляд спинився на його

сусіді ліворуч. Високий, але не кремезний, волосся світліше й тонше, шкіра зацілована сонцем і веснянкувата. Лівицею він закидав до рота їжу, а правицею тримав книжку, у яку поринув з головою. Перегорнувши сторінку, він підвів погляд. Наші очі зустрілись, і кутики його губів розтягнулися в усмішку. Я вмить відвернулася. *Що на мене найшло?* І тепер докоряла собі, що переступила правила доброго тону.

Мої щоки пашіли, але я змусила себе проковтнути шматок консерви, стримуючи блювотний рефлекс. Стелла, яка все бачила, зміряла мене глузлигим поглядом, але я відвернулася, намагаючись опанувати себе.

* * *

Я вирішила, що тропічні ночі, навіть якщо вони з москітами, кращі за тропічні дні. Повітря відпочило від сонця, і стало легше дихати. З моря підіймалася прохолодна імла. А зорі, мерехтливі зорі висіли так низько, що можна було простягнути руку догори й зірвати якусь із кубового неба.

Під ручку з Кітті ми прямували гравійною стежкою до центру бази, де починалися вечірні розваги. Вона в жовтій сукні, я в червоній. Кітті під'юджувала мене вдягнути щось сміливіше, і останньої миті я здалася.

Дорога була недалеко, може, зо п'ять міських кварталів, але на підборах здавалася значно довшою. Проминаючи санітарну частину, ми помітили всередині світло. *Сестра Гільдебренд досі там?* Ми поспіхом проскочили повз будівлю. Наближаючись до казарм, ми з Кітті вдавали, що не чуємо свисту солдатів, які палили цигарки надворі.

Відійшовши на безпечну відстань, Кітті потягнула мене за руку.

— Дивись! — вона показала на пишній зелений кущ, усипаний пречудесним цвітом.

— Як красиво. А що це?

— Гібіскус, — відповіла Кітті, зірвала червону квітку й заколола її за правим вухом. А тоді простягнула мені другу. — На островах Французької Полінезії заведено носити квітку за лівим вухом, якщо ти вже закохана. А якщо твоє серце вільне — то за правим.

— Звідки ти це знаєш?

— Знаю, та й годі, — засміялася Кітті.

Я крутила величезну квітку в руках, не зводячи очей зі зморщених багряних пелюсток.

— Тоді маю носити її за лівим. — Я сумлінно заколола квітку.

—Як мило, — сказала Кітті, показуючи на імпровізований танцмайданчик удалині. Його нашвидкуруч склепали з фанери. — Ліхтарики.

Гірлянди з крихітними ліхтарями перепліталися над головою, зачеплені за пальмове листя, яке заміняло бруси. Солдати юрмилися обабіч і перешіптувалися, спостерігаючи за наближенням гурту медсестер. П'ятеро музик вийшли на сцену й налаштували інструменти, а конференсьє озброївся мікрофоном.

—Раді вітати представниць Служби медичних сестер на нашому маленькому острові, — заговорив він. — Хлопці, ну ж бо, улаштуймо панянкам гідну зустріч.

Після оплесків і вигуків заграли музики, але спершу ніхто не зрушив з місця.

— Що нам чинити? — прошепотіла Кітті. Її подих лоскотав моє плече.

— Нічого, — відповіла я, шкодуючи, що не залишилася в кімнаті читати книжку.

Стелла й Ліз наважилися ступити крок уперед, і двійко найсміливіших хлопців кинулися їм назустріч.

— Можна запросити вас? — з південним акцентом запитав Стеллу солдат, що чванився, як павич. Другий підлестився до Ліз. Обидві дівчини погодилися.

—Глянь на них, — озвалась я до Кітті. — Так швидко.

Та Кітті мене не чула. Я знала, кого вона видивлялась у натовпі. Аж раптом до нас, точніше до Кітті, підійшов чоловік. Я бачила його на летовищі зранку.

—Я побачив вашу квітку, — мовив він, театралью вклонившись. Поруч із Кітті чоловіки завжди дивно поводитися. — Мене звати Ленс.

Він простягнув руку, Кітті подала свою і дозволила її награно поцілувати.

Я закотила очі. Ленс був високий і м'язистий, мав непримітне коричневе волосся, гострі риси обличчя і манірну усмішку, тож одразу викликав у мене недовіру.

—Я Кітті, — відповіла явно улещена подруга.

Ленс вищирив зуби.

— Не бажаєте потанцювати?

Кітті кивнула, і він покvapливо повів її на середину майданчика. Я

залишилася сама й тупала ногою в такт мелодії. Як на таку діру музики грали пристойно. А коли з кларнета полився вступ до «Нитки перлів»^[4], шкіра взялася сиротами. Востаннє я чула музику Гленна Міллера в саду Годфрі. На наших заручинах. Мені раптом стало самотньо. Незатишно. Наче не у своїй тарілці. Я поправила сукню. Витягнула з волосся незручну шпильку й заколола її назад. Де Мері? Я озирнулася, але навколо були лише дивні чоловіки, що витріщалися на мене. *Господи, дякую за квітку.*

Та попри каблучку на підмізинному пальці й мову квітки до мене підійшов солдат у пом'ятій сорочці. Його подих тхнув алкоголем навіть до того, як він заговорив.

— Потанцюймо?

— Дякую, — увічливо сказала я, — але ні. Я хотіла б відпочити.

— Така красуня не може стояти без кавалера, — запротестував він. — До того ж мені набридли «вахіне». Я хочу потанцювати зі справжньою американкою.

Він силоміць відірвав руку, яку я притискала до себе, і потягнув мене на майданчик.

— Зрозумійте, — почала я, налякана його бравадою. — Будь ласка, я не хочу.

— Дурня, — вишкірився він. Я відчувала гіркий дух пива, добрячої кількості пива. Чоловік притиснувся до мене щокою, і його колюча щетина ковзала по моїй шкірі. — Ти красуня, — сказав він, коли музики заграли нову пісню.

Тільки не повільна, прошу. Гарячі спітнілі руки торкалися сукні, стискаючи мене в задушливих обіймах, але я переконала себе потерпіти, не влаштовувати сцену. Якось протримаюся до кінця пісні.

Проте, на мій жах, пісня закінчилась і до нас підійшов ще один солдат, мабуть, товариш першого. Темп музики пришвидшився, і я опинилася в пастці. Один закручував мене за руку й відпускав в обійми другого. Я літала сюди-туди, наче тенісний м'ячик, розпачливо шукаючи поглядом Кітті. Он вона — в обіймах Ленса. Вдоволенна й щаслива. *Не влаштовуй сцену.* Чиясь рука торкнулася моїх грудей. *Чия?* Я завмерла, хоча ноги ще рухалися за інерцією. Очі зиркали зліва направо, аж тут на талію лягла незнайома рука й стиснула її міцніше. Світ закрутився, а, може, то я закрутилася. Мене обступили чоловіки. Гарячі, упрілі. Вологе повітря душило. Я відчула, як напружуються

голосові зв'язки, але жоден звук з горла не вихопився. А відтак почалася штурханина, щось голосно гупнуло. Хтось упав на землю. Музика припинилась, і мого першого партнера обступив натовп. Він лежав непритомний. З носа юшила кров.

Я протиснулася крізь натовп і вибігла з танцювального майданчика, зігнувши голову та згоряючи від сорому. Почувалася винною, хоч і не скоїла нічого лихого. Я не хотіла, щоб хтось ішов за мною, і мчала стежкою назад до кімнати. Швидше і швидше, а повз казарми я практично летіла. На очі набігли сльози. Вітер шарудів пальмовим листям. Дивний, незнайомий звук. Звук самотності. Я сумувала за горіхом. І за Сіетлом.

Злякавшись шелесту в кущах, я інстинктивно звернула до санчастини. Без Кітті ледве освітлена стежка й острівна ніч здавалися неймовірно небезпечними. *Кітті*. Я хвилювалася, що залишила її саму. Але все буде добре. Ленс мав вигляд досить порядної людини. Принаймні так я себе запевняла.

Усередині світилось, і я очікувала застати за столом медсестру Гільдебренд. Проте на її місці сидів солдат, той солдат, якого я побачила під час вечері в їдальні.

Він усміхнувся, і я видушила налякану усмішку у відповідь.

— Привіт, — гукнув він через усю кімнату. — Не лякайтесь. Я просто шукаю бинт. Гадав, він тут знайдеться, але схоже, що ви ховаєте стратегічні запаси в підземний бункер.

Я примружилася і, помітивши кров на його руці, підбігла до ящика з бинтами, які скручувала вдень.

—Ось, — витягла моток, — я вам допоможу. — Я звеліла собі не соромитися. Я — медсестра. Він — пацієнт. Нічого такого, що ми говоримо. Нічого такого, що ми наодинці такої пізньої пори. — Що трапилося? — запитала я, промокаючи рану змоченою в медичному спирті марлею.

Вояк скривився, але досі всміхався.

—А ви не бачили?

—Що саме?

—Та я не зміг дивитись, як Ренді Коннорс чіплявся до вас на танцях.

—Ренді Коннорс? Чіплявся до мене? Вибачте, я не...

—Що? Він вас усю обмацав.

Він просто констатував факт, але я опустила голову. Сором. А солдат торкнувся мого підборіддя та обережно підняв його. —Тому я йому зацідив.

Я усміхнулась.

—Ох, — я намагалася не розклеїтися. *Він помітив, що в моїх очах стоять сльози?* — Це були ви. Дякую, тепер я в боргу перед вами.

— Ви пробачте хлопців, — мовив він. — Вони кілька місяців не бачили жінок. Таких, як ви. Ми вже давно сидимо на цьому клаптику суходолу.

Мені пригадалося слово, яке вимовив солдат, — «вахіне». Воно прозвучало так грубо та вульгарно.

—Ви часом не знаєте, що означає «вахіне»?

Його очі зблиснули.

—Звісно, знаю. По-таїтянськи це означає «жінка».

—Навіть якщо вони ціле століття не бачили жінок, це не виправдання для варварства.

— Не виправдання, — погодився солдат. — Тому я уникаю більшості з них. Тут мало порядних хлопців. І вам доведеться навчитися прямолінійності. Це вдома, де інші поведуться пристойно та шляхетно, можна бути скромною. Тут — ні. У тропіках у кожному прокидається дикун. Острів стирає внутрішні обмеження. Змінює людину. Ви й самі в цьому пересвідчитесь.

—А ось я вважаю, — категорично заявила я, обмотуючи бинтом кісточку пальців, як учила медсестра Гільдебренд, — що жодна річ не змінить людину, якщо людина сама цього не захоче. Ви коли-небудь чули про свободу волі?

—Звісно, — вдоволено кивнув він. — Я лише кажу, що це місце виявляє справжню суть людини. Здерти всі маски й оголити її істинне «я».

Я закріпила пов'язку алюмінієвою скобкою і видихнула.

—Ой, не знаю, — озвалась я. — Але я вас підлатала.

—Мене звать Вестрі, — сказав солдат і простягнув забинтовану руку. — Вестрі Грін.

—Енн Келловей. — Я обережно потиснула його долоню.

—Побачимося, — мовив він і рішуче попрямував до виходу.

—Побачимося, — всміхнулась я і помітила, як щось червоне майнуло в його лівій руці. Коли двері зачинились, я торкнулася вуха.

Гібіскус зник.

Розділ 4

—Коли ти вчора прийшла? — запитала я зранку в Кітті.

Сама я вже дві години як прокинулась і читала книжку, чекаючи, коли подруга заворушиться.

Вона одним оком глипнула на годинник і знову тицьнулась обличчям у подушку.

—Пізно, — прозвучало крізь пір'я.

—Майже дев'ята, — мовила я, вдячна долі, що ми прибули на острів у п'ятницю, а субота була єдиним вільним днем. — Я не дам тобі проспати усеньке звільнення. Вставай і будемо вдягатися!

Кітті позіхнула й сіла.

—Отакої, уже дев'ята.

—Так, сплюхо. — Я рушила до шафи. Мені хотілося поблукати пляжем, а отже, потрібен легкий одяг.

—Слід поквапитися, — підвелася з ліжка Кітті. — Ми з Ленсом їдемо в містечко. — Я похнюпилась, і вона це помітила. — Можеш поїхати з нами. Він і тебе запрошував.

—Бути третьою зайвою? Ні, дякую. Їдь сама.

Кітті похитала головою, розстібаючи нічну сорочку. Вона впала додолу, оголивши дві ідеальні планети грудей.

—Ти їдеш із нами, — мовила Кітті. — Інші також будуть. Ленс візьме «джип». Елліот їде, і Стелла теж.

— Що? — здивувалась я. — Як вона примудрилася його переконати?

—Вона — ніяк. Це все Ленс.

Я запнула штори, щоб заховати оголеність Кітті від допитливих чоловічих очей.

—А ще хтось буде? — Мені на думку спав Вестрі.

—Ні, наче всі, — сказала Кітті, дивлячись у шафу. — Зачекай, ти говориш про когось конкретного?

Вона дражнилась.

— Я лише подумала про Мері.

Кітті навіть голови не повернула.

— Я не бачила її ввечері, а ти?

— Ні, — мовила подруга, витягаючи ніжно-блакитну сукню з короткими рукавами. — Як тобі ця?

—Красива. — Але мене турбував не гардероб Кітті, а наша нова подруга. — Може, запитати медсестру Гільдебренд, де живе Мері, і перевірити, чи все гаразд?

Кітті знизала плечима і простягнула бежеві черевики, чекаючи на вердикт.

—Так чи ні?

—Ні, — сказала я. — Бери блакитні. Твої ноги мені подякують.

Вона застібнула бюстгальтер, надягнула білу шовкову комбінацію і накинула сукню.

—Розкажи про Ленса, — сторожко попросила я, застібаючи блискавку на її сукні. — Він тобі подобається?

—Так, — відповіла Кітті, але я вловила в голосі нотку сумніву. — Він чудовий.

—А з полковником ти вчора танцювала? — Я витягла із шафи цілком непретензійну бежеву сукню.

—Так, — усміхаючись, кивнула Кітті. — І це було божественно. Ленс не дуже зрадив, але що він вдіє проти старшого за званням.

Я глянула в овальне дзеркало на стіні. Щоки почервоніли від ранкової спеки, мляво звисало волосся. Воно без вороття програто бій з вологістю. Я знизала плечима й зібрала його в пучок. Усе одно весь день буду в капелюсі.

—Ти готова? — запитала Кітті, ухопивши сумочку.

Я глянула на подругу. Її щоки вкривав здоровий рум'янець, а не червоні плями. Неслухняні кучері остаточно збунтувались, і Кітті просто зачесала їх набік. Краса.

Тропіки увійшли в неї.

—Готова, — відповіла я і рушила до дверей.

Ленс ганяв, як скажений. Але Кітті, ніби так і має бути, тішилася на передньому сидінні. Я, Стелла й Елліот тиснулися на задньому, наче консервовані огірочки Максін. Ноги стали пітніти та прилипати до гарячої тканини сидіння, а рука, якою я хапала капелюх, коли Ленс тиснув на газ, заціпеніла. Ця кам'яна вибоїста дорога не для слабкодухих. Курява клубилась, і я шкодувала, що не взяла шарф.

—Спочатку в центр, — тоном запопадливого екскурсовода гукнув

Ленс, — а потім на пляж.

Кітті радісно писнула, а Стелла увіп'ялася поглядом в Елліота, який очей не зводив з дороги.

—Ти часто буваєш у містечку? — солодко запитала вона.

Він не відповів.

—Я ПИТАЮ, — уже голосніше повторила Стелла, перекикуючи двигун, - ТИ ЧАСТО БУВАЄШ У МІСТЕЧКУ?

Елліот спочатку остовпів, а тоді спантеличено глянув на нас, ніби не тямлячи, хто й чому таким криком запитує.

—Ні, рідко, — коротко відповів він і знову вступився просто себе.

Стелла образилась і схрестила руки на грудях. У повітрі пахнуло багнюкою і солодким нектаром незнайомих квітів.

—Бачите? — Ленс махнув рукою на загороджену територію зліва. Він скинув швидкість, і я змогла хоч на мить відпустити капелюх. Рука вже затерпала. — Це ванільна плантація. Практично всю на світі ваніль вирощують на цьому острові.

Хтозна, правда це чи вигадка, якою Ленс хотів вразити Кітті, але від самої лише думки, що я можу потрапити на справжню ванільну плантацію, захоплювало дух. Я подумала про Максін. Невже вона щаслива жити у Віндермері й день у день чути від моїх батьків «Дякую, Максін» і «На сьогодні все, Максін»?

— Власник — американець, — вів далі Ленс. — Він одружився з острів'янкою.

Стелла витріщила очі:

—Я гадала, що вони всі канібали.

Елліот відірвав погляд від дороги й багатозначно подивився на мене. А тоді повернувся в задуму.

Ми їхали далі. Уздовж дороги під буйними пальмами траплялися примітивні хижі з дощок і мотлоху. Іноді на узбіччі копирсалася курка або пробігала гола дитина, але дорослих не було видно. А мені так кортіло побачити туземців, про яких розповідала медсестра Гільдебренд.

«Джип» петляв північним узбережжям острова, ми проїхали невеличку бірюзову бухту з пришвартованим на виході кораблем. Наче на сторінках «Робінзона Крузо». Одразу після неї Ленс зупинився на узбіччі та сказав:

— Приїхали.

Ступивши на запилюжену дорогу, я побачила, що попереду вирує життя. Ніхто б і не сказав, що за кілька кілометрів звідси тривають воєнні дії. Довгі ряди столів вгиналися від екзотичних фруктів та овочів, саморобних прикрас, цигарок і пляшок кока-коли. За столами сиділи чи то сонні, чи то знуджені (а може, і сонні, і знуджені) практично голі продавці, власники оливкової шкіри й таємничих очей. Навколо роїлися солдати й витрачали тяжко зароблені гроші на дурнички, які впадали їм у вічі.

— Дивіться, — охнула Стелла, показуючи пальцем на аборигенку, яка прямувала до нас. Поміж її голих грудей гойдалася груба коса. Шмат зеленої тканини, зв'язаний на поясі у вільний вузол, здавалось, от-от сповзе. Вона йшла до нас, наче до знайомих, і я помітила квітку над лівим вухом. Спробувала відвести очі, але марно: її груди з темними сосками притягували погляд, як магніт.

Поява жінки справила схоже враження на Стеллу, Кітті, Елліота й особливо Ленса.

— Містере Ленс, — мовила жінка, поклавши на землю свою торбину. Говорила вона лагідно й тихо, із сильним акцентом. Більше ніж вісімнадцять їй не даси. Острів'янка нахилилася до торбини, її груди загойдалися сюди-туди, а потім випрямилася, простягнувши Ленсові пачку «Лакі Страйк», і додала: — Ваші цигарки.

Звідки Ленс знає цю жінку, радше навіть дівчину?

— Дякую, — сказав Ленс. — Атея тут єдина може вполювати «Лакі Страйк». Щочетверга відкладає пачку для мене.

Кітті пильно простежила, як він поклав пачку в нагрудну кишеню.

Атея стояла, гордо напнувши голі груди. Ніякої скромності. Її очі палали. Вона не зводила їх з Ленса.

— Ви прийдете сьогодні? — запитала вона, не помічаючи ніякової атмосфери.

— Ні, не сьогодні, Атеє. — Він неприродно махнув головою. — Будь чемною і постарайся роздобути ще. Я повернуся за кілька днів.

Він уклав монету їй у долоню, а тоді взяв під руку Кітті.

— Ходімо, оглянемо решту ринку.

— Це якось дивно, — прошепотіла мені Стелла.

Таки дивно. Але я не збиралась обговорювати це з нею, адже Кітті могла почути.

— Ленс купив сигарети в жінки. Що тут дивного?

Стелла вишкірила зуби й зупинилася біля столу з кольоровим намистом.

—З тобою все гаразд? — запитала я Кітті, коли Ленс відійшов на безпечну відстань.

—Звісно. А що?

Добре. Отже, зустріч її не засмутила. Тоді не питатиму далі.

—Та нічого. Переживаю, щоб у тебе не було теплового удару.

Кітті вдихнула вологе повітря на повні груди й тріумфально всміхнулася.

—Мені тут так добре.

* * *

На пляжі Стелла розстелила покривало, пильнуючи, щоб їй дісталася місце біля Елліота.

—Я вмираю з голоду, а ти? — Вона спробувала заволодіти його увагою.

—Я добре поснідав, — пробурмотів він, сперся на велетенський корч, викинутий на пісок прибоєм, і, насунувши капелюх на обличчя, урвав розмову.

Тепер ми були на іншому боці острова, неподалік бази. І хоч місце для пікніка обрали в затінку пальми, білий пісок досі віддавав тепло. Я сіла, незручно підібгавши ноги, а Кітті розклала на покривалі скомпонований з дарів ринку обід: хлібину, гроно яскраво-жовтих мініатюрних бананів, чотири пляшки кока-коли й кавалок сиру.

Спершу ми їли мовчки, задивившись, як хвилі розбиваються об берег. Кітті вказала рукою на море й висловила вголос те, про що думав кожен:

—Важко повірити, що тут іде війна. Хіба можна руйнувати такий красивий куточок?

Кивнувши, я взяла ще один банан. Банани на острові відрізнялися від бананів удома. Ці мали інший смак — терпкіший і з лимонною ноткою.

—Але вона йде, — констатувала я.

— І при тому серйозна, — додав Ленс. — Учора японці збили три наші літаки.

Стелла стривожилася:

—Думаєш, бої перекинуться на острів?

—Можливо, — похмуро мовив Ленс. — Але полковник Донаг'ю в

це не вірить. Він дурень. Закладаюся, ми спатимемо в казармах, коли японці налетять на острів і закидають його бомбами.

Кітті занепокоєно глянула вгору, а тоді похитала головою.

—Полковник Донаг'ю захистить цей острів.

Ленс знизав плечима.

—Хай буде по-твоєму, — гірко всміхнувся він, — я провів би операцію краще навіть із зав'язаними очима.

Надто хвалькувате твердження як на двадцятип'ятирічного солдата, але Кітті його самовпевненість не збентежила. Вона сперла голову на Ленсові коліна. Той задоволено усміхнувся.

Елліот похропував. Стелла про щось міркувала.

—Пройдуся, — мовила я, підводячись. Кітті вдавала, що дрімає. Я поправила капелюх і зняла черевики. — Невдовзі повернуся.

Але ніхто не зреагував.

Я ішла пляжем і зрідка зупинялася, щоб розглянути камінець або мушлю чи помилуватися пальмами, які замість того, щоб рости прямовисно, тягнулися до моря. Вітри й тропічні циклони роками виточували їхні стовбури, але мені хотілося думати, що дерева чули поклик океану. Раптом пригадалися слова Вестрі про те, що острів змінює людей. *Чи стане мені сили опиратися?*

Загрузнувши в пісок по кісточки, я пересувала ноги далі. Як добре після ринку під тиху колискову хвиль побути наодинці з думками. Здавалося, що порожній пляж тягнеться в безкінечність. Я побрела ближче до води, насолоджуючись дотиками прохолодного, поцілого морем піску. Кожен крок залишав глибокий відбиток.

Зовсім близько в гнізді на камені закричав мартин. І раптом я помітила пару чужих слідів. Нечіткі, давніші, але відносно свіжі. *Чиї вони?*

Я стала переконувати себе, що йти далі — нерозумно. «А якщо це тубілець? Канібал? — подумала я і похитала головою. — Я сама. Краще повернутися». Та сліди манили мене далі й зникали за вигином пляжу. «Ще кілька кроків».

Сліди зупинилися біля зім'ятого бежевого покривала. Книжка не давала вітру його вкрасти. Я одразу впізнала стандартну армійську тканину: така сама вкривала моє ліжко. Але хто тут?

Щось зашаруділо в густих кущах між пальмами, і я сполохано обернулася.

—Ну привіт, — сказав чоловік, який вигулькнув нізвідки за сотню метрів від мене. Обличчя ховалося за величезною пальмовою гілкою, а коли він її відхилив, я впізнала Вестрі.

—Привіт, — здивувалася і водночас зраділа я.

Ця зустріч могла обернутися чимось набагато гіршим.

—Ти стежиш за мною? — піддражнив він мене.

Спочатку я засоромилася, а тоді мене це роздратовало.

—Ото вигадав! — погордливо відказала я: ще вирішить, що я його переслідую. — Я просто гуляю, і мені вже час повертатися. Друзі чекають.

—Ох, не йди, — усміхнувся Вестрі, вертикально встромив пальмову гілку в пісок і сів під нею. — Глянь, яка чудова тінь. Не присядеш на хвильку?

Хіба можна опиратися цій усмішці? Я вагалась, але кутики рота без дозволу поповзли вгору.

—Гаразд, — усміхнулася всупереч собі. — Проте тільки на хвильку.

— Чудовий день, — спершись на лікті, сказав Вестрі.

— Непоганий. — Я обсмикнула нижче поділ сукні.

—Що привело тебе на мій пляж?

— Твій пляж?

—Так, — незворушно відповів він. — Я його відкрив.

Я пирснула від сміху.

—Овва!

— Розумієш, це незаймане узбережжя, — вів далі Вестрі. — Звісно, тут завжди були тубільці. І завжди будуть. Але решта світу про нього не здогадується. Тому зараз цей шматочок раю — мій, — мовив він і глянув на мене. — Ну, гаразд, наш. Половиною я тобі поступлюся.

—Яка нечувана щедрість, — підіграла я.

—Знаєш, що я вчиню, коли закінчиться війна?

-Що?

—Я куплю цей шматок пляжу, — серйозно мовив Вестрі. — На скільки стане грошей. Збудую тут дім і житиму із сім'єю. Ми з дружиною милуватимемося сходом сонця щоранку й слухатимемо шум прибою щоночі.

—Звучить дуже романтично. Та, гадаю, ти блефуєш. Невже ти справді хотів би жити тут після, — повела я рукою на океан, з якого на

наш острів у будь-яку мить могли напасти японські кораблі, — після цього всього? Після війни?

Вестрі кивнув.

—Звичайно. Це рай.

«Так, це рай», — подумки нагадала собі я.

—Але невже тебе вдома не чекають?

—Ні. — Він не вагався. — *А тебе чекають.*

Він стверджував, а не питав. Побачив мій перстень.

—Так.

—Ти кохаєш його?

—Дивне запитання.

—Просте, — вищирився Вестрі. — Яка відповідь?

—Звісно, кохаю. — Я відвела погляд. Але чому він так пильно дивиться на мене?

—Він добрий?

Я кивнула:

—Нізащо не вийшла б за недоброго.

Хвилі підповзали дедалі ближче до покривала. Вестрі звівся на ноги, я теж.

—Мусимо пересунути табір, а то старигань океан нас проковтне.

Я усміхнулася.

—Мені час повертатися. Друзі чекають.

Вестрі кивнув:

—Я тебе проведу.

Дорогою назад узбережжя здавалось іншим, можливо, тому що я дивилася на нього очима Вестрі. Уявляла, як він житиме на острові (будинок, дружина, двоє чи троє босоногих дітей), й усміхалася сама до себе.

—Як рука? — запитала я.

Він простягнув долоню, і, торкнувшись її, я відчула всередині дивний трепет. Але звеліла собі не зважати.

—Гадаю, виживу, — насмішкувато відповів Вестрі.

—Пов'язка брудна, — докірливо мовила я. — Доведеться перев'язати рану, коли повернемося. Ти ризикуєш занести інфекцію.

—Слухаюся, сестричко, — грайливо озвався він.

За мить Вестрі показав кудись у чагарі посеред густих пальм. Ми підійшли ближче й зупинилися там, де починалася рослинність. Із-за

темно-зеленого покриву гігантського листя вчувалися співи птахів і рев звірів. Саме так я й уявляла собі джунглі.

— Бачиш?

Я похитала головою.

-Що?

— Придивися.

— Ні, нічого не бачу, — перейшла я на шепіт.

Вестрі взяв мене за руку — я дозволила це тільки тому, що була налякана, — і ми ступили кілька кроків у гущавину. Тоді я нарешті помітила посеред заростей хатину з очеретяним дахом. Примітивну, як і хатки вздовж дороги, але з якимсь особливим шармом. Стіни з бамбука, скрупульозно прорізані отвори в них — мабуть, вікна, що виходять на океан. Невеличкі дверцята трималися на одній завісі й поскрипували, коли віяв пообідній бриз.

— Нам краще піти звідси, — прошепотіла я.

— Чому? — пустотливо всміхнувся Вестрі. — Якщо ми вже знайшли її, то мусимо заглянути всередину.

Я не встигла заперечити, як він ступив на сходинку перед входом. Під його черевиком затріщало дерево, і я відсахнулася.

Вестрі зняв дверцята із завіси, поставив їх на пісок і зайшов усередину. А тоді висунув голову надвір і підморгнув мені:

— Нікого.

Він допоміг мені переступити через сходинку, і ми мовчки роззиралися. Зсередини стіни вкривали пальмові гілки, переплетені між собою. Вони вибликали до світло-карамельного відтінку і створювали ідеальне тло для темного крісла із червоного дерева та столика з однією шухлядою. Відсунувши її, Вестрі витягнув звідти книжку, французькі монети й банкноти, а ще клапоть поживлого та зморщеного від вологи паперу.

— Умієш читати французькою? — спитав хлопець і простягнув його мені.

Я похитала головою:

— Якби ж я не ловила гав на уроках.

— І я. — Вестрі повернув папір до шухляди.

Попри шар пилу одномісне ліжко було дуже акуратне. Наче одного ранку хтось прокинувся, застелив його й вийшов, щоб повернутись. Але не повернувся.

Мої очі озирали кімнату, зупиняючись на чому завгодно, тільки не на обличчі Вестрі. Що за ситуація? Я — заручена жінка, стою в кімнаті сам на сам із солдатом, якого ледве знаю.

Із заціпеніння мене вивів павук завбільшки з долоню, який видряпався з-під столу й пошпарив до виходу. Відсахнувшись, я вистрибнула на ліжко.

—Ти бачив? — заверещала я, певна, що будь-якої миті може з'явитися ще один.

—Цей друзяка цілком безпечний, — засміявся Вестрі. — Крім того, їсть москітів. Він узагалі заслуговує на могорич.

Я обережно злізла.

—Як гадаєш, хто тут жив?

Вестрі глянув у бік моря, а тоді пильно обдивився бунгалю.

—Найімовірніше, моряк після корабельної троці.

Звучало переконливо.

—А що трапилося із судном?

—Мабуть, потонуло.

—А як тоді вцілів папір і... — я відсунула шухляду й витягла книжку в брунатній шкіряній палітурці, — ця книжка?

Вестрі підпер підборіддя вказівним пальцем, міркуючи над долею бідаки-моряка.

— Певно, він мав наплічник з припасами. Ліхтарик, книжка, галети. Йому вдалося вчепитись у шматок дошки, і згодом хвилі прибили її до острова.

—Тоді книжка намокла б.

— Звісно, — поступився Вестрі. — Але її можна висушити на сонці. — Він погортав сторінки, на яких справді рябіли плями від вологи. — Бачиш?

Я кивнула.

—Але куди він плив? Очевидно, що це француз.

—Небагатий француз, — додав Вестрі, показуючи на скромний запас монет.

— Можливо, він був піратом?

Вестрі похитав головою.

— Навряд чи піратів цікавлять предмети інтер'єру.

Я глянула на пошарпані негодою штори. Якимось дивом вони зберегли насичено-вишневу барву, наче тканину вимочували у вині.

—Отже, незаможний французький моряк, який вижив у кораблетроці та любить читати, — підсумувала я.

— І випити червоного вина, — додав Вестрі, піднявши з підлоги закорковану темно-зелену пляшку.

— І мистецтво, — сказала я, відгорнувши клаптик мішковини, що затуляв картину над ліжком.

Сцена на полотні заворожувала: бунгало, дуже схоже на те, де ми зараз стояли, обрамляли неймовірно блакитна вода й розквітлий кущ насичено-жовтого гібіскусу. Удалині виднілися два силуети.

—О боже! — охнув Вестрі. — Яка краса!

—Ти знаєшся на мистецтві?

—Трошки. Дай-но я гляну ближче. У цій картині, — мовив він і почухав голову, — є щось *знайоме*.

Мати самотужки знайомила мене з роботами французьких імпресіоністів, чим неабияк пишалася. Проте моє розуміння мистецтва кульгало на обидві ноги. Утім я втішилася з перспективи відкриття.

—Гадаєш, тут жив художник?

— Можливо, — Вестрі не зводив очей з картини. — Якого року надрукували книжку?

Я погортала перші сторінки та знайшла дату:

—Ось. Видано 1877 року.

—Це міг бути хтось зі славнозвісних імпресіоністів.

—Ти жартуєш, — приголомшено мовила я.

—Та ні, таке можливо. Я майже певен, що бачив це або схоже полотно в книжці. До того ж французькі художники часто бували на тихоокеанських островах. Тут справді міг жити хтось із майстрів. — Очі Вестрі засвітилися від захвату. — Знаєш, що це означає?

-Що?

—Ми мусимо зберегти це місце.

Я кивнула.

—А як?

— Це буде наш проект на час перебування на острові, — сказав він.
— Реставрація бунгало.

—Так, його не завадить вичистити.

—І вставити нові двері.

— І штори пошарпані. Я можу пошити нові.

—Тоді згода? — спитав він і трохи пустотливо глянув на мене.

Я подумала: «Чому б і ні? Матиму роботу, поки Кітті гуляє з Ленсом».

—Згода, — відповіла я. — Але де знайти час і як узагалі сюди добиратися?

—Пішки. До бази менше ніж кілометр уздовж берега. Можна вислизнути й повернутися швидше, ніж твою відсутність помітять. Сусідня стежка веде до дороги, тож інструменти й матеріал я привезу «джипом». Доведеться все добряче спланувати, але ми впораємося.

Вестрі повернувся до виходу, під його ногою затріщала і прогнулася порохнява дошка. Він став на коліно й вирвав її з підлоги. Унизу був нерівний настил і невелика заглибина.

—Ось, — сказав Вестрі. — Це наша поштова скринька. Я залишатиму тобі листи про те, яку роботу виконав без тебе, а ти можеш залишати мені.

Серце радісно гупало в грудях: бунгало, художник, листи в таємній схованці. І цей чоловік... Без нього нічого не було б.

Вестрі загорнув картину в мішковину й обережно заховав під ліжком, де вона буде в безпеці.

—І ще одне, — озвався він.

—Що?

—Ми нікому не скажемо про це місце. Жодній живій душі.

Думка, що доведеться приховати від Кітті таку надзвичайну знахідку, неприємно штрикнула. Водночас я не могла уявити подругу тут, у бунгало, бо буквально за кілька хвилин воно стало для мене особливим, дорогим місцем.

Рука потягнулася до брошки, подарованої подругою, і на мене нахлинуло почуття провини. Буде нечесно залишити цю хатинку для себе одної, після того як ми заприсягнися не мати таємниць?

—То як? — запитав Вестрі.

Рука впала вниз, і я кивнула.

—Обіцяю, — мовила, запевняючи себе, що Кітті нетреба цього знати, принаймні поки що. — Ні пари з вуст.

— Чудово. Провести тебе?

—Так. Напевно, вони думають, що я втопилася.

—Або що тебе з'їла акула, — усміхнувся Вестрі.

Красу острова не звести до бірюзових вод і зелених пагорбів. Це лише поверхнева врода. По-справжньому місце захоплює дух своїми

історіями. А вони чатують на кожному кроці.

Розділ 5

— А Вестрі милий, — сказала Кітті, щойно ми зайшли в кімнату й зачинили за собою двері.

— Щось таке, — невиразно відказала я, знявши капелюх і запихаючи його на верхню полицю.

— Звідки він?

Я знизала плечима.

— Не знаю. Ми мало говорили. Він провів мене із чемності. — Кітті вищирила зуби, і я знала це, навіть не обертаючись. Я вирішила змінити тему: — Здається, ви з Ленсом знайшли спільну мову.

— Так, — відповіла Кітті, спершись на узголів'я ліжка. — Він мені подобається. Сильно. От тільки, — вона замовкла й похитала головою, — от тільки мені неприємно, як він говорить про полковника Донаг'ю. Міг би проявити більше поваги, еге ж?

Я знизала плечима, не певна, хто з них є меншим злом — зухвалий солдат чи владний полковник.

— Та це дрібниця, — вела далі Кітті. — У Ленса так багато чеснот.

Я подумала: «О так, наприклад бравада. Донжуанство з острів'янками. Самозакоханість». А вслух тільки мовила:

— Так, чимало чеснот.

— Енн, — трохи ніяково мовила Кітті. — Я ніяк не могла вибрати момент, щоб розповісти тобі. Але після танців полковник Донаг'ю...

Хтось щосили затарабанив у двері, і ми з Кітті отетеріли.

— Так? — Я відчинила двері.

У коридорі стояла захекана Ліз.

— Мері забрали до санчастини, — сказала вона. — Мерщій.

Ми кинулися за Ліз сходами на вулицю й побігли стежкою. Санчастина розташовувалася недалеко, але ми встигли захекатися.

Медсестра Гільдебренд нахилилася над ліжком Мері, поруч стояв доктор Лівінстон — невисокий чоловік з рідким волоссям і в окулярах. Мері була неприродно бліда. Очі заплющені, але груди слабко здіймалися. Ми зрозуміли, що вона ще дихає.

— О господи, — прошепотіла я. — Що трапилось?

Лікар узяв шприц і вколов прозору рідину їй у руку. Коли голка

проштрикнула шкіру, Мері навіть не здригнулася.

—Її знайшли в кімнаті, — озвалася медсестра Гільдебренд, — на підлозі біля ліжка. Вона лежала непритомна не менше як шістнадцять годин. Малярія. Заразилася першого ж дня на острові.

—Малярія, — повторила я.

Слово здавалося таким чужим, але ось вона, хвороба, просто перед нами, погрожує відібрати життя в чудової дівчини, з якою ми щойно познайомилися, у якої все життя попереду та яка приїхала на цей острів, щоб розпочати все з чистого аркуша, а не померти.

—Лихоманка спала, — сказав доктор Лівінстон, — але, на жаль, хвороба знесила серце. Нам залишається тільки чекати.

Мої руки тремтіли.

—Але вона видужає, — мовила я. — Вона видужає. Вона мусить видужати.

Лікар не підвів очей.

Я думала про Мері, бідну Мері. Висока, можливо, трохи зависока. З нерівними зубами. З розбитим серцем. Наречений покинув її, і їй було самотньо. *Ні, я не дозволю, щоб вона померла на самоті.*

—Кітті, — гукнула я, — збігаєш у казарму? Захопи, будь ласка, мої окуляри та якийсь читиво, усе, що знайдеш, навіть інформаційні бюлетені.

Кітті кивнула.

— Ми чергуватимемо біля неї. Можна я підсуну ліжко й залишуся на ніч? — запитала я медсестру Гільдебренд.

Вона схвально кивнула.

Кітті повернулася з двома журналами, трьома книжками (дві належали Ліз, одна — Стеллі), інформаційним бюлетенем Збройних сил і підручником для медичних сестер. Про всяк випадок.

—Добре. — Я оглядала книжку з пошарпаним корінцем. — По черзі їй читатимемо. Без упину, доки Мері не отямиться або не...

Кітті стиснула мою долоню.

—Енн, ти не врятуєш її, якщо...

—Я не дозволю їй померти на самоті, — сказала я і витерла сльозу. — Жодна людина на таке не заслуговує.

Кітті кивнула.

Я відклала книжку та взяла «Вог» з Рітою Гейворт на обкладинці. Розгорнула першу сторінку й прочитала рекламу: «Мрієте про ідеальну

фігуру до весни? Почніть боротьбу із зимовими запасами вже зараз — більше не доведеться переплачувати за одяг. Стандартні розміри сидітимуть на вас як влиті. Уживайте «Байл Бінз» на ніч, щоб безпечно й поступово худнути уві сні...»

Чотири години сторінка за сторінкою я читала кожне слово, яке наверталось на очі, аж доки не став зраджувати зір. Тоді естафету перейняла Кітті. Коли сонце сіло, вона увімкнула настільну лампу й за кілька годин, коли сів голос, пересунула її до мене.

Ми прочитали три журнали й три чверті роману, коли крізь вікна санчастини пробилися перші промені сонця і повіки Мері затріпотіли.

Вона повільно розплющила очі й знову заплющила їх, протягом кількох хвилин ми нетерпляче спостерігали, як Мері ворушила то рукою, то ногами, а тоді нарешті знову підняла повіки й глянула прямо на мене.

—Де я? — кволо мовила вона.

—У санчастині, — відповіла я, пригладивши за вухо пасмо її солом'яно-жовтого волосся та стримуючи сльози. — На тебе малярія напала. Але ти вже видужуєш.

Очі Мері блукали кімнатою, зупинилися на Кітті, а відтак повернулися до мене.

—Я бачила дивний сон, — сказала вона. — Наче йшла назустріч ясному світлу, але мене постійно переслідував і манив назад голос.

—І ти повернулася?

—Не з власної волі. Я хотіла йти далі, але з кожним кроком голос кликав гучніше.

—От і добре. — Я піднесла до губів Мері склянку води, а потім накрила її холодні руки рядом. — Люба, у нас іще буде багато-багато часу, щоб поговорити про це. Але зараз тобі треба відпочити.

* * *

Хоч похвали від медсестри Гільдебренд ми не дочекалися, та від чергування вона нас звільнила. Я та Кітті зраділи шансу відпочити.

Я проспала до полудня і прокинулася від дзвону, який скликав на обід. Шлунок бурчав, але втома була сильніша і спокушала не вилазити з ліжка.

—Кітті! Ти спиш?

Не почувши відповіді, я повернула важку голову до її ліжка. Та замість сплячої подруги побачила заправлені простирадла та дві

акуратні подушки біля узголів'я.

Де вона? Я сіла, потягнулася і помітила записку під дзеркалом.

Енн!

*Не хотіла тебе будити. О десятій іду кататися на каное з Ленсом.
Повернуся в обід.*

Цілую, Кітті

Каное з Ленсом. Цілком у стилі Кітті, але мені було неспокійно.
Нам дали вільний день кілька годин тому, і коли вона встигла

*домовитися з Ленсом? Я згадала про бунгало й усвідомила, що в
нашій кімнатці вже затісно від секретів.*

Обідній дзвін залунав удруге — останній шанс. Якщо я швиденько
вдягнуся і побіжу, то встигну. Але я помітила коло ліжка круглобоке
червоне яблуко й вигадала дещо краще.

* * *

Я перекинула через плече торбинку, куди поклала яблуко, кусень
хліба, який Кітті захопила в їдальні, і флягу з водою. Прокрадаючись
повз санчастину, зазирнула у відчинене вікно. Стелла, Ліз і ще кілька
дівчат чергували. А насправді — нудилися. Троє метушилися навколо
перегорілої лампи, а решта обступила єдиного пацієнта — солдата з
обдертим коліном. Він насолоджувався турботою, широко всміхаючись.

Не так я уявляла собі війну. Однак незабаром усе зміниться. Я чула,
що полковник Донаг'ю планує велику операцію. Цікаво, як вона вплине
на нашу працю, на наше життя.

Я знайшла стежку, що веде на пляж. Вестрі казав, що до бунгало
менше ніж кілометр на північ від бази. Сподіваюся, це правда.

Ішла я прудко, часто озираючись. Що подумують інші, коли
помітять, що я отак без компанії вибираюся з бази? Це геть не схоже на
Енн Келловей.

Обігнувши виступ берега, я помітила в гущавині очеретяний дах.
Саме там, де ми його залишили. Наближаючись, я почула, як хтось
пиляє деревину.

Серце загупало в грудях. *Вестрі тут.*

—Привіт, — я врочисто постукала об одвірок, на якому раніше
хилиталися дверцята. — Хто вдома?

Вестрі глянув на мене, витираючи чоло, а тоді обтрусив руки від
тирси.

—Привіт. Це міраж чи ти справді тут? Я від ранку працюю і не мав

ані краплини води в роті. Як тепер повірити, що красуня у дверях — не галюцинація. Будь ласка, не кажи, що я марю.

Я всміхнулася.

—Ти не мариш, — мовила я і витягнула з торбинки флягу. — Ось, пий.

Вестрі відпив великий ковток і, полегшено видихнувши, повернув мені флягу.

—Я майже зремонтував двері, але вони не влізли в раму. Либонь, деформувалася через негоду. Довелося зрізати два сантиметри. Бачиш? А ще я надібав на складі старі завіси. — Він гордо, неначе скарб, продемонстрував їх. — Нашому бунгалу потрібні добротні надійні двері.

Я усміхнулася. «Наше бунгало» — звучить чудово.

Діставши з торбинки буру^[5] та ганчірки, я сказала:

— Витру тут усе до блиску.

— Радий, що ти прийшла на толоку, — сказав Вестрі й повернувся до пилки.

О третій підлога була чиста, як сльоза, а двері надійно висіли на своєму місці.

—Ледь не забув... — Хлопець видобув з наплічника потерту мосяжну ручку. Я спостерігала, як дбайливо Вестрі закручував шурупи. — Секунда — і готово! Наш ключ, — сказав він, випроставши руку з блискучою сталевною штучкою. — Залишилося тільки знайти надійну схованку.

— Проте будь-хто може влізти крізь вікна, — заперечила я, показуючи на отвори в стіні.

—Так. Але скоро ми їх засклимо. Кожен дім потребує добротного замка. Куди сховати ключ — ось питання.

Ми вийшли з хатинки й роззиралися навсібіч.

— Може, тут? — я запропонувала місце біля порога. — Закопаємо його в пісок.

Вестрі похитав головою.

—Там шукатимуть передовсім. Як і під килимком, бо туди кожен пройдисвіт загляне.

Ми стояли мовчки, аж тут йому сяйнула ідея.

—Стривай-но. — Вестрі майнув у хатинку й повернувся зі своєю книжкою. — Використаймо це.

—Книжку?

—Ага. — Він витягнув пришиту до корінця закладку. Вестрі мав інші плани на неї. Хлопець міцно прив'язав ключ до стрічки й захряснув книжку. А тоді заховав томик під сходинкою. — Ось наша схованка.

Шум хвиль гучнішав.

—Починається приплив, хочеш подивимося разом? — запропонував Вестрі.

Я вагалася.

— Мені, мабуть, час іти. — На відміну від Кітті, я не залишила записки й боялася, що подруга хвилюватиметься.

— Ну ж бо. Залишся на кілька хвилин.

—Гаразд, — здалась я. — Лише на кілька.

—Он наше сідало. — Він показав на корч, викинутий припливом посеред пляжу. Хлопець узяв пляшку вина, яку вчора знайшов у бунгало, і дістав з наплічника залізну чашку. Ми сіли на пісок, умостивши голови на обточеному сплесками хвиль корчі. — Пропоную тост, — сказав Вестрі, наповнивши чашку старовинним вином. — За володарку бунгало!

Він простягнув мені чашку, я обережно сьорбнула й мимоволі скривилася.

— Закисле сторічне вино!

Ми сиділи, зачаровано розглядаючи буруни. Удалині співало птаство.

— Я нічого про тебе не знаю. — Я повернулася до Вестрі. Трохи несподівано.

—І я нічого про тебе не знаю, — парирував він.

—Ти перший.

Вестрі кивнув, підсунувся вище й почав:

—Я народився в Огайо, але надовго там не затримався. Мати померла внаслідок скарлатини, і ми з батьком переїхали на захід, у Сан-Франциско. Він працював інженером на залізниці. Його часто перекидали з місця на місце, тому я щомісяця змінював школу.

—Важко назвати це повноцінною освітою, — сказала я.

Вестрі знизав плечима.

— Я здобув кращу освіту, ніж більшість однолітків. Побачив країну. Зрозумів, як працює залізниця.

—А тепер що? Ти казав, що хотів би повернутися на острів, коли

закінчиться війна. У тебе напевно є інші бажання, інші справи.

Очі Вестрі зблиснули, повні життя і можливостей.

—Правду кажучи, не знаю. Може, я вступлю до університету й стану інженером, як тато. Або поїду до Франції й навчуся малювати, як імпресіоністи. Або залишуся тут. — Він кивнув на бунгало.

— Ні, так не можна. Адже ти будеш геть самотнім!

— Чому самотнім? — заперечив Вестрі. — Я матиму все, чого душа забажає. Дах над головою. Ліжко. Найпрекрасніший у світі краєвид. Хіба не рай?

Я згадала його слова про дім, родину й життя просто на цьому клаптику пляжу.

—А як же близькі люди? — сором'язливо запитала я. — А як же... кохання?

Вестрі усміхнувся.

—Легко тобі говорити. Ти це все маєш.

Я втупилася просто себе, заривши передок черевика в пісок. Такий гарячий, що тепло проникало аж під шкіру.

—Ну, — вів далі Вестрі, — я сподіваюся зустріти її. Десь у цьому великому світі.

—А якщо не зустрінеш?

—Зустріну, — упевнено всміхнувся Вестрі, і я опустила очі. — А тепер розкажи про себе.

З торбинки стирчала нитка. Я торочила її, аж доки тиша стала незручною.

—Та нема що розказувати.

— Не вигадуй, — заохочував мене Вестрі. — Історія є в кожного.

Я похитала головою.

—Народилась у Сіетлі. Увесь час жила там. Здобула диплом медсестри, приїхала сюди.

—Ось так, — театральню промовив Вестрі. — Усе життя вклалось у три речення.

Мої щоки спаленіли.

—Ну, даруй. Моє життя не аж таке цікаве, як твоє.

—Закладаюся, ти блефуєш. — Він зміряв мене очима. — А твій наречений? — спитав Вестрі та вказав на мій перстень. — Чому ти не вийшла за нього, перед тим як поїхати?

Як він сміє таке питати?

—Тому що... — Але я замовкла, не доказавши. І перелічувала подумки практичні причини: тому що я не хотіла поспішати, тому що мати мріяла про розкішну церемонію в готелі «Олімпік», тому що... Та всі вони були не надто переконливі. Ніщо не заважало нам просто піти в мерію і розписатися. Джерард пропонував так учинити. Я могла стати місіс Джерард Годфрі без тихоокеанської одіссеї, яка на рік розлучила нас. *Чому я не вийшла за нього?*

—От бачиш, — озвався Вестрі. — У тебе є історія.

—Повір, — запротестувала я, — ти створюєш драму на рівному місці.

—Побачимо.

І Вестрі підморгнув мені.

* * *

Коли я повернулася, Кітті в кімнаті не було. Подзвонили на вечерю, і я вирушила в їдальню сама, на хвилину забігши до санчастини, щоб провідати Мері. Вона сиділа на ліжку й через соломинку цмулила апельсиновий сік.

— Привіт, Енн, — прожебоніла вона слабким, але життєрадісним голосом. У ньому з'явилася сила, якої не було зранку.

— Привіт. Я саме йду на вечерю. Тобі щось принести? Мабуть, рідка їжа вже набридла?

— Набридла, — кивнула Мері. — Усе віддала б за рулет і кілька шматочків масла.

— Буде виконано, — усміхнулась я.

Із санчастини я вийшла на стежку до їдальні. Неподалік ріс гібіскус, з якого ми з Кітті зривали квіти в перший вечір. Дорога пролягала повз відпочинкову пристань. На воді гойдався десяток пришвартованих каное, на яких солдати у звільненні могли впливати в море. І хоч на Бора-Бора було відносно безпечно, а ворог не атакував (принаймні поки що), човнами мало хто користувався.

Придивившись, я помітила дві фігури, що виходили з каное. Розбурхані кучері могли належати тільки Кітті, але чоловік, що допоміг їй вибратися на пристань, — не Ленс. Я оторопіла, бо це був *полковник Донаг'ю*. Він поклав весла в каное, а Кітті не припиняла всміхатися йому. Тримаючись за руки, вони дійшли до газону, попрощались, і Кітті заквапилася до жіночої казарми.

Побігти за нею? Та ні, зрештою вона збрехала мені про свого

кавалера. Імовірно, подруга гадала, що я засуджуватиму її. *І я таки засуджую.* Проте не хочу, щоб Кітті думала, що я шпигую за нею. Ні, вона сама розповість, коли настане час. Тому я пішла в їдальню і попросила кухаря накласти тацю для Мері.

Стелла заздрісно похитала головою. Першого дня я розізлилася б, але тепер розуміла, що в неї просто така манера спілкування.

—Ого, щастить тобі із чоловіками, — сказала Стелла й переможено зітхнула. — А я здалась. Елліот занадто прив'язаний до тієї жінки вдома. Він то блукає на самоті й фотографує пляж, то сидить у казармі й пише вірші про неї. Видно, є в тій жінці щось особливе. Ну і нехай. Зате вчора ввечері я познайомила з пілотом. Його звати Вілл, такий нічогенький.

Ліз підійшла до нашого столу й поставила тацю.

— Мері вже краще?

—Так, дякувати Богу, — відповіла я. — Поволі набирається сил.

Ліз пильно глянула на конверт у руці.

—Сьогодні їй прийшов лист. Я мимоволі помітила ім'я відправника. Мері казала, що її екснареченого звать *Едвард*, еге ж?

Я кивнула.

—Можна глянути?

Узявши конверт, я повернулася до світла. У ньому не було нічого незвичайного, окрім відправника: це справді був Едвард. Едвард Натон з Парижа.

— Енн! — гримнула Кітті. — Не смій читати її листа. Це особисте.

— Мені доведеться, якщо він загрожує її стану. Послухай, цей чоловік практично покинув Мері біля вівтаря й перетворив її життя на такий хаос, що вона мусила тікати на острів на протилежному кінці світу. Тільки уяви, що може заподіяти Мері його лист.

Інші дівчата погодилися й кивнули. Кітті злагідніла.

—Слухай, я не збираюся його читати. Лише відкладу на деякий час. Зараз серце Мері слабке. Їй слід набиратися сил. І я не хочу, щоб лист завадив їй одужати.

—Гаразд, — сказала Кітті. — Але, коли йдеться про чуже кохання, краще не втручатися.

Це вона мене так попереджає?

Я невдоволено зморщила ніс і заховала лист у кишеню сукні.

—Я не втручаюся, — мовила я безпосередньо до Кітті. — Тут

ідеться про здоров'я.

Кітті відсунула тарілку.

—Дівчата, мені вже не лізуть ці пересмажені яйця. Іду працювати. Медсестра Гільдебренд каже, що роботи сьогодні додасться.

Усю дорогу до санчастини я переживала через слова Кітті, але коли повідомили, що з іншого острова до нас транспортують пораненого пілота, то геть забула про ранкову сварку. Це буде наш перший реальний пацієнт. Адже Вестрі був тільки моїм.

Літак приземлився о десятій п'ятнадцять. Справа виявилася серйозною: осколкове поранення голови. Кітті, яка привезла солдата в операційну, працювала нарівні з лікарем, вибирала з рани шматочки закривавленого металу й викидала їх у лоток. Її рука жодного разу не здригнулася. Ліз вибігла блювати, а Кітті хай би що. Вона так уміло та легко проводила маніпуляції, що після зміни лікар попросив її залишитися ще на годину й допомогти з хворим. Кітті одразу погодилася.

А я, щойно зміна закінчилася, рушила до казарми. Хотілось якнайшвидше покинути стерильну санчастину та відпочити в затишному бунгало. У кімнаті я спакувала торбинку: ножиці, голка, нитка та великий шматок блідо-жовтої тканини, який знайшла на смітнику біля місця роботи. Чудовий матеріал для штор, добре, що я встигла вихопити його з-під носа чергових солдатів, які приходять забирати сміття.

Цього разу Вестрі в бунгало не було, тож я видобула книжку з ключем, згадуючи, як він обирав схованку, відімкнула дверцята й поклала торбинку на крісло із червоного дерева.

Я одразу взялася до роботи — виміряла ширину вікон і прикинула довжину та ширину штор. Тоді розклала тканину на підлозі, прогнала з неї маленьку ящірку й узялася кроїти. Підігнула краї, насолоджуючись пташиним співом. Праски, на жаль, не було, але для хатинки на пляжі й так згодиться. Тим паче тепле вологе повітря саме розгладить брижі на шторах.

Шиючи, я думала про палкого та спонтанного Вестрі. Цілковита протилежність Джерарда з його спокоєм і стриманістю. *Чому Джерард не може розслабитись і жити на повну?* Голка з ниткою прохромлювали тканину, а я розуміла, що сумніви, які закрадалися в

Сіетлі, у тропіках роз'ятрилися дужче. Особливо гризло мене те, що Джерард ухилився від війни. Він міг би піти всупереч батьковій волі та діяти шляхетно. Чому не вчинив так?

Вішаючи першу пару штор на лозину, я згадала про полотно, заховане під ліжком. І воно цілковито захопило думки. Про що ця картина? Хто цей художник?

Хто тут мешкав? Любитель пригод на кшталт Вестрі? Я уявила, як Вестрі залишається на острові. Можливо, він одружиться з аборигенкою. Такою, як ми з Кітті й Ленсом зустріли на ринку. Що в неї було за ім'я? Ага, Атея. Та чи буде він щасливим? Чи ощасливить його така жінка? Я засміялася. Так, з одного боку. Але чи стане вона йому рівнею в інтелектуальному плані? Пристрасть згасає, кохання живе далі. Мені так хотілося, щоб Кітті теж це зрозуміла.

Тут, у бунгало, потемніло, я визирнула з вікна й побачила сірі, розбухлі від вологи хмари. Вони наближалися до острова, готові вивергнути воду на землю, хоче вона цього чи ні. Я пробіглась очима пляжем: чи не йде до бунгало Вестрі? Але його не було, і я нарешті згадала про нашу поштову скриньку, точніше порошняву дошку на підлозі. Тоді підійшла й підняла її, заглянула всередину й одразу знайшла білий конверт.

Я нетерпляче розірвала його.

Люба місіс Кліо Годж!

Мабуть, ви не розумієте, хто така місіс Кліо Годж. Це ви, моя дорогенька. Кодові імена потрібні на випадок, якщо нас викриють. Не забувайте, ми живемо в часи війни. Отже, ви будете Кліо. Я буду Грейсон. Подобається? Спочатку я думав узяти прізвище Крякенкуц, але ми вмирили б від сміху після кожного звертання і залишилися б без листів. Тому якщо ви пристаєте на мою пропозицію, віднині ми Годжі.

Щиро ваш містер Годж

Р. С. Загляньте до шухляди. Там сюрприз.

Я захихотіла, відчинила шухляду і знайшла всередині апельсин. Його пориста шкірка аж світилася проти темної махагонової рамки. Я втягнула носом квітково-цитрусовий аромат, а відтак перевернула аркуш на чистий бік і написала відповідь Вестрі:

Любий містере Грейсон Годж!

Сьогодні я попрацювала над шторами, сподіваюся, вони видадуться вам терпними. Як гадаєте, нам потрібен килим? Красивий

перський? А книжкова поличка? І меблі, щоб сидіти? Можливо, нам пощастить, і море виміє на берег якусь канапу. Дякую за апельсин, він прекрасний.

Щиро ваша місіс Годж

P.S. Ваша фантазія вражає. Заради Бога, де ви взяли прізвище Крякенкущ? Я ледве тамую сміх.

Відповідь я поклала в заглибину, притиснувши дошкою, а потім вийшла з бунгало й замкнула двері. Уже здійнявся вітер, хмари над головою темнішали та грізно насувалися. Оббираючи на ходу апельсин, я поквапилася на базу.

Та не встигла я відійти далеко від бунгало, як у чагарях поряд із пляжем почулося шарудіння. Кожен м'яз і жила в моєму тілі скам'яніли. Що це? Хтось стежить за мною?

Я підійшла на кілька кроків ближче до чагарів і почекала. Знову цей звук. Шелест і приглушені голоси. Підкравшись іще ближче, я заховалася за стовбуром величезної пальми і примружилась. У тінях буйних тропічних рослин стояли два силуети — чоловічий і жіночий. Я встигла вирізнити військову нашивку на рукаві та голу жіночу ногу, й одразу відсахнулася. Потім на здибочках позадувала на пляж і стрімголов помчала на базу, постійно озираючись, чи нема погоні.

Я влетіла в кімнату й засмутилася, тому що Кітті там не було.

Розділ 6

— Я не вірю, що ми тут уже два місяці, — із захватом мовила Мері. Її щоки порожевіли, і було так приємно спостерігати, як жвавішало обличчя. Вона більше не могла лежати й домоглася від медсестри Гільдебренд дозволу виходити на ранкові зміни. Хоч іноді руки Мері тремтіли, вона набиралася сил і того ранку зголосилася допомогти мені зі щепленням.

— Розумію тебе. Часом здається, що ми тільки вчора прилетіли. — Я замовкла, перелічуючи ампули, якими ми після сніданку вакцинуватимемо солдатів. — А стільки всього сталося за цей час. Здається, я вже не та дівчина, яка ступала летовищем першого дня.

— І я, — кивнула Мері. — Усе попереднє життя здається нереальним.

Я зітхнула.

— Я вже майже забула голос Джерарда. Жах.

— Та ні, — заперечила Мері. — Головне, що ти досі його кохаєш.

— Так, авжеж. — І мені стало соромно, що я досі не знайшла часу написати Джерардові листа.

— Я вже майже забула голос Едварда, — додала Мері. — І в цьому точно нічого жахливого нема.

Вона усміхнулась, а я тямуче кивнула. І згадала про лист, який приховала від Мері. *Вона вже готова?* Мері весело мугикала, виймаючи ампули з коробок і розкладаючи їх у лотки. *Лист може все зіпсувати.*

— Де Кітті? — спитала Мері. — Здається, я бачила її зранку.

— Вона десь тут. Ми прийшли разом.

— Ні, — пробурмотіла медсестра Гільдебренд. — Вона зле почувалась, і я дозволила їй піти в казарму.

Дивно. Зранку з нею все було гаразд. Я не дозволяла собі таких думок, але Кітті поводитися дивно, ще відколи ми прибули на острів. Говорила, що йде в одне місце, проте з'являлася в іншому, обіцяла зустрітися в їдальні, але не приходила. Майже не заводила мову про полковника Донаг'ю, а я не зізнавалася, що бачила їх у каное. Здається, їхня історія скінчилася, і тепер Кітті проводила забагато часу з Ленсом.

Учора вони гуляли майже до півночі. Повернувшись у темну кімнату, Кітті спіткнулася об ліжку, і я крізь дрімоту глипнула на годинник.

—Напевно, підхопила цей вірус, — сказала Мері. — Жахлива кишкова інфекція.

Проте я не вірила, що Кітті підхопила кишкову інфекцію. Ні, щось відбувається. На чергуваннях у санчастині не було часу на задушевні розмови. Із сусідніх островів, де тривали запеклі бої, привозили чимдалі більше поранених. По двоє, по троє, але випадки страшні. Ножові рани. Вогнепальні пошкодження черевної порожнини. А вчора — майже відрубана нога, яку довелося негайно ампутувати. Посеред моторошних картин ми днями дбали про поранених, а коли зміна закінчувалася, наче миші, розбігалися в улюблені схованки. Але де схованка Кітті?

Я подумала про інших. Стелла тепер засиджувалася в кімнаті відпочинку, тому що захопилася шафлбордом^[6], точніше Віллом, який грав у шафлборд. Ліз, ясна річ, покірно ходила за нею. Мері, виснажена після змін, ішла до кімнати читати листи від друзів і писати відповіді. А я крадькома вибиралася в бунгало. Іноді заставала там Вестрі, подеколи ні, але завжди сподівалася його побачити.

—Пошту привезли! — гукнула сестра біля входу.

Мері залишилася готувати вакцини, а я помчала до дерев'яного ящика з пакунками й листами. Пошту доставляли рідко. І зараз набралася ціла гора. Коли я підсунула ящик до столу, конверти посипалися на землю. Сотні листів, наче субмарини, непомітно заходили в особисті світи.

Стеллі прийшло п'ять, Ліз — три, Кітті — два, обидва від матері. Коли я нарешті натрапила на конверт, адресований мені, і впізнала почерк, серце стиснулося. *Джерард*.

Я тихцем розірвала його, готуючись заховати, щойно увійде Стелла чи ще хтось.

Кохана!

У нас жовтіє листя, і я так сумую за тобою. Чому ти знову поїхала?

У Сіетлі нічого не змінилось, але без тебе тут самотньо. І через війну самотність переносити іще тяжче. Усі тільки про неї і говорять. Я хвилююся за тебе. Скоро почнеться велика тихоокеанська операція. Молюся, щоб вона обминула твій острів. Військові чини, з якими я розмовляв, вважають, що його не зачепить. Благаю небеса, нехай так і

буде.

Війна забирає найкращих. «Кабана-клуб» тепер нагадує місто-привид. Ти його не впізнала б. Усіх придатних до служби чоловіків призивають, багато хто йде добровольцем. І знаєш, попри все, що вчинив батько, щоб уберегти мене від фронту, я думаю зголоситися. Це буде правильно. Наступна хвиля призовників відпливає п'ятнадцятого жовтня. Мабуть, я відкину свої пільги та вирушу з ними. Спершу буде два тижні підготовки в Каліфорнії, а потім ми вирушимо до Європи.

Будь ласка, не хвилюйся за мене. Я часто писатиму та розповідатиму, як мої справи. А ще мріятиму про день, коли ми знову зустрінемося.

Люблю тебе всім серцем і думаю про тебе щохвилини.

Твій Джерард

* * *

Я пригорнула лист до грудей і міцно заплющила очі. Як багато радості дав мені його патріотичний порив, але водночас стільки жаху відчула я, уявляючи Джерарда в небезпеці. Скільки часу минуло, доки лист потрапив у мої руки? А якщо він уже на бойовиську? А якщо його?..

Хтось поклав руку на моє плече, і я згорбилася, воліючи приховати сльози.

—Що трапилось? — тихо запитала Мері.

—Джерард. Він пішов добровольцем.

Мері гладила мене по плечу, а сльози крапали на зім'ятий аркуш, і красивий почерк Джерарда розпливався в темні чорнильні плями.

* * *

—Як думаєш, складно бути дружиною військового? — перед сном запитала Кітті.

Вона сиділа на ліжку в рожевій нічній сорочці, розчісуючи світлі кучері, і, без сумніву, почувалася прекрасно. Я відклала книжку, на якій марно намагалася зосередитися.

—Тільки не кажи, що ти вже думаєш про шлюб з Ленсом.

Кітті не відповіла й далі чесала волосся.

—Гадаю, є свої плюси, — вела своєї подруга. — Можна побачити світ, і це достоту не нудно.

— Кітті, але ви щойно познайомилися.

Вечір став єдиною порою, коли ми могли поговорити. І це якщо Кітті не гуляла з Ленсом.

Подруга поклала на столик гребінець і лягла, накрившись аж по шию. А тоді повернулася до мене.

— Енн, — її тон був дитячий, допитливий, невинний і схвильований. — А ти завжди знала, що Джерард — той єдиний?

У Сіетлі я ні миті не сумнівалася б, але тут запитання заскочило мене зненацька.

— Ну, так, звісно, — залепетала я, пригадавши сьогоднішній лист. І те відчуття болючої відданості. — Я просто знала.

Кітті кивнула.

— Здається, я теж таке відчуваю. — Подруга, випереджаючи будь-які запитання, відвернулася до стіни. — Добраніч.

* * *

Вестрі на місяць відправили на операцію на сусідньому острові, і в день повернення, двадцять сьомого листопада, я тинялася біля чоловічих казарм і начебто збирала букет гібіскусів, потай сподіваючись його побачити. Була середа, переддень Дня подяки, тож усі чутки на базі крутилися навколо двох тем — індички й журавлиного соусу.

— Гей, сестричко! — гукнув солдат з вікна на третьому поверсі. — Чи буде в нас сьогодні бенкет?

— Хіба я кухарка? — саркастично відповіла я.

Крикун, якому, мабуть, і дев'ятнадцяти не було, вишкірився і зник. Мені знадобилося кілька місяців, щоб звикнути до солдатських манер. Тепер я не соромилася відгаркуватися і париувала непристойні репліки так, щоб рахунок ішов на мою користь. Мати оскаженіла б, якби це почула.

Я рвала квіти двадцять хвилин, але Вестрі не побачила. З важким серцем і повною торбиною гібіскусів рушила до казарми.

— Привезли пошту, — мовила Кітті й кинула конверт на моє ліжко. — Твоя мама пише.

Я поклала конверт у кишеню, а Кітті замилувалася квітами, що визирали з кинуті біля дверей торбини.

— Які прекрасні. Поставмо їх у воду.

Вона витягнула гібікуси, по одному розправила їх і поставила у свою склянку.

— Вони не стоятимуть, — мовила я. — Нікчемні квіти. До ранку

зів'януть.

—Знаю, — відказала Кітті. — Але глянь, які вони красиві *просто зараз*.

Я кивнула. Якби я вміла насолоджуватися красою тут і зараз, як Кітті. Це справжній дар.

Вона відійшла від столика й замилувалась імпровізованою вазою, повною яскраво-червоного цвіту, що зачахне, коли ми повернемося з вечері.

—Майже забула. — Кітті взяла зі столика конверт. — Мені теж прийшов лист. Від батька.

Відірвавши краєчок конверта, подруга витягнула білі аркуші й заходилася читати. Але її усмішка швидко зблякла, і на обличчі застиг шок. По щоках покотилися сльози.

—Що таке? — я кинулася до неї. — Що там написано? — Подруга впала на ліжко й зарилася обличчям у подушку. — Кітті, — не вгавала я, — скажи мені.

Але вона не ворухнулася, тож я підняла аркуші, розсипані на підлозі, і прочитала. Батько Кітті писав таке:

Люба, у вересні містер Гелфмен вирушив воювати в Європу та, на жаль, загинув у бою. Я знаю, що ти тяжко сприймеш цю новину. Мама не хотіла, щоб я про це писав, але мені здалося, що ти маєш право знати.

Я кинула лист у шухляду її столика. Клята пошта! Приходить і знаходить серед нас свою жертву. Тільки-но все налагоджується, аж тут знову з'являються листи.

—Кітті, — я нахилилася до подруги. — Співчуваю.

—Залиш мене, — тихо сказала вона.

Пролунав дзвін на вечерю.

—Я принесу тобі поїсти.

— Я не голодна, — схлипнула Кітті.

—Усе одно принесу.

* * *

З дозволу кухаря я взяла дві тарілки — для себе і для Кітті — й наповнила їх картопляним пюре, морквяним салатом і сухими зморщеними шматками шинки. Принаймні не консерви. Непогано.

Стелла та Мері помахали мені з-за стола, я кивнула й підійшла до них.

—Забігла по вечерю, але ми з Кітті вечерятимемо в кімнаті. Вона сьогодні одержала листа. Погані новини.

Мері засмутилася.

—Дуже шкода. Може, залишишся на кілька хвилин? Іти з двома тацями — не дуже зручно. Ще спіткнешся. Краще поїж тут.

Я поміркувала щодо її слів і погодилася.

— Кажуть, сьогодні в казармі була бійка, — стишеним голосом мовила Стелла. — Солдати божеволіють на цьому острові.

—Усі ми божеволіємо, — відповіла я, пиляючи шматок шинки тупим ножом.

Стелла кивнула.

—А вчора я бачила на ринку Ленса. В обіймах тієї аборигенки. Слава Богу, Кітті залишилася в кімнаті. Забагато сердечних ран на один день.

—У неї ім'я є. *Атея*. — Мене дратувало, що Стелла говорить про корінне населення острова, як про нижчий ґатунок.

—Так, мабуть, це її ім'я, — знизала плечима та. — У них з Ленсом точно щось є.

Мері її слова не переконали.

—Ой, Стелло, я не стверджувала б, що Ленс заграє до острів'янки тільки тому, що купує в неї сигарети.

— Я просто розповідаю, що бачила, — знизала плечима Стелла. *Бідолашна Кітті*. Я їй ані слова не скажу. Поки що. Зараз невдалий час.

— Гаразд, дівчата, — мовила я і взяла тацю, — мушу віднести вечерю.

—Добраніч, — озвалася Мері.

Стелла кивнула та взялася гризти галету.

Я поспішала, відганяючи мух від їжі, і на мить зупинилася біля чоловічих казарм, марно сподіваючись углядіти у вікні Вестрі. Він живе на другому поверсі чи на четвертому? Я пробіглася поглядом по другому, й очі зупинилися на відчиненому вікні по центру будівлі. Звідти долинали звуки шамотні й грюкання. *Бійка*.

—Так, сер! — продзвенів голос. — Будь ласка, сер!

Це голос Вестрі.

О боже! Його поранили. Його побили. Я поставила тацю на лавку й рушила до входу. Треба йому допомогти. Але як? Жінок до казарми не пускають. У відчаї я завмерла на сходах і дослухалася до ударів і

тріщання меблів. *Досить вже. Досить.*

І все припинилося. Гримнули двері, і чиїсь важкі кроки загупали коридором, а тоді сходами й до виходу. У мене всередині похололо, коли у дверях, стискаючи закривавлений кулак, з'явився полковник Донаг'ю. Я принишкла за гібіскусом і спостерігала, як він попрямував до санчастини.

Серце несамовито гупало.

— Вестрі! — гукнула я в паніці. — Вестрі!

Та відповіді не було, і я вже чекала найстрашнішого.

Я кинулася до їдальні, де досі вечеряли солдати, і за столом біля входу побачила Елліота. Він теж мене помітив, і я жестом покликкала підійти.

— Що таке, Енн? — запитав він, витягаючи з-за коміра серветку.

— Вестрі, — прошепотіла я. — Його побили. Полковник Донаг'ю. Він у кімнаті. Можливо, без тям, — слова виривалися, наче з кулемета.

Елліот витріщив очі.

— Біжу, — сказав він, штовхнув двері й помчав стежкою.

Я довго чекала під казармою, то крокуючи сюди-туди, то втуплюючи погляд у вікно на другому поверсі. А тоді почула, як Елліот вийшов з кімнати та спустився сходами.

— Його досить сильно побили, — розповів Елліот. — Чоло розсічене, доведеться зашивати.

— Чому він не спускається? — запитала я.

— Він не спуститься.

— Нічого не розумію. Чому полковник Донаг'ю це скоїв?

— Вестрі не хоче про це говорити. — Елліот глянув у напрямку санчастини. — Мабуть, сталося щось лихе. Щось пішло не так.

Потерши долонею лоба, я попросила:

— Можеш побути з ним? Переконатися, що він у порядку, і вмовити піти до санчастини, щоб наклали шов?

Елліот кивнув.

— Постараюсь. — Він повернувся до дверей.

— Дякую. Елліоте, іще одне.

— Що?

— Передай йому, що я скучила.

Елліот засміявся.

— Це йому сподобається.

* * *

Коли я нарешті повернулася в кімнату, їжа для Кітті геть вистигла. Але це вже не було важливо. Вона все одно відмовилася їсти.

—Я можу тобі чимось допомогти, люба? — спитала я і погладила її кучері.

—Ні, — стиха відказала вона. — Мені просто треба побути самій.

—Так, розумію, — мовила я, але мені стало прикро.

Сонце зайшло, та небо ясніло від місячного світла. Я поглянула на свою торбинку. Бунгало. Я серцем відчула, що мушу туди піти.

—Кітті, — тихо мовила я, кинувши книжку в торбинку. — Я піду пройдуся. — Подруга не відповіла, але я її не звинувачувала. — Невдовзі повернуся. — Я зачинила за собою двері.

Вітер дув сильніше, ніж зазвичай, і геть розтріпав волосся, доки я волокла ноги по піску. Діставшись до бунгало, я відімкнула двері й лягла на ліжко. Стомленому тілу було тепло й затишно на новому покривалі, яке я знайшла на антресолі в казармі та принесла сюди. Поштову скриньку не перевіряла. Вестрі не встиг би сюди зайти, а тепер засів у казармі й загоює рани. Я здригнулася, згадавши жорстокість полковника Донаг'ю. *Чому він так побив Вестрі?*

Хай там що трапалося, він на таке не заслуговував.

Я підбила подушку та витягнула з кишені лист від матері.

Моя люба Енн!

Пишу з важким серцем, тому що мушу повідомити тобі жахливу новину. Повір, я дуже довго вагалася, розповісти зараз чи дочекатися твого повернення. Утім ти маєш право знати.

Я йду від твого батька. Ситуація надто серйозна, щоб пояснювати подробиці в листі. І хоч ми з ним більше не разом, я хочу, щоб ти знала: я завжди всім серцем любитиму тебе. Обіцяю все пояснити, коли ти повернешся.

Нехай твій шлюб із Джерардом буде щасливішим, аніж мій.

Люблю тебе всім серцем і сподіваюся, що ця новина не засмутить тебе надто сильно.

З любов'ю мама

В очах запекли солоні сльози. *Вона йде від тата. Бідний тато. Як вона могла?*

«Нехай твій шлюб із Джерардом буде щасливішим, аніж мій». *А це що за дурниця?*

З пляжу долинув шурхіт, а тоді повільно рипнули двері. Я сполохалась, але наступної миті побачила обличчя Вестрі.

— Я сподівався тебе застати, — усміхнувся він.

— Поглянь на себе! — вигукнула я і, відкинувши всі умовності, кинулася до Вестрі й торкнулася долонею його щоки. — Чому полковник Донаг'ю вдарив тебе?

— Послухай, — рішуче мовив він. — І запам'ятай: ніякого полковника Донаг'ю ти не бачила.

— Але я...

— Ні, — перебив хлопець, — не бачила.

— Але чому, Вестрі?

На його обличчі проступили внутрішня боротьба та біль.

— Будь ласка, ніколи не згадуй про це.

— Не розумію, — спохмурніла я.

— Так треба, — сказав він. — Колись ти зрозумієш.

Світло впало на лице Вестрі, і я побачила серйозні рани.

— Ходімо до санчастини, прошу тебе.

Вестрі лукаво всміхнувся.

— Чого б це я туди йшов, якщо маю власну медсестру?

Я всміхнулась і потяглася до торбини.

— Я десь мала аптечку. — Перевернувши вміст сумки, я знайшла невелику білу коробку й витягла з неї набір для накладання швів. Тоді розірвала стерильну упаковку й дістала просякнуту спиртом марлю. — Буде трохи пекти.

Узявши Вестрі за руку, я повела його до ліжка, відчуваючи від дотику знайомий трепет. *А що такого, якщо ми обоє тут сядемо?*

Ми сіли, і я звеліла:

— А тепер не рухайся. — Елліот мав рацію: лоб розсічено, і поріз глибокий. Я засумнівалася, що зможу його зашити. — Це серйозно, — сказала я, промокаючи рану марлею. Вестрі скривився, але не видав ані звуку. — Послухай, у санчастині є знеболювальний крем. Ходімо, там тобі не буде боліти.

Я вже стала підводитись, але Вестрі схопив мене за руку й посадив назад.

— Я не хочу нікуди йти. Я залишаюся тут.

Його очі водночас веліли й благали. Я здалась і знову взяла набір для накладання швів.

—Гаразд. Але мусиш потерпіти.

Вестрі незворушно дивився в стіну, а я виконала перший стібок. Другий. Третій. Цього було досить, щоб закрити рану. Я закріпила вузол і відрізала нитку.

—Готово. Тобі сильно боліло?

Вестрі похитав головою.

—Ні, у тебе золоті руки, Кліо Годж, — під'юдив мене він і занепокоєно глянув просто в очі.

Я усміхнулася, а тоді швидко відвела погляд.

—Ти плакала, — сказав він. — Чому?

Я згадала материн лист.

—Маю неприємний лист із дому.

—Про що?

Я вагалася.

—Мати написала. Вона... — горло знову здушили сльози, — вона йде від батька.

Вестрі притягнув мене до себе й обійняв за плечі. Моя голова притулилася до його грудей. Я почувалася захищеною.

—Співчуваю, — сказав він.

Це слово відлунювало в невеличкому бунгалі, витало в повітрі. Ми довго-довго мовчали.

Зрештою я поглянула вгору на Вестрі. Він поруч. Тут і зараз. І тієї-таки миті все інше втратило значення.

Його долоні мандрували вгору моїми руками. До плечей, до шиї, до вилиць. Усередині мене заворушилося щось нове. Він нахилився ближче, і губи торкнулися вуст так ніжно й солодко. Вестрі пригортав мене, і я не хотіла опиратися.

Він обіймав і заколисував мене. Двадцять сьоме листопада. Звичайнісінька дата, квадратик у календарі. Але для мене це доленосна подія. Того дня я покохала Вестрі.

Розділ 7

Сонце пекло немилосердно. У переддень Різдва — це не справедливо. Удома мати зараз прикрашала б величезну ялинку у вестибюлі. Я майже відчувала запах хвої, і байдуже, що це тільки плід фантазії. Навколо росли самі пальми, а мати більше не жила вдома. Адреса на останньому листі сповіщала, що вона винайняла квартиру в Нью-Йорку.

Я згадала, який щасливий був тато о цій порі. Пригощав виконавців різдвяних пісень гарячим сидром, а сам набивав щоки пиріжками й печивом Максін. *Максін*. Уже не раз я дивувалася, чому вона мені не пише. Та останнім часом пошта затримувалась, і щодня в обід дівчата марно виглядали «джип», який промчить через зелений газон і доставить довгоочікувані листи.

Від Джерарда нових звісток не було, і це тривожило мене найдужче. З одного боку, його мовчання давало полегшу, і мої почуття до Вестрі вільно розросталися. З другого — я щодня хвилювалася за Джерарда й уявляла його на холодній чужій землі. Він воював за Америку. Бився за мене.

Кітті, здається, змирилася зі смертю містера Гелфмена, але ніколи більше не говорила про це. Натомість вклала всі фібри душі в Ленса. Часто вислизала зустрітися з ним і поверталася дуже пізно. Але хто я така, щоб судити?

Аж ось уже Святвечір. Трапилася вільна хвилинка перед різдвяною службою, і я крадькома, поки медсестра Гільдебренд не покликала розпаковувати нові матеріали, вискочила із санчастини й побігла на пляж.

У бунгало було порожньо, і я засмутилася. За останній місяць Вестрі тричі брав участь в операціях, і ми майже не бачилися. Заглянувши до нашої поштової скриньки в підлозі, я знайшла конверт і засміялася.

Моя люба Клію!

Веселого Різдва! Вибач, що ми так рідко бачимося. Здається, мій командир вирішив перекваліфікуватися в погонича рабів. Я зміг вирватися тільки нині зранку та сподівався зустріти тут тебе, але не

пощастило. Утім різдвяний подарунок чекає на тебе. Можливо, колись ми вдвох відсвяткуємо Різдво по-справжньому.

Твій Грейсон

Я перечитала останнє речення знову, і на очі набігли сльози. «Можливо, колись ми вдвох відсвяткуємо Різдво по-справжньому». *Справді?* Думка водночас лякала й манила. У схованці лежала маленька коробочка, красиво обгорнута у фольгу, яку Вестрі, імовірно, поцупив з їдальні. Мої пальці нетерпляче розв'язали червону стрічку. Я підняла віко й побачила овальний золотий медальйон на тонкому ланцюжку. Усередині було порожньо, але задню стінку прикрашало гравіювання «Грейсон і Кліо».

Усміхаючись, я гордо повісила ланцюжок на шию, а потім дістала із сумки ручку й зошит.

Мій любий Грейсоне!

Дякую за подарунок. Я в захваті. Знаєш, за двадцять один рік у мене ніколи не було медальйона. Але я мріяла про нього, а тепер гордо носитиму. І нізащо не зніматиму. Я стільки всього хочу покласти всередину. Доведеться тобі допомогти з вибором.

Сумую за тобою, але в бунгало стає легше. Навіть коли ми не разом, тут я наче зустрічаю тебе. Стіни бережуть пам'ять про твою присутність, і від неї тепло на душі. Веселого Різдва!

З любов'ю

Кліо

Увечері, просто перед різдвяною службою, привезли пошту. Я сторожко дивилася на ящик: хтозна, що він ховає в собі, особливо після несподіваного й досадливого матиного листа. Пішла від тата, але нічого не пояснила. Звісно, за цим стоїть якась історія.

—Тільки один для тебе, — сказала Мері, простягаючи світло-рожевий конверт.

Рожевий. Наче камінь з душі. *Точно не від Джерарда.* Але я ненавиділа себе за відчуття полегкості. Не те щоб я *не хотіла* знати, що з ним. Ні, усе набагато складніше. Я глянула на елегантний акуратний почерк і прочитала зворотну адресу. *Максін.* Заховавши конверт у кишеню, я рушила до дверей. Удалині почувся церковний подзвін, аж раптом я повернулася до медсестри Гільдебренд, що сиділа за столом і

заповнювала папери. *Як вона проведитиме Різдво? Зовсім сама на цьому дивному острові.* Медсестра Гільдебренд ніколи не згадувала про сім'ю. Якщо вірити дівчатам, у неї далеко не щасливе минуле. *Напевно, їй самотньо цієї пори.* Так, вона рідко всміхалась і розтуляла рота, лише щоб наказувати нам. Але зараз Різдво. Ніхто не заслуговує бути сам на Різдво. *Невже жодна душа не покликала її на службу?*

Я тихо підійшла до її столу.

—Медсестро Гільдебренд, вибачте, якщо заважаю, — обережно почала я. — Я вже закінчила. Нині Святвечір...

—Так, я в курсі, — урвала вона.

Я покірно кивнула.

—Я просто хотіла, ем...

—Медсестро Келловей, кажіть швидше. Хіба не бачите, що я заклопотана?

—Так, даруйте. Я просто хотіла запитати, чи ви знаєте про вечірню службу сьогодні. Подумала, може, ви хотіли б піти на неї, от і все.

Вона нарешті відвела погляд від паперів і подивилася на мене довго, пильно, зацікавлено й трохи спантеличено. А тоді поспішно сказала:

— Біжіть уже, медсестро Келловей. Ваша зміна закінчилася.

Я кивнула й рушила до дверей, намагаючись не виказати розчарування. *Хіба не байдуже?*

* * *

Кітті обіцяла піти зі мною на службу, але в кімнаті я її не застала. Записки теж не було, тож, почекавши п'ятнадцять хвилин, я здалась і відчинила шафу, щоб вибрати вбрання. І враз помітила, що в гардеробі Кітті бракує жовтої сукні. Тієї, що так тісно облягає її фігуру. *Куди вона її вдягла?* Я витягнула скромну блакитну сукню і розпечатала лист від Максін.

Дорога Антуанетт!

Як у тебе справи? Боже, я так скучила! Без тебе будинок не схожий на себе. Тут самотньо. Тут бракує життя.

Відколи ти поїхала, стільки всього змінилося, що я навіть не знаю, звідки почати. Але ми завжди були відверті одна з одною, тому я почну з правди. Хай Господь дасть сили нам обом, адже те, що я розповім далі, буде важко прийняти.

Дорога моя, я мушу зізнатися, що вже дуже давно кохаю твого батька. Я щосили боролася із цією любов'ю, опиралася всією душею. Однак перебороти кохання — аж ніяк не можливо. Тепер я це знаю.

Я не хотіла, щоб ця любов розлучила твоїх батьків, і багато років приховувала свої почуття, закоркувавши їх міцно й так глибоко, що й сама повірила: минулося. Та коли виявилось, що твій батько теж кохає мене, корок, який я ревно берегла, вирвався в повітря. І все змінилося.

Не знаю, чи ти коли-небудь промовиш до мене хоч слово, чи подивишся на мене, як раніше, але я молюся, щоб у твоєму серці знайшлися сили мене пробачити. Ми з твоїм батьком просимо тільки одного — твого благословення.

Після війни ми переїдемо до Франції та одружимося. Знаю, це все дивно й несподівано. Антуанетт, люба, потрібен час, щоб звикнути. І весь той час я молитиму Господа, щоб ми знову стали сім'єю.

З любов'ю

Максін

Аркуші висипалися з рук і впали на ліжко. Я не зводила з них очей, вивчаючи почерк Максін. Чому її «у» мають такі дивні хвостики? Чому вона звертається до мене на «ти»? А папір з рельєфним візерунком — це був материн. За кого вона себе має? За господиню дому?

Максін і тато. Це не вкладалося в голову. Вони кохали одне одного все моє життя? А моя мати знала? Не дивно, що вона так суворо поводитися з Максін. Жити під одним дахом з батьковою коханкою. Бідна мама! Як я цього не помічала? Як могла бути такою наївною?

Я згребла рукою аркуші, зім'яла їх у міцну грудку й викинула до смітника. Не збираюся читати їх іще раз. Не хочу бачити їх ніколи. Я вийшла в коридор і грюкнула дверима так, що аж сама злякалася.

Якщо Кітті нема, я піду на службу сама. Нізащо не залишуся в кімнаті уявляти, як тато й Максін удома вдвох смажать каштани на Святвечір. Я похитала головою і спустилася сходами. Та готуючись штовхнути двері й вибігти на свіже повітря, я раптом почувла дещо незвичайне. Хтось нагорі надібав радіо й навіть більше — упіймав сигнал, що ніс через величезний блакитний океан солодкі й чисті звуки «Святої ночі» Бінга Кросбі^[7]. Коліна підломились, і я завмерла, дослухаючись до радіохвилі. Пісня, наче теплий бриз, заспокоювала й воскрешала в пам'яті Різдво в Сіетлі. Діти, що співають різдвяних

пісень. Величезна ялинка у вестибюлі. Тато потягує сигару біля каміна. Мама метушиться, загортаючи подарунки. Солодощі Максін, які тепер стали б мені посеред горла. І Джерард. Яке Різдво без Джерарда?

—Викликає ностальгію, так? — почувся голос Стелли позаду. Я обернулася до неї.

—Так.

Якби вона знала.

У тьмяному світлі коридору лице Стелли здавалося лагіднішим. *Острів змінив її?*

—Тут усе не те, — вела далі Стелла. — Немає снігу. Немає ялинки. Я вперше сумую за домом. По-справжньому сумую.

—І не кажи. — Я взяла її під руку. Ми стояли удвох і слухали, доки пісня не закінчилася. Тоді радіо звично зашипіло, і чари зникли. Їх проковтнув самотній океан.

—Ти йдеш на службу? — запитала Стелла.

—Так, саме зайшла по Кітті. Ми думали йти разом.

—Ой, геть забула.

—Що забула?

—Кітті попросила переказати, що їй дуже шкода, але Ленс організував для неї особливе різдвяне побачення, тож на службу вона не встигне.

—*Побачення? На Святвечір?*

Стелла знизала плечима.

—Ти знаєш це краще за мене. Вони двоє проводять разом купу часу, хіба ні? Щоразу, як я зустрічаю Кітті в коридорі, вона йде гуляти з Ленсом. Ленс те, Ленс се. Це не моя справа, звісно, але він не заслуговує на таку прихильність. Він небезпечна людина.

—Небезпечна?

—Так, — підтвердила Стелла. — Усі знають про його фіглі з *тубільцями*. І запальний норів. Коли він зривається, то зносить усе на своєму шляху, як лінкор «Міссурі».

Я згадала, як Атея дивилася на Ленса та що того дня сказало мені чуття. Проте я ніколи не бачила, щоб він зривався. Невже він справді *небезпечний*?

—Може, Ленс і баламут, але Кітті видніше, — сказала я. — Я не раз намагалася достукатися до неї, але коли йдеться про чоловіків, то нічого не допомагає.

—Ти добра подруга, — захоплено глянула на мене Стелла.

А я згадала про свої таємниці.

—Не така вже й добра.

—Ходімо до церкви зі мною, — запропонувала Стелла, глянувши на годинник у коридорі. Сьома п'ятнадцять. — Мері й Ліз уже там, допомагають усе організувати.

—Так, ходімо, — усміхнулась я.

Вийшовши надвір, ми почули, що радіосигнал ожив і передавав приглушений переспів «Тихої ночі» незнайомою мовою. Від цього пісня здавалася чудною і заблудною. І я почувалася так само.

* * *

Коли ми зайшли в невелику церкву, прибудовану до їдальні, у мене щелепа відвисла.

— Боже, де вони її взяли? — Біля піаніно стриміло високе дерево. — Ялинка в тропіках?

Мері засміялася.

—Це був наш великий секрет, — розповіла вона. — Громадський комітет планував усе кілька місяців. Минулого тижня її доправили літаком з провізією. Але прикраси забули, тому довелося вмикати фантазію. Солдати заслуговують на різдвяну ялинку.

Зліва розспівувався хор, а я розглядала дерево, прикрашене саморобною сухозліткою — хтось майстерно нарізав її з фольги — і червоними яблуками. Окрім них, я налічила на ялинці два десятки атласних бантів. Видно, дівчата пожертвували свої стрічки для волосся.

— Яка краса, — сказала я, змахнувши сльозу.

Мері обійняла мене.

—У тебе все гаразд, Енн?

Аматорський хор під орудою лейтенанта, що до війни працював учителем музики, завів «Ідіть, усі вірні»^[8], і мені аж мурахи побігли по тілу. Я заплющила очі й побачила Джерарда, який довірливо й ніжно усміхався. Тато й Максін принишкли неподалік, благаючи прощення. Здалеку махала Кітті. І посеред цього виріс Вестрі. Він стояв на пляжі та спостерігав за ними. І чекав.

Ноги підломились, і я захиталася, та Мері підвела мене до лави.

—Сядьмо, — мовила вона, обвіваючи моє обличчя гімнарієм. — Маєш кепський вигляд. Стелло! Принеси їй води.

Приміщення розпливлось, і здавалося, що хор заклонило на одному

рядку: «Уклонімося в пошані, уклонімося в пошані, уклонімося в пошані...»

Чужі руки подали мені горня, і я сьорбнула води. У горлі розтеклася приємна прохолода.

— Вибачте, — знітилась я. — Не розумію, що трапилось.

— Ти перепрацювала, — мовила Мері. — Ось що трапилось. Я поговорю про це з медсестрою Гільдебренд. Поглянь на себе. Бліда, худа. Ти сьогодні вечеряла?

Я похитала головою.

Мері покопирсалася в сумці й витягнула солодкий батончик.

— Ось, з'їж оце.

— Дякую.

Солдати заходили і заходили, знімаючи кашкети. Стелла й Ліз сіли поруч. Десь посеред служби я озирнулася, сподіваючись, що Кітті таки встигне, але її не було. Натомість в останньому ряду сиділа медсестра Гільдебренд. Вона стискала в руці носовичок, але, упіймавши мій погляд, похапцем його заховала.

Коли запалили свічки, а хор почав «Чуєш, лине спів з небес»^[9], позаду почалася метушня. Грюкнули двері. Завовтузилися люди. Голосно ахнула медсестра, що сиділа на лаві позаду.

— Що таке? — нічого не побачивши крізь натовп, прошепотіла я Стеллі.

— Поглянь на це, — глузливо відповіла вона, показуючи на центральний прохід.

А ним ішла Атея, гологруда прекрасна Атея, і сльози текли її обличчям. Навіть попри страждання постать дівчини магнітом притягувала погляд, як у нашу першу зустріч на ринку.

— Де він? — крикнула Атея. Вона крутила головою ліворуч і праворуч, видивляючись когось на лавах. — Чому він не тут?

Солдат підвівся з лави й узяв її за лікоть.

— Міс, хіба ви не бачите, що йде різдвяне богослужіння?

Атея випручалася.

— Не чіпати мене! Де він? Він брехати. Я знайти його. Я розказати всім.

Солдат іще раз ухопив Атею за лікоть і спробував потягти її до дверей. Вона заверещала.

— Чекайте! — підхопившись, гукнула я. В очах потемніло, але я

сперлася на лаву та втримала рівновагу. — Я знаю цю жінку. Я поговорю з нею.

Не почувши заперечень, я підійшла до Атеї і тепло усміхнулася. Великі карі очі шукали на моєму обличчі розуміння й надійності.

— Може, поговорімо надворі? — запитала я так, наче натовпу навколо не існувало.

Атея кивнула й рушила за мною. Ми вийшли із церкви та мовчки побрели гравійною доріжкою на пляж. Дув прохолодний вітер, але його доторки були приємні.

Атея поманила мене до колоди, що лежала на березі, і, коли ми сіли на неї, сказала:

—Я боятися.

—Ти боїшся?

Вона кивнула.

—Чого, серденько? Чого ти боїшся?

—Його. — Вистачило й одного слова.

Ленс. Від люті мої щоки спаленіли. Стелла мала рацію. Я кивнула.

— Що він заподіяв тобі, Атеє?

— Він боліти мене. — Дівчина показала два чорні синці на зап'ясті й плечі.

—Мені шкода, — сказала я. — А чому ти сьогодні прийшла до церкви?

В очах Атеї заблищали сльози.

—Я сказати всім, що він чинити. І він не боліти мене знов.

—Атеє, — почала я, — ти мусиш піти з бази. Якщо він хоче скривдити тебе, то знайде спосіб. Тікай і заховайся далеко-далеко.

Вона спантеличено глянула на мене.

—Куди я йти?

—Ти можеш перебути в когось із родини? Мама? Бабусі? Тітки?

Атея похитала головою.

—Ні, я не мати нікого. Тільки Тіта.

—Хто це?

—Найстарша жінка на Бора-Бора. Вона дбати про всіх.

Я кивнула. Мої проблеми тепер здавалися нікчемними.

—Ну, але тут залишатися не можна.

Атею досі щось тривожило.

—А що мені чинити, коли він прийти?

—Коли він прийти?

— Він прийти знов.

Я погладила її руку.

— Бачиш ту білу будівлю? І вікно на куті другого поверху? Те, що біля пальми?

—Так, — слухняно відповіла вона.

—Це моя кімната. Клич мене, коли тобі щось потрібно, коли ти боїшся. Ми не зачиняємо вікна на ніч. Я почую тебе.

Вона пильно глянула на мене великими довірливими очима.

—А якщо ти не є там?

—Тоді біжи на цей пляж, — кивнула на море я. — Звідси менше кілометра до бунгало, маленької хатинки в гущавині. Двері замкнені, а ключ лежить у книжці під сходиною. Ніхто на базі не знає про хатинку. Ти будеш у безпеці.

Очі Атеї стали ще більші.

—Майстровий дім?

Я похитала головою:

— Не розумію, що ти кажеш.

— Ну, художник. Там ніхто не йти. Тіта казати, він проклята.

—Проклятий?

—Так.

—А ти віриш, що він проклятий?

Атея знизала плечима.

— Може. Але якщо треба, я йти туди.

— Молодець.

Атея всміхнулася.

—Ти будеш у безпеці, — сказала я. — Усе буде гаразд. Я подбаю про це.

— Правда? — Дівчина зазирнула мені в очі. Атея була така вродлива, невинна й налякана. Я поклялася захищати її. Поговорю про це з Вестрі. Я не дозволю Ленсові скривдити її знову.

—Правда, — запевнила я.

Атея полегшено видихнула й підвелася.

—Атеє, я попрошу тебе про дещо, — сказала я. — Якщо побачиш Ленса, не кажи, що ти приходила на базу й говорила зі мною. Він тільки розлютиться.

Вона глянула здивовано, але кивнула.

—Добраніч, — мовила я.

— *Taoto maitai*, — сказала Атея і розчинилася в місячному сяйві.

Ясне ранкове сонце било крізь вікно так сильно, що два войовничі промені прорвалися крізь штори й, не краючись, витанцьовували на шафі. Ми з Кітті лежали на ліжках і спостерігали за ними.

—Ти можеш уявити такий ясний січневий ранок у Сіетлі? — сказала я і повернулася до Кітті.

— Ні, — сухо відказала подруга. — Сумую за холодом. Остогидло це сонце.

—А мені, здається, ніколи не остогидне, — відповіла я і потягнулася за халатом, який висів на узголів'ї. — Кітті? Можна тобі дещо розказати по секрету?

—Так.

—Я переживаю.

— Про що? — в очах Кітті світилась утома, але причиною був не тільки ранній підйом.

Останнім часом на її обличчі проступало глибоке виснаження. Востаннє ми говорили про Ленса на Різдво. Я переповіла Кітті все, що почула від Атеї, але мої слова не справили на неї жодного враження. Скидалося на те, що між Кітті й Ленсом усе скінчено. З кожним днем вона все дужче заглиблювалася в себе, і я хвилювалася. Невже Ленс скривдив Кітті так само, як Атею?

— Я переживаю, що острів змінив нас, — промовила я.

Кітті подивилася не на мене, а *крізь* мене. На стіну позаду.

— *Так*, змінив, — тільки й сказала вона.

Розділ 8

—Кітті, я просто... — але мене перебив стукіт у двері.

—Хто там? — гукнула я.

—Це я, Мері.

Підв'язавши халат, я відчинила двері веселій рожевощокій Мері.

—Доброго ранку, красуні, — привіталася вона, зазирнувши в кімнату й даремно намагаючись перехопити погляд Кітті.

Мері вже повністю відновилася після нападу малярії та енергійно пурхала санчастиною, поки всі ми бурчали й стогнали. Стелла шепнула, що вона стала зустрічатися із солдатом на ім'я Лу, але сама Мері тримала язик на припоні. Я сподівалася, що це правда. Вона заслуговує щастя.

І цієї миті у мене закололо в серці. *Лист. Лист від колишнього нареченого Мері.* Я глянула на взуттєву коробку біля столика, куди заховала конверт, обіцяючи собі, що віддам його, коли відчую, що вона готова. Та коли я відкрила коробку, на землю випав останній лист від Джерарда. Я почервоніла та похапцем заховала його назад. Хіба Мері зможе подивитися в очі своєму минулому, якщо я не даю ради моєму?

— Я прийшла запросити вас на невеличку вечірку, — вела далі Мері. Її очі сяяли, наче від закоханості. Радше *нової* закоханості. — Сьогодні ввечері ми невеликою компанією виберемося на пляж. Стелла, Ліз, іще кілька дівчат. І дехто із солдатів. О сьомій тридцять сідаємо у вантажівку й вирушаємо на пляж Леатра. Здається, Вестрі також буде, Енн.

Мері багатозначно глянула, але я вдала, що нічого не розумію. Ми з Вестрі вже три тижні не розмовляли. І тиша, яка запала між нами, лякала. Так, командир відряджав його на операції. Без упину. Проте Вестрі не з'являвся в бунгало навіть у звільнення.

Пляж Леатра. Звідти рукою сягнути до бунгало. Нашого бунгало. Мені забило дух. *Чому я хвилююся?* Звісно, ніхто його не знайде. Крім нас із Вестрі, ніхто не знав про його існування. Іноді взагалі здавалося, що хатинку бачимо тільки ми. Ми навіть говорили на цю тему останнього разу, коли були там удвох і раптом помітили солдата, що блукав безлюдним пляжем. Він гучно свистів, і в мене на спині виступили сироти. А якщо він виявить бунгало? Побачить нас? Саме тоді я усвідомила, як сильно люблю наш маленький куточок і як ревно прагну, щоб він залишився в таємниці.

— Хтось іде, — панічно прошепотіла я до Вестрі.

Крізь вікно ми спостерігали, як солдат шкандибав по білому піску. Здається, він був під чаркою. Арміїці багато пили, і тропічна спека тільки підсилювала сп'яніння.

— Небезпека минула, — за кілька секунд мовив Вестрі. — Він нас не помітив.

Та чому він нас не помітив? Бунгало стояло близько до пляжу, ледь-ледь прикрите кущами й пальмовими стовбурами. Маючи хоч грам допитливості, людина помітила б його. То чому інші його не знаходять? Як ця хатинка зуміла стільки років залишатися невидимою менше ніж за кілометр від військової бази з кількома тисячами солдатів? Я розмірковувала про це і майже повірила, що бунгало — лише вигадка.

Наша вигадка, міраж, витворений полінезійським сонцем спеціально для нас із Вестрі.

—То як, — Мері чекала на відповідь. — Ви будете?

Я повернулася до Кітті. Вона не виказала цікавості, думала про щось своє.

—Я піду, але тільки якщо Кітті йде теж, — сказала я.

Це заскочило її зненацька.

—Ні, — похитала головою Кітті. — Я не можу.

—Чому?

Замість відповіді — тиша.

Я взялася під боки й усміхнулася.

—От бачиш? Ти навіть викрутитися не можеш. Мері, ми будемо.

—Чудово. Зустрінемося на парковці о сьомій тридцять.

* * *

Кітті вагалась, але зрештою приєдналася до мене. Коли ми виходили з кімнати, я пильно придивлялася до подруги. Що в ній змінилося?

Так, щоки зблідли, а неслухняне волосся зовсім скуйовдилось. На виході Кітті навіть не глянула в наше овальне дзеркало. Але якби глянула, не знаю, чи помітила б відмінність. Змінилося не тільки волосся, а й фігура. Минулого тижня в їдальні я чула, як Стелла шепотілась із Ліз про Кітті та дві порції картопляного пюре. «Вона поїде додому з десятьма зайвими кілограмами». Кітті справді трохи округлилася, але занедбане волосся, бліда шкіра й пухкі щічки не псували її вроду. Вона залишалася красунею, незважаючи ні на що.

—Ти гарна, — сказала я, коли ми вийшли з казарми.

—Неправда, — знічено відповіла Кітті.

—Припини. Коли цей твій настрій минеться? — Я обігнала Кітті й повернулася до неї лицем. — Я сумую за своєю подругою.

Зненацька Кітті завмерла, та, озирнувшись, я побачила причину. Назустріч ішов полковник Донаг'ю. Порівнявшись із нами, він злегка підняв кашкет, але не зронив ані слова. Від згадки про інцидент з Вестрі у мене мороз пішов поза шкірою. Після того випадку я зневажала полковника, а тепер, побачивши, як він знехтував Кітті й не спромігся навіть на «Вітаю, як ваші справи?» — і це при тому, що він упадав за нею кілька місяців тому, — я розгнівалася не на жарт. Ходили чутки, що він бачиться з іншою — тихою темнокою медсестрою з точеною

фігуркою моделі. *Посоромився б.*

Коли полковник відійшов на безпечну відстань, я повернулася до Кітті:

— Він мені ніколи не подобався. — Та Кітті засмутилася, і я подумала, що бовкнула щось не те. — Я не хотіла...

Подруга взяла мене за руку й міцно її стиснула.

— Енн, усе гаразд. Не треба вибачень. Просто... — Кітті витримала паузу. Чи то щоб зібрати до купи думки, чи то щоб перевірити, чи хтось чує нас крізь відчинене вікно. Казарми були дуже близько. — А, байдуже.

— Я хотіла б, щоб ти поділилася зі мною. Ти засмучена через нову пасію полковника? Стелла каже, що вона справжня дурепа. Чи через Ленса? Між вами щось сталося? Він тебе скривдив?

Кітті похитала головою.

— Енн, припини, будь ласка.

— Добре, — здалась я. — Але ти розповіси мені, коли будеш готова?

Кітті кивнула, однак я боялася, що це лише обіцянка.

Ми побачили гурт чоловіків і жінок, які залазили в кузов вантажівки. Стелла з Віллом, Ліз, Мері та її новий кавалер Лу.

Ми з Кітті теж видерлися на машину.

— Привіт, — сказала я, уможовчуючись біля Мері. Вона аж світилася.

— Я так рада, що ви прийшли. Ліз умовила кухаря поїхати з нами, тільки гляньте на здобич!

У першому ящику з льодом лежало все для запікання: курка, картопляний салат і кукурудза. У другому — небачений запас пива. Я сором'язливо роззирнулася, намагаючись не зустрічатися поглядом із солдатами. Багато незнайомих облич і хижих очей. Коло білявенької медсестри сидів Ленс. *Як її звати? Здається, Лела.* Я згадала про бідолашну Атею і здригнулася. Ленс використав і скривдив її. Можливо, він і Кітті використовував. Я сподівалася, що подруга не помітить, як Ленс фліртує з іншою.

Замість витріщатися на них, я пошукала поглядом Вестрі. *Він тут?*

Либонь, Мері прочитала мої думки.

— Здається, він не зміг, — прошепотіла вона. — Вибач.

— Та байдуже, — я знизала плечима, смикаючи каблучку. — Ми просто знайомі. Лише знайомі.

Вантажівка підстрибувала на нерівній дорозі, а я притулилася до Кітті й, рахуючи вибоїни, згоряла від сорому. Як це я, заручена жінка, дозволила собі емоційний зв'язок з Вестрі? Він практично незнайомиць. Що сталося з моєю розсудливістю на цьому острові? Кітті дивилася в одну точку. Коли вантажівка нарешті зупинилася біля пляжу, усі, крім неї, зірвалися на ноги.

— Кітті! — гукнула я. — Ходімо.

Вона слухняно кивнула та повільно, наче виконувала тяжку вправу, підвелася. Ленс якраз допомагав Лелі: він ухопив її на руки й, крутнувши, поставив на пісок. Вона хихотіла та стріляла очима. Кітті хапливо відвернулася. *Мабуть, брати її було помилкою.* Я і сама не хотіла тут бути.

Мері очолила процесію і повела нас на пляж, командуючи хлопцями, де розстеляти покривала, розкласти вогонь, ставити ящик з пивом і радіо. Товариство заохало й заохало, коли молодший капрал Шон висунув антену невеликого сірого радіо. Навіть Кітті усміхнулася. Ніхто не встоїть перед силою музики.

— А тепер я спробую зловити сигнал, — сказала Мері, коли всі всілися. Вона покрутила тюнер і миттю відсмикнула руку, почувши приглушений чоловічий голос із австралійським акцентом. Диктор швидко й напружено читав воєнні зведення, і настрій умить передався нам: «Сьогодні японські бомбардувальники, сіючи смерть і руйнацію, атакували північне узбережжя. Загинули сотні цивільних, зокрема жінки й діти». Уся компанія уважно дослухалася до новин.

Мері негайно повернула тюнер — запала тиша. А за кілька секунд радіо впіймало кришталєво чистий сигнал десь із-за океану. З динаміка полилася повільна й чудова пісня.

— Як дивно, — мовила Мері. — Ми впіймали французьку станцію.

Чужоземні слова, незнайома мелодія, але пісня зачарувала мене та всю юрбу. Стелла нахилилася до Вілла. Лу взяв Мері за руку й запросив до танцю. Інші медсестри теж стали в пару з незнайомими солдатами, навіть Ліз. Кітті не заперечувала, коли до неї підсів хлопець. Вона з насолодою гризла печену кукурудзу й навіть сміялася. Мелодія пробудила в серці бажання, яке я намагалася витоптати, — бажання побачити Вестрі. Я повернулась обличчям до океану й дивилася на клопоть пляжу, що вів до бунгало. Западали сутінки. *Не варто.* Його однаково там не буде. А музика не зупинялась, і мене все дужче тягнуло

до бунгало, аж доки я не змогла більше опиратися. Підвелась і тихо покрокувала по піску. Вислизну на пів години. Ніхто не помітить. Ніхто не шукатиме.

Я поквапилася, кілька разів озирнувшись, чи ніхто не йде за мною. А відтак пірнула в гущавину й опинилася поблизу хатинки. *Ось воно. Наше бунгало.* На душі одразу стало спокійно. Я опустила навколішки й заглянула під сходинку, але зненацька рипнули двері. Підвівши погляд, я побачила в присмерковому світлі Вестрі.

Тіні підкресливали його підборіддя, а мокре волосся і розстебнута сорочка підказували, що Вестрі недавно плавав. Він усміхнувся.

— Я сподівався, що ти прийдеш. Бачила, який місяць?

Я кивнула й повернулася туди, де над самісіньким небокраєм, майже цілуючи берег, зависнув помаранчевий місяць.

— Уперше таке бачу, — сказала я і ступила крок назустріч.

— Заходь, — Вестрі простягнув руку. — Маю для тебе сюрприз.

Він зачинив двері, а я сіла на ліжко. Повітря напружилася, наелектризувалося. Вестрі також відчував це.

— Дивися, — сказав він і підняв радіоприймач, — я впіймав сигнал. — Вестрі додав гучності, і вона повернулася — та сама чарівна чужоземна мелодія. — Слухай, це французькою.

Я заплющила очі й хиталася в такт музиці.

— Ти знаєш цю пісню? — запитав Вестрі.

Прислухавшись на кілька секунд, я похитала головою.

— Ні, здається, не знаю.

— Вона називається «Життя в рожевому кольорі»^[10].

— Звідки ти знаєш? — здивувалася я.

— Я чув її, перед тим як поїхати на війну, — пояснив він. — Мій друг працює на студії звукозапису. Цю пісню ще ніхто не знає, принаймні в Америці. Зараз її крутять на радіо, перед тим як випустити платівку. І це буде справжній хіт. Запам'ятай мої слова.

Вестрі сів поруч, випадково черкнувши своєю рукою мою, і я відчула тепло його тіла.

— А про що вона? — Я відчувала, як він дивиться на мене, але не зводила погляду з радіо.

— «Тану у твоїх руках, немов на небесах, і це *la vie en rose*. Дотик губ, як дотик крил, між неземних світил бачу *la vie en rose*. Ти шепочеш про любов, і від таких розмов у серці квітнуть ружі. І найсолодші прості

ці слова». Ось про що.

—Як гарно, — сказала я, не знаходячи сили глянути на Вестрі. Руки тремтіли, і я заховала їх під коліна.

Вестрі підвівся.

— Потанцюєш зі мною?

Я кивнула й поклала свою долоню в його.

Він міцно пригорнув мене, і наші тіла гойдалися під музику. Руки Вестрі тримали мене за талію. Бездоганно. Я притиснулася щокочою до його грудей.

— Вестрі, — прошепотіла я.

—Ти хотіла сказати Грейсоне?

—Любий Грейсоне, — усміхнулась я.

—Так, Клію?

— Про це я і хотіла запитати. Я Клію, ти Грейсон. Але ми лише прикидаємося? Чи це *по-справжньому*? Чому, коли ми обоє тут, усе так легко й чудово? А коли...

—Коли ми там, — перебив мене Вестрі, махнувши на вікно, — усе інакше?

—Так.

— Бо так і є, — мовив він. — Тут наш рай. А там... Там усе складно.

—У цьому й річ. Сьогодні я не наважувалася прийти сюди. Боялася, що ти віддаляєшся. Чому ти не розповів мені про... Про той інцидент з полковником Донаг'ю?

Вестрі приклав палець до моїх губ.

—Ти повіриш, якщо я скажу, що захищав тебе?

Його слова спантеличили мене.

—Захищав? Від чого?

—Енн, там надворі божевільний світ. Війна. Брехня. Зрада. Горе. Усе це відбувається навколо нас. — Він ніжно торкнувся руками мого обличчя. — Коли тобі здається, що я віддаляюся, приходь сюди. Приходь у бунгало, і ти відчуєш, як я тебе кохаю.

«Кохаю». *Вестрі кохає мене.* Усе решта не має значення. Я припала до нього ще ближче й відчула щось незнане, щось схоже на голод. Жадання, яке ніколи не з'являлося з Джерардом. *Пристрасть. То Kimmi про це говорила?*

Вестрі відступив на крок.

—Ти така прекрасна, що я не можу намілюватися. Хочу сфотографувати тебе.

Він витягнув з наплічника фотоапарат і звелів стати біля стіни.

—Ось так, — мовив він після сліпучого спалаху. — Чудово.

—А тепер ти, — мовила я і вихопила фотоапарат. — Хочу сфотографувати тебе. Хочу запам'ятати цей вечір, оцю мить.

Вестрі скорився і став біля стіни, де ще мить тому була я. Я вбирала його очі крізь об'єктив, сподіваючись закарбувати цей момент навіки, а тоді натиснула на кнопку.

І коли я поставила фотоапарат на стіл, Вестрі без жодних зусиль підхопив мене, наче пір'інку, і дбайливо поклав на ліжко. Я гладила його руки. Дужі й міцні м'язи. Його губи торкнулися моїх, і серце шалено загупало. Я вдихала знайомий запах його шкіри та п'яніла. Розстебнула сорочку, і мої пальці ковзнули по торсу. М'язи ледь здригнулися від дотику, і Вестрі всміхнувся. Я теж уся затрепетала, коли він узявся за блискавку моєї сукні. Ніжні руки роздягали мене й пестили, несамовиті поцілунки вкривали шкіру. І я повірила, що Вестрі мріяв про цю мить тисячу разів, як і я.

Наші тіла були наче *створені* одне для одного. Ідеально припасовані. Я заплющила очі й поклялася запам'ятати кожну секунду, кожен подих, кожен дотик. І, коли все сталося, ми ще довго лежали, міцно-міцно обіймаючи одне одного. Я відчувала тепло його грудей, а наші серця билися в унісон з хвилями, що вибігали на берег.

—Вестрі, — прошепотіла я.

— Що, кохана?

—Що буде, коли це все закінчиться?

—Ти маєш на увазі, коли війна скінчиться?

—Так. Коли ми вирушимо додому.

—Якби я знав, — цілуючи моє чоло, сказав він.

Зненацька золотий обідок на безіменному пальці обпік мене холодом, і я інстинктивно відсунулася від Вестрі.

—Ти думаєш про нього, так?

Я зітхнула.

—Усе складно.

—Коли говорить кохання, усе просто.

Для Вестрі все справді було просто. Ми кохали одне одного — і крапка. Проте я дала слово Джерардові. Тому Джерарду, який зараз

ризикуює життям на полі бою. Джерарду, який чекає, що я стану його дружиною. *Хіба я можу так з ним учинити?*

Я підвела очі на Вестрі, і в серці пробудилася рішучість. Кохання до цього чоловіка заповнило все моє буття. Я ніжно поцілувала Вестрі й поклала голову йому на плече. Ми цілу вічність слухали французькі пісні, забуваючи про людей, час і простір, аж доки мої повіки не стали важкі-важкі.

Не знаю, скільки минуло часу — кілька хвилин чи кілька годин, але я схопилася з ліжка, почувши хрускіт гілля. Нашвидкуруч вдягнувшись і застібнувши сукню, я визирнула з вікна й побачила на пляжі невиразну тінь.

—Хто це може бути? — прошепотіла я до Вестрі, який зіскочив з ліжка, натягнув штани й накинув сорочку. Він навіть гудзики не застібав, а одразу відчинив двері. Я рушила за ним і усвідомила, що геть загубилася в часі. Напевно, Кітті й усі решта вже шукають мене.

—Хто тут? — гукнув Вестрі до силуету.

—Це я, Кітті, — озвався знайомий голос. Ми вибралися з гущавини й побачили її обличчя в місячному світлі. Подруга була перелякана. — Енн? Це *ти*?

—Так. — Я зненацька збагнула, що моє волосся розтріпане. *Я застібнула сукню повністю? Що вона подумає, побачивши напівголового Вестрі?*

—Ой, — Кітті помітила його. — Я... Перепрошую, що завадила. Просто ми вже збиралися на базу й не могли знайти тебе, Енн.

—Вибач, Кітті, — засоромлено перепросила я. — Я геть забула про час.

На щастя, Кітті не розгледіла бунгало серед кущів.

—Я вже збиралася йти, — сказала я і повернулася до Вестрі. Боже, він був такий вродливий. Я не хотіла нікуди йти. Я воліла залишитися тут з ним, мабуть, навіки. — Добраніч, Вестрі.

—Добраніч, Енн, — по-змовницьки всміхнувся він.

Ми з Кітті брели пляжем мовчки, і зрештою вона спитала:

—Ти кохаєш його?

—Кітті!

Подруга взяла мене за руку.

—Усе гаразд. Мені байдуже, кого ти кохаєш. Я просто хочу, щоб ти була щаслива. Ти щаслива?

Я звела очі на місяць, а тоді озирнулася на берег, який вів до бунгало.

— Так, — зізналась я. — Я ніколи в житті не відчувала більшого щастя.

Дорогою назад ніхто не зважав на вибоїсту дорогу. Стелла поклала голову на коліна Віллові, Мері захоплено балакала з Лу, Кітті поринула в роздуми, а я дослухалася до свого серця, сповненого справжнього й чистого кохання. Проте на душі було важко. Мені доведеться вибирати. І, боюся, зовсім скоро.

— Ви чули? — запитала за сніданком Ліз. — Сьогодні солдатів переправляють. Майже всіх. Якась велика битва на сусідньому острові. І цього разу серйозна.

Ми з Мері зустрілися поглядами. Вона переживала за Лу, я прочитала це в її очах. Чи помітила вона в моїх страх за Вестрі?

— Полковник Донаг'ю призначив початок операції на вечір, — сухо, наче читаючи інформаційний бюлетень, додала Кітті.

— А ви знаєте, кого забирають? — запитала я, сподіваючись, щоб ніхто не вловив паніку в моєму голосі.

— Так, — витягнула носовичок Стелла. — Список висить при вході в їдальню. Іди подивись. Я побачила в ньому Вілла.

— Співчуваю, Стелло, — мовила Ліз.

— Ходімо глянемо, — звернулася я до Мері.

Вона кивнула, і ми зажурено вийшли на вулицю. Так, він був у списку. Майже посередині хтось вивів чорною ручкою його ім'я. Вестрі Грін. Лу також був там. Мері зойкнула, і ми важко обійнялися.

— Треба знайти їх, — сказала Мері. — І попрощатися, поки...

— Мусимо бути сильними, — мовила я. — Вірити, що все буде добре. Заради них.

— Енн, — пробурмотіла Мері, — я не можу його втратити.

— Не кажи такого, люба. — Я гладила її по руці. — Це погана прикмета.

Оскільки я відпрацювала світанкову зміну, то після сніданку могла без докорів сумління пробратися до чоловічих казарм

Розділ 9

і заглянути у вікно Вестрі. Я вибралася на лавку навпроти нього, але змогла розрізнити небагато: порожню кімнату, застелене ліжко й голий вішак. *Невже його вже забрали?* Ліз говорила, що перша

ескадрилья вирушила. *Вестрі полетів з ними?*

Попрощавшись із Мері, я поспішила на пляж, а там одразу кинулася бігти. Можливо, Вестрі чекає на мене в бунгало. Я побачу його перед від'їздом, якщо встигну добігти. Пісок набивався в черевички, засмоктував їх у себе, стримував кожен крок. Невже він заважає, не пускає мене до Вестрі? Я зашпорталася через викинуту хвилями гілку й забила коліно, але підвелася і побігла далі. Швидше. Ще швидше. Кожна секунда на вагу золота.

Продершись крізь кущі, я нарешті опинилася перед бунгало. Ранкове сонце осяяло хатинку й сплетені з пальмового листя стіни. Я вхопилася за ручку, благаючи небеса, щоб вона піддалася і, увійшовши всередину, я застала Вестрі. Натомість вона тільки клацнула. Замкнуто. Вестрі немає. Я спізнилася.

Утім я таки дістала ключ, відімкнула двері, увійшла й опустилася на стілець, гірко розчарована. Але кімната одразу заспокоїла мене. Я відчувала присутність Вестрі, як він і обіцяв. Як він тоді сказав? Я шукала слова в закутках пам'яті, та виявилось, що вони викарбувані в серці: «Коли тобі здається, що я віддаляюся, приходь сюди. Приходь у бунгало, і ти відчуєш, як я тебе кохаю». І я справді відчувала його кохання. Воно огортало мене теплим покривалом.

Я підняла дошку, і серце затріпотіло: на мене чекав лист.

Моя люба Клію!

Я мушу їхати, кохана. Мене відряджають на Гуадалканал, де, як сказав командир, відбувається «серйозний бій». Ніхто з нас не знає, чого чекати. Зрештою, ми засиділися на цьому шматку суходолу. Майже повірили, що приїхали на відпочинок. Але настав час виконувати свою місію, виконувати те, для чого ми прибули. Воювати.

Зранку я прийшов до санчастини попрощатись, але ти була заклопотана, і я не хотів тебе турбувати. Просто кілька хвилин дивився, як ти працюєш. Боже, це втілення краси. Як ти ходиш. Як ти говориш. Я ще ніколи так сильно не закохувався.

Не знаю, як довго мене не буде. Може, кілька днів. Може, кілька місяців. Однак я вірю, що ти пам'ятатимеш учорашню ніч. Як і я. Вірю, що ти будеш думати про мене й чекати на мене. Тому що я повернусь, і ми знову будемо разом. А коли закінчиться війна, більше ніколи не розлучимося.

Не забувай мене, la vie en rose, кохана.

Твій назавжди Грейсон

Я витерла сльози й вибігла на пляж. Над головою в бойовому порядку майнула ескадрилья літаків. Я послала їм услід повітряний цілунок.

Він повернеться. Неодмінно.

* * *

Минали дні, але новини з фронту не надходили. Солдати, які залишилися на острові, ходили замислені й роздратовані. Можливо, відчували провину, бо не брали участі в бою, або сором, адже їх не взяли на таку важливу місію.

Союзні війська витіснили японців з тихоокеанського регіону, і точилася вирішальна битва, від якої залежала доля Нової Зеландії, як пояснила Ліз. Ця дівчина знала про війну більше, ніж ми всі гуртом узяті. Вона розповіла, що японці планували захопити Нову Зеландію, убивати та гвалтувати населення. Союзники захопили Гуадалканал, але в регіоні залишилося ще чимало ворожих осередків. Ми мусили перемогти. Бо якщо ні, то... Ніхто цього не озвучував, але воно висіло над нами.

Щодня літаки привозили чимдалі більше поранених. Одні, заціпенілі й скривавлені, не видавали ні звуку, ніби побачене відібрало їм голос і розум. Інші, з тяжкими ураженнями, як-от: розтриті ноги, відірвані руки, осколки в очах — благали про морфій, і ми якнайшвидше впорскували його, устромляючи голку в зболену шкіру.

Через безперервний потік солдатів ми ані хвилини не сиділи без роботи і вже сумнівалися, що бій іде за планом. Медсестра Гільдебренд віддавала накази чітко та холодно, наче машина:

—Ліз! Збігай у підсобку та принеси чисті бинти. Ти не бачиш, що вони закінчуються? Стелло! Іди сюди, допоможеш мені підготувати цього до операції. Кітті! Солдату на дев'ятому ліжку потрібен морфій. Хутчіш!

Медсестра Гільдебренд муштрувала нас, і не дарма. Мало кому з медсестер досі випадало працювати так інтенсивно. Та й емоції кипіли. Дівчата обступали кожного новоприбульця, шукаючи знайомі обличчя.

Якось уранці в перших числах квітня біля входу гукнули:

—Медсестру, негайно!

Я побачила пілота, який тримав на руках закривавленого солдата.

— Не було часу чекати на ноші — я приніс його так. Хлопець

спливав кров'ю в літаку. Якщо йому ще можна допомогти, то варто поквартитися. Славний хлопець.

Я швиденько прикотила ноші, допомогла пілоту покласти пораненого й одразу впізнала скривавлене лице. *О господи, це Вілл — хлопець Стелли!*

— Далі я сама, — сказала я. — Дякую, лейтенанте.

— Будуть іще, — замогильним голосом сказав він. — Щойно передали по радіозв'язку. Гаряче там. Багато поранених.

Із серцем, сповненим жаху, я повезла Вілла в операційну. Доктор Вілер саме мив руки.

— Док! — крикнула я. — Терміновий випадок.

Я махнула Мері, яка працювала неподалік, і, коли вона підійшла, прошепотіла.

— Це Вілл. Він серйозно поранений. Де Стелла?

Мері показала в протилежний кінець палати, де Стелла й медсестра Гільдебренд накладали гіпс. Солдат застогнав, коли йому вправили коліно.

— Треба повідомити їй.

— Ні, — заперечила я. — Вона потрібна нам. Нам потрібна кожна працездатна медсестра на цьому острові. Лейтенант сказав, що будуть нові. Може, Лу. Може, Вестрі. Ми повинні працювати далі. Немає часу побиватися.

Вона похмуро кивнула.

— Постараюся її не підпускати.

— Дякую, — мовила я. — Я пильнуватиму його. Якщо будуть якісь зміни, покличу Стеллу.

За годину привезли ще двадцять трьох солдатів, тоді ще дев'ятьох, а потім — одинадцятьох. Троє померли. Стан більшості стабілізувався, і їх доправили літаками додому, тому що ми не могли надати потрібної допомоги.

— Суцільне криваве місиво, — сказала Ліз, витираючи очі носовичком. Вона ледве витримувала цей темп, як і всі ми.

— З тобою все гаразд? — Я поплескала їй по плечах. — Хочеш, я поговорю з медсестрою Гільдебренд, щоб тобі дали вихідний?

— Ні. — Ліз розправила білий халат. — Я впораюся. Я мушу.

Я глянула на Кітті, яка з іншою медсестрою гарячково клопоталася біля нового пацієнта. Бинти коло ліжка свідчили про серйозну травму

голови. Пальці Кітті квапливо промокали лоб спиртовим розчином. Солдат кривився. Кітті, ледь хитаючись, накладала пов'язку. Дивно якось. А тоді ноги подруги підломились, як першої днини на летовищі, і вона впала на підлогу. Цього разу не знайшлося нічого, що пом'якшило б удар.

Я кинулася на поміч і взялася обмахувати її обличчя.

— Кітті, Кітті! Отямся. Ти зомліла.

Ліз принесла слоїк нюхальної солі. Я підсунула його під ніс Кітті, і за мить вона розплющила очі.

—Який сором, — сказала вона. — Тільки глянь на мене. Тут повно солдатів, які потребують допомоги, а я навіть на ногах не можу втриматися.

—Тобі треба відпочити, — заспокоїла я Кітті. — Я проведу тебе до кімнати. Медсестра Гільдебренд не буде заперечувати.

—Добре. Але не треба мене проводити. Ти потрібна тут. Я сама дійду.

—Гаразд, — здалась я. — Та будь обережна.

Кітті вийшла із санчастини, а я повернулася до ліжок, на яких солдати чекали ліків, пов'язок, операції або просто смерті.

— Ми повинні їй сказати, — почувся за спиною голос Мері. — Док каже, що з Віллом усе зле.

Я кивнула.

— Підемо разом?

Ми підійшли до Стелли, яка шукала щось у шафці.

—А я гадала, що вони поповнюють проклятуці запаси, — мовила вона. — Ви бачили йод у цьому забутому Богом місці?

—Стелло, — озвалася Мері. — Сядь, будь ласка.

—Сісти? Навіщо? — Вона підозріливо глянула на мене.

Я взяла Стеллу під руку й усадила на крісло.

— Вілл. Його поранили. Тяжко поранили.

Стела йойкнула й затулила рота рукою.

— Ні-ні. Ні, я не вірю! — Вона дивилася то на мене, то на Мері. — Де він?

—Доктор Вілер докладає максимум зусиль, — сказала Мері й кивнула в бік операційної, — але прогноз не дуже добрий.

Стелла кинулася до операційної, ми побігли за нею.

— Вілле! Вілле, це я! — Вона уклякла біля столу, обережно

поклавши руку коханому на груди. — Це я, Стелла.

Вілл не поворухнувся. Його дихання було поверховим.

—Док, ви урятуєте його? Ви мусите його врятувати.

Цієї миті Вілл розплющив очі. Але повіки затремтіли та знову опустилися.

—Вілле! — зойкнула Стелла. — Вілле, повернися.

Він знову розплющив очі, а тоді заворушив губами та кволо промовив:

— Я тут, Стелло. Я тут.

Доктор Вілер скинув окуляри.

—йй-богу, — сказав він, — хлопчина отямився. Можливо, він справді впорається.

Стелла не звертала уваги на сльози, що котилися по щоках, і міцно стискала руку Вілла.

—Усе буде гаразд. Ох, Вілле! — І вона притулила голову до його шиї.

Ми з Мері витерли сльози. У Вілла з'явився шанс. І слава богу. А що буде з Лу й Вестрі? Що буде з іншими солдатами? Чи пощастить їм так само? Чи пощастить нам?

* * *

Зміна добігла кінця об одинадцятій вечора. Проте багато дівчат, так само як і я, не хотіли йти із санчастини. *А якщо привезуть Вестрі? І я з ним розминусь?* Однак медсестра Гільдебренд суворо звеліла розходитися.

— Ви втомились і стаєте нехлюйками, — сказала вона.

І мала рацію. Ліз забула дати пацієнту ліки, а я покликала доктора Вілера не до того солдата. Він мав оглянути травму голови на дев'ятнадцятому ліжку, а не перелом ноги на сьомому. Дев'ятнадцяте, сьоме, двадцять третє. Четверте. Ліжка, числа, солдати — усе пливло перед очима, а коли я їх заплющувала, то бачила лише багряну барву крові.

Зайшовши до казарми, я зрозуміла, що геть забула про Кітті. *З нею все добре?* Я поспіхом піднялася сходами й застала сплячу подругу в ліжку.

— Кітті, — прошепотіла я, — як почувасься?

Вона перекотилася на бік і підвела очі:

—Зі мною все гаразд. А як солдати? Що там у вас відбувалося?

—Божевілля, — відповіла я. — Привезли Вілла, він серйозно поранений. Але ми віримо, що він упорається.

—Добре. А Вестрі? Щось про нього чути?

—Поки що нічого. — На очі знову набігли сльози.

— Привезли пошту. Лист на ліжку.

—Дякую. Добраніч, Кітті.

Щоб не заважати подрузі увімкненою лампою, я взяла конверт і, підійшовши до вікна, роздивилась ім'я відправника під місячним світлом. Джерард.

Кохана!

Ти не пишеш мені, і вчора, хай як не хочеться про це згадувати, мене здолав страх. Я відчув щось лихе. На душі важко, але я не йму цьому віри. Щось трапилось? Ти в безпеці? Будь ласка, напиши, що так.

Я зараз у Франції, у складі 101-ї повітрянодесантної дивізії. Далеко від домівки, далеко від тебе. Ми живемо в суворих умовах, війна є війна. Щодня гинуть солдати. Однак у мене є листівка, яку ти виготовила. Та, із червоним сердечком. Я тримаю її в кишені й вірю, що вона охороняє мене. Я повернуся додому. До тебе, Енн. Обіцяю.

Твій Джерард

Я розплакалася, запхала лист назад у конверт і дістала набір для письма. На блакитному папері були витиснені мої ініціали «ЕЕК». Енн Елізабет Келлоуей. Ідучи сюди, я збиралася писати багато листів матері, татові, Максін, а найбільше — Джерардові. Але набір для письма порохнявів у коробці, і мені стало соромно. Могла б і знайти час відповісти Джерарду. Я сіла писати листа, хоч і не розуміла, про що писати.

Любий Джерарде!

Шлю тобі звістку, що в мене все добре. Пошта постійно затримується, і я тільки зараз одержала твої листи.

Я замислилася про брехню. Білу брехню.

Я писала би більше, та зовсім не маю часу. Коли не працюємо, ми спимо. Коли не спимо, працюємо.

Ще одна брехня.

Я часто думаю про тебе й сумую.

З любов'ю

Енн

** * **

—Знаєте, що допоможе нам згаяти час? — запитала Стелла одного травневого ранку.

—Що? — вдала цікавість Мері.

—Гурток плетіння.

—Легко тобі казати, — відрубала Мері. — Твій Вілл тут, живий і здоровий. Думаєш, нам *пряжі* бракує?

Стеллу її слова діткнули.

—Вибач, — перепросила Мері. — Я не хотіла.

— Не переймайся, — відповіла Стелла. — Я просто подумала, непогано було б коло чогось заходитися. Замість цілими вечорами слухати новини по радію.

—Непогана думка, — озвалась я.

—Гадаю, тубільцям знадобилися б рядна, — додала Мері. — Для дітей. Можемо плести їх.

—Я з вами, — сказала Кітті.

—І я, — зголосилася Ліз.

— Можемо почати сьогодні після зміни, — запропонувала Мері.

—Добре, — усміхнулася Стелла. — Я знайду все потрібне. Збираємось у кімнаті відпочинку.

* * *

Стелла мала рацію. Кілька наступних тижнів ми жили пряжею. Сплели одне покривало, а потім друге. На третьому й четвертому вже планували п'яте: жовті й зелені нитки, велика пальма в центрі.

—Цікаво, хто під цим спатиме? — мовила Ліз, погладивши рукою наш перший витвір. — Ряденце — це така дрібничка, але так приємно виготовляти щось для населення острова. — Ми кивнули. — Ви коли-небудь розмірковували, що вони про це все думають? — вела далі вона. — Одного дня їхня мирна оаза серед океану опинилася в епіцентрі брутальної війни?

—Вони, мабуть, нажахані, — відповіла Мері. — Якби ми могли дати їм щось більше, ніж покривала.

—Але покривала — це вже щось, — заперечила Ліз.

Я згадала про Атею. Мабуть, їй важко. У неї нікого немає. Може, їй знадобиться наше рядно. Або вона знає тих, кому знадобиться.

Дівчата сиділи тісним колом, стукали спиці.

— Я можу віднести покривала знайомій дівчині, острів'янці. Вона допоможе, — запропонувала я. — Завтра піду на ринок.

* * *

—Медсестро Гільдебренд!

—Слухаю! — гаркнула вона, не підводячи очей.

— Можна мені пізніше прийти з обіду?

Медсестра Гільдебренд зсунула окуляри на краєчок носа.

— Яка причина?

— Ну, ми з іншими медсестрами плетемо покривала, — пояснила я.
— Щоб мати справу ввечері й відволіктися від переживань...

— Говоріть ясніше, медсестро Келловей, — суворо урвала вона.

—Так, перепрошую. Сьогодні я збираюся віднести покривала на ринок і роздати острів'янам, які їх потребують.

— Покривала? — трохи глузливо перепитала медсестра Гільдебренд.

—Так, мем. Покривала.

Вона похитала головою і знизала плечима.

—Гаразд, можете йти. Але щоб о пів на третю ви були тут. Нам доставлять матеріали й медикаменти. Потрібні всі руки.

Я усміхнулася.

—Дякую, медсестро Гільдебренд. Дякую. Я буду.

* * *

На ринку стояла тиша, можна сказати, що мертва. Оскільки вагомішу масу солдатів перекинули в бій, дедалі менше острів'ян приходили торгувати. Проте я сподівалася побачити Атею. Нам треба поговорити.

Востаннє я бачила її кілька місяців тому, коли Атея увійшла до церкви на Святвечір і я хвилювалася за неї. Покривала — це тільки привід переконатися, що з нею все гаразд.

—Перепрошую, — озвалася я до беззубої жінки з немовлям, що нудилася біля столика, заставленого бананами й жмутками екзотичного зеленого салату. — Ви не бачили Атею?

Жінка скептично підвела брову та зверхньо сказала:

—Вона тут нема.

—Ох, — зітхнула я і піднесла кошик з покривалами. — Я хотіла віддати їй оце.

Після цього жінка злагідніла та вказала на пагорб за кількасот метрів.

—Вона з Тіта. Зелений дім. Ти знайти вона всередині.

—Дякую, — мовила я і рушила до пагорба. Вантажівка повертатиметься на базу менше ніж за годину, тому слід поспішити. Стежина вела туди, куди показала жінка. Мої світлі лаковані черевички забруднились, але я не звертала уваги. Ляснула москіта, який сів на руку. Стежка завертала в гущавину. Під покривом тропічного лісу стало темніше, і я ледве розгледіла маленький зелений будиночок, що зливався з пагорбом, наче частина природи. Напевно, сюди.

Біля стіни будиночка, зведеного з уламків деревини й намитих морем дарів, стояв велосипед. Я простягла руку до дверей, щоб постукати, і здригнулася від пронизливого кудкудакання курки. *Мабуть, я дурепа, що отак заявила сюди?*

У дверях з'явилася літня жінка із зібраним в акуратну косу волоссям.

—Я прийшла зустрітися з Атеєю, — тихо сказала я і вже знайомим жестом підняла кошик з покривалами.

Жінка кивнула і пробурмотіла щось незрозуміле чи то французькою, чи то таїтянською. За дверима почулися кроки.

— Енн! — гукнула Атея, вистромивши голову з-за літньої жінки. — Ти тут!

Я її ледве впізнала. Мабуть, тому що Атея була в сукні, розмірів на п'ять завеликій як на її худу комплекцію. Цілком можливо, що цю сукню виписали з каталогу одягу зразка 1895 року. Та навіщо Атеї сукня, якщо досі вона прекрасно обходилася шматком тканини?

—Так, перепрошую за вторгнення. Я... Я хотіла переконатися, що з тобою все гаразд. І віддати тобі це.

Атея взяла кошик й охнула.

—Красиво. Це мені?

—Так, тобі й усім, кому вони знадобляться, — усміхнулась я. — Як твої справи?

Видно, моє запитання викликало суперечливі відчуття, бо замість відповіді дівчина сказала:

—Заходь у будинок. Це Тіта.

Літня жінка кивнула.

—Приємно познайомитися, Тіто. Я Енн.

Атея провела мене до солом'яного крісла, і я сіла. Тіта принесла горня із чимось теплим.

—Чай, — сказала вона. — Для вас.

Я подякувала і сьорбнула з горнятка. Напій був солодкий і пряний.

—Смачно, — мовила я. — А що це таке?

— Кава-кава, — відповіла Атея. — Вона тебе заспокоїть.

Я кивнула. Й Атея мала рацію. З кожним ковтком на душі ставало легше, а в голові розросталася п'янка порожнеча. Усе навколо лагіднішало. За кілька хвилин зазубрини на шорсткій віконній рамі згладились, а брудна підлога здавалася вкритою м'яким східним килимом.

—Це вона? — запитала в Атеї Тіта.

Атея кивнула.

Тіта підсунула свій стілець ближче.

— Це ти знайшла майстровий дім?

Спочатку я не втямила, про що мова, а тоді згадала слова, вимовлені Атеєю на пляжі кілька місяців тому. Геть забула розповісти про це Вестрі.

—Так, якщо ви про бунгало.

Тіта багатозначно подивилася на Атею.

—Ти повинна знати дещо, — мовила жінка, і я не змогла відвести погляду від її полум'яних очей. — Легенда каже, що на кожного, чия нога ступить у бунгало, чекає сто років, — вона запнулася, наче шукаючи потрібне слово, — жалів.

—Я вас кепсько розумію, — сказала я, відставивши горня на дерев'яний столик ліворуч. Кімната ніби наповнилася серпанком. *Що було в тому чаї?*

—Там трапляються погані речі, — мовила жінка.

Я похитала головою. О, як вона помиляється! Там трапляються чудові речі. Це наша мила схованка, місце, де виростало моє кохання до Вестрі. *Як вона може таке казати?*

— Наприклад? — до мене повернувся голос.

—Занадто страшні речі, щоб говорити про них, — прошепотіла Тіта та звела очі на розп'яття посеред стіни.

Я квапливо підвелася, і кімната наче пливла.

—Отже, — мовила я і вхопилася за спинку крісла, щоб встояти. — Дякую за чай, але мені вже час іти, — і, обернувшись до Атеї, я додала: — Бережи себе, люба. А якщо знадобиться допомога, не забувай про мою пропозицію.

Вона кивнула і крадькома зиркнула на Тіту. Я вже повернула

клямку, та зупинилася.

—Стривайте. Ви сказали, що бунгало належало майстру. А часом не знаєте його імені?

Тіта подивилася на Атею, а відтак на мене.

— Знаю, — мовила вона із сумом в очах. — Його звали Поль. Поль Гоген.

* * *

Увечері, щойно Мері роздала всім пряжу, до кімнати відпочинку ввірвалися солдати. Ми перелякано підвели очі.

—Сестри, швидше! — крикнув один з них. — Ви потрібні в санчастині. У нас цілий літак поранених. Цього разу їх забагато.

Спиці випали з рук, і разом з іншими дівчатами я помчала до санчастини. Медсестра Гільдебренд голосно роздавала накази.

— Кітті, залишаєшся зі мною: асистуватимемо докторові Віле-ру. Стелло, відповідаєш за ліжка від першого до одинадцятого. Ліз — від дванадцятого до дев'ятнадцятого. Мері й Енн, ви приймаєте нових. Головне — це порядок. Сьогодні буде багато жаху й мук. Але ви приїхали сюди допомагати. Зберіться на силі, медсестри. Нас чекають години безперервної роботи.

Ми розбрелися на свої пости, і, коли привезли перших солдатів, зрозуміли, що цього разу все по-іншому. Рани жахливіші, крики голосніші, а темп інтенсивніший, аніж у попередні дні.

Ми з Мері працювали на вході, приймали й розподіляли поранених, які зойкали та благали про допомогу. Одні ледь чутно, інші так голосно, що неможливо було слухати. Юний солдат з пораненою головою чимдуж потягнув мене за руку, аж розірвав рукав сукні.

—Де моя мама? — кричав він. — Хочу до мами!

Лячно було це бачити. Кров, страждання і несамопитий біль перетворювали дорослих чоловіків на перестрашених хлоп'ят. Але ми працювали. Збиралися на силі, як наказала медсестра Гільдебренд, і працювали далі. Щоразу, як здавалося, що сили от-от закінчатся, з'являлося друге дихання.

Останній літак приземлився о другій тридцять. У санчастину завезли дев'ятьох солдатів. Біля дверей залементувала Мері. І жах у її голосі все мені розповів.

Підбігши, я побачила на ношах бездиханного й сильно обпеченого Лу.

Солдат коло дверей похитав головою.

—Вибачте, мем. Він помер дорогою сюди. Ми доклали максимум зусиль...

—Ні! — закричала Мері, несамовито хитаючи головою. — *Ні!*

Кинувшись до вояка, вона схопила його за комір.

—Чому ви не допомогли йому? Чому ви ніяк не зарадили?

— Мем, — відповів той, — запевняю вас, ми виконали все можливе. Але його рани були надто тяжкі.

— Ні, — уклякла Мері. — Ні, цього не може бути. — Потім вона підвелася, поклала голову на груди Лу й плакала в його закривавлену сорочку. — Лу! Лу! Ні, Лу, ні!

До мене підбігла Ліз і прошепотіла:

—Її треба зупинити. Допоможи.

—Мері, — озвалась я. — Мері, облиш. Його вже немає. Відпусти його.

—Ні, неправда! — зарепетувала вона, відштовхуючи мене. Я махнула Ліз, щоб допомогла.

—Люба моя, — мовила я і повільно взяла Мері під ліву руку, а Ліз — під праву, — ходімо, приляжеш.

—Ні, — простогнала Мері.

—Ліз, візьми заспокійливе.

Вона кивнула та простягнула мені шприц. Голка занурилася під шкіру Мері, але вона навіть не кліпнула. За кілька секунд тіло її обм'якло.

—Ось так, — сказала я, поклавши Мері на сусіднє ліжко. Простирадло було заплямоване кров'ю. Чужою кров'ю. Та часу перестеляти його ми не мали. — Полеж, люба. — Я витерла вологою тканиною кров Лу з її обличчя. — Тобі потрібно відпочити.

—Лу, — пробурмотіла подруга, і її очі заплющилися.

Кілька хвилин я дивилася, як повільно підіймаються й опускаються груди Мері. Це було несправедливо. Знайти нове кохання після всього, що вона пережила, тільки щоб утратити його. Надто страшно.

* * *

Ми з Кітті поверталися до кімнати мовчки. Тепер ми побачили війну чи, імовірноше, її плоди. Усю потворність, усю жорстокість.

Ми довго лежали без сну і слухали гудіння літаків у небі. Я молилася за Вестрі. А за кого молилася Кітті? Про кого вона думала?

—Енн, — прошепотіла подруга, коли в небі ненадовго запала тиша.
— Ти ще не спиш?
-Ні.
—Мушу сказати тобі дещо. Дещо важливе.
Я підвелася.
-Що?
Кітті зітхнула, і я побачила в її очах жаль і біль, причину яких не
могла збагнути.
— Я вагітна.

Розділ 10

Я роззявила рота й кинулася до її ліжка.

—Ох, Кітті! — примовляла я і хитала головою, не в змозі в таке повірити.

— Я вже давно це зрозуміла. — В очах подруги стояли сльози. — Але дуже боялася тобі зізнаватися.

—А чому ти боялася?

Вона тяжко зітхнула.

—Почасти тому що сама боялася це визнати. І тому що знала, що ти будеш розчарована.

—Розчарована? — Я пестила кучері подруги. — Ні. Я тільки засмучена, що тобі довелося самій нести цей тягар.

Кітті притиснулася щокою до мого плеча й розридалася. Її тіло здригалося від болю.

—Я не знаю, як бути далі. Глянь на мене. — Вона натягнула нічну сорочку на помітно випуклому животі. — Я кілька місяців ховала це під корсетом, але скоро це не допоможе. Незабаром усі помітять. А за місяць або й швидше народиться дитина.

Я охнула.

—Ми поговоримо з медсестрою Гільдебренд.

— Ні! — благала Кітті. — Ми не підемо до неї. Енн, будь ласка.

—Це єдиний вихід, — заперечила я. — У твоєму стані не можна так багато працювати, та й скоро народиться дитя. Ми мусимо все спланувати.

Кітті здавалася переляканою і розгубленою. Вираз її обличчя свідчив, що подруга ще не усвідомила реальність близького майбуття. Їй доведеться народжувати дитину на острові за тисячі кілометрів від дому. Без чоловіка, без певності, у безчесті.

— Гаразд, — здалася Кітті. — Якщо ти певна, що так буде краще, розкажи їй. Але я не витримаю цієї розмови.

Я поцілувала подругу в чоло й усміхнулася.

—Тобі й не доведеться, люба. Я сама про все подбаю.

* * *

Наступного дня було непросто перехопити медсестру Гільдебренд,

щоб поговорити наодинці. Одначе під кінець зміни мені вдалося прослизнути за нею в підсобку.

—Медсестро Гільдебренд, — мовила я, зачиняючи двері. — Можна з вами поговорити про дещо?

—Так, Енн, — відповіла вона, не відриваючи погляду від ящика з ліками. — Тільки швидко, будь ласка. Мені треба повертатися.

—Дякую. Це стосується Кітті.

Медсестра Гільдебренд кивнула.

— Я вже знаю.

—Що знаєте?

— Що вона вагітна, — сухо відповіла вона.

—Так, але як...

—Енн, я вже довго працюю медсестрою. Я приймала пологи й народжувала сама. Я знаю.

Я кивнула й обережно додала:

—Потрібна ваша допомога. Кітті не може так багато працювати, адже їй невдовзі народжувати.

Тут медсестра Гільдебренд уперше повернулася до мене. Я навіть не уявляла, що вона може так по-доброму дивитися.

—Скажи їй, щоб відпочивала. Я всім розповідатиму, що Кітті заразилася лихоманкою і її відправили на карантин. А ти носитимеш їй їжу. Упораєшся?

—Так, — усміхнулась я. — Звичайно.

— Коли почнуться пологи, покличеш мене.

Я кивнула.

—Але як бути з дітям, коли...

— Я знаю подружжя місіонерів, які візьмуть дитину на виховання. Вони живуть на іншому боці острова. Добрі люди. Завтра поговорю з ними.

—Дякую, медсестро Гільдебренд. — Від її доброти з моїх очей бризнули сльози. — Я навіть не очікувала, що ви...

—Досить, — відрубала вона. Доброта зникла з обличчя, поступившись знайомій суворості. — Час повертатися до роботи.

* * *

У день, коли Мері вирушила додому, сумували ми всі, особливо Кітті, яка не виходила з кімнати й не змогла провести її на летовище разом з рештою.

Острів нещадно обійшовся з Мері, мабуть, жорстокіше, ніж із будь-ким. Він зустрів її малярією, ледь не відібрав життя, а потім розбив серце.

— Прощавай, подруженько, — мовила Стелла.

— Ми ніколи тебе не забудемо, — заворувала Ліз.

Мері, наче тінь, стояла біля трапа. Ще худорлявіша, ніж раніше. Пов'язки на зап'ястях затуляли порізи, якими вона помережила руки й ледве не загинула.

Вона витягнула носовичок і витерла почервонілі очі.

— Я дуже сумуватиму за вами, — сказала вона. — Зовсім не хочеться їхати додому. Ви стали для мене як сестри.

Я стиснула її долоню.

— Час, любя. Їдь додому. Бережи себе.

У моїй кишені лежав лист від Едварда. Я не думала, що так довго триматиму його в таємниці. Чи готова вона прочитати його зараз? Не має значення. Лист належить їй.

— Отже, будьте, — озвалася Мері й підняла саквояж.

Вона повернулася до трапа, а дівчата тамували сльози.

— Стій, — гукнула я. Мері спантеличено обернулася до мене. Я витягла з кишені конверт і вклала його в долоню подруги. — Цей лист прийшов тобі. Пробач, що я не сказала про нього. Хотіла вберегти тебе від нового болю.

Очі Мері зблиснули, коли вона помітила ім'я адресанта.

— О боже, — ахнула вона.

— Вибач мені, — мовила я, ступаючи крок назад.

Але Мері стиснула мою руку й відповіла:

— Не переймайся. Я розумію. Справді.

— Я так за тобою сумуватиму, — мовила я. Якби тільки все склалося по-іншому. У Мері, у Кітті, у кожної з нас. — Пообіцяй, що розшукаєш мене в Сіетлі, коли закінчиться війна.

— Обіцяю. — І, стиснувши в долоні лист, Мері зникла з нашого життя. Мабуть, назавжди. І від цього на острові стало ще самотніше.

* * *

Дуже довго мені здавалося, що Вестрі ніколи не повернеться. Без нього острів став зовсім іншим, особливо тепер, коли Мері поїхала, а Кітті майже не підводилася з ліжка. Був уже кінець травня, коли посеред чергування ми почули з гучномовців оголошення, що солдати

повернулися.

— Ідіть, — дозволила медсестра Гільдебренд.

Навіть не подякувавши їй, я вибігла на вулицю і не спинялася, доки не добралася до злітної смуги. Назустріч утомлено тяглися солдати з важкими рюкзаками та ще важчими серцями. Ленс, полковник Донаг'ю, інші знайомі обличчя. *А де Вестрі?* Я роззиралася, шукаючи, кого можна розпитати. Елліот уже відслужив свій термін і поїхав додому раніше. *Хто ще може знати, де Вестрі?*

— Ви бачили Вестрі? — запитала я в незнайомого солдата. Він опустил голову.

— Перепрощую, мем. Я не знаю такого.

Я кивнула. А тоді помітила хлопця, що мешкав з Вестрі в одній казармі.

— Теде, — наблизилась я до нього. — Де Вестрі? Ти його бачив? Він похитав головою.

— Даруй. Не бачив відчора.

— Тобто?

— Він був на передовій і...

Серце загупало в грудях.

— Що ти хочеш сказати?

— Його не було в літаку.

— Як це розуміти? — скрикнула я. — Невже він не повернеться? Невже ви просто залишили його там?

— Увечері прилетить другий літак, — мовив Тед. — Молитимемося, щоб Вестрі повернувся ним.

Тед трохи підняв кашкет, я кивнула, і він повернувся до шеренги солдатів, спраглих гарячої страви й м'якого ліжка.

Дивлячись їм услід, я стиснула медальйон, який вартував на шиї, сподіваючись, що Вестрі, хай де він є, відчує моє кохання. Я щосили бажатиму, щоб він повернувся. Я повинна.

* * *

Увечері повітря наповнила незвична для травневих тропіків прохолода. Я тремтіла, ідучи берегом — дурна затія, якщо зважати на стан Кітті. У неї вже кілька днів були слабкі перейми, але вона запевняла, що все гаразд. Я пообіцяла повернутися за годину й усе одно відчувала докори сумління. Але спокій бунгало був потрібен мені як ніколи.

Я відімкнула двері й закуталася в покривало, прислухаючись до гулу літаків. *Хоч би він повернувся. Боже, прошу, вбережи його.*

Та замість кроків на піску я чула тільки дощ — спочатку одна крапля, дві, а тоді сотні й тисячі. Здавалося, небо розверзлось і випускає всю свою вологу простісінько на дах бунгало.

Відчинивши двері, я висунула руку, і краплі вабили надвір, укриваючи шкіру жагучими поцілунками. Я ступила ще один крок, заплющила очі й підняла обличчя до неба. Теплий дощ укрив лице й волосся. Кілька секунд — і сукня змокла наскрізь. За нею вологи набрала комбінація, і я розстебнула ґудзики на корсеті. А тоді краєм ока я помітила фігуру. Нечіткий силует удалині. Я сміливо рушила назустріч, продираючись крізь бісерну завісу дощу, доки не впізнала його лице, змарніле за місяці боїв і спрагле любові, яку я так хотіла йому дати.

Наші тіла з'єдналися ідеально, наче шматочки пазлу, і його наплічник упав на пісок.

— О Вестрі! — зойкнула я. Навіть у темряві можна було розрізнити подряпини на його обличчі, дірки й бруд на формі.

— Я одразу рушив сюди, — мовив він.

— О Вестрі! — знову скрикнула я і потяглася до його вуст.

Його руки блукали моєю сукнею і відтягували тканину, ніби бажаючи, щоб вона зникла. Я кинулася в обійми Вестрі, обвила його ногами й цілувала знову і знову, доки він не всміхнувся і поставив мене назад на пісок.

Вестрі розстебнув кишеню наплічника та сказав:

— Пропоную помитися як слід. Ти коли-небудь бачила справжній військовий душ? — Він витягнув брусок мила. — Коли ми пливли на кораблі, то так і милися. Просто на палубі під тропічним дощем.

Мої руки потяглися до комірця, і я гарячково розстібала його сорочку. Так швидко, як тільки могли рухатися пальці. Й ось я вже гладила оголений торс і жетон, що висів на шиї.

Вестрі зняв штани та стягнув з мене сукню. На мить ми застигли — голісінькі під теплою зливою. Вестрі підійшов і провів білим бруском по моїй шиї. Коли мило торкнулося грудей, покриваючи шкіру бульбашками, мені перехопило дух.

Я притулилася до нього, насолоджуючись дотиком наших тіл, забрала мило й заходилася терти ним його груди, руки та спину. Дощ

умить змивав бульбашковий слід. Вестрі вхопив мене в обійми й поцілував. У тому цілунку вчувалася пристрасть і жага. Він підхопив мене на руки — те, що залишилося від мила, вислизнуло з долоні на пісок — і поніс мене на наше ложе в бунгало.

* * *

Мені подобалося відчувати дотик покривала на голій шкірі. За годину злива минула, і я ніжно водила пальцями по обличчю Вестрі, а він дивився у вікно, що виходило на пляж. Його обличчя поросло жорсткою щетиною. Я порахувала рани на його обличчі. Чотири. Ні, п'ять, якщо врахувати розсічене вухо.

— Як там було? — прошепотіла я.

— Пекло на землі, — мовив він, спершись на подушки.

Я відчула в його голосі нехіть.

— Ти не хочеш про це говорити, так?

— Краще насолоджуватимуся цією прекрасною миттю, — відповів Вестрі й зірвав ніжний поцілунок з моїх губ.

Я згадала про Кітті й усвідомила, що минула вже не одна година. *Із нею все гаразд?* Стало соромно, що я так забарилася.

— Наш одяг, — ледь запанікувала я. — Він геть змокнув.

Вестрі підвівся і відкинув покривало. Я сором'язливо захихотіла, вивчаючи його красиве й дуже тіло.

— Я заберу його.

За хвилику він повернувся, тримаючи мою мокру зім'яту сукню. Я натягнула її через голову, а Вестрі вбрався в штани.

— Можеш залишитися довше? — запитав він, розчісуючи пальцями моє волосся.

— Хотіла б, але треба йти. — Я вже збиралася розповісти йому про Кітті, але зупинила себе. — Я обіцяла Кітті повернутися ще кілька годин тому.

Вестрі кивнув і поцілував мою руку.

Ми повернули голови до вікна, бо щось зашаруділо в куцах. А тоді почувся слабкий стукіт у двері.

Вестрі сторожко відчинив двері, я виглянула з-за його плеча й побачила Кітті. Вона стискала руками живіт, кривлячись від болю.

— Енн! — закричала вона. — *Почалося!*

Я навіть не роздумувала, як вона нас знайшла. Часу на балачки не було.

— Потрібно відвести тебе до санчастини, — підбігла я до Кітті.

— Ні. Я не витримаю, якщо інші побачать мене в такому стані. Та й усе одно запізно. Дитина вже народжується.

Вестрі роззявив рота й так і стояв, доки я допомогла Кітті піднятися східцями й лягти на ліжку. Подруга стогнала від болю, і на це було важко дивитися. *Ленса слід покарати за те, що він з нею вчинив.* Я похитала головою, втерла краєчком покривала піт із чола Кітті й подумки звернулася до Бога: «Будь ласка, нехай Кітті стане легше. Господи, дай мені сили».

Кітті стогнала голосніше. Я відчувала: щось не так. У думках сплигло моторошне застереження Тіти, але я прогнала його з голови та спробувала зосередитися. Підбгавши ноги Кітті, допомогла їй умотитись і задерла поділ сукні. Руки тремтіли, а я намагалася пригадати хоч децицю з того, що розповідали про пологи на курсах медсестринства. Гаряча вода. Щипці. Ефір. Покривала. Я знизала плечима. У моєму розпорядженні лише дві руки.

У Кітті почалася кровотеча, це було ясно.

—Кітті, — сказала я, але вона загорлала. — Кітті, тужся. *Зараз.*

Здавалося, вона не чує нічого, крім свого болю. Я стиснула руку подруги.

—Кітті, — вела далі я, — слухай мій голос. Дитина народжується, і ти мушиш мені допомогти. Тужся. Будь ласка. Ти повинна бути сильною.

—Енн, я допоможу, — озвався Вестрі, до якого повернувся дар мови.

Він став навколішки поруч зі мною. Ліхтарик освітив шкіру, потемнілу від місяців під тропічним сонцем. Я й уявити не могла, крізь що пройшов Вестрі. А тепер повернувся і потрапив сюди.

Вестрі намочив носовичок водою з фляги та промокав чоло Кітті, а я безперервно говорила, поки тривали перейми.

— Я вже бачу голівку, — сказала я. — Залишилося трошки.

Кітті глянула на Вестрі повними вдячності очима. Він тримав її за руку та гладив волосся. Ще одне зусилля — і дитина опинилася в моїх руках.

—Дівчинка! — вигукнула я. — Кітті, це дівчинка.

Вестрі допоміг перерізати пуповину кишеньковим ножем і вклав дитя в руки Кітті. Вона пригорнула немовля до грудей.

— Потрібна ковдра, — мовила я, помітивши, що Кітті тремтить.
Вестрі накрит знеможену Кітті покривалом, а потім зняв сорочку:
— Візьми. Загорнемо в неї немовля.

Він обережно закутав дитя в сорочку кольору хакі, порвану та скривавлену в тижневих боях.

Коли Кітті й немовля заснули, ми з Вестрі вийшли надвір і сіли на піску. Я більше не могла стримувати емоцій.

— Не плач, — тихо сказав Вестрі. — З нею все гаразд. Ти прийняла пологи краще за будь-якого лікаря.

Я кивнула, витираючи сльози краєчком рукава.

— Просто це не те, чого я хотіла для Кітті. Ленса слід віддати під трибунал за те, що він з нею скоїв.

По обличчю Вестрі пробіг подив, але він кивнув.

— А дитина? Що з нею буде?

— Її забере подружжя місіонерів, яке живе тут на острові. Кітті погодилась, але... — Я махнула рукою в бік бунгало. — Уявляю, як важко їй буде.

— Коли вона зможе підвестись, я віднесу її на базу, — мовив Вестрі. — Якщо ти візьмеш дитину.

Я кивнула.

— Треба доправити її додому до світанку, щоб не наткнутися на свідків.

Вестрі помовчав, а тоді ніжно погладив моє волосся.

— Енн, — сказав він. — Розлука з тобою була нестерпна.

Мені сльози набігли на очі.

— Я хвилювалася за тебе кожної секунди.

— Там було жахливо, — промовив він. — І я пройшов крізь це завдяки одній-єдиній думці: я повернуся до тебе.

Я притулилась обличчям до його теплих голих грудей.

— Не знаю, що зі мною було б, якби ти не повернувся. Не уявляю, як жила б далі.

Вестрі стиснув мої долоні у своїх, а відтак торкнувся каблучки на підмізинному пальці.

— Я більше не можу тебе з ним ділити, — прошепотів він.

— Знаю. — Ми дихали в унісон. Я зняла каблучку з пальця і заховала його в кишеню сукні. — Більше не доведеться. Я твоя. Цілковито твоя.

Вестрі поцілував мене так пристрасно, що прогнав почуття провини, яке гризло мене через Джерарда. Якби не плач дитяти з бунгало, який нагадав про нашу нагальну місію, ми просиділи б в обіймах до світанку.

—Треба віднести їх на базу, — мовила я, ніжно цілуючи щоку Вестрі, його ніс і руку. Ще ніколи в житті я не кохала так щиро й непохитно.

* * *

Вестрі переніс загорнуту в покривало Кітті через увесь пляж до самої бази. Навіть для такого сильного чоловіка завдання було непросте. Коли ми потрапили на територію, його зацілована сонцем шкіра вкрилася краплинами поту. Немовля спало в мене на руках. Дівчинка, закутана в сорочку кольору хакі, була дуже схожа на маму. Вона мала ніс Кітті, а ще високі вилиці. Цікаво, чи виростуть у неї неслухняні кучері. Сподіваюся, що так.

—Зараз ми віднесемо тебе до санчастини, — мовила я до Кітті.

— Енн, ні, адже я...

—Тс-с-с, — зашепотіла я. — Не хвилюйся. Тобі нема чого соромитися.

Була п'ята ранку. Кілька медсестер, мабуть, опікувалися пораненими в правому крилі, але навряд чи ми зустрінемо когось, окрім медсестри Гільдебренд.

Вестрі ввійшов усередину. Я скерувала його до невеличкої палати праворуч, і він обережно поклав Кітті на ліжко. Коли я віддала їй немовля, воно ідеально вписалося в картину. Кітті глянула на мене, а тоді на Вестрі й погладила його заросле щетиною обличчя.

— Як я можу тобі віддячити?

—Не треба подяк, — усміхнувся він. — Але допоможи солдату роздобути нову сорочку.

—Ох, — усміхнулася Кітті, — моїй манюні так личить цей відтінок!

Вестрі засміявся і вдягнув білий халат, який висів біля ліжка. Мабуть, його залишив тут доктор Лівінстон.

—Тобі пасує, — підморгнула я.

Двері заскрипіли, і ми всі глянули туди. У палату зайшла медсестра Гільдебренд і витріщилася на Вестрі в білому халаті.

—А ви хто?

— Вестрі Грін, мем. Я тільки хотів переконатися, що в цих двох — тобто трьох — усе гаразд, і піти.

—Я подбаю про них, рядовий, — холодно промовила медсестра Гільдебренд. — А ви повернете випраний і попросований халат.

Вестрі кивнув і рушив до дверей.

—Добраніч, леді, — наостанок усміхнувся він до мене.

—Добраніч, — мовила я. І коли Вестрі вийшов, помітила якийсь неспокій в очах подруги.

—Енн, Кітті, з вами все гаразд?

—Так, — відповіла я. — Дівчинка здорова. Її тільки потрібно викупати. І Кітті теж.

Медсестра Гільдебренд кивнула й витягнула із шафи тазик:

—Енн, організуй новонародженій першу купіль.

—Звісно, — мовила я, беручи немовля з рук Кітті.

—Тимчасом я зателефоную Мег'ю, — вела далі медсестра Гільдебренд. — Коли помиєш дитину, сповий її в чисте простирадло. У них удома є одяг і покривала.

Кітті похитала головою.

—Мег'ю?

—Сім'ї, яка забере твоє дитя.

Обличчя Кітті скривилося від жаху.

—Так хутко? — пробелькотіла вона. — Я... Я...

— Це те, чого ти хотіла, Кітті. І те, що слід учинити, — сухо мовила медсестра Гільдебренд. — Ти не можеш ховати її тут. Так буде краще і для тебе, і для дитини. Що швидше ти її відпустиш, то легше стане.

Кітті розпачливо спостерігала, як я купала її немовля, намилюючи маленьку голівку й обережно стираючи піну мокрою тканиною.

—Її ім'я буде Аделла, — пробурмотала Кітті.

—Люба, на жаль, ім'я для неї Мег'ю вибиратимуть самі, — заперечила медсестра Гільдебренд.

— Байдуже! — урвала її Кітті, відвертаючись до стіни. — Для мене вона завжди буде Аделлою.

Я змила останні бульбашки з ніжної дитячої шкіри, підняла немовля з тазика й обгорнула рушником. Потім, як веліла медсестра Гільдебренд, сповила малечу у свіже простирадло та простягнула її Кітті.

— Ні, — подруга відвернулася, тамуючи сльози. — Хіба ти не розумієш, Енн? Я не можу її тримати. Якщо я візьму її, то вже не зможу віддати.

Кітті розридалася, і хоч за багато років дружби я не раз чула її плач, цього разу він був зовсім інший. У ньому був глибокий невигойний біль.

Я стримала сльози, бо слід було залишатися сильною заради Кітті, і вийшла з палати. Через деякий час у коридорі з'явилося подружжя. На вигляд обом було ледь за тридцять. Крізь зачинені двері було чути схлипування Кітті.

Медсестра Гільдебренд помітила подружжя і привіталася з ними.

— Це Джон та Евелін Мег'ю, — силувано всміхнулася вона. — Від цієї миті вони піклуватимуться про дитину.

Вони справляли враження добрих людей. Жінка нетерпляче всміхалася — так, вона любить дитя.

— Мабуть, вона голодна, — сказала Евелін Мег'ю, погладивши голівку дитини й узявши її з моїх рук. — У машині ми маємо пляшечку з молоком.

Медсестра Гільдебренд мовчки й трохи гордо спостерігала, як щойноспечена мати пестить «своє» дитя.

— Її звати Аделла, — тихо мовила я, щоб якось підтримати Кітті.

— Чудове ім'я, — відказала жінка, — але ми зупинилися на іншому. Проте я запишу його у свідоцтві про народження. Нехай залишиться в її історії.

Я кивнула й відійшла вбік, доки пара дякувала медсестрі Гільдебренд. А тоді сім'я Мег'ю, що вмить збільшилася на одну особу, пішла геть.

— Зайду до Кітті, — мовила я і взялася за клямку.

— Енн, зажди, — зупинила мене медсестра Гільдебренд. — Я перша поговорю з нею.

Я не розуміла її намірів, але обличчя медсестри Гільдебренд було таке серйозне, що я скорилася. Здавалося, що чекаю під дверима цілу вічність. *Про що вона говорить з Кітті?*

Притиснувши вухо до дверей, я почула геть несподівані слова: «Колись на твоєму місці була я». Неймовірно. Коли клямка заворушилась, я відскочила вбік.

Двері відчинились, і з палати вийшла Кітті. Очі подруги були геть

зовсім сухі. Та я ніколи не бачила такого порожнього виразу на її обличчі.

Медсестра Гільдебренд дала мені кілька вихідних, щоб дбати про Кітті. Я сиділа в кімнаті, не залишаючи подругу ні на хвилину, але бачила, що Кітті воліла зостатися на самоті.

—Зіграймо в карти? — спитала я, узявши зі столу колоду.

— Ні, — відповіла Кітті. — Дякую, я не хочу.

Я приносила їй їжу й показувала журнали. Ліз, упевнена, що Кітті одужує після хвороби, принесла два свіжі випуски «Вог». Однак вони залишилися лежати на краю ліжка, бо Кітті цікавіше було розглядати стелю, ніж нові сукні.

Я знала, що нічим їй не допоможу. Кітті мусить пройти крізь це самотужки. Тому на третій день після пологів я вибралася в бунгало. Мені хотілося змінити обстановку, а Кітті — побути самій.

Мої надії виправдалися: Вестрі був там. Він дрімав на ліжку в променях обіднього сонця.

—Привіт, — прошепотіла я, уместившись поруч. Він розплющив очі, тепло всміхнувся і вхопив мене в міцні обійми.

—Закладаюся, ти й не думав, що спиш біля шедевру мистецтва, — засміялась я.

Вестрі зачудовано провів пальцем по моєму обличчі:

—Я знав це, відколи твоя нога вперше сюди ступила. Ти — найбільший мистецький шедевр у світі.

Я усміхнулася і похитала головою.

— Ні, дурнику. Не я, а картина. — Витягнувши полотно з-під ліжка я тріумфально мовила: — Це *Ґоген*.

Розділ 11

Вестрі зірвався з ліжка і глянув на картину новими очима.

—Ти серйозно?

Я кивнула.

Він приголомшено похитав головою.

—Я завжди припускав, що це витвір постімпресіоніста, але якогось молодшого, менш відомого, можливо, чийогось учня. Але Ґоген? Ніколи не подумав би. Звідки така впевненість?

—Стара жінка з острова розповіла мені, — гордо всміхнулась я.

Вестрі сів поруч і став уважно роздивлятися полотно.

—Тут немає підпису.

— Можливо, він не підписував ранні роботи.

— Правдоподібно, — визнав Вестрі. — Моне також не підписував. Я кивнула.

— Тільки поглянь на ці мазки.

— У цій картині можна потонути, — мовив Вестрі, дивуючись скарбу у своїх руках.

— Що ми з нею вчинимо? — запитала я, розгладжуючи складки на його сорочці.

— Не знаю.

— Не можна залишати її тут, коли війна закінчиться і ми поїдемо звідси. Мені нестерпно думати, що картину проковтне приплив.

— Або знищить вологість. Дивно, що вона взагалі збереглася, зважаючи на місцеву погоду.

Я повісила картину на стіну й зітхнула.

— Або її місце тут, у цій хатинці. — І, ще хвильку подивившись на полотно, я повернулася до Вестрі. — Я мушу тобі розповісти ще одну річ. Про бунгало.

— Яку?

— Та стара жінка на ім'я Тіта застерігала мене від нього. Сказала, що на кожного, хто сюди увійде, чекає якийсь прокляття.

Вестрі всміхнувся.

— І ти повірила в її слова?

— Ну, вони мене добряче налякали.

— Енн, пам'ятаєш нашу першу розмову? Ти сказала, що віриш у свободу волі. — Вестрі ніжно пестив моє волосся. — Яскраве, щасливе, повне любові життя можливе, тільки якщо ти сама докладеш зусиль, щоб воно стало таким.

— Ти маєш рацію, — мовила я і взяла його за руку.

— До того ж, — говорив далі Вестрі, — глянь, скільки чудових речей трапилося в цих стінах. Тут виросло наше кохання. Тут народилося дитя. І, можливо, тут ми долучилися до великого мистецького відкриття нашого століття. А якась стара жінка називає все це *прокляттям*?

Ми сиділи пліч-о-пліч і слухали шум прибою. Я мовчки молилася: «Господи, нехай ці слова будуть правдою».

* * *

Часу залишалося все менше, і ми це розуміли. Травень промчав,

наче нестримний шторм. У середині червня ми з Кітті вирушимо додому, і саме тоді Вестрі разом з іншими солдатами попливуть на інший фронт — цього разу в Європу. Я практично чула вперте цок-цок годинника, що нагадував: незабаром звичний нам світ зникне.

Мені випаде глянути в очі Джерардові. Кітті доведеться покинути місце, де народилася її донька. Як ми повернемося до Сіетла, зовсім не схожі на себе колишніх? Невже зможемо прикидатись і грати звичні ролі в чужому місті, яке колись вважали за свій дім?

— Я думаю залишитися тут, — заявила Кітті на початку червня, коли ми снідали в їдальні. — Медсестрі Гільдебренд потрібна допомога. Тим паче ніхто не чекає мене в Сіетлі.

Вона не задумувала це як шпильку. Але слова й тривала пауза опісля штрикнули мене в саме серце. Це правда. Джерард чекатиме. У червні він повернеться додому.

Я гадала, чому Кітті хоче залишитися. Що зосталося від тієї дівчини, яка прилетіла на острів? Лиш оболонка. Порожня. Чужа. Загублена. Вона з головою занурилася в роботу й кожную вільну хвилину проводила в санчастині.

— Просто не розумію, — озвалася до неї я, перед тим як вкусити варене яйце. — Невже ти не сумуєш за домом? Не хочеш покинути цей острів після... Після всього, що тут трапилось?

Вона виглянула у вікно, де виднілися смарагдові пагорби. Спогади назавжди прикували моє серце до острова. Мабуть, Кітті теж залишила тут часточку своєї душі.

— Мені здавалося, що я захочу поїхати геть, коли настане час, — видушила усмішку подруга. — Але зараз... Я ще не готова. — Я кивнула. — Ці місяці обернулися для нас по-різному, — голос Кітті сповнився жалем. — Але ти зустріла найкращого у світі чоловіка. Тільки подумати — знайшла кохання посеред війни.

І Вестрі помахав мені з протилежного боку їдальні — наче за сигналом. А тоді, знехтувавши правила, рушив до нашого стола.

— А ось і дві найвродливіші жінки на острові. — Він забув витягнути серветку з-за коміра. — Як справи, любя?

— Чудово, — відповіла я, висмикнула серветку та вручила йому в руки. — Та зранку мені бракувало тебе в бунгало.

Було дивно говорити про наш секрет уголос. Але за столом більше нікого не було.

— Вестрі, — защебетала Кітті. Мені не сподобалось, як вона стріляла на нього очима. — Я знайшла зайві дошки в комірчині санчастини. Гадаю, вони згодяться, щоб полагодити рипучу підлогу бунгало.

Мої щоки спаленіли. *З якої радості Кітті вирішила, що може говорити з Вестрі про бунгало? І як вона взагалі запам'ятала, що підлога рипить?*

—Дякую, Кітті, — спокійнісінько відповів Вестрі. — Я сьогодні знайду поглянути.

—Але... — Я роззявила рота, проте одразу припнула язик.

— Що таке? — запитав Вестрі.

—Та нічого, — пробурмотіла я. — Сподівалася, ми зможемо зустрітися в бунгало сьогодні ввечері.

Я дивилася прямо на Вестрі, щоб було чітко зрозуміло, кому адресовано пропозицію.

—Звісно, зможемо, — відповів він. — Я буду вільний о п'ятій тридцять. Якраз встигну на захід сонця.

— Чудово. — Мені одразу відійшло від серця.

Вестрі повернувся, щоб піти, аж тут Кітті встала.

—Якщо схочеш сьогодні зайти, я буду на роботі до восьмої, — сказала вона й ніяково глипнула на мене. — Ну, покажу тобі дошки.

Вестрі мляво кивнув і вийшов з їдальні.

Кілька хвилин ми їли мовчки, а відтак Кітті озвалася:

—То, як я вже казала, мабуть, залишуся тут на кілька місяців. А потім — хтозна? — Вона знову глипнула у вікно. — Для медсестер зараз багато роботи. Можливо, вирушу до Європи.

Вона говорила, а я дивилась, як слова зриваються з її вуст. *Хто ця жінка переді мною?* Хотіла перехопити її погляд, але Кітті відвела очі.

—Я просто...

— Я обіцяла допомогти медсестрі Гільдебренд з вакцинацією, — перервала вона мене. — Мушу бігти.

—Так, звісно, біжи, — мовила я, та Кітті вже зникла за дверима.

* * *

—Мене непокоїть Кітті, — мовила я ввечері, скинувши черевички та впавши на ліжко в бунгало.

— І тобі добрий вечір, — засміявся Вестрі, простягнувши мені букет гібіскусів.

—Вибач. — Я замилювалася ясно-жовтими квітами. Разючий контраст із червоним цвітом, яким обросла вся база. Так, вони особливі. На острові ріс тільки один кущ жовтого гібіскусу — прямисінько біля нас, за кілька кроків від бунгало. Я поклала квіти на стілець і зітхнула, думаючи про Кітті. — Вона просто говорила дивні речі під час сніданку. І я хвилююся. Вона так змінилася за останні місяці. Іноді здається, що я зовсім її не знаю.

Вестрі витягнув кишеньковий ніж і нарізав червоне яблуко на столику із червоного дерева.

—Вона змінилася, — мовив він. — Будь-хто, переживши таке, змінився б. Можливо, ти занадто сувора до неї?

—Мабуть, твоя правда. — Я взяла шматочок яблука. На мить хрусткий солодкий фрукт заглушив мої тривоги.

—Тільки не кажи, що ти засмутилася через її зауваження щодо підлоги?

—Ні, — злукавила я. — Ну, хіба що трошки. Невже погано, що я ні з ким не хочу ділити це місце?

Він усміхнувся і сів поруч.

—Ні. Але я не відмовився б, щоб ти ні з ким не хотіла ділити мене.

Я грайливо штурхнула його.

—А я і не хочу. Звідси наступне запитання: ти заходив до Кітті в санчастину?

—Так. — Він тішився, дізнавшись про мої ревнощі.

— І?

Вестрі похитав головою.

—Ті дошки ні на що не годяться.

—От і добре. Мені подобається наша підлога.

Він ніжно водив пальцями по моїй шиї.

— Мені теж.

—А ще, — вела далі я, — через нову підлогу ми втратили б нашу поштову скриньку.

—Тоді вирішено, — сказав Вестрі і вдарив уявним молоточком. — Рипуча підлога залишається. — Він узяв у долоні золотий медальйон і розкрив його. — Тут досі порожньо?

— Знаю. Я постійно думаю, що туди заховати, але ніяк не знайду ідеального варіанту. Натхнення не приходить.

Вестрі роззирнувся.

—Це має бути щось, що нагадуватиме тобі про це місце, про нас...
Що зігріє твоє серце спогадами про наше кохання.

Я спохмурніла й відібрала в нього медальйон.

—Спогадами про наше кохання? Ти кажеш так, наче все скоро закінчиться, немов це просто...

— Ні, — заперечив він, притулившись губами до моєї долоні. — Я кохатиму тебе все життя. Однак ти сама знаєш, що моя служба триватиме. І поки я буду в Європі, хоч би скільки тривала ця війна, нехай це місце завжди буде у твоїх спогадах. Це допоможе пережити розлуку.

Вестрі підвівся й узявся ходити кімнатою. Він торкався столу, переплетених стін, штор, а тоді зігнувся до підлоги.

—Ось, — озвався він, відламавши маленьку скалку від порохнявої дошки. — Шматочок бунгало. Ти будеш завжди мати його при собі. І мене разом з ним.

Коли Вестрі відкрив медальйон і поклав туди тоненьку скалку, мені на очі навернулися сльози. Це було *ідеально*.

—Тепер, — сказав він, притуливши медальйон до моїх грудей, — я завжди буду з тобою.

Наскільки я оцінила ідею, йому повідомив мій поцілунок.

* * *

Коли сонце зайшло, Вестрі засвітив свічку й поставив її на стіл. Обійнявшись, ми слухали океанський бриз, сюрчання цвіркунів у місячному світлі, аж раптом ідилію перебили дивні звуки.

Спершу роздратований і твердий чоловічий голос, а потім відчайдушний жіночий вереск десь удалині. Здавалося, щось коїться досить далеко, щоб не зважати — можливо, через густі джунглі, — але поступово крик наближався, і я інстинктивно стиснула руку Вестрі.

— Що це може бути?

— Не знаю. — Він підвівся і вдягнув сорочку. — Але ця жінка точно в біді. Залишайся тут.

— Будь обережний, — прошепотіла я.

Не знаю, що лякало дужче: те, що Вестрі йде сам-один, чи те, що я залишаюся сама-самісінька в бунгало.

Він безшумно вислизнув за двері і, дослухаючись, рушив у гущавину. Знову почувся вереск, а тоді затупотіли ноги. *Хтось біжить*.

Я взулась і зіп'ялася на ноги, жалкуючи, що не маю зброї.

Можливо, Вестрі приніс свою? Навряд чи. Солдати не виносили зброю за межі бази. Я тяжко ковтнула. Вестрі там один-однісінький. А якщо його потрібно буде захистити? Я вирішила, що не можна просто сидіти в бунгало й чекати.

Тихо вибравшись надвір, я помітила на землі маленький дерев'яний цурпалок. Візьму його. Про всяк випадок.

Я кралася в напрямку пляжу, аж раптом почула тріск гілля зовсім поруч. Невже за мною? Серце гупало, як навіжене. Я буквально відчувала запах небезпеки. Щось лихе коїлося цієї ночі.

І знову крик. Тепер десь із пляжу.

— Ні, ні, прошу, не боліти мене, будь ласка!

Я ахнула. Це був знайомий голос. Господи. Це Атея! Мабуть, біжить сюди, біжить до бунгало, як я їй веліла. Напевно, бідолаху переслідує Ленс. Де Вестрі? Я помчала крізь кущі до піщаної смуги й побачила сцену, яка навіки закарбувалася в моїй пам'яті.

Непроглядна п'ятьма заважала розпізнати обличчя. Очі звикали повільно, і переді мною відбувався справжній жах. Я розрізнила, що чоловік тримає дівчину за волосся. Тоді в місячному сяйві зблиснула сталь. Боже, ні! Ніж. Лезо черкнуло по шиї, та, заціпенівши від страху, я дивилась, як маленьке охляле тіло Атеї сповзло на пісок.

— Ні, — прошепотіла я. Голос не хотів повертатися. — Ні, це неможливо.

Темна фігура шпурнула ніж кудись у гущавину й побігла вздовж пляжу.

Тамуючи сльози, я кинулася до Атеї.

— Атеє, мені так шкода, так шкода.

Я поклала її скривавлену голову собі на коліна. У роті булькотіла кров, Атея задихалася.

— Він, він, — захлиналася вона.

— Ні, люба, — шепотіла я. — Мовчи. Нічого не кажи.

Кров витікала з рота. Вона помирала. Якби ми встигли віднести Атею до санчастини, доктор Лівінстон міг би її врятувати. Ми повинні її врятувати.

Атея махнула на великий округлий живіт. Вона вагітна. Господи!

— Вестрі! — загорлала я. — Вестрі!

Почулися кроки з того боку, куди побіг Ленс. Господи, хоч би він не повертався, щоб завершити задумане.

—Вестрі! — гукнула я ще раз.

—Я тут, — відповів Вестрі. — Це я.

—О Вестрі! — заплакала я — Поглянь. Поглянь, що він їй заподіяв.
І дитині.

Атея піднесла руку вгору, наче тягнулася до когось чи до чогось.

—Вона не виживе, — мовив він.

—Та що ти таке кажеш? — у відчаї закричала я. — Вона обов'язково виживе. Вона мусить. Я обіцяла захистити її від цього монстра. — Атея майже не дихала. Тільки часом хапала ротом повітря і булькотіла. — Вона вибереться, — схлипувала я. — Ми мусимо її врятувати.

Вестрі поклав руку мені на плече й прошепотів:

—Енн. Він розпоров їй горло. Єдине, що нам залишається, — полегшити її біль і визволити від мук.

Я розуміла, на що він натякає. Та чи зможу я так учинити? Це суперечило всьому, чого нас навчали на курсах. Проте тримаючи на руках тіло, що корчилося в агонії, я збагнула, що це не просто правильний вибір. Це єдиний вибір.

—Сумка під столом, — сказала я. — Біжи!

Вестрі повернувся з торбинкою і витяг з неї морфій — кожна медсестра мала його при собі у военний час. Цієї дози вистачить, щоб знеболити стодвадцятикілограмового чоловіка. Або щоб відправити сорокакілограмову жінку просто до райської брами.

Я поцілувала Атею в лоб і вколола першу ін'єкцію, розтираючи місце уколу.

—Ось так, — довелось опанувати себе та стримувати сльози заради її блага. — Скоро біль мине. Розслабся.

Дихання заспокоювалося. Замість здушених ривків — тільки легке булькотіння. Коли я вколола другу ін'єкцію, Атея підвела очі до зірок. Її повіки затремтіли й опустилися. Я перевірила пульс, а тоді приклала вухо до грудної клітки.

— Вона померла, — мовила я, і сльози затопили обличчя. — Вони померли. Як він міг так учинити? Як він міг? — Вестрі поклав неживе тіло Атеї на м'який пісок, допоміг мені піднятися і міцно-міцно обіймав, доки я трусилася. — Я мусила її врятувати, — ридала я в нього на грудях. — Я обіцяла, що захищу її. Я обіцяла.

Вестрі похитав головою.

—Ти вчинила все, що могла. Ти полегшила її муки.

— Як він міг? Як він міг таке скоїти? — переповнена злістю я дивилася туди, куди кілька хвилин тому помчав чоловік, імовірно, Ленс. Випручавшись із обіймів, я кинулася в тому напрямку.

Проте Вестрі побіг за мною і міцно схопив за зап'ястя. Несподівано заскочена, я впала на холодний пісок. Пручалася, поривалася встати, але Вестрі був сильніший.

— Енн, зупинися, — благав він. — Не можна.

— Що означає «не можна»? — вокала я, кидаючи жмені піску вслід убивці. — Ми тільки-но бачили, як він убив жінку з дитиною. Потрібно відшукати його, Вестрі. І відвести до полковника. Він має бути покараний за свій злочин.

Вестрі опустився навколішки поруч зі мною і витер сльози зі щік.

—Послухай, — тихо почав він. — Сьогодні ми стали свідками трагедії. Але, повір мені, будь ласка, ми не можемо розповідати про побачене. Ніколи й нікому.

Я похитала головою.

—Ні, я не розумію. Скоєне вбивство. Ми повинні повідомити про це. Віддати злочинця в руки правосуддя.

—Не можна, — пробурмотів Вестрі. У його голосі вчувалася гіркота та зніченість. — По-перше, відбувся напад, — він витримав паузу, — а вбивство скоїли ми.

— Ні, це неправда.

—Але так це трактуватимуть інші. По-друге, є ще дещо. І якщо ця таємниця впливе, щось страшне може трапитися з нами та з тими, кого ми любимо.

Про що мова? Що він приховує?

Підвівшись, я обтрусилася пісок із сукні.

—Не розумію. Як можна повертатися на базу, знаючи, що вбивця розгулює на свободі?

Вестрі пильно дивився мені в очі.

—Сьогодні, — кивнув на бунгало він, — ти говорила, що кохаєш мене. Що хочеш бути зі мною довіку. — Я кивнула. — Тоді довірся мені.

— Вестрі, я... — Я спантеличено взялася за голову.

— Просто пообіцяй, що нікому не розповіси, — сказав він. — Колись ти зрозумієш. Повір.

Ми повернулися, щоб глянути на Атею. Навіть після смерті вона була красива й лагідна. Я видихнула й подивилася на рішуче обличчя Вестрі. Хай який незрозумілий його план, але я йому довіряю. Якщо Вестрі каже, що треба мовчати, так і вчиню.

— Я нікому не скажу, — прошепотіла я.

— Гарзд. — Вестрі погладив мене по щоці. — Мусимо поховати її до світанку.

Розділ 12

Атея, що прожила коротке, але прекрасне життя, заслуговувала на кращу могилу. Та нам довелося поховати її під плюмерією за десять метрів від бунгало. На щастя, ми мали лопату. Вестрі приніс її минулого тижня, щоб замінити один брус у фундаменті бунгало. Він копав могилу цілу годину. Спершу я спостерігала за цим, але звуки, які видавала лопата, раз у раз розтинаючи піщаний ґрунт, стали просто нестерпні, тож я втекла на пляж.

Ноги торкнулися піску й підломилися. Ще ніколи в житті я не переживала такого жаху. Так, я погодилася довіряти Вестрі, але серце вимагало справедливості. Стоячи навколішки, я знову і знову проганяла перед очима ту сцену й шукала в ній бодай якусь зачіпку. Чогось бракувало — тоді я згадала про ніж.

Ленс пожбурив його в гущавину і втік. Так, пам'ятаю, як сталь зблиснула в місячному світлі. Серце затріпотіло. *Якщо я знайду ніж, то матиму надійний доказ, що він убивця.*

Я забігла до бунгало, узяла ліхтарик і тихо рушила в джунглі. Десь далеко вили й фуркали звірі. Куці шелестіли від вітру. Те, що раніше здавалося мені місцем гармонії і вмиротворення, тепер обернулося на прихисток зла. Хотілося йти назад, але я опанувала себе. *Атея. Думай про Атею.* Кивнувши сама собі, я ступила крок. Тоді ще один. Але гілки під ногами наче навмисно хрускали все голосніше.

Я посвітила ліхтариком на стежку. *Це десь близько. Ще кілька кроків.* Повз мене шуснула змія. Занадто близько — я зойкнула й відскочила назад. Але зрештою рушила далі. *Іди, Енн, не зупиняйся.* Я озирнулася і глянула на пляж, розмірковуючи, як далеко міг залетіти ніж. Зліва височіла міцна пальма, пошуки тривали під нею. Він точно десь поряд.

Минуло ще трохи часу, і мені стало здаватися, що джунглі без сліду ковтнули ніж, воліючи підсобити жахливому злочину. Зневірена, я сперлась об стовбур пальми, і ліхтарик вислизнув з пальців. Коли він упав на землю, щось клацнуло.

Я стала навколішки й одразу помітила знайомий металевий блиск. Тремтливими руками підняла із землі скривавлений ніж. Присвітивши

ліхтариком, я прочитала напис на руків'ї кольору хакі: «Підрозділ 432; номер 098».

—Енн! Енн, де ти? — крізь гущавину пробився до мене голос Вестрі.

Скільки часу я тут блукаю? Що він скаже, почувши про ніж, після того як я пообіцяла довіритися йому?

—Енн? — голос наближався. Я квапливо відірвала від подолу сукні смугу блакитної тканини. Похапцем обмотала ніж, голіруч вирила в землі схованку й поклала його туди. Відтак нагорнула зверху ґрунту й присипала листям. Вестрі нагодився, коли я зіп'ялася на рівні ноги.

—Знайшлася. Що ти тут забула? Я хвилювався.

— Просто думаю, — відповіла я, крадькома витерши брудні долоні об сукню.

—Ходімо. Знаю, це важка ніч, але нам треба... — він зупинився, щоб знайти правильні слова, — довести справу до кінця.

Я кивнула, і ми побрели назад до саморобної могили. Там я залишилася чекати, доки Вестрі принесе Атею.

Коли він з'явився, тримаючи її на руках, з моїх очей полилися сльози.

Вестрі поклав її тіло в яму, і ми мовчки дивилися на неї. Так минуло кілька хвилин, і він уже потягнувся по лопату, але я схопила його за руку:

—Ще ні. — Я зірвала з плюмерії три квітки й уклякла біля могили. — Вона заслуговує на квіти, — мовила я, не зводячи очей з обличчя мертвої Атеї.

Прикрасивши тіло квітами, я відвела погляд. Вестрі узявся засипати могилу. Я не могла дивитися на це, проте стояла поруч, аж доки він не закінчив. Тоді ми мовчки вирушили на базу. Мабуть, світ уже ніколи не буде таким, як раніше.

До кімнати я крадькома увійшла десь близько третьої ночі. Кітті не поворухнулась, от і добре. Я мала ще той вигляд у брудній закривавленій сукні. Швиденько знявши одяг, запхала його в кошик для прання, надягла нічну сорочку й лягла в ліжко. Та сон не йшов. Я розуміла, що ми не вчинили нічого лихого, але не могла прогнати страх, що це ми в усьому винні.

* * *

Зранку я прокинулася від того, що хтось грюкав у двері. Я сіла та

ще хвилину намагалася збагнути, що відбувається. Ліжко Кітті було порожнє й акуратно застелене. Яскраве світло било в очі, я затулила обличчя руками. *Котра година?*

Стукіт не припинявся.

—Так-так, секундочку, — пробурмотіла я і, ледве переставляючи ноги, поволоклася до дверей. У коридорі стояла Стелла, напустивши на лице невдоволення.

—Енн, тільки поглянь на себе. Пів на дванадцятую, а ти ще спиш. Медсестра Гільдебренд просто скаженіє. Твоя зміна почалась о восьмій ранку.

Я глипнула на маленький будильник біля ліжка.

—О боже, як я могла проспати?

—Мабуть, видалася ще та нічка, — гмикнула Стелла, оглядаючи мене з голови до ніг. Її очі прикипіли до моїх рук. — Ти що, у болоті порпалася?

Я зиркнула на нігті, за які набився бруд, і засоромлено сховала руки за спину. І тоді на мене нахлинули спогади минулої ночі.

Убивство. Ніж. Могила. Пересторога Вестрі. Сподіваюся, Стелла не помітила, що в мене шкіра сиротами взялася.

— Будь ласка, скажи медсестрі Гільдебренд, що я вже вдягаюсь і біжу.

—Не забудь помитися, — засміялася Стелла й пішла.

— Стелло! — раптом гукнула я вслід.

—Що? — вона обернулася і підійшла до мене.

—А чому Кітті не прийшла мене розбудити?

—Я теж себе запитувала про це, — відповіла Стелла, і вперше за тривалий час я не почувала в її голосі сарказму. — Щось тут не так. Здається, що вона...

—Здається, що вона мені більше не подруга? — випередила я. Слова шматували моє втомлене серце, ніби гранати.

Стелла стиснула мій лікоть.

—Не хвилюйся, любя. Я впевнена, що це якась примха, яка скоро мине.

Сподіваюся, вона мала рацію.

* * *

Відколи Кітті народила, між нею і медсестрою Гільдебренд зав'язалася підозріла дружба. Кітті допізна засиджувалася в санчастині,

допомагаючи начальниці з особливими завданнями, і була перша в списку, коли йшлося про наднормові й тяжких пацієнтів.

Було приємно бачити, як подруга розвивається в професії. Зрештою вона завжди хотіла бути причетною до чогось важливого. Проте, заглиблюючись у працю, Кітті все більше віддалялася від мене.

Удома в Сіетлі ця відстань відчувалася б сильніше, але ми були на війні. Тут бої, новини й страждання глушили біль особистих проблем.

— На пристані Ліз почула від капрала, що ситуація в Тихому океані знову загострюється, — мовила я до Кітті за вечерею. Тепер ми рідко говорили про щось, окрім війни.

— Ого, — відповіла вона, не відриваючи очей від книжки.

— Мабуть, у нас попереду кілька важких змін. — Цей сухий діалог був нестерпний.

— Цілком можливо, — позіхнула Кітті. — Гаразд, я вже біжу. Сестра Гільдебренд доручила мені важливе завдання. Буду в санчастині.

У протилежному кутку їдальні я помітила Вестрі, який реготав з Тедом та іншими хлопцями. *Як він може розслабитись, як він може сміятися після того, що ми пережили цієї ночі?*

Віднісши тацю на кухню, я чатувала Вестрі надворі.

— Привіт, — сказав він, помітивши мене. Ми рушили в бік пристані. Коли інші солдати залишилися позаду, Вестрі перейшов на шепіт: — Як ти?

— Не дуже. Постійно згадую минулу ніч і молюся, щоб це був страшний сон. Вестрі, скажи, що це нам наснилося.

Він нахилився нижче до мене.

— Якби то був сон.

— Ти бачив Ленса? — прошепотіла я.

— Ні, — дещо зніяковіло сказав він. — Хіба ти не чула?

— Не чула чого?

— Зранку він з десятком інших солдатів вирушив на спеціальне завдання.

— Схоже, що Ленс тікає, — пирхнула я.

Але Вестрі далі незручно роззирався навсібіч.

— Не можна про це говорити. Занадто небезпечно.

Я кивнула, згадавши про параною Ліз. Вона запевняла, що база нашпигована пристроями для прослуховування, і розповідала секрети лише в казармі, зокрема в туалеті.

— Побачимося сьогодні в бунгалі? — спитала я.

Вестрі потер чоло.

— Я хотів би, але працюватиму до пізньої ночі. Та й після вчорашнього... Хочеться побути самому.

Самому? Це слово стрілою прохромало мене.

— Ох, — я виказала свій біль.

Вестрі спробував розрядити ситуацію усмішкою.

— Я лише хотів сказати, що ми майже не спали минулої ночі. Сьогодні не завадить лягти раніше.

— Твоя правда, — мовила я, але на душі було прикро.

— Крім того, невже ти справді готова повернутися туди після всього, що сталося?

Так, жах уторгся в наш приватний світ. Але мені здавалося, що Вестрі хоче зректися бунгалі, зректися нас.

— Не знаю, — пробурмотіла я. — Але нам було так добре там. Я не хочу цього втратити.

— І я не хочу, — мовив він.

* * *

Я ступила на поріг бунгалі лише через тиждень. Сама. Вестрі разом з іншими солдатами поїхав на будівництво на протилежному березі острова. Не було відомо, коли він повернеться. Та минали дні за днями, і я відчувала, що бунгалі кличе мене, тягне до себе. І після тривалої зміни в санчастині, яку ми провели навколо радіоприймача, слухаючи новини про тихоокеанські бої, я здалась і рушила на поклик.

Сутеніло. Я брела вздовж берега, стискаючи рукою медальйон. Наблизилася до гущавини, але, помітивши силует людини, що сиділа на східцях бунгалі, відсахнулася.

— Хто тут? — гукнула я. Постать підвелася і рушила назустріч. На кожен її крок я відступала. — Хто ви? — закричала я, пошкодувавши, що не взяла ліхтарика. Однак людина вийшла на відкритий простір, і у світлі місяця я побачила Тіту.

— Енн, — мовила вона.

Чому вона тут? Очевидно, шукає Атею. Серце калатало в грудях. Що я їй скажу?

На обличчі Тіти застиг утомлений стражденний вираз.

— Зайдете? — спитала я, вказуючи на бунгалі.

Вона глянула на хатинку так, що я одразу зрозуміла: Тіта бувала

всередині. Мабуть, давним-давно. Жінка похитала головою.

— Можливо, ти забула, що я розповіла тобі про це місце, — пробурмотіла Тіта. — Воно прокляте. — Натомість вона вказала рукою на пляж, і я рушила слідом, не певна, чого чекати. — Сідай. — Ми зупинилися зовсім близько до місця, де билась в агонії Атея. Добре, що хвилі давно змили скривавлений пісок. Кілька хвилин минуло в тиші, а тоді Тіта озвалася: — Я знаю, що вона мертва.

Я не уявляла, що їй відповісти. Дивилася на прибій, і хвилі глушили жаль, який краєв серце.

— Я попереджала, — похмуро сказала Тіта. — Це лихе місце. Не можна сюди ходити. Тепер воно забрало мою Атею. Нашу Атею. Вона була особлива, розумієш?

Я марно здушувала сльози. Вони бризнули з очей, не чекаючи дозволу.

— Ой, Тіто, — розридалась я. — Мені так шкода.

— Цить, — вона звелася на ноги. — Що сталося, того не змінити. Однак ти повинна домогтися справедливості.

Що вона знає? Або думає, що знає? Невже помітила свіжий ґрунт там, де Вестрі копав могилу?

Я приголомшено спостерігала, як жінка повертається в джунглі.

— Тіто, — мовила я. — Тіто, прошу, зачекайте. Якщо ви гадаєте, що я, що ми...

— Тільки справедливість, — востаннє обернулася вона, — може зняти прокляття.

Тіта рушила в гущавину, і джунглі її проковтнули. Я зітхнула й упала на пісок, обійнявши руками коліна, наче дівчинка після прочухана від матері. Ленс перебував на іншому острові. Уже кілька місяців не було японських нальотів. То чому зло витає в повітрі? Я згадала ніж, заплямований кров'ю Атеї. Він закопаний за кількадесят метрів звідси. І про це знаю лише я. Його можна використати як доказ. Домогтися справедливості, як сказала Тіта. Та Вестрі запевняв, що не можна про це говорити.

Підвівшись, я пішла до бунгало, завченими рухами відімкнула двері й поклала ключ назад у книжку. Повітря всередині було важке й задушливе. Я подумала про картину під ліжком, стала навколішки й видобула полотно. *Хто ці люди вдалині? Чи бували вони в цьому бунгалі? І якщо так, то чи трапилося з ними лихо, про яке говорить*

Тіта, чи поталанило уникнути «прокляття»?

Узявши папір і ручку, я сіла за стіл писати листа Вестрі. Серце тріпотіло від усвідомлення, які слова зараз ляжуть на сторінку.

Мій любий Грейсоне!

Як мені хочеться, щоб ти був зараз поруч. Хочеться впасти у твої обійми й забути пережитий жах. Після того, що ми побачили, я, мабуть, ніколи не зможу відчувати колишнього щастя в цих стінах. І це лякає.

У мене є думка. План. Ми говорили про майбутнє в загальних рисах, але після війни, коли це все закінчиться, можливо, ми підемо до найвищих армійських чинів і повідомимо про злочин? У мене є доказ, який очистить наші імена від підозр, коли настане слушний час. Коханий, прошу, скажи, коли він настане.

І є ще дещо. Ти вже знаєш, що я тебе люблю. Але це не все. Найбільше я прагну лиш одного — прожити з тобою все життя. Навіть на цьому острові, якщо така твоя воля. Коханий, я буду тільки твоя, якщо ти цього хочеш.

Люблю тебе й любитиму завжди.

Кліо

Згорнувши аркуш удвічі, я сховала його під дошку. Глибоко видихнула й рушила до дверей.

* * *

Минуло два дні. Кітті сиділа на ліжку й раптом відвела погляд від журналу, дослухаючись.

— Ти чула, як щось стукнуло у вікно?

Було пів на третю, але ми не працювали в санчастині. За три кілометри від берега помітили японський корабель, і всім медсестрам наказали повернутися до казарми. Кітті гортала «Макколз», стискаючи в руці вервицю. Я знайшла книжку, яку взялася читати в перший місяць на острові, але не могла зосередитися. Страх паралізував.

— Ні, нічого не чула, — похитала я головою.

Ніхто не розумів, що трапиться далі. Одна медсестра запевняла, що японці просто пропливають повз. Інша начебто почула від солдата, що корабель рухається прямісінько до Бора-Бора. Війна тут? На нашому острові? Найлегше було не вірити в це, але ми розуміли, що атака цілком імовірна. Тож залишалося спостерігати та чекати.

— Під казармою, — озвалась я, — є підземелля. Стелла казала, що

нас відправлять туди у разі...

Кітті здригнулася.

—Ось знову. Я знову почула цей звук. Щось стукає у вікно.

Я видушила усмішку.

—Кітті, я знаю, що ти схвильована, але японців під нашими вікнами немає... Поки що.

Проте Кітті не звернула уваги. Вона підвелась і виглянула у вікно.

—От бачиш, — переможно всміхнулася вона. — Це Вестрі. Він хотів повернути нашу увагу.

Нашу увагу? Кітті помахала з вікна. Мені не подобалося, що поява Вестрі миттю поліпшувала її настрій.

—Піду до нього, — ревниво мовила я, вилетіла з кімнати і поспіхом спустилася на перший поверх.

—Привіт, — прошепотіла я надворі.

—Чому ти шепочеш? — засміявся Вестрі.

—Ти не знаєш? На острів можуть напасти.

Вестрі засунув руки в кишені і схилив голову набік, весело мене розглядаючи:

—Мені подобається цей настрій. Ходи сюди, роздивлюся тебе ближче.

Я завмерла в його обіймах. Ми стояли так довше, ніж вимагала пристойність, але світ навколо втратив будь-яке значення.

—Ти занадто спокійний, — парирувала я.

Вестрі знизав плечима.

— Після боїв, крізь які я пройшов у джунглях, корабель на обрії — просто набридлива муха.

—А якщо вони пливуть сюди? На цей острів?

—Може бути, але зарано доходити якихось висновків.

—Подумати тільки, — зітхнула я. — Стільки місяців тут було спокійно, аж ось за кілька днів до від'їзду — японці. Оце так «пощастило».

Вестрі ніжно провів пальцем по обличчю, наче обмальовуючи мій профіль. По спині побігли мурашки.

—Ходімо в бунгало, — шепнув він, близько-близько притуливши губи до моєї шиї.

—Просто зараз?

—А що? — Його дотики обеззброювали.

—Нам наказано залишатися в казармі, — кволо запротестувала я.
Проте величезні каро-зелені очі полонили розум.

— Можливо, це наш останній шанс піти в бунгало, перед тим як...

Та ні він, ані я не знали, що трапиться далі. А серце запевняло, що важить лише тут і зараз.

—Ходімо. — Я стиснула його долоню.

—Якщо пощастить, то зникнемо в джунглях непомічені.

Я кивнула.

— Гадаєш, там безпечно?

— Ми побачимо корабель з пляжу. Якщо він підпливе до острова, побіжимо назад. Я піду в бій.

Я згадала, як полковник Донаг'ю несамовито побив Вестрі в казармі, і завагалася.

—У тебе будуть проблеми.

— Можливо. — Його очі палали в променях обіднього сонця. — Та мені байдуже.

Вестрі взяв мене за руку, а я глянула у вікно на другому поверсі, з якого визирала Кітті. Перехопивши її погляд, я показала рукою в бік пляжу й помахала їй. Сподіваюся, вона зрозуміла. Усмішка сповзла з обличчя Кітті, і вона відвернулася від вікна.

* * *

Вестрі відімкнув двері бунгало, і, опинившись усередині, ми полегшено видихнули.

—Ми наче дезертири, — сказала я.

—Гадаю, так і є. — Руки Вестрі оповили мою талію.

— Вестрі!

—Що, кохана?

— Я приходила сюди кілька днів тому й дуже перелякалася.

— Чому?

—Тут була Тіта.

—Тіта?

—Літня жінка, з якою жила Атея. Вона якась шаманка чи чарівниця. Здається, вона знає, що трапилося з Атеєю.

— Звідки їй знати?

—Не розумію. Але вона знову говорила про прокляття бунгало. І сказала, що тільки справедливість може розірвати замкнуте коло.

Вестрі спохмурнів.

— Не вірю жодному слову.

— А як їй не повірити? Вона знає цей острів краще, ніж ти чи я.

— Проте ні вона, ні ти не розумієте, що справедливість прийде не сама. Вона тягне за собою щось гірше, ніж муки сумління.

Вестрі сів на старе крісло із червоного дерева. І я вперше помітила в його очах тягар таємниці. Він також не хотів приховувати злочин, але стояв на своєму.

— Ну як мені пояснити тобі, що ми не доможемося справедливості? Принаймні такої, яку хочеш. Ми нічого не можемо вдіяти.

Я кивнула й узяла його за руку. Помилково було б сперечатися в нашу, можливо, останню зустріч у бунгалі. З вікна було видно далекі обриси корабля.

— Він досі там, — мовила я.

Вестрі обійняв мене, і я згадала про лист зі щирими мріями про майбутнє, який залишила в підлозі. *Цікаво, він його читав? І чи хоче, щоб ми завжди були разом?* Я схвильовано зітхнула.

— Вестрі?

— Що, кохана?

— Ти прочитав мій лист?

— Ні. Я давно сюди не приходив.

Він рушив до порошнявої дошки, щоб дістати конверт, але я його зупинила.

— Не зараз, — зашарілась я. — Візьмеш, коли будемо йти. Хочу, щоб ти прочитав його наодинці.

— Погані новини?

— Ні, аж ніяк. Просто потерпи.

Він кивнув, міцно обійняв мене й увімкнув радіоприймач. Ми впіймали кришталево чистий сигнал французької станції.

— Думаймо лише про кохання, — запропонував він, гойдаючись у такт музики.

— Добре, — прошепотіла я. Його слова, наче магічне закляття, стерли з пам'яті війну, гадки про Кітті та всюдисущу тінь убивства на пляжі. На мить у бунгалі залишилися тільки він і я. Нікого більше.

* * *

Сонце сіло. Вестрі поспіхом поцілував мене в щоку і сказав:

— Мабуть, час повертатися.

Я відчула в його голосі тривогу й сама захвилювалася. Важко

сказати, що саме гнітило Вестрі: наближення ворога чи нестерпна думка про нашу близьку розлуку.

—Так, час, — погодилась я. *А якщо отаборитися в бунгало й чекати, поки японці висадяться на берег? Можливо, «прокляття» нас захистить?*

Розгладивши сукню і заколовши волосся, я нагадала Вестрі:

—Не забудь свого листа.

—Звичайно. — Він вийняв дошку й зазирнув усередину. — Чекай, який лист? Тут нічого немає.

—Дурнику, звісно є, — присіла поруч я. — Певно, я надто глибоко його засунула.

Я сягнула рукою за брус, і серце залякло від жаху: там було порожньо.

—О боже, Вестрі, він зник.

— Як зник? Ніхто не знає про нашу схованку. Хіба що ти розповіла.

—Та ні, я нікому не казала.

Аж раптом над океаном спалахнуло світло, й у Вестрі з'явилася серйозніша причина для хвилювання.

— Розберемося із цим пізніше, — сказав він. — Я мушу відвести тебе на базу. — Двері скрипнули на прощання, і Вестрі врочисто замкнув їх. — Ходімо назад стежкою через джунглі. Вона безпечніша.

Я кивнула й узяла його за руку. Ми пробиралися крізь гущавину, а думки крутилися навколо листа. *Хто міг його забрати й навіщо? У нас залишилось обмаль часу. Треба розповісти Вестрі про свої почуття і надію на наше спільне майбутнє. Чи зможу я сказати йому? Чи відчуває він те саме?*

Коли ми нарешті потрапили на базу, я і думати забула про лист. Тепер мені муляло інше.

—Вестрі, — у паніці прошепотіла я, коли ми підійшли до жіночої казарми. — Треба повернутися!

— Чому? — здивовано спитав він.

— Картина. Ми залишили там картину.

Вестрі знизав плечима:

—Заберемо її пізніше.

— Ні-ні. Той, хто забрав мого листа, може викрасти картину.

На мить Вестрі занепокоївся, а тоді похитав головою.

— Не думаю. Той, хто забрав листа, міг одразу забрати картину. Але не вчинив цього.

— Маю лихе передчуття. Не можна, щоб вона потрапила в руки злодія. Цій картині місце в музеї чи галереї, де її цінуватимуть і берегтимуть.

— І ми подбаємо, щоб вона туди потрапила, — запевнив Вестрі. — Хай тільки все вгамується. Я принесу її тобі, коли ми дамо раду з кораблем.

— Обіцяєш?

— Так. — І він цмокнув мене в ніс.

— Бережи себе, — мовила я, перед тим як рушити до казарми. — Ти також.

* * *

— Ну нарешті! — прошепотіла медсестра Гільдебренд у холі. Але цей шепіт допікав не менше, ніж крик. — У мене немає часу слухати виправдання або читати мораль. Просто знайте, що всі медсестри давно у сховищі, і я чекала лише на вас. Японці атакують. Полковник наказав медсестрам ховатися в підземелля. Мерщій!

Ми з медсестрою Гільдебренд побігли вниз сходами. Серце гупало, як несамовите, а рука мимоволі потягнулася до комірця. Того ранку я причепила до нього брошку-троянду — подарунок Кітті. Та під пальцями була лише тканина. Брошка зникла. Я залякла.

— Чого чекаєте? — гримнула медсестра Гільдебренд. Я стривожено глянула на сходи й на двері.

— Просто, — пробурмотіла я, нишпорячи по кишенях сукні, — я загубила одну річ. Дуже важливу.

— Важливішу, ніж ваше життя?

Я знічено похитала головою.

— Тоді ходімо. Потрібно дістатися сховища.

Яка я роззява! Як можна було загубити брошку? Перед очима постала картина, як вона лежить у піску, а кучеряві хвилі змивають її в море. Я згадала про Кітті. Можливо, це знак, що наша дружба добігла кінця?

Ми з медсестрою Гільдебренд спустилися сходами, вона відімкнула двері крихітної кімнати, закотила килимок і підняла люк у підлозі.

— Ви перша! — звеліла вона, вказуючи в темряву. Я спустилася драбиною в сутінь схованки, де блимало кілька ліхтариків. Коли ноги

торкнулися підлоги, я роззирнулася навколо й упізнала Ліз, Стеллу й інших дівчат.

— Кітті! — гукнула я. — Ти тут?

У відповідь — тиша. Я занепокоєно обернулася до сестри Гільдебренд.

— Кітті там, — мовила вона, вказавши на самотній ліхтарик у дальньому кутку.

Я підійшла ближче й побачила маленьке перелякане обличчя Кітті, обрамлене розтріпаними кучерями. Вона сиділа, спершись на стіну, і геть підупала духом.

— Я переживала, що ти не повернешся. — Кітті витерла сльозу. Я сіла поруч і міцно стиснула її руку.

— Я вже тут.

* * *

Ніхто не знав, що відбувається ззовні. Минуло дві години, але здавалося, що всі дванадцять. Стелла за наказом сестри Гільдебренд роздала нам рації, воду й консерви. Їх вистачило б на кілька днів, а то й тижнів. Від перспективи життя в темряві на сухпайку спина взялася сиротами.

— Тримай, — сказала Стелла і простягнула мені флягу. Я відпила великий ковток. На зубах заскрипів пил.

Нагорі почулися кроки, і ми всі завмерли.

— Сестри, — прошепотіла медсестра Гільдебренд, знімаючи зі стіни гвинтівку, — загасити ліхтарики.

Ми виконали наказ і слухали в темряві, як наближаються і гучнішають кроки. Глухий удар. Зарипів люк. *Господи, японці знайшли нас!*

Та замість чужої мови в сховищі пролунав знайомий голос:

— Медсестри, усе чисто. Корабель рушив на захід. Можете виходити.

Дівчата радісно загаласували. Усі, окрім Кітті, яка непорушно дивилася поперед себе. Я взяла її за руку.

— Ходімо, люба. Усе гаразд. Ми можемо виходити.

Кітті глянула так, наче я розбудила її зі сну. Вона ввімкнула ліхтарик, і я одразу помітила знайомий неуважний погляд. Кітті знову віддалялася.

— Так, звичайно. — Вона підвелась і рушила до виходу, не чекаючи

на мене.

* * *

— Не можу повірити, що завтра ми рушаємо додому! — охнула Ліз за сніданком наступного дня.

Завтра. Думка про від'їзд лякала мене, відколи я покохала Вестрі. Коли ми покинемо острів, наша реальність щезне. З'явиться зовсім інша. І, боюсь, у цій новій реальності все буде складніше.

— Солдати відчальюють зранку, — додала Стелла. Вона не дуже раділа, що Вілл вирушає воювати далі. — Я от думаю. Якщо податися на службу в Європу, я принаймні буду ближче до нього...

Я похитала головою. Війна не пожаліла Стеллу. Сама шкіра й кості. Кому-кому, а їй точно треба відпочити.

— Навіть якщо ти поїдеш до Європи, це його не захистить, — мовила я. — Краще повертайся додому й чекай Вілла там.

Стелла погодилася.

— А Кітті просто навіжена. Я чула, що вона їде у Францію, прямісінько в серце війни. Вона вирушає до Нормандії.

Мої щоки спалені. Франція? *Чому Кітті не розповіла про це? Невже вважає, що мені байдуже?*

— Про вовка промовка, — Стелла кивнула на двері.

У їдальню зайшла усміхнена Кітті. Її щоки рум'яніли, як колись. Вона рушила до нашого столу, аж раптом я помітила в її руках букетик жовтого гібіскусу й уся почервоніла.

— Доброго ранку, дівчата, — ледь не проспівала вона. — Як сніданок?

Очі Стелли свердлили мою скроню.

— Чудовий, — спробувала розрадити напруження Ліз. — Якщо тобі до смаку гумова яечня.

Кітті загиготіла й поклала букетик, перев'язаний білою стрічкою, на стіл.

— Погляньте, яка краса, — мовила вона, милуючись жовтими пелюстками на контрасті з блідою стільницею. Я одразу впізнала квіти, що росли біля бунгало. Це вони.

— Ого-го, — сказала Стелла. — Здається, у когось з'явився шанувальник.

— Ой, Стелло, не вигадуй, — манірилася Кітті.

— Звідки тоді квіти? — не вгавала Стелла. Краще б вона

промовчала. Я не хочу знати.

Кітті засміялась і закружляла в чергу по їжу. Нам залишилося тільки гадати.

Стелла прокашлялась і вискалила зуби.

—Хіба я не попереджала тебе першого дня?

Я зірвалася на ноги й кинулася геть.

— Енн, — гукнула Стелла. — Почекай. Я нічого такого не мала на увазі. Вертайся.

Я мчала стежкою до казарми, і в голові пролітало кілька останніх тижнів. Згадувала, як жвавішала Кітті, зустрічаючи Вестрі, і як вона віддалилася від мене. *Вона не байдужа до нього. Це ясно, як божий день.*

І тут я залякла. *Можливо, він теж відчуває щось до неї?* Будь-якому чоловікові на нашому з Кітті шляху — за винятком Джерарда — вона подобалася більше, ніж я. Її першу запрошували танцювати. Її кликали на випускний аж п'ять кавалерів, а мене — один. Я гарячково перестрибувала з думки на думку. Лист. О боже! *Вестрі геть не хвилювався, що хтось забрав його. Можливо, він розіграв крадіжку, щоб уникнути моїх зізнань і надій на майбутнє разом?*

Я копнула камінець і похитала головою, відганяючи причепливі думки. Ні, зараз не час про таке думати. Завтра нас чекає розлука. Залишилося кілька годин разом. Немає часу на цю маячню.

* * *

— От і все, — зітхнула Кітті наступного ранку, застебнувши блискавку на саквояжі. Він здавався геть маленьким порівняно з напханим одягом клунком, який я притягла в кімнату десять місяців тому. Кітті теж залишила частинку себе на острові.

—За годину мій літак, — сухо сказала вона, її очі метнулися за вікно й стали блукати зеленим пагорбом навпроти. Кітті часто туди дивилася. *Що вона шукала?*—Завтра ми з медсестрою Гільдебренд приєднаємося до ескадрильї, що прямує до Франції. А тоді...

Її голос урвався. *Кітті у Франції. Сама-самісінька.* Думка про це нестерпно пекла, як колись думка відпустити її сюди, на острів у Тихому океані. Байдуже, що вона відчувала до Вестрі. Глибоко під болючими шрами, які Кітті перетворила на непроникний обладунок, ховалася моя найкраща подруга. Та цього разу я не поїду з нею.

— О Кітті! — зітхнула я. Якби лиш я могла пробитися крізь той

обладунок. — Чому для нас усе так обернулося?

Кітті знизала плечима, узяла саквояж і зміряла мене довгим поглядом.

— Мабуть, це острів, — зрештою видушила із себе вона.

— Ні, Кітті, це не так. — Мій голос переповнила паніка. Паніка, тому що наша дружба добігала кінця, а з нею ішла ціла епоха. Як подруга я помилялася. *Можна було проводити з Кітті більше часу. Краще підтримувати її в останні тижні вагітності — хоча я дуже старалася. І найголовніше—варто було розповісти правду про бунгало й усе інше.* Я поклялася не мати таємниць, але впустила їх у нашу дружбу. І секрети розділили нас. — Кітті, я не змінилася. Я колишня добра Енн. І закладаюся, що глибоко в душі ти теж та сама Кітті. Я тільки хочу, щоб ми й далі залишалися Енн і Кітті.

Я перехопила її погляд, але не впізнавала очі. Стомлені, нечулі, старечі.

— Я теж хочу, — тихо мовила Кітті й відвернулася. — Одначе це неможливо. — Усередині все похололо. На очі набігли сльози й стікали щоками. — Прощавай, Енн, — сказала Кітті, не озираючись.

Діловим тоном, яким багато років говорила до домашньої обслуги чи продавців у магазині. Хотілося закричати: «Кітті, припини! Цей фарс зайшов надто далеко!» Та я стояла, прибита шоком і жалем, не здатна вимовити жодного слова.

—Усього найкращого тобі. Хай щастить, — додала вона.

Двері за нею зачинились. У кімнаті важко пульсувала тиша. Я впала на підлогу та зайшлася плачем. Здавалося, це тривало кілька годин. *Яке право вона має отак іти, заявивши, що нашій дружбі кінець? Як може так бездушно поводитися?*

Об одинадцятій задзвенів годинник. Я понад силу підвелася, віддираючи безсиле тіло від підлоги. Я обіцяла Вестрі попрощатися на аеродромі. Його літак вирушає за пів години, одразу після мого.

Поставивши валізу біля дверей, я глипнула в дзеркало. Очі розчервонілись і підпухли. Я сама себе не впізнала.

* * *

На мить я злякалася, що не знайду його серед розбурханого натовпу солдатів. Вони розпливались у величезну пляму кольору хакі. Дехто залишається на острові, але більшість разом з Вестрі вирушає далі. У Францію. Велику Британію. І лише кілька щасливців — додому.

Примружившись, я шукала його обличчя, і нарешті ми побачили одне одного.

Гучномовці веліли медсестрам зійти на облявок літака, але я проігнорувала їх і, покинувши валізу на Стеллу та Ліз, побігла до Вестрі. Він підхопив мене й поцілував.

— Не плач, кохана. — Він витер сльозу на моїй щоці. — Ми не прощаємося.

—Прощаємося. — Я гладила його виголене обличчя. — Ми не знаємо, що трапиться далі.

Це стосувалося не тільки його, а й мене.

Вестрі кивнув, дістав з наплічника букетик жовтого гібіскусу та простягнув мені. Гілочки зв'язувала біла стрічка. *Kimmi*.

— Ці квіти, — затнулась я. — Ти вчора подарував такий букет Кітті?

Вестрі розгублено глянув на мене, а потім кивнув.

—Ну, так. Я просто...

Гучномовці знову ожили, тепер наказ стосувався солдатів.

—Вестрі, — мене охоплювала паніка, — ти не хочеш мені нічого пояснити? Про Кітті.

Він на мить опустив погляд, а тоді подивився мені просто в очі.

—Та це дурниця. Вибач, що одразу не розповів. Кілька тижнів тому зустрів Кітті на пляжі. Вона плакала. Я ішов у бунгало й покликав її із собою.

Я почервоніла. *Вестрі привів її в наше бунгало, і вони були там удвох? Не можу повірити.*

—Чому ти не сказав мені? Чому вона промовчала?

—Вибач, Енн. Мені здалося, що то пусте.

Я зиркнула на літак, який забере мене додому. Коло нього стояла Стелла й махала руками:

—Енн! Пора летіти!

Я востаннє глянула на Вестрі. Вітер скуйовдив його волосся. Страшно закортіло розчесати світлі пасма пальцями, як я безліч разів чинила в бунгало, вдихнути запах його тіла й розчинитися в ньому. Та щось зупинило мене.

— Бувай, — прошепотіла на вухо, востаннє притулившись щокою до його щоки. Стиснувши долоню Вестрі, я повернула йому букет і побігла до літака.

— Енн, почекай! — гукнув він. — Зачекай, що з картиною? Ти забрала її?

Я залякла на місці.

—«Забрала»? Я гадала, ти її забереш.

Вестрі схопився за голову.

— Вибач, Енн, я збирався піти по неї, але не було жодної вільної хвилини. Я... — У його очах світився жах. Увесь підрозділ Вестрі вже піднявся на облавок, і командир прямував до нас. Я глипнула в бік пляжу, розмірковуючи, чи встигну до відльоту збігати в бунгало й забрати полотно, якщо мчатиму чимдуж.

—Стелло, — розпачливо гукнула я. Вона стояла біля трапа. — Будь ласка, скажи пілоту, що мені треба п'ятнадцять хвилин. Я забула на базі одну річ. Клянусь, я швидко.

Проте з кабіни виглянув неблаганний пілот:

—Даруйте, мем, але ми вже злітаємо. Негайно зійдіть на борт.

Ноги наче налилися свинцем, коли я підіймалася трапом. Крізь відчинені двері я востаннє зустрілась очима з Вестрі. Слова розчинялися в несамовитому реві двигуна, але можна було читати по губах.

—Пробач, мені дуже шкода, — казав він. — Я повернуся. Не хвилюйся, Енн. Я...

Тут двері зачинили, і речення залишилося незакінченим. «Та вже байдуже», — подумала я, витираючи сльози. Усе скінчилося. Магія, яку ми віднайшли в бунгало, зникла. Літак набирив швидкість і висоту, чари розвіювались. Острів меншав і меншав, доки не перетворився на малесеньку точку на карті. Точку, у якій ми стільки всього пережили та стільки залишили.

—Сумуватимеш за островом? — нахилилася до мене Стелла.

—Так. — І це була щира правда.

—А не хочеш колись повернутися? — делікатно запитала вона. — Ми з Віллом думаємо, що навідаємося, коли скінчиться війна.

Не зводячи очей із зеленої цяточки серед бірюзового океану, я впевнено відказала:

—Ні. Я не повернусь.

Я стиснула в руці медальйон, рада, що всередині заховано крихітний шматочок бунгало. З ним я завжди зможу опинитися тут бодай подумки.

Розділ 13

— Ми сумували, доню, — сказав тато, коли я сіла в авто. На щастя, Максін не приїхала мене зустрічати. Я мала кілька місяців, щоб перетравити їхній роман. Ту правду, яка розкрилась і зруйнувала мою сім'ю. Проте я досі не розуміла, як це можливо.

Спина провалилася в м'яку шкіру «б'юїка». Тато завів авто й узявся здавати назад. Більше ніяких «джипів», ґрунтівок і вибоїн.

—Добре бути вдома, — мовила я, глибоко вдихаючи прохолодне повітря Сіетла. Дорога назад була просто жахлива: кілька перельотів і чотири дні морем. Я мала час подумати, знайти відповіді на запитання, від яких лихоманило мозок. Але йдучи трапом у Сіетлі, досі тремтіла від невизначеності.

—Джерард повернувся, — насторожено мовив тато, ніби промацуючи ґрунт.

Я поглянула на свої руки. Руки, які торкалися Вестрі й досі любили його. Руки зрадниці.

— Він хоче зі мною побачитися? — запитала я.

—Звісно, люба. Але насправді питання в тому, чи *ти хочеш із ним зустрітися*.

Тато бачив мене наскрізь. Він завжди це вмів.

— Не знаю, тату, — раптом з грудей вихопилося схлипування. — Я вже не знаю, чого хочу.

— Іди до мене, доню. — Я підсунулася ближче, і тато обійняв мене однією рукою, наче кажучи, що все буде гаразд. Якби тільки я могла в це повірити.

* * *

Здавалося, ані час, ані війна не владні над Віндермером. Ми проїжджали знайомі маєтки, але я розуміла, що зовнішність оманлива. Ось будинок Ларсонів з підстриженим газоном, вишуканим садом з італійськими урнами, фонтаном з янголом перед парадним входом. Утім кожен камінь і кожна оздоба просякли горем. Двійнята не повернуться додому. Террі загинув у бою під Марселем, Ларрі — через два дні в збитому літаку. Він летів утішити матір.

Будинок Годфрі також не змінився, але й тут за воротами

причаїлась історія. Я затамувала подих, пригадуючи заручини, обличчя Кітті й великі плани на майбутнє, які ми з нею будували, сидячи на бордюрі. *Чи поїхали б ми на острів, якби знали, як воно все обернеться?*

Спогади кололи в самісіньке серце, і я поспішно відвела погляд.

—Джерард приїхав додому в п'ятницю, — озвався тато. — Дістав звільнення трохи швидше за станом здоров'я.

—*Станом здоров'я?* — заклала я.

—Так, його поранили. Куля пройшла через плече. Можливо, ліва рука вже ніколи не буде повноцінно рухатись, але в часи війни це не трагедія.

Мене накрило хвилиною емоцій. Тато мав рацію. Хлопців важко калічили та вбивали. Порівняно з ними Джерард легко відбувся, та на душі все одно стало сумно й важко.

— Не плач, доню, — мовив тато й погладив мене по голові. — З ним усе буде добре.

—Я розумію. Усе гаразд. Я просто...

—Знаю, це важко прийняти.

—Ця війна, — мовила я крізь сльози, — змінила всіх і все.

—Так, — понуро погодився тато. Ми під'їжджали до нашого будинку. Він зовсім не змінився за час моєї відсутності. Але це також ілюзія. І я розуміла, що вже ніколи не поверну все, як було.

* * *

Хтось тихо постукав у двері. *Де я?* Я підвелася з подушки й роззирнулася. Старий мереживний тюль. Велике м'яке ліжко. Так, я вдома. *Але котра година? Який день?* За вікном було темно, тож ніч. *Скільки часу я спала?* По даху тарабанив дощ. Я заплющила очі, згадуючи тропічну зливу, у якій ми з Вестрі купалися посеред пляжу. Знову відчувала його обійми й запах мила на шкірі. А тоді закліпала очима. *Невже це тільки сон?*

Я щільніше загорнулася в ковдру й не зважала на стукіт, який повторився. Тепер трохи гучніше. Я не готова бачити Максін. Ще ні. *Іди геть. Будь ласка, іди геть. Залиш мене наодинці зі спогадами.*

За кілька секунд із-під дерев'яних дверей у кімнату просунули записку. Я намагалася злегковажити її, але здавалося, що папір пульсує, спалахує крізь сутінки кімнати й магнітом притягує очі. Зрештою я вибралася з-під ковдри, опустила ноги на підлогу та взяла його.

Глибоко вдихнувши, я прочитала знайомий почерк на квадратному

бежевому аркуші.

Люба Антуанетт!

Я знаю, що вам болить. Мені також. Будь ласка, можна вас заспокоїти?

Максін

Пальці торкнулися холодної клямки й повільно повернули її. Прочинивши двері, я побачила в коридорі Максін. Волосся зібране у звичний пучок. Ретельно випрасуваний фартух оперізує стрункий стан. Вона тримала тацю із сендвічами. Рожева троянда в скляній вазочці. Клубочки пари над світлим горням. Я вдихнула запах «Ерл Ґрею», відпустила клямку та скрикнула:

— Максін!

Вона поставила тацю на столик та обійняла мене. Сльози бризнули з очей, наче з вулкана: спершу кілька бризок, а потім нескінченний потік. Вони несамовито струменіли з мого серця, з моєї душі, і здавалося, що це ніколи не припиниться.

— Поплачте, поплачте, — шепотіла Максін. — Не тримайте це в собі.

Коли я виплакала все, що могла, Максін простягнула мені носовичок і горня чаю. Я сперлася на узголів'я ліжка, підібгавши коліна до грудей.

— Не треба говорити, якщо ви не хочете, — тихо мовила Максін. Я вперше подивилася їй просто в очі й побачила в них пекучий біль. — Вибачте мені за той лист, — сказала вона. — Не варто було його надсилати. Треба було, щоб батько сам розповів вам. Я забагато собі дозволила.

Я взяла Максін за руку. Її пальці були крижані.

— Ти завжди була чесна зі мною. І правильно вчинила, що надіслала його.

— Ви зможете коли-небудь мені пробачити? — Сильний акцент додавав Максін уразливості й безпорадності. — І любити мене так, як колись?

Я глибоко вдихнула.

— Я ніколи й не припиняла тебе любити, Максін.

Її очі загорілися. Ніби це все, що вона хотіла знати.

— А тепер з'їжте сендвіч і розкажіть про тропіки. Я відчуваю, що там з вами відбулася важлива історія.

Узявши *croque monsieur*, я кивнула й почала розповідати свою історію. Ну, принаймні дещо з неї.

* * *

Наступного ранку хмари розбіглися, і на небі вигулькнуло червене сонце. Мені стало легше на душі.

Доброго ранку, Антуанетт, защебетала Максін з кухні. —

Я всміхнулася і сіла поруч із татом. У тарілці чекали свіжі овочі, тости з маслом та омлет. Справжній бенкет порівняно з армійським пайком.

Максін зняла фартух і сіла за стіл з нами. Тато цмокнув її в щоку, і я усвідомила, що я ніби й прийняла їхнє кохання, але до нього ще доведеться звикати. *Як це все переживає мати?*

—Тату, — обережно запитала я, — чи є якісь новини від мами?

Максін поклала виделку. У кімнаті стало душно й незручно.

—Так. Вона в Нью-Йорку. Ти й сама це знаєш, адже вона тобі писала. — Пошукавши щось у кишені, він дістав аркуш паперу. — Можеш зателефонувати їй на цей номер. Вона хотіла б, щоб ти приїхала в гості. Коли будеш готова.

Я згорнула зім'ятий аркуш і поклала його біля тарілки. Мати напевно ходить на модні покази та купує сукні. *Та чи щаслива вона?*

—Зранку телефонував Джерард, — поспішно змінив тему тато.

— І?

— Він заїде по обіді.

Мої руки мимоволі торкнулися медальйона, чекаючи на знак.

—Гаразд. — Я мигцем глянула на Максін, шукаючи підтримки. — Я зустрінуся з ним.

Максін усміхнулася, підтверджуючи, що я чиню правильно. Перший крок, щоб розібратися в цій новій реальності, — поглянути в очі Джерарду й віддати данину життю, яке ми планували провести разом. Я погладила підмізинний палець, на якому раніше мешкала заручна каблучка, і зітхнула.

—Добре, — сказав тато, розгорнувши газету. — Я сказав йому приїхати о другій.

* * *

Я чула, як підїхали його машина. А потім кроки біля дверей. Я вся похолола. *Що йому казати? Як поводитися?*

До кімнати заглянула Максін.

—Він приїхав, Антуанетт, — тихо мовила вона, махнувши рукою в бік сходів. — Ви готові?

Пригладивши зачіску, я вийшла в коридор.

—Готова, — запевнила сама себе.

Одна сходинка. Друга. Я почула голос Джерарда, що перемовлявся з татом у вітальні. Так близько — моє серце несподівано затріпотіло. *Третя сходинка. Четверта.* Голоси стихли. *П'ята. Шоста.* І я побачила його внизу. Джерард дивився на мене так закохано, так уважно, що я не могла відірвати від нього погляду.

— Енн!

—Джерарде! — Мій голос ледь надломився. Його лівиця звисала в бежевій пов'язці.

—Ти ще довго збираєшся там стояти? Іди сюди й поцілуй зраненого солдата.

Я засміялася, збігла сходинками, обійняла Джерарда та поцілувала в щоку. Тіло діяло на автоматі, по старій пам'яті.

Тато прокашлявся і кивнув Максін:

—Ми залишимо вас удвох. Вам точно знайдеться про що поговорити.

Джерард узяв мене за руку та провів до дивана у вітальні, а тоді повернувся зачинити двері здоровою рукою.

— Передати не можу, як я за тобою тужив, — мовив він, сівши поруч.

Я і забула, який він гарний. Надзвичайно гарний.

—Вибач, що я так рідко писала.

—Нічого. — У його голосі було стільки любові. — Я знав, що ти заклопотана.

Чи пробачив би він мовчанку так легко, якби знав справжню причину?

—Твоя рука, — мовила я і ніжно торкнулася його плеча, але одразу відсмикнула долоню. — Ох, Джерарде! Тато казав, що вона може залишитися паралізованою.

Він знизав плечима і глухо мовив, не підводячи очей:

—Я мав померти там. Усі інші загинули. Усі, крім мене. Не розумію, чому я залишився живим.

Джерард повернувся з тягарем на серці, як і я. От тільки його тягар благородний.

Він узяв мої долоні в здорову руку й раптом завмер, не намацавши каблучки на підмізинному пальці.

—Джерарде, я...

Він похитав головою.

—Не треба пояснень. Для початку вистачить того, що ти тут. Ти повернулась.

Я поклала голову йому на плече.

Вересень 1944 року

—Повірити не можу, що я виходжу заміж, — сказала я, приміряючи білу шовкову сукню, яку мати привезла з Франції ще до початку війни.

—Вона тобі дуже личить, Антуанетт, — мовила Максін, підколюючи корсет булавкою. — Швачка тільки трохи забере отут. Ти схудла?

—Це все нерви, — я знизала плечима.

—Тебе щось тривожить, люба? Ти знаєш, що можеш усе мені розповісти.

Проте я не встигла дати відповідь: задзвонив телефон.

— Я візьму, — поквапилася на кухню я. — Мабуть, це Джерард.

Я схопила телефон.

—Привіт, — задихавшись, випалила я. — Вгадай, у що я вдягнена?

У слухавці затріщали перешкоди.

— Енн? — знайомий жіночий голос. — Енн, це ти?

—Так, це Енн. Хто це?

—Це я, Мері.

— Мері! О боже, як ти?

—Усе гаразд. У мене мало часу, тому не зволікатиму. На жаль, я телефоную з поганими новинами.

Я відчувала, як блідну. *Мері. Погані новини.*

—Що трапилось?

—Я в Парижі, — відповіла вона. — Приїхала до Едварда, але це тема для окремої розмови. Ти, певно, чула, що Париж звільнили.

—Так. — Я досі не могла повірити, що розмовляю з давньою подругою.

— Енн, це неймовірно. Союзники в місті. Ми вже думали, що цього ніколи не трапиться. Та я телефоную сказати, що сьогодні зустріла у військовому шпиталі Кітті, і...

Я часто згадувала Кітті, особливо тепер, коли наближалася дата весілля. Її ім'я знову роз'ятрило рану в моєму серці.

—Мері, з нею все гаразд?

—Так. Усе добре. Але Енн... Енн, з Вестрі біда. — Я опустилася на крісло. Кімната закрутилась, а шпилька з весільної сукні вп'ялась у шкіру. — Енн, ти чуєш мене?

—Так, — ледь мовила я. — Чую.

—Він у шпиталі, — вела далі Мері. — Поранений. Він був у складі Четвертої піхотної дивізії, яка штурмувала місто. Його батальйон потрапив у найгарячішу точку. Більшість солдатів загинула, він дивом вижив.

—Господи, Мері, настільки все зле?

—Я не певна, але... Здається, що... Енн, йому недобре.

— Він при тямі?

Лінія знову затріщала.

—Мері, ти чуєш мене?

—Так, чую. — Її голос лунав десь здалеку. Зв'язок міг урватися будь-якої миті. — Приїжджай. Тобі треба побачити його, перед тим як...

—Але як? — розгубилась я. — Авіасполучення обмежене. До Європи не дістатися.

—Є один спосіб. Маєш папір і ручку?

Понишпоривши в шухляді, я витягнула нотатник, підписаний маминою рукою. Аж раптом усвідомила, як за нею скучила. Я вже понад рік удома, але досі не з'їздила до Нью-Йорка її навідати.

—Готово, — озвалась я.

—Запиши код, — сказала Мері. — А5691К9НС.

—Що це?

—Дорожній код дипломатичної служби. З ним ти зможеш сісти на корабель, який через чотири дні вирушає з Нью-Йорка в Париж. Коли прибудеш, одразу їдь до мене. Бульвар Сен-Жермен, три, сорок п'ять.

Я нашкрябала адресу на аркуші й похитала головою:

—Гадаєш, це спрацює?

—Так. Якщо виникнуть проблеми, кажи, що ти від Едварда Натона. Моя рука міцно стискала слухавку, наче щоб утримати зв'язок.

—Дякую, Мері!

Але лінія погрузла в перешкодах. Розмова урвалася.

* * *

— Джерарде, я мушу тобі зізнатися, — сказала я за вечерею. І відсунула тарілку вбік. Навіть смажений лосось із молодю картоплею не викликав апетиту.

— Ти нічого не їла, — спохмурнів він.

Джерард сидів навпроти мене в стильному сірому костюмі. Війна справді перетворила «Кабана-клуб» на місто-привид без гамірного натовпу й завіси сигаретного диму. На сцені грав самотній саксофоніст. Бути тут здавалося зрадою — зрадою тих, хто загинув на війні або просто зараз боровся за життя в шпиталі. До горла підступив клубок.

— Що таке, кохана? — перепитав Джерард, витираючи кутики рота серветкою.

Я глибоко вдихнула.

— На Бора-Бора я зустріла одного солдата. Я... Я...

Джерард міцно заплющив очі й похитав головою:

— Не треба. Я не хочу знати.

— Гарзд, — кивнула я. — Та є одна справа, яку я мушу вирішити до весілля.

— Яка?

— Мені треба поїхати. Ненадовго.

Джерард не заперечував, хоча йому було боляче.

— І коли ти повернешся, то знову станеш собою?

Я пильно глянула йому в очі.

— Мені треба поїхати, щоб це зрозуміти.

Мої слова завдали Джерарду болю, і він відвів погляд. Ліва рука безвольно звисала. Він не любив надягати пов'язку, коли ми йшли в люди.

— Енн, — мовив він. Голос затремтів, але Джерард прокашлявся й опанував себе. Він ніколи не плакав. — Якщо без цього ніяк. Якщо є надія, що ти знову кохатимеш тільки мене, я чекаю.

Розділ 14

Наступного ранку тато привіз мене на вокзал. Попереду чекала довга дорога до Нью-Йорка, але іншого виходу не було. Там я проведу день з матір'ю, а тоді сяду на корабель, про який говорила Мері. Я молилася, щоб Вестрі протримався до мого приїзду. Стільки всього треба йому сказати. І стільки всього хочеться почути у відповідь. *Чи жевріє ще іскра кохання в його серці? У моєму — так.*

—Твоя мама знетямиться з радощів, коли ти приїдеш, — сконфужено сказав тато. У нього завжди такий вигляд, коли мова заходила про матір. Якщо зважати на їхні стосунки, уживати в одному реченні слова «мама» та «радощі» — це з його боку не дуже справедливо. Але я вирішила не присікуватися.

—Адресу маєш? — перепитав він.

—Так. — Я помахала сумочкою, у якій лежав квиток і материна адреса.

— Гаразд. Візьми з вокзалу таксі й одразу їдь до її квартири. Будь обережна, доню.

Я всміхнулася.

—Тату, здається, ти вже забув, що я майже рік прожила в зоні бойових дій. У місті я вже якось дам собі раду.

Він усміхнувся у відповідь.

— Звісно, люба. Попередь телефоном, коли повернешся, і я заберу тебе з вокзалу.

Я поцілувала його в щоку й сіла в поїзд. Забравши квиток, провідник показав мені невеличке купе, де наступні два дні я буду наодинці їхати через всю країну.

* * *

Коли потяг зупинився на центральному вокзалі, уже смерклося. Навколо іскрилися вогні великого міста. Важко собі уявити, що мати знайшла нову домівку в цьому зухвалому місті, такому несхожому на Сіетл.

Вийшовши з поїзда, я стиснула в руці валізу й рушила крізь людський лабіринт. Жінка, яку обсіла згряя дітей. Чоловік з мавпою, що грюкає крихітними тарілками. Сивий волоцюга підняв капелюх і

пробурмотів щось незнайомою мовою.

На вулиці під вокзалом чекало море таксі. Я піднесла руку, і мене помітив чорношкірий водій. Він кивнув і махнув на заднє сидіння.

Відчинивши дверцята, я заштовхнула поперед себе валізу. У салоні пахнуло цигарками та пліснявою.

—Мені потрібно на... — я звірилася з адресою на аркуші, — Мангеттен, 57-а вулиця, будинок 560.

Водій задумано кивнув.

Я виглянула у вікно — в очах все розпливалося. Блимали вогні різних кольорів: зелені, червоні, рожеві, жовті. Моряки в парадній білій формі залицялися до дівчат. Блондинки, брюнетки, високі, приземкуваті. Війна ще не закінчилася, але ми наближались до перемоги. Це відчувалось усюди: від тихого передмістя Сіетла до яскравих вулиць Нью-Йорка.

Будівлі за вікном миготіли та змінювалися, наче кадри кіноплівки. Але в цьому фільмі я почувалася чужою і самотньою. Таксі нарешті зупинилося посеред вулиці на шість смуг.

— Приїхали, міс, — сказав таксист. Узнявши гроші, він витягнув з машини валізу та вказав на цегляний будинок з лискучими червоними дверима.

—Дякую.

Я піднялася сходами, подзвонила у двері, і за кілька секунд їх відчинила мати. Була майже одинадцята, але вона стояла у дверях, одягнена в червону сукню з оголеними плечима. На обличчі вечірній макіяж. У руці вона недбало тримала склянку мартіні.

—Енн! — зойкнула мати й обійняла мене рукою з ідеальним манікюром. Склянка нахилилась, і з неї випала оливка.

Мати ступила крок назад і хитнулась. Я кинулась її підтримати.

—Дай-но подивлюся на тебе, — неприродно весело вигукнула вона і, змірявши мене поглядом, схвально кивнула. — Тропіки пішли тобі на користь, люба. Ти кілограмів п'ять скинула.

—Ну... — усміхнулась я.

—Заходь-заходь! — Мати рушила вглиб квартири, і сукня зашурхотіла.

Я пішла слідом, тягнучи валізу в передпокій. Його освітлювала величезна кришталева люстра, надто пишна для маленької кімнатки.

—Не Віндермер, — мати знизала плечима, — але тепер мій дім тут.

Я полюбила життя в місті.

Ми зайшли в невелику вітальню. Блискучий паркет, канапа у вікторіанському стилі.

—Звісно, — вела далі мати, — я тут усе змінюю. Леон мені допомагає.

Вона говорила так, наче я мала б його знати.

—Леон?

— Мій дизайнер. — Мати відпила великий ковток. Не пригадую, щоб вона захоплювалася мартіні, доки жила в Сіетлі. Як і сукнями, що оголюють ключиці. — Він пропонує пофарбувати цю кімнату в бузковий, але я не впевнена. Мені дужче подобається колір морської хвилі. Що думаєш, люба?

— Морська хвиля — це якось занадто сміливо, — щиро відповіла я.

—Цього я і домагаюся, люба. — Вона погладила найближчу стіну. — Сміливості. Твій батько любив усе традиційне. — Мати перехилила склянку до кінця, а тоді розсміялася. — Мені більше не потрібно догоджати традиціям. — Я кивнула, тому що не хотіла говорити про тата, коли вона в такому стані. Мати похитала головою. — Тільки подивися на мене. Про себе і про себе. Ти стомилася з дороги. Я покличу Мінні.

Вона натиснула на дзвінок, і за кілька секунд перед нами матеріалізувалася невисока дівчина мого віку.

—Мінні, сонечко, проведи Енн до її кімнати.

—Так, мем, — пискнула Мінні, беручи валізу.

—На добраніч, доню, — сказала мати й погладила мене по щоці. — Знаю, що в тебе обмаль часу, але зранку ми трохи розважимося перед твоїм від'їздом. Іди відпочинь, люба.

—Добраніч. — Я пішла нагору вслід за Мінні, а мати рушила до столика й узяла пляшку джину.

* * *

Зранку я прокинулася від гудіння автомобільних клаксонів за вікном. Спробувала ще подрімати, накривши голову подушкою, але не допомогло. Я глянула на годинник — шоста сорок. Не залишалося нічого іншого, як встати й одягнутися. Та й мати, мабуть, чекає. Я хотіла провести з нею якнайбільше часу, перед тим як сяду на корабель.

Спустившись, я по-новому поглянула на квартиру. У променях ранкового сонця вітальня здавалася необжитою. Порожні стіни — ні

фотографій, ні картин. Мати любила живопис.

—Доброго ранку, міс. — На порозі кухні мене зустріла Мінні. — Приготувати вам каву чи чай?

— Чай, якщо можна. Дякую, Мінні, — всміхнулась я.

За кілька хвилин вона повернулася з тацею, на якій, окрім горнятка чаю, лежали фрукти, круасан і варене яйце.

Хіба не краще зачекати на матір? здивувалась я.

Мінні явно почувалася незручно.

—Ну, просто тут така справа, ну...

— Що таке, Мінні?

—Учора прийшов містер Шварц, — сказала вона, очікуючи на мою реакцію.

—Ем, це Леон?

—Так, мем. Він прийшов уже після вас.

—Ох. І мама ще спить?

—Так.

— Мінні, а він досі тут?

Служниця втупила погляд у підлогу й заходилася гризти ніготь на великому пальці.

—Отже, він тут.

Мінні, здавалося, зраділа нагоді поділитися секретом.

—Коли він залишається, вона часто прокидається аж о дванадцятій або першій.

Я кивнула, намагаючись не виказати розчарування.

—Тоді поснідаю зараз, — мовила я і підсунула тацю. — Дякую.

—Ох, але міс... Міс Енн, — схвильовано залепетала Мінні. — Тільки не кажіть місіс Келловей, що я вам розповіла. Не скажете?

Я підбадьорливо поплескала їй по плечу.

—Звісно, що не скажу. Це буде наша таємниця.

* * *

За годину я вийшла на вулицю. У мене було п'ять вільних годин, перед тим як вирушати в порт. Я зупинила таксі, але не знала, куди їхати.

— Куди вам, міс? — запитав водій.

— Не знаю. Маю кілька годин, щоб побачити місто. Може, ви щось порадите?

Водій засміявся, і в кутику рта зблиснув золотий зуб.

Кумедно. У цьому місті, здається, кожен точно знає, куди йому треба

Знизавши плечима, я глянула на вікна маминої квартири. Штори в спальні досі опущені.

—Раніше я думала, що знаю. Що нарешті зрозуміла, куди мені, але...

Водій занепокоєно подивився на мене.

—Слухайте, міс, я не хотів вас образити.

—Ні, я не ображаюся.

—Гм... — Він дістав якусь брошуру з кишені піджака. — Любите мистецтво?

Я згадала полотно, яке залишилося в бунгалі. Як би я хотіла, щоб воно було в мене.

—Так, люблю.

—То я повезу вас у «Метрополітен».

— Куди?

Він поблажливо всміхнувся, наче розмовляв з дитиною.

—Музей мистецтва «Метрополітен».

—Так, чудово.

—Сподіваюся, там ви знайдете те, що шукаєте, — підморгнув водій.

— Я також, — мовила я і простягнула йому три хрусткі купюри.

Кілька хвилин по тому я опинилася біля величезної будівлі, вхід до якої обрамляли гігантські колони. Я вибігла сходами, увійшла всередину й попрямувала до інформаційної стійки.

—Перепрошую, мем, у вас часом немає полотен французьких художників?

Жінка віком десь як моя мати відповіла, не відриваючи погляду від книжки:

—Звісно, є, міс. Третій поверх, ліве крило.

—Дякую. — І я рушила до найближчого ліфта. Наївно думати, що я отак зайду в перший-ліпший музей і знайду там Гогена. Проте кортіло дізнатися, чи схожа невеличка картина з бунгалі на інші його полотна. *Можливо, Тіта казала правду про справжнього господаря бунгалі? І про прокляття?*

Ліфт відчинився на третьому поверсі. Тут практично не було людей. Тільки хлопчик із червоною кулькою, який тримався за мамину

руку, і охоронець біля входу в праве крило.

Я ішла від картини до картини, читаючи інформацію на табличках. Моне, Сезан, інші невідомі мені імена. Переглянувши всю залу, я сіла на лавці коло ліфта й засмучено зітхнула.

— Перепрошую, міс, — охоронець підійшов і глянув на мене поверх окулярів. — Можливо, вам допомогти? Щось шукаєте?

Я всміхнулася.

—Та ні, не треба. Я подумала, що знайду тут полотна одного художника, але помилилася.

— Якого саме? — він схилив голову.

—Ох, француза, який написав чимало полотен у Полінезії. Можливо, мені більше пощастить у Парижі.

— Як його звати?

— Поль Гоген. — Я підвелася з лавки й викликала ліфт.

—Так, — сказав охоронець. — У нас є його роботи.

— Справді?

Ліфт дзенькнув і відчинився, та я не поворухнулася.

—Звісно, — охоронець кивнув на двері поруч. На них висів замок. — Це крило зачинене через технічні роботи. Але я бачу, як ви хочете його побачити, і можу відімкнути залу. Як виняток.

—Можете?

—Аякже, — сказав він і поплескав по ключах на поясі.

Чоловік відімкнув двері латунним ключем і притримав їх.

— Можете дивитися, скільки завгодно. Я буду в коридорі.

—Дякую, — щиро сказала я. — Величезна вам подяка.

Я увійшла в залу, і двері тихенько клацнули позаду. Приміщення було менше, ніж попереднє, але стіни рясніли картинами. Спершу я розгубилася: звідки починати? справа — пейзажі, зліва — портрети. А відтак я помітила полотно на протилежній стіні. Чомусь воно видалося *знайомим*. Навряд чи художник, який колись жив у бунгало, малював той шматок пляжу кілька разів, але коли я підійшла ближче, ця думка перестала здаватися неймовірною.

На полотні був зображений куц жовтого гібіскусу й хатина з очеретяним дахом. *Наше бунгало*. На березі моря виднівся силует острів'янки. Ця картина — наче сестра нашої знахідки. Вони ніби два послідовні кадри, схоплені фотографом.

Я озирнулася, шукаючи табличку з інформацією про рік, місце

створення, автора, але нічого не знайшла.

Тож я відчинила двері й визирнула в коридор, сподіваючись перехопити погляд охоронця.

— Перепрощую, сер, — шепнула я.

— Так? — він підійшов ближче.

— Вибачте, що потривожила. Ви говорили, що залу зачинено через технічні роботи. Мабуть, через це зняли таблички біля картин. Та є одне полотно, про яке я хочу дізнатися більше.

Чоловік усміхнувся.

— Я спробую допомогти.

Ми увійшли в залу, і я показала на картину.

— Ось вона.

— Я знаю це полотно. Воно особливе.

— А хто автор?

— Той самий Поль Гоген, — засміявся він. — Це легко визначити із зображення острів'янки на тлі й підпису.

— Підпису? — не вірячи своїм вухам перепитала я.

— Ось тут, — показав охоронець у нижній лівий кут. Підпис, залишений жовтою фарбою, зливався з гібіскусом.

Так, це Гоген. Якби тут був Вестрі.

— Ось іще одна його картина. — Охоронець показав на більше полотно. На ньому була гологруда жінка з квіткою плюмерії у волоссі. Я аж затерпла, коли зрозуміла, на кого вона схожа. *Атея. Як дві краплі води.*

Але я повернулася до пейзажу.

— Ви часом не знаєте, де він написав цю картину?

— Мабуть, перебуваючи на Таїті на початку 1890-х.

— Таїті?

— Або десь неподалік. Кажуть, що він відвідував сусідні острови. Іноді моряки знаходять його роботи, коли обмінюються товарами з місцевими жителями. Уявіть собі, виміняти безцінне полотно за пачку цигарок.

Охоронець захоплено похитав головою, а на мене накотилася паніка. Та сама паніка, що охопила мене тоді, коли я покидала острів, усвідомлюючи: я можу більше ніколи не побачити картину.

— А що ще ви знаєте про його життя на островах?

— Він був відлюдьком, — відповів охоронець. — Жив у маленьких

хатинах, спокушав дівчат, удвічі молодших за себе й постійно втрапляв у халепи. Хворів на сифіліс і помер на самоті від серцевого нападу. Важко це назвати щасливим життям.

Я кивнула. *Усе сходиться. Бунгало. Картина. Застереження Тіти. Прокляття.*

І по-новому подивилася на охоронця:

—Звідки ви так багато знаєте про Гогена?

—У цих стінах небагато мисливців на шедеври, — підморгнув він. — Тому в мене багато часу. До того ж Гоген — мій улюблений художник. Він не заслуговує припадати пилом у цій залі. Його слід виставляти на рівні з Моне та Ван Гогом.

Я цілком погоджувалась. От би перелетіти назад на острів і забрати полотно, яке ми з Вестрі там залишили. Я віддала б картину до музею, зажадала б, щоб вона висіла у всіх на очах тут, поряд із тією, яку я щойно побачила. Разом вони розкажуть історію до кінця.

* * *

—Люба, пробач, що проспала, — озвалася з канапи мати, коли я повернулася до квартири. Вона приклала до голови пакет з льодом. — У мене страшенно болить голова.

Мені закортіло сказати: «Та ти цілу ніч пиячила з якимось містером Шварцом». Проте я стрималась і всміхнулася:

— Нічого, мамо, я знайшла собі заняття.

— Чудово. Я почуваюся геть погано та, на жаль, не зможу поїхати з тобою в порт. Але за пів години приїде таксі. Ти будеш там вчасно.

— Мамо, — я витримала паузу, обережно добираючи слова. — Ми так і не поговорили з тобою про те, що сталося. Про тата й Максін. — Вона опустила погляд, щоб не дивитися мені в очі. — Мамо, як ти взагалі? — спитала я. — Напевно, тобі було дуже боляче.

Мати спробувала приховати смуток, простягнувши мені булочку, спечену Мінні. Проте я відчувала, як їй тяжко.

— Мамо?

Вона зітхнула.

—Усе буде добре. Потрібен час. Я намагаюся максимально заповнювати свої дні. Тепер від чоловіків нема відгону. — Незручний момент, тож я відвела погляд. — Шлюб — це найбільший крах у моєму житті.

— Ох, мамо...

— Ні, послухай мене, — перебила вона. Я сумнівалася, що хочу слухати, але покірно кивнула головою. — Я завжди кохала твого батька. Та вже давно зрозуміла, що він не кохає мене. І ніколи не кохав. Не відчував того, що *мусить* відчувати чоловік до дружини. — Мати зітхнула, роздивляючись свої долоні. І зненацька перейшла із сумного тону на діловитий: — Нехай це буде уроком для тебе, люба. Коли виходитимеш заміж, — вона пильно подивилася мені в очі, — переконайся, що він кохає тебе. Кохає *по-справжньому*.

— Гаразд.

Мати відкинулася на подушку.

— Ти так і не пояснила, чому їдеш до Франції, люба.

Я глянула на матір, розуміючи її, як ніколи.

— Ти щойно говорила про кохання, мамо. Тому я і їду до Франції. Щоб переконатися.

Розділ 15

Мері мала рацію, дорожній код дипломатичної служби спрацював. У порту я вся тремтіла, доки молодий солдат підозріло вивчав мене. Утім, коли прозвучало ім'я Едварда Натона, він одразу простяг мені папірець із номером каюти й побажав щасливої дороги.

Наприкінці виснажливої мандрівки, вся зелена від морської хвороби, я замислилася, чи не марна уся ця затія. Навіть якщо мені вдасться побачити Вестрі, чи захоче він зустрічі? Минуло більше року, відколи ми попрощалися на Бора-Бора. Він не писав і не телефонував. Звісно, це непросто, якщо брати до уваги запеклі бойові дії в Європі, але він міг бодай спробувати. Але не спробував.

—Причалюємо! — вигукнув стюард у коридорі. — Шановні пасажери, не забувайте свої особисті речі.

Я виглянула з крихітного ілюмінатора. Крізь мряку виднівся тихий порт Гавр. Звідси до Парижа коротка мандрівка залізницею. У серце закралися сумніви. *Чому я тут? Минув цілий рік. Дуже тривалий рік. Можливо, я женуся за мрією, яка давним-давно померла? Та я відмахнулася від цієї думки і стиснула ручку валізи. Якщо вже я зайшла так далеко, треба довести справу до кінця.*

* * *

Я стояла на бульварі Сен-Жермен і дивилася на кам'яницю, у якій мешкала Мері. Пишна будівля з рядами невеликих балконів, прикрашених квітковими вазонами. Усередині мерехтіло світло. Мені кортіло дізнатись, як Мері жила під час окупації і чим обернулася їхня з Едвардом історія. *Невже лист усе змінив? Він попросив її повернутися? Настала щаслива розв'язка?* Було пізно, майже десята, але парижани юрмилися в кафе та ресторанах, а закохані пари гуляли, тримаючись за руки. Але свідчення жахів, які пережило місто, нікуди не зникли. Біля смітцевого баку валявся обгорілий і пошматований нацистський прапор. Вівіска пекарні через дорогу почорніла від кіптяви, і вціліло тільки одне вікно. На дверях висіла нашивка — жовта зірка Давида.

Увійшовши всередину, я розшукала потрібний номер квартири й тихо постукала. Почулися кроки, заскрипів засув.

—Енн! — вигукнула Мері. — Ти приїхала!

Я обійняла давню подругу, і на очі набігли сльози.

—Треба себе вщипнути. Не можу повірити, що я тут.

—Ти, мабуть, геть змучена.

Я глибоко вдихнула.

— Мері, я мушу знати. Як Вестрі? Ти його провідувала? Він іще?..

Мері опустила очі й тихо мовила:

—Я кілька днів не ходила до госпіталю, можу тільки сказати, що поранення серйозні, Енн. У нього влучило кілька куль.

Повітря враз загуснуло та згіркло. В очах запекло.

— Я не витримаю, якщо втрачу його, Мері.

—Ходімо, відпочинеш, — давня подруга обійняла мене. — Залиш сльози на завтра.

Мері увімкнула дві лампи й жестом запросила сісти на диван з позолоченими панелями. Стіни в кімнаті були оздоблені туаллю.

— Красива квартира, — мовила я, усе ще думаючи про Вестрі. Мері здвигнула плечима. Вона не вписувалася в інтер'єр, наче школярка, що вбралася в мамину вечірню сукню.

— Я тут довго не затримаюся, — сказала Мері, але в деталі не заглибилася. — Приготувати тобі сендвіч? Чи круасан?

Мигцем глянувши на її пальці, я не помітила обручки й мимоволі прикрила рукою свій діамантовий перстень. Згадалось, як я ховала його на острові.

—Дякую, я не голодна, — відповіла я.

Що змінилося в Мері? Так само вкладене солом'яно-жовте волосся. Та сама усмішка, що ховає нерівні зуби. Але очі... Так, очі змінились. У них оселився глибокий смуток, і я жадала почути історію, яка стоїть за ним.

—А Едвард? — Від його імені аж луна пішла в кімнаті, і тієї самої миті я пошкодувала про своє запитання.

—З Едвардом покінчено, — сухо відповіла Мері й глянула у вікно, де світилися вогні Парижа й текла Сена. Вона сиділа мовчки, та зрештою підвела очі на мене. — Слухай, якщо ти не проти, я не хотіла б про це говорити.

—Так, звісно, — кивнула я. — Можу тільки уявити собі, що ти пережила тут... Під час окупації.

Мері поправила волосся.

— Це був справжній кошмар, Енн. Просто диво, що я, будучи

американкою, вижила. Якби не добра французька, було б непереливки. Едвард, — вона затнулася, ніби звук його імені різав слух, — він роздобув документи, щоб ніхто не дізнався про моє походження. Досі не розумію, як вони мене не знайшли, якщо зважати на мої зв'язки з Рухом опору.

—Як страшно, Мері. Ти дуже смілива.

У її погляді зорив байдужливий смуток.

—Нацисти організовували зачистки, — розповідала Мері. — Життя в постійному страху, що скажеш щось не те, не так чхнеш — і тебе заберуть на допит. А бідні єврейські родини, які вигнали з власних домівок! У цьому будинку жили три сім'ї. У квартирі навпроти було подружжя з двома дітьми. Ми спробували їх урятувати, — вона сплеснула руками, — але запізнилися. Лише Бог знає, чи повернуться вони.

—Ох, Мері. — Мені на очі набігли сльози.

Вона похитала головою, ніби намагалася відмахнутися від іншого спогаду. Занадто болючого, щоб його воскрешати.

— Вибач, — мовила вона й витерла сльози носовичком, — я думала, що зможу поговорити про це з тобою. Проте ні, занадто боляче.

Я взяла Мері за руку. На зап'ястку було видно тонкий рожевий шрам. Спогади про Бора-Бора накопилися, наче хвиля.

— Будь ласка, не говорімо про минуле.

—Боюсь, я ніколи від нього не втечу, — зітхнула Мері.

—Але місто звільнили, — спробувала я перевести розмову в позитивне русло.

—Так. Це чудо. Спочатку здавалося, що його просто сплять. І нас разом з ним.

— Мері, — обережно озвалася я, — як ти опинилася тут? Ти приїхала через... Через лист, який я віддала тобі на Бора-Бора?

—Якби все було так просто, — замислено мовила вона. — Ні, я скоїла велику дурницю, коли сюди приїхала.

На мить я пожаліла, що віддала листа Мері. Якби він залишився в мене, вона зазнала б менше горя. З іншого боку, якби не лист, Мері не приїхала б до Парижа. Не знайшла б Вестрі. Не зателефонувала б мені. Дивно, як переплелися наші історії. Дуже хочеться, щоб щасливий кінець був і в неї, і в мене.

—Куди ти поїдеш далі? — запитала я, шукаючи на обличчі подруги

знак, що вона впорається. Блиск в очах, ледь помітну усмішку, щонебудь.

Та вона тужливо глянула у вікно:

— Ще не знаю.

Надворі іскрилися вогні Парижа, я згадала про Вестрі, і мені стало легше на душі. Він десь там, серед оцих вогнів.

— Поїдеш зі мною в лікарню завтра? Я страшенно хвилююся... Так давно його не бачила.

Якоїсь миті сум у погляді Мері розвіявся:

— Звісно, поїду. До речі, Стелла теж у Парижі.

— Справді?

— Так, уже кілька тижнів.

— А Вілл?

— Теж тут. Вони одружуються десь за місяць.

— Як чудово, — усміхнулась я. — Хочу її побачити.

— Вони з Віллом поїхали на кілька днів на південь. Стелла засмутиться, що ви розминулися.

— Коли ми завтра вирушаємо до госпіталю?

Мері знову задивилася у вікно.

— Відвідувачів впускають з дев'ятої. Зранку зловимо таксі. А зараз — твоя кімната далі коридором, другі двері зліва. Ти геть утомилася, тож іди відпочинь.

Вона спробувала всміхнутись, але кутики вуст наче скам'яніли й обважніли від горя.

— Дякую, Мері.

Перш ніж рушити оздобленим червоним деревом коридором, я ще раз глипнула на вітальню. Мері непорушно сиділа на дивані, склавши руки на колінах, і дивилася крізь вікно на Сену й сяйво звільненого Парижа.

У цих стінах щось трапилося. Щось невимовно жахливе. Я це відчувала.

* * *

Перед нами виріс Центральний військовий госпіталь США, і я міцніше стиснула руку Мері. У небі світило сонце, але величезний фасад заливав простір навколо будівлі тінню.

— Чому він такий... — я затнулася.

— Лиховісний?

—Так. — Я примружилася, щоб розглянути найвищий поверх.

—Тому що до приходу союзників тут було справдешнє пекло.

Мері пояснила, що дванадцятиповерхова лікарня Божон була твердинею нацистів. Після звільнення міста генерал-майор Пол Гоулі, головний хірург, переоблаштував будівлю. З неї винесли медичне обладнання, яке німці використовували для жахливих дослідів на євреях і поляках. Тепер на останньому поверсі намальовано червоний хрест, але мені той хрест нагадував бомбардувальник.

Мері вказала на одне з вікон:

— Бачиш отам? Відчинене вікно на сьомому поверсі? — Я кивнула. — Там я знайшла полячку з дитиною, їх обох заморили голодом, — тихо мовила Мері. — Нацисти проводили над ними експеримент. Спостерігали крізь віконце й документували процес від початку до кінця. Я читала їхні записи. Жінка померла на дев'ятий день. Дитина — на одинадцятий. — Мені аж мороз пішов поза шкірою. — Проте жахи скінчилися, — понуро вела Мері. — Тепер завдяки генералу Гоулі тут рятують життя, а не відбирають. За останні два тижні до нас привезли тисячу пацієнтів, а далі буде ще більше.

Я не могла відвести очей від сьомого поверху.

— Енн?

—Так, — спроквола озвалась я.

—Ти готова?

—Сподіваюся.

Ми з Мері піднялися сходами й увійшли в госпіталь. У важкому застоянному повітрі відчувався морок. Тут відбувалися жахливі звірства, і будівля не могла не просякнути ними. Хоч скільки обдирай стіни, хоч як багато разів начищай підлогу, сморід зла залишиться.

У ліфті Мері натиснула на кнопку дев'ятого поверху, і ми поїхали вгору. Кнопки світилися по черзі, а в голові все крутилося. Перший поверх, другий. Чи при тямі Вестрі? Чи впізнає мене? Третій. Чи кохає він мене досі? Четвертий. Що з нами буде далі?

—Мері, — я міцно схопилася за неї, — мені лячно.

Але приятелька наче не помітила мого страху:

—Ти слушно вчинила, що приїхала. Хай що трапиться далі, ти розставиш усі крапки над «і».

Я зітхнула та спитала:

—Ти підтримуєш зв'язок з Кітті?

Мері якось збентежено скривилася. Мабуть, до неї дійшли уривки з нашої історії і клопотів на острові.

— Якщо вже зайшла мова, — схвильовано сказала Мері. — То я мушу тобі дещо розповісти. Після нашої розмови сталися...

Раптом ліфт зупинився на п'ятому поверсі, і всередину ввійшли лікар і дві медсестри. Ми замовкли.

Коли ми вийшли на дев'ятому поверсі, картина мене приголомшила. Три сотні або й більше поранених солдатів лежали на розкладних ліжках, їхні знесилені тіла були вкриті темно-зеленими вовняними ковдрами.

— На цьому поверсі всі тяжкі, — озвалася Мері. — Багато серйозних поранень.

Серце гучно калатало в грудях.

— Де він? — панічно озиралась я. — Мері, відведи мене до нього.

До нас підійшла медсестра, моя ровесниця. Вона кивнула Мері, але не всміхнулася:

— Я гадала, у тебе вихідний.

— Так, — відповіла Мері. — Я прийшла з подругою. Вона хотіла навідати містера Гріна.

Медсестра зміряла мене поглядом й обернулася до Мері:

— *Вестрі* Гріна?

Почувши його ім'я з вуст чужої жінки, я затремтіла.

— Так, — сказала Мері. — *Вестрі* Гріна.

Медсестра ще раз глипнула на мене й примружилась:

— А ви хто?

— Енн, — пробурмотіла я. — Енн Келловей.

— Гаразд. — Медсестра подивилася на Мері так, наче вони знали щось, чого не знаю я. — Я не впевнена... Піду запитаю.

Коли вона відійшла досить далеко, я повернулася до Мері:

— Не розумію, чому вона так дивно поводитьсь?

Мері дивилася кудись углиб палати, тоді у вікно, аби не мені в очі.

— Мері, — благала я. — Що трапилось?

— Присядьмо. — Вона взяла мене попід руку й повела до лави. На стіні цокав годинник, і кожен порух стрілки перетворювався на тортури.

— Коли я зателефонувала тобі, — почала Мері, — я не знала всієї історії. Не знала, що *Вестрі*...

До нас наближалися кроки, чийсь підбори стукали дерев'яною

підлогою. Я здивувалася, побачивши знайоме обличчя.

— Кітті! — зойкнула я, зриваючись на ноги. Попри все, що трапилося в минулому, мені запраглося кинутися в обійми давньої подруги, дати волю любові й перепросити. Ми обидві завинили одна перед одною.

Та мої очі наразилися на очі Кітті — очі незнайомки, і я зупинилася.

—Привіт, — холодно мовила вона.

Мері встала поруч і заговорила:

— Кітті, Енн здолала довгий шлях, щоб побачити Вестрі. Сподіваюся, вони зможуть поговорити.

— Боюся, це неможливо, — спохмурніла Кітті.

В очах запекло, і я безпорадно кліпала очима.

—Чому, Кітті? Він у важкому стані? Він без тями?

Кітті глянула на мої руки, на Джерардів перстень. Я пошкодувала, що не зняла його. Повернулася вже знайома нам медсестра й стала поруч із Кітті, наче підтримуючи її. *Що вони приховують від мене?*

—Кітті, — почала я, — що сталося?

—Вибач, Енн, — сухо відказала вона. — Справа в тому, що Вестрі просто не хоче тебе бачити.

Кімната закрутилась, і я схопилася за руку Мері, щоб не впасти. *О господи! Я приїхала сюди із Сіетла, стою за кілька метрів від нього, але Вестрі не хоче мене бачити?*

—Не розумію, — промимрила я, а шлунок зсудомило, наче через морську хворобу. — Я просто хотіла...

Кітті сплеснула руками, розвернулася і пішла геть.

— Мені шкода, Енн, — гукнула вона, не обертаючись. — Хай щастить.

Я дивилася їй услід. Кітті повернула праворуч і зникла за ширмою.

—Ходімо, Енн, — прошепотіла Мері, беручи мене під руку. — Мені так прикро, вибач, любя. Не варто було тебе приводити сюди. Я мала пояснити...

— Що пояснити? — скрикнула я. — Що я не зможу побачити чоловіка, якого кохаю, через заборону моєї найкращої подруги?

Мої слова віддунювали в повітрі, і я стерпла від їхньої безцеремонної правдивості. Нехай я вийду за Джерарда, але моє серце завжди належатиме Вестрі.

—Ні, — я вирвалася від Мері й рішуче пішла між поранених.

Притлумлений гул біля ліфта переріс у виразні стогони, плач і сміх. На цьому поверсі зібралися й вирували всі людські емоції.

Я швидко крокувала між рядами ліжок, зазираючи в кожне обличчя. Дехто пожирав мене очима, дехто взагалі не помічав. *Де він? Якщо я знайду його, якщо загляну в очі, він передумає? Він досі кохає мене? Я не дам Кітті стати між нами. Не дозволю їй говорити замість Вестрі.* Серце тріпотіло, я блукала серед безкінечних ліжок і молилася, щоб побачити знайомі каро-зелені очі, які полонили моє серце на острові.

Та я обійшла всю велетенську палату й не знайшла жодного сліду Вестрі. Панічно роззираючись, я раптом згадала про ширму, за якою зникла Кітті. *Можливо, він там?* Я рушила до протилежного кутка й зупинилася перед шатром у сіро-білі смужки. *Невже мене відокремлює від Вестрі клаттик тонкої матерії?*

Руки трусилися, і я відгорнула край ширми, якраз щоб заглянути всередину. Там стояло чотири ліжка, усі зайняті. Я розрізнила риси обличчя чоловіка в дальньому куті й завмерла.

Вестрі.

Ноги підломлювались, а я вдивлялася в його лице. Худе, поросле щетиною, але досі вродливе, досі прекрасне. Таке, яким я його пам'ятала. Я потягнула ширму вбік, але враз завмерла: до ліжка Вестрі підійшла Кітті. Вона сіла на кріслі поруч і притуляла вологий рушник до його лоба — ніжно, з любов'ю. А відтак поцілувала його в чоло. Вестрі глянув на неї і всміхнувся так, що мої щоки запалали.

Хтось поклав руку мені на талію і потягнув на себе.

— Енн, — почувся голос Мері. — Не муч себе. Відпусти його.

Я відпустила ширму, припала обличчям до плеча Мері й заридала:

— Вестрі, мій Вестрі! Як вона могла? Мері, як вона могла?

Мері підняла моє підборіддя і витерла щоки рожевим носовичком.

— Мені так шкода, люба. Ходімо.

Ми підійшли до ліфта, але я зупинилася і стала шукати ручку й папір у сумочці. Коли знайшла, сіла на лаву.

— Що ти замислила? — спантеличено запитала Мері.

За кілька секунд я закінчила писати, встала і простягнула їй згорнутий аркуш.

— Завтра, коли я поїду, передай це Вестрі, — сказала я. Мері взяла

записку, але дивилася на неї скептично. — Якщо я напишу листа до госпіталю, Кітті його перехопить. На тебе вся надія.

Однак Мері сторожко дивилася на аркуш.

—Ти впевнена, що досі хочеш йому щось сказати?

—Так, — кивнула я. — Мені конче потрібно, щоб він це прочитав.

—Гаразд, я передам йому, — мовила Мері, але напруження в голосі насторожило мене. — У мене завтра ранкова зміна. Спробую.

—Обіцяєш? — Я шукала певності в її обличчі.

—Так, — голос Мері раптом став тихий і безмежно втомлений. — Я постараюсь.

* * *

У Сіетлі я не припиняла думати про Вестрі. Минуло більше як місяць від того жахливого дня в Парижі, але навіть домашні клопоти та підготовка до весілля не допомогли викинути його з думок і серця. Я здригалася, коли дзвонив телефон, і щоранку чатувала на пошту біля вікна. Після записки, яку йому передала Мері, Вестрі обов'язково напише або зателефонує. *Чому він не пише?*

А тоді, у спокійний вівторковий ранок, коли ми з Максін збиралися до міста, хтось подзвонив у двері. Я випустила з рук сумочку, помада випала з неї і закотилася під диван.

—Я відчиню, — гукнула я Максін. За дверима стояв листоноша.

—Доброго ранку, мем. Мені потрібна міс Келлоуей.

—Так, це я.

Він простяг невеличкий конверт й усміхнувся:

— Вам телеграма з Парижа. Будь ласка, підпишіться тут.

Я зраділа, черкнула підпис на бланку й побігла до своєї кімнати. Зачинивши двері, я розірвала конверт. Усередині лежав клаптик жовтого паперу з друкованими рядками. Я підійшла до світла й затамувала подих.

Повернулися швидше з подорожі крпк

Мері померла крпк

Повісилася 18 вересня зранку крпк

Едвард остаточно розбив їй серце крпк

Вітання і найкращі побажання з Європи, Стелла крпк

Я довго витріщалася на клаптик паперу, вбираючи в себе слова. Зір заступила габа шоку.

— Ні!

Ні, Мері. Тільки не ти! Я пригадала смуток і вагання в її очах. На долю Мері випало більше страждань, аніж решті дівчат. Але *вкоротити* собі віку? Як вона могла? З очей бризнули сльози, я зім'яла телеграму й кинула її додолу.

Та за кілька секунд я усвідомила дещо інше. Серце несамовито закалатало. *Господи, якого числа вона заподіяла собі смерть?* Я підняла папір і розглядила його. *Вісімнадцятого вересня. Ні. Не може бути.*

Мене скував жах. Мері так і не пішла на ранкову зміну після наших відвідин. Вона не встигла передати Вестрі мою записку.

* * *

—Ти готова? — через два тижні запитав Джерард. Настав день нашого весілля, і він, проігнорувавши забобони, приїхав забрати мене до церкви. Мабуть, хвилювався, що по-іншому я просто не прийду.

Ми стояли у дверях, і я милувалася Джерардом. Елегантний смокінг, ідеальна біла троянда на лацкані. У вухах дзвеніли материні слова: «Коли виходитимеш заміж, переконайся, що він кохає тебе по-справжньому».

Я пригадала момент ніжності між Вестрі й Кітті в шпиталі. Як безглуздо було думати, що він чекатиме мене. Вірити, що він досі любить мене. Хіба не байдуже, одержав він записку чи ні? Цієї миті я по-новому поглянула на Джерарда. Він кохає мене. І завжди кохатиме. Цього вистачить на все життя.

—Так, — я проковтнула клубок, що стояв у горлі. Клубок болю, жалю і привидів з минулого. І взяла Джерарда за руку. — Я готова.

Золотий медальйон гойднувся на шії і знову припав до грудей, якомога ближче до серця.

Розділ 16

— І ти вийшла за дідуся. — Голос Дженніфер повернув мене в сьогоднішня. Сонце вже сіло, і за вікном ледь рожевіла смуга крайнеба.

Я всміхнулась і витерла сльозу носовичком.

—Звісно, я вийшла за дідуся. Ти не рада? Якби не вийшла, тебе тут не було б.

Проте відповідь, здається, не задовольнила Дженніфер.

—Тобто я — результат твого розбитого серця?

—Зовсім ні, — запевнила я онучку. — Я любила твого діда.

—Але не так, як Вестрі.

Я кивнула.

—Життя мене навчило, що любов буває різною.

Я згадала сильного та впевненого Джерарда. Мені його бракувало. Бракувало того, як він цілував мене в щоку чи зустрічав з ранковою газетою, яйцем-пашот і золотистою грінкою. Джерард подарував мені своє серце цілком, а я дала йому лише шматочок. Бо глибоко під сімома замками тримала сховок, де горіла свічка для іншого.

—Ой, бабусю, — Дженніфер поклала голову мені на плече. — Чому ти не розповіла мені раніше? Хіба тобі не самотньо було стільки років тримати це в собі?

—Ні, любя, — мовила я, погладивши медальйон. — Мені ніколи не було самотньо. Взаємне кохання, хай скільки воно тривало, залишається в серці назавжди. — Я розщепила медальйон і витрусила на долоню скіпку з підлоги бунгало. Дженніфер нахилилася над моєю рукою і роздивлялася її. — Ні, — повторила я, — мені ніколи не було самотньо.

—А що сталося з Кітті? Що сталося з Вестрі? — Дженніфер наморщила лоба. — Ти намагалася їх знайти?

—Ні. У день весілля я поклялася відпустити й забути все це. Було б несправедливо щодо твого діда вчинити по-іншому.

—А як же бунгало, картина? І твоя обіцянка Тіті? Пам'ятаєш, що вона говорила про справедливість?

Я відчула безкінечну втому, але відповіла чесно:

—Так, пам'ятаю.

—Я поїду з тобою, — безапеляційним тоном заявила Дженніфер.

—Куди поїдеш?

—На Бора-Бора.

—Ой, люба, — всміхнулася я, — це так зворушливо, але я не думаю...

—Так, — не вгавала онучка. Її очі світилися захватом. — Поїдемо разом.

Я похитала головою. Розповівши історію, я роз'ятрила старі рани. Вони боліли, наче все це трапилося вчора.

—Я не зможу.

Дженніфер пильно глянула мені в очі:

—Бабусю, невже не розумієш? Ти мусиш туди повернутися.

* * *

Літак здригався і бряжчав, знижуючись над Французькою Полінезією.

— Шановні пасажери, ми потрапили в зону помірної турбулентності, — защебетав стюард з австралійським акцентом. — Пристебніть паски безпеки. Ми заходимо на посадку.

Я заплющила очі, згадуючи переліт на Бора-Бора багато років тому. Тоді поруч сиділа Кітті, і в літаку було повно медсестер, які, затамувавши подих, слухали медсестру Гільдебренд. Вона лякала нас небезпеками острова. А потім Кітті поклала руку мені на плече, подякувала, що я полетіла з нею, і пообіцяла, що я не пожалкую. *Якби можна було все змінити, як би я вчинила?*

Літак сильно трусився, Дженніфер повернулася до мене й лагідно сказала:

—Не хвилюйся, бабусю.

Я стиснула її долоню, оглядаючи салон. Переважали молоді пари — мабуть, у них медовий місяць. Молодик праворуч від нас ніжно гладив волосся коханої, вони удвох видивлялися в ілюмінаторі острів. Важко було не заздрити. *Їм неймовірно пощастило відкрити для себе острів без жахів війни й тягарів часу.* От би повернутися у свої двадцять один та почати все з чистого аркуша. Із цієї миті й разом з Вестрі на сусідньому сидінні.

—Готова? — Дженніфер вивела мене із задуми. Літак уже приземлився. Я встала й поспішила за онучкою до дверей. Перші пасажери вже сходили трапом.

Стюардеса прищипила до моєї сорочки пурпурову орхідею. Квітка

була аж така яскрава, що я засумнівалась у природності кольору.

— Вітаємо на Бора-Бора, мем. Ви полюбите цей острів.

— Я вже давно його люблю, — усміхнулася я, на повні груди вдихаючи тепле вологе повітря. Там, де сімдесят років тому розкинулася єдина злітна смуга, тепер вирував аеропорт. Смарагдові пагорби поцятковані будиночками. Усе змінилось, але повітря досі пахнуло солодким нектаром, а бірюзова вода здалеку манила до себе. І тієї миті я збагнула: я вдома.

— Візьми мене за руку, бабусю, — запропонувала Дженніфер.

Але я похитала головою, бо вже давно не відчувала в собі так багато сили та впевненості.

— Я впораюсь, — мовила я і рушила вниз трапом. «Так, — повторила подумки, — я впораюся».

* * *

Шатл доставив нас із аеропорту до розкішного готелю. Дженніфер відчинила двері карткою-ключем, і ми ввійшли в номер з кондиціонером.

— Поглянь, який краєвид! — вигукнула онучка. За скляними дверима виднілася неймовірна панорама піщаного пляжу. І раптом я помітила щось знайоме.

— О боже... — Я рушила ближче до вікна. — Малюнок берега... Не може бути!

— Що? — підбігла Дженніфер. — Що ти побачила?

— Я можу помилятися, та, здається, готель збудовано на місці нашої бази! Дуже знайомий пляж, і те, як він завертає вбік. І підводний риф. Отам, під шумовинням.

Я не вірила своїм очам. Здавалося, от-от звідкись з'явиться медсестра Гільдебренд, або Кітті, або — я зітхнула — Вестрі.

— Повернутися сюди просто... — Я відчинила двері й вийшла на балкон. Дженніфер залишилася в номері.

— Не поспішай, бабусю, — тихо мовила вона. — Я буду всередині.

На балконі я опустила в плетене крісло, і знайомі хвили заповнили мій розум і серце.

* * *

Так минула година, я повернулася до номера й побачила, що Дженніфер заснула. Узяла із шафи покривало, тихенько накрила онуку, а тоді витягнула зі столу аркуш паперу. Я знала, куди слід піти.

Моя люба!

Я пішла на прогулянку. Не хотіла тебе будити. Повернуся перед вечерею.

Обіймаю.

Бабуся

Надівши солом'яний капелюх, я вийшла з готелю, минула басейн, навколо якого смажилися дівчата в бікіні, бар, де молодята сьорбали фруктові коктейлі, і вийшла на берег океану. Пляж практично не змінився — неподалік виріс тільки один будиночок. Тут було так само тихо та спокійно, як сімдесят років тому.

Я знову стала двадцятидворічною медсестрою, яка вислизнула на пляж після тривалої зміни в санчастині. Крадькома озиралася, чи ніхто не йде за мною, а серце гупало в грудях, передчуваючи зустріч із ним.

Проте я швидко втомилася. Ноги все сильніше грузнули в піску. Я витерла краплі поту із чола й міцніше натягнула капелюх, який захищав обличчя від безжального сонця. Роззирнулася. *Де воно? Мабуть, трохи далі.*

Над головою кричали птахи, і я рушила далі, пильно вдивляючись у гущавину. *Воно має бути тут. Десь тут.*

За двадцять хвилин я зовсім захекалась і зупинилася. Знайшовши пляму тіні, опустила на пісок і важко зітхнула. *Звісно, бунгало вже немає. Чи я здуріла вірити, що воно досі стоїть і чекає на мене?*

— Перепрошую, мем? — Почувши поруч чоловічий голос, я підвела голову. — Мем, з вами все гаразд?

До мене наближався чоловік. На вигляд йому було за шістдесят, майже як моєму старшому синові. З ним ішла жінка приблизно того самого віку, одягнена в блакитний сарафан. Темне волосся зібране в мальвінку.

— Так, так. — Я опанувала себе.

— Я Грег, а це моя дружина Лорен. Ми живемо тут неподалік.

— Мене звуть Енн. Енн Келл... — запнулась я, дивуючись з обмовки. Я прожила більшу частину життя як Енн Годфрі, але чомусь на острові це прізвище здавалося чужим. — Енн Келловей, — закінчила я.

Лорен глипнула на чоловіка, а потім на мене.

— Енн Келловей?

— Так. — Вона наче впізнала прізвище, і це мене спантеличило. — Вибачте, а ми знайомі?

Жінка похитала головою і вражено глипнула на свого супутника.

— Ні, — сказала вона та присіла поруч зі мною. — Але ми давно сподівалися познайомитися з вами.

— Я не зовсім розумію.

— Неймовірно, — зачудовано похитала головою Лорен. — Ви жили на острові під час війни, еге ж? — Я кивнула. — І тут недалеко є старе бунгало, — обережно вела далі вона. — Ви його бачили, так?

— Так. А звідки ви це знаєте?

Вона знову глянула на чоловіка, а тоді на мене.

— Він завжди говорив, що ви прийдете.

— Він?

— Містер Грін.

Серце закалатало швидше. Я приголомшено похитала головою.

— Не збагну. Ви знаєте про бунгало? І... Про Вестрі?

Лорен кивнула, а її чоловік підвівся і показав туди, звідки я прийшла.

— Воно там, неподалік нашого будинку. Відколи ви тут були, кущі трохи розрослися. Мабуть, ви просто не помітили.

Я швидко підвелась, але слабкість у ногах нагадала, що мені вже не двадцять один.

— Ви проведете мене туди?

— Так, — усміхнувся Грег.

Кілька хвилин ми йшли мовчки. Час від часу подружжя зацікавлено позирало на мене, але я не підводила очей, глушачи думки в шумі хвиль. *Чи хочу я випитувати, що вони знають про бунгало та про Вестрі?*

Зненацька Грег зупинився і показав рукою в гущавину.

— Воно отам.

— Дякую, — відповіла я, торуючи собі шлях крізь зарості.

— Міс Келловей, зачекайте, — гукнув з пляжу Грег. Я обернулася. — Просто, щоб ви розуміли, що воно вже не таке, як колись.

Я кивнула й рушила далі. З дерев звисали нахабні ліани, тягнулися мацаками, наче хотіли схопити мої кволі руки. Я глянула наліво, направо. *Де воно?* А відтак помітила величезний кущ гібіскусу. Він готувався зацвісти, і над листям випиналися крихітні жовті пуп'янки. Пульс прискорився. *Воно десь поряд.*

Відгорнувши чергову ліану, я нарешті побачила — бунгало досі

стояло, хоч і не дуже впевнено. Очеретяний дах занепав і де-не-де провалився. Одна стіна просто впала, інші майже просвічувалися. Дверей не було. Я глибоко вдихнула, згадуючи, як ми з Вестрі знайшли хатинку багато років тому. Тепер на неї боляче дивитися.

Сходинок провалились, і я мусила якось вибратися на майже метрову висоту, щоб потрапити всередину. Руки боліли, але я підтягнулася і вилізла, налякавши пташку. Запищавши, вона пурхнула у вікно.

Вставши, я обтрусилася від пилу й оглянулася. Ліжко й зібгане покривало, столик і крісло з червоного дерева, пошарпані штори, які колись я пошила, — усе залишилося на місці. Очі зупинилися на стіні, де висіла картина. *Можливо, вона, загорнена в мішковину, досі лежить під ліжком? Там, де ми з Вестрі її залишили?*

Набравшись духу, я опустилася навколішки й посунула руку під ліжко. Звідти вибігла ящірка, і я відскочила. Та, опанувавши себе, ще раз підійшла й підняла покривало, щоб роздивитися все під ліжком. Збоку лежав порожній шматок мішковини. Картини не було.

Я виструнчилась і сіла в крісло. Сімдесят років емоцій навалилися на мене важким тягарем. Звісно, картина зникла. *Як наївно — думати, що вона досі тут.*

Зрештою я підвелася з крісла, і під ногами зарипіла підлога. Я всміхнулася, згадавши нашу з Вестрі саморобну поштову скриньку. А раптом там є лист? Смішна думка, але я таки присіла й, тамуючи сльози, урочисто підняла дошку. Тоді просунула руку в темну заглибину, і зненацька пальці наткнулися на щось об'ємне та м'яке.

Книжка. Ні, записник. Я витягла з-під підлоги блокнот у шкіряній обкладинці та струсила його від багаторічної пилуки.

Світло тьмяніло — сонце невдовзі сідатиме. Я розгорнула нотатник на першій сторінці та примружилася, щоб розібрати літери:

Листи Вестрі до Енн...

О господи! Він повернувся сюди, як і обіцяв.

Я квапливо перегорнула сторінку, шукаючи очима слова, які вберу в самісіньке серце, але надворі почувся голос.

— Міс Келловей?

Це голос Ґрега. Я знехотя згорнула записник і заховала його в сумочку.

— Так, я тут.

Я стояла у дверях, коли Грег і Лорен підійшли до бунгало.

— Слава богу, — сказав він. — Ми не хотіли залишати вас саму надовго. Дозвольте, я допоможу вам спуститися.

Дві дужі руки легко охопили мій стан, і за мить я вже стояла внизу.

— Ви знайшли те, що шукали? — пильно глянула на мене Лорен.

— Ні, — мовила я, не зводячи очей з хатинки. — Проте я знайшла щось набагато краще.

Вона обережно всміхнулася, наче знала про це місце й мою історію більше, ніж я сама.

— Не хочете зайти до нас на чай? Ми живемо в будинку трохи далі.

Я кивнула.

— Дякую. З величезним задоволенням.

* * *

Лорен налила чаю з біло-блакитного чайника.

— З молоком і цукром?

— Так, дякую.

Будинок був звичайний: дві спальні та простора тераса, яка виходила на пляж. Він дуже личив цій парі.

— Ми живемо тут вже тридцять п'ять років, — сказав Грег. — Ми з Лорен працювали в Нью-Йорку, але, потрапивши сюди в кінці шістдесятих, зрозуміли, що не повернемося до мегаполіса.

— І залишилися тут, — підтримала його Лорен. — Відкрили ресторан за кілька кілометрів звідси.

Звісно, я відчула заздрощі. Це могли б бути ми з Вестрі. Це було життя, якого я так прагнула.

Я сьорбнула чаю і поставила чашку на блюдце.

— Ви казали, що знаєте Вестрі, — тихо мовила я, побоюючись того, куди може завести це речення.

Грег перевів погляд з Лорен на мене.

— Так, ми були знайомі протягом багатьох років.

О боже. Вони говорять про нього в минулому часі.

— Були знайомі?

— Так, — підтвердила Лорен. — Він приїжджав сюди раз на рік. Казав, що це його щорічне паломництво.

— Паломництво?

— Паломництво в надії зустріти вас, — усміхнувся Грег.

Усередині мене все вирувало, як молоко в чашці чаю. Я кілька

секунд обмірковувала почуте й похитала головою, згадавши Кітті й день, коли я покинула Вестрі в паризькому госпіталі.

—Не розумію, — мовила я, намагаючись звести до купи те, що сама вважала за правду, і те, що говорили нові знайомі.

—Він розповів нам вашу історію, — мовив Грег, ковтнувши із чашки. — Як ви закохалися на цьому острові, як війна розлучила вас.

Я похитала головою, не здатна повірити в почуте:

—А чому він не розшукав мене в Сіетлі? Чому не написав мені?

— Він не хотів втручатися, — пояснила Лорен. — Бо знав, що у вас своє життя, сім'я. Та глибоко в серці він вірив, що ви можете повернутися, що одного дня чекатимете його в бунгало, як у спогадах.

Я витягнула із сумочки коричневий блокнот. Він пульсував у руках, наче живий.

—Я знайшла це. Листи, які він мені писав.

—Так, щороку Вестрі залишав нового листа в бунгало. Сподівався, що ви його знайдете. — Лорен сплеснула руками і скрушно похитала головою. — Це було так романтично. Ми з Грегом уболівали за нього. Було так зворушливо спостерігати, як рік у рік він долає такий складний шлях, особливо для людини в такому стані.

Лорен узяла руку чоловіка й ніжно її погладдила. А я майже підскочила в кріслі:

—Людини в такому стані? Що ви маєте на увазі?

—Ви не знаєте? — примружився Грег.

—Чого не знаю?

Лорен невдоволено глянула на Грега та нахилилася до мене, наче збиралася повідомити щось жахливе.

— Містер Грін був на інвалідному візку. Залишився паралізованим після війни.

Я схопилася за груди, намагаючись заглушити біль. *Паралізований.*

Заплющивши очі, я пригадала сцену з паризького госпіталю. Вестрі лежав і дивився на Кітті. А якщо він відмовився зустрітися зі мною через гордість, а не через стосунки з Кітті?

—Я розумію, що важко це все чути, — сказала Лорен. — Вибачте, якщо ми забагато вивалили на вас. Просто ми стільки років спостерігали за цим милим чоловіком і його незавершеною історією та сподівалися, що побачимо розв'язку. Це просто диво, що ви тут, Енн. За стільки років ми вже облишили надії побачити вас.

Я дивилася на записник, намагаючись хоч щось збагнути.

—А що з Вестрі? Де він зараз?

—Ми не знаємо, — засмучено мовила Лорен. — Він уже п'ять років не приїжджав, і ми боїмося, що...

Ґрег поклав долоню на руку Лорен, наче благаючи її замовкнути, і сказав:

—У вас є блокнот. Прочитайте його, можливо, знайдете там підказку.

Я підвелася з крісла.

—Дякую, щиро дякую вам за все. Я мушу повертатися в готель. На мене чекає онучка.

Лорен теж встала:

—Ми проведемо вас, міс Келловей.

—Не треба, я сама. І дякую вам.

Стежка вивела мене назад на пляж, і я побрела, долаючи біль у ногах й опір піску, так швидко, як тільки могла. І молила Бога, щоб не запізнитися.

Розділі 17

Ранкове світло залило балкон, і я вмостилась у плетеному кріслі. Дженніфер вийшла на пробіжку й повернеться за годину. Я взяла записник Вестрі, перегорнула зморщену від вологи першу сторінку й пірнула в знайомий почерк.

23 серпня 1959 року Моя найдорожча Клію!

Це перший лист до тебе, написаний на острові, де ми бачилися востаннє. Де попрощалися серед гулу аеродрому, і літаки понесли нас в різні точки планети. Я повернувся до бунгало 23 серпня, у день нашої першої зустрічі, сподіваючись знайти тут тебе чи хоч згадку про тебе. Минуло вже майже двадцять років, але ти завжди в моїх думках і серці. Ти будеш рада почути, що бунгало витримало ці роки. Тут усе таке, яким ми його залишили. Подих бризу розвіває штори. Столик і крісло. Ліжко. Бракує тільки тебе.

Як би я хотів, щоб ти була тут, кохана. Як би хотів обійняти тебе, як колись. Я знаю, що ти деінде, живеш власним життям, і я не хочу в це життя втручатись. А серце тужить за тобою. І завжди тужитиме. Тому кожного року я повертатимуся сюди в день нашої зустрічі та сподіватимуся, що наші шляхи перетнуться ще раз. Залишаю блокнот у поштової скриньці й несамовито чекаю на твій лист і на тебе.

Твій Грейсон

Я опустила блокнот, чудуючись із листа, який ішов до мене практично п'ятдесят років. Він досі мене кохає. Господи, він досі мене кохає. Як і я його. Моя любов не зменшилася ні на йоту — ні 1959-го, ні сьогодні. Він пише, що в бунгало все таке, яким ми його залишили. Але ні слова про картину. Я перегорнула сторінку та взялася читати далі.

23 серпня 1960 року Моя найдорожча Клію!

Не заперечуватиму: серце згорало від нетерпіння, коли я відкривав поштову скриньку та виймав записник. Воно сподівалося побачити рядки, написані твоєю рукою. А ще краще — саму тебе. Та я вже стільки років чекав, тож зачекаю ще один. Я буду терплячим, кохана. Обіцяю.

Час спливає, і я багато думаю про це все. Не можу зрозуміти, чому

ти не відповідала на мої листи з паризького госпіталю і не приїхала зустрітися зі мною. Кітті казала, що ти вийшла заміж, але спершу я не міг у це повірити. Невже ти змогла вийти заміж і забути наше кохання?

Хай там як, а я вже змирився. Проте досі сподіваюся, що ти повернешся і ми знову будемо разом. Я розумію, що життя триває, але часточка мене не зможе сповна насолоджуватися ним до возз'єднання з тобою.

До наступного року, кохана.

Грейсон

Я захряснула записник — від хвилювання, від болю — і просто не могла читати далі. Кітті збрехала мені в госпіталі. Вона перехоплювала його листи. Чому вона так учинила? Якби я одержала лист від Вестрі, усе могло б скластися інакше.

Стукнули двері — повернулася Дженніфер.

— Там прекрасний ранок, бабусю. Тобі варто прогулятися.

Я підвелася з крісла, обережно поклала блокнот у сумку й дістала натомість лист від Женев'єви Торп.

— Гадаю, пора їй зателефонувати, — сказала я, упевнена, як ніколи.

* * *

Дженніфер сіла поруч на ліжку, а я набрала номер і слухала гудки. Один, два, три.

У слухавці озвався жіночий голос і швидко сказав щось французькою, але я не зрозуміла.

— Добридень, — мовила я. — Мене звати Енн Келл... Енн Годфрі. Я хотіла би зв'язатися з Женев'євою Торп.

Жінка перейшла з ідеальної французької на бездоганну англійську.

— Ох, так, добридень, Енн. Це Женев'єва.

— Я тут. — Певність раптом полишила мене, але відступати було пізно. — Я зараз на Бора-Бора.

— О боже, який чудовий сюрприз! — сказала вона. — Коли я надсилала листа, то не дуже сподівалася на відповідь. А на те, що побачу вас, тим більше. Ми могли б зустрітися особисто, поки ви тут?

— Так. Для цього я і приїхала.

— Можливо, сьогодні? Чи це зарано?

— Ні, якраз чудово. Ми зупинилися в готелі «Аутрегер». Можливо, вип'ємо чогось увечері?

—Залюбки. Я чекала на це багато років.

— Мабуть, я також, — мовила я. — До вечора.

Я поклала слухавку, сподіваючись, що не скоїла дурниці.

* * *

—Столик на двох? — запитала адміністраторка, коли ми з Дженніфер увійшли до ресторану.

— Ні, ми чекаємо ще одну гостю.

Коли я сказала це, з-за барної стійки підвелася жінка та через усю залу помахала нам. Вона була ефектна, мініатюрна й рожевощока. Світло-коричневі кучері зібрані золотою шпилькою.

— Вітаю, — сказала вона, підійшовши. На вигляд ледь старша за моїх синів. Либонь, їй за шістдесят. — Ви, мабуть, Енн?

—Так. — Я потиснула їй руку й відчула в цій жінці щось знайоме. — А це моя онучка Дженніфер.

—Рада зустрічі, — тепло сказала вона. — Я Женев'єва.

— Приємно познайомитися. Присядьмо? — запропонувала я. Женев'єва прийшла з великою полотняною сумкою. Цікаво, що всередині.

—Так, звичайно.

Адміністраторка провела нас до столика біля вікна. Прийшов офіціант, і я замовила пляшку білого вина.

— Я досі не вірю, що ви тут, — усміхнулася Женев'єва. — Мені ви здавалися такою нереальною фігурою. Ну, тобто ваше ім'я було в списку медсестер, але все одно здавалося, що це вигадка.

За столом запала тиша, коли з'явився офіціант і налив вина в келихи. Я відпила ковток, і напій зігрів мене.

—Гадаю, ви знаєте про бунгало приблизно за кілометр звідси, — мовила Женев'єва й уточнила для Дженніфер. — Маленька хатина. Оком змигнеш — не помітиш.

—Так, знаю, — кивнула я.

—Це кумедна історія, — вела далі вона, сьорбнула вина й замислено сперлася на крісло. — Місцеві жителі бояться туди ходити. Кажуть, що бунгало прокляте. Я все життя уникала його, особливо в дитинстві. Якось батьки привезли нас на той пляж на пікнік, і ми з братом натрапили на хатинку, але не наважились увійти. Та якось цікавість здолала страх. Мені було десь двадцять п'ять, коли я залізла крізь вікно й роздивилася там усе. І вірите чи ні, але за тиждень я

дізналася, що чоловік мене зраджує, а мати помирає від раку грудей.

—Співчуваю, — мовила Дженніфер, доливаючи вина в наші келихи.

—То ви вірите в прокляття? — спитала я.

Женев'єва на мить замислилася, похитуючи келих у руці.

— Не знаю, — зрештою мовила вона. — Частина мене вірить, а інша частина відчуває, що там траплялися і добрі речі. Мені так здавалося, коли я була всередині. Звучить безглуздо, так?

—Аж ніяк, — заперечила я. — Я і сама це відчувала. Я провела в бунгало багато часу на самоті.

Женев'єва дістала із сумки невеликий білий конверт.

—Ось, — і простягнула його мені, усміхаючись. — Я знайшла це в кутку. Гадаю, воно ваше.

Глибоко вдихнувши, я зазирнула всередину. Пальці намацали щось холодне й тверде. У променях призахідного сонця зблиснули блакитні камінчики. Моя брошка. Подарунок Кітті. Я ахнула й глянула на гравіювання ззаду. Гравіювання, загублене в часі. На очі набігли сльози, і зала розпливлася.

— На цьому острові побувало багато Енн, — приголомшено сказала я. — Як ви дізналися, що вона належить мені?

— Я провела розслідування, — усміхнулася Женев'єва.

—А в ході розслідування... — запнула я. — Ви, можливо, вийшли на Вестрі? Вестрі Гріна?

—Так, — кивнула Женев'єва, — я знайшла в бунгало його книжку. У шухляді стола.

— Книжку?

—Так. Старий роман, виданий у тридцятих. Його ім'я було написане на форзаці. — Я всміхнулася, згадуючи, як Вестрі прагнув зберегти наш зв'язок з бунгало в таємниці. — Це забрало купу часу, але все-таки я його знайшла, — вела далі Женев'єва. — Ми розмовляли багато років тому, до того як я взялася писати книжку. Відтоді я не раз намагалася зв'язатися з ним, але безрезультатно. Номер телефону перейшов до іншого власника, і ніхто не знає, що з ним трапилось.

Я втупила погляд у серветку на колінах. Мої руки на автоматі згортали її навпіл, а тоді вчетверо.

— Вибачте, — мовила Женев'єва. — Це прозвучало так, наче він...

— І що він розповів? — перевела тему Дженніфер. — Під час вашої

розмови?

Женев'єва усміхнулася і подивилася вгору, наче намагалася згадати все до найменших подробиць.

—Ой, це було наче зі сторінок книжки. Він сказав, що колись покохав вас. І досі кохає.

— Чому він не телефонував і не писав? — я скрушно похитала головою.

Женев'єва знизала плечима.

— Мабуть, мав на те причини. Містер Грін був трохи дивакуватий. Але всі митці такі.

—*Митці?* — здивувалась я.

— Ну, так, — сказала Женев'єва. — На власні очі його робіт я не бачила, проте знаю, що в нього є, а точніше сказати, була величезна колекція. Живопис, скульптура. Після війни він навчався в Європі, а потім викладав мистецтвознавство в університеті десь у Штатах.

—Женев'єво, ви сказали, що в нього була величезна колекція. Як це розуміти?

— Він роздарував її різним галереям, — відповіла вона. — Містер Грін говорив, що мистецтвом треба ділитися, а не ховати його від інших людей.

—Так, це дуже схоже на Вестрі, — усміхнулась я.

—Женев'єво, ви сказали, що містер Грін працював зі скульптурою, — раптом озвалася Дженніфер і глянула на мене, наче шукаючи підтримки. — А не пам'ятаєте, з яким матеріалом він працював? *Гіпс? Бронза?*

Я розуміла, куди вона хилить. Острів підштовхував людей шукати зв'язки там, де їх немає.

— Ой, я не впевнена, — знизала плечима Женев'єва. — Він лише побіжно згадував про свою творчість. Боюся збрехати. Ми говорили дуже давно, і спогади нечіткі. — Тоді вона витягнула із сумки жовтий нотатник і поклала його на стіл. — Ви не проти, якщо я поставлю вам кілька запитань? — обережно запитала жінка.

—Звісно, запитуйте. — Склянка з водою затремтіла в руці, і я мусила притримати її другою.

— Як я писала в листі, багато років тому на острові вбили молоду жінку. Я намагаюся довести історію до кінця і домогтися справедливості.

Ми з Дженніфер презирнулися.

— Як я знаю, ви працювали медсестрою і того вечора пішли у звільнення. — Женев'єва нахилилася ближче. — Енн, можливо, ви бачили або чули щось? Я ніяк не прорвуся за завісу таємниць. Наче острів просто проковтнув ту дівчину, і не залишилося жодної підказки. Напевно, ви моя остання надія на справедливість.

— Так, — мовила я. — Я дещо знаю.

— Справді? — Женев'єва розгорнула блокнот.

Я склала руки на колінах, згадуючи, як Вестрі просив тримати все в таємниці. Я багато років обдумувала цю історію зі всіх можливих ракурсів, але так і не второпала, чому й кого він захищав. Можливо, коли правда впливе, я нарешті почую відповідь.

— Її звали Атея, — мовила я.

Женев'єва широко розплющила очі.

— Так, це вона.

Дженніфер стиснула мою руку під столом.

— Красива дівчина, — вела далі я. — Я знала її зовсім недовго, але вона уособлювала все добре, що було на острові.

Женев'єва відклала ручку й кивнула:

— Багато острів'ян так і не змирилося з її смертю. Донині. Старожили кажуть, що це найстрашніший злочин, скоєний на цьому клаптику суходолу. І моя місія — домогтися справедливості. Заради вбитої і всіх мешканців острова.

— Я допоможу вам. Але для цього слід піти в одне місце. Там ми знайдемо річ, яка підкаже шлях до справедливості. — Сонце сідало, осяваючи небокрай неймовірними відтінками помаранчевого й фіолетового. — Але сьогодні вже пізно. Ми могли б зустрітися завтра зранку біля готелю? — запитала я.

— Так, — вдячно всміхнулася Женев'єва. — У будь-який зручний час.

— Дев'ята тридцять?

— Чудово. Не можу дочекатися.

* * *

Коли ми повернулися в номер, я сіла на балконі й дивилася на океан. Серпик місяця сріблів хвилі, що ліниво викочувалися на берег. У сумці, яку Дженніфер залишила на балконі, задзвонив телефон.

— Люба! — гукнула я в кімнату. — Тобі телефонують.

Вона вискочила на балкон у зеленій піжамі та схопила сумочку.

—Цікаво. Не думала, що тут тягне мережа. Алло?

Я упіввуха дослухалася до розмови, хоча це був радше монолог по той бік слухавки.

— Не може бути! — вигукнула онучка й знову замовкла. — Ох. — Щось засмутило її, але вона усміхнулася знову. — Дякую. Я дуже вам вдячна. Надзвичайно. Зателефоную вам, коли повернуся до Сіетла.

Дженніфер поклала слухавку, сіла на сусіднє крісло та приголомшено мовила:

—Телефонувала жінка з архіву. Вони знайшли його. Знайшли скульптора.

Я одразу пригадала запитання, яке Дженніфер поставила Женев'єві. *А раптом неможливо?* Кумедно, але уява онучки подарувала мені надію.

—Він... Це не?..

—Ні, це не Вестрі. Мені шкода, бабусю.

—Звісно. — Ні, наївно розраховувати на такий зв'язок.

Над нами кружляла чайка, і Дженніфер не зводила з неї очей, аж доки пташка не зникла.

—Скульптор помер чотири роки тому.

—Як шкода, люба. — Я погладила її по голові.

— Нічого страшного, — видушила усмішку онучка. — Принаймні таємницю розкрито. Ну, частково розкрито. Тепер я знаю, хто це, і спробую поспілкуватися з його родиною.

— Це добре. Шкода, що в нас немає шампанського.

— Навіщо?

— Відсвяткувати подію.

Дженніфер спантеличено глянула на мене.

—Сонечко, ти нарешті розшукала свого митця.

Вона поклала голову мені на плече та сказала:

—І ти свого розшукаєш. У мене добре передчуття.

— Можливо.

Сподіваюся, Дженніфер не помітила сумнівів у моєму голосі. Серце говорило, що я спізналася.

* * *

Як ми й домовилися, після сніданку Женев'єва чекала на нас біля готелю.

—Доброго ранку, — енергійно всміхнулася вона. На плечах — наплічник, з-під білого крисатого капелюха вибивалися кучері.

—Щиро дякую, що зустрілися зі мною сьогодні, — сказала Женев'єва, коли ми брели пляжем. — Не можу висловити, як я рада бути на крок ближчою до відповідей.

—Сподіваюся, вони не підведуть, — тихо мовила я, готуючись до того, що буде далі. — Розкажіть, що ви вже знаєте про злочин.

— Ну, я знаю лише те, що відомо жителям острова. Або в що вони вірять. Що вбивство скоїв чоловік, через якого завагітніло кілька жінок. Острів'янки й американська медсестра.

Kimmi.

Я кивнула й тихо мовила, не зводячи очей з білого піску.

—Я не бачила обличчя. Було надто темно. Але це міг бути тільки Ленс.

—Ленс?

—Так. Солдат, з яким зустрічалася моя найкраща подруга. Він жорстоко вчинив. Покинув її вагітну й далі водився з місцевими жінками.

Женев'єва заклала на місці, не зводячи з мене очей.

—Я не розумію, Енн. Чому ви нікому не розповіли про те, що знали? Чому не заявили про злочин?

Я зітхнула, міцно зімкнувши руки.

—Знаю, що ви зараз думаєте, але все набагато складніше. — Ми були майже коло бунгало, і я жестом запросила Женев'єву сісти на дерево, вимите морем. — Присядьмо, і я розповім вам усе, що знаю. — Роки боротьби з хвилями надали деревині сірого кольору та гладкості. Я махнула в бік джунглів. — Я стояла там і бачила, як він приставив ніж їй до горла, — мовила я. Женев'єва прикрила рот рукою. — Я ховалася в тіні, доки він не втік, а відтак підбігла до Атеї. Вона боролася за життя, за ковток повітря в мене на руках. Але я нічим не могла допомогти. Вона помирала. Тоді прибіг Вестрі. Ми згадали про морфій у моїй сумці. Кожна медсестра носила із собою аптечку. Морфій міг полегшити її муки. Ми обоє це розуміли. Спершу я не могла наважитися, однак, дивлячись на відчайдушні спроби дихати та чуючи булькотіння в легенях, зрозуміла, що це єдиний вихід. Морфій вгамував біль і забрав її життя. Атея померла в мене на руках.

Женев'єва погладила мене по плечу.

—Це було правильне рішення. Будь-хто вчинив би так само. Я витерла сльозу.

—Я твердила це собі багато років. Проте глибоко в душі завжди розуміла, що могла вчинити щось більше.

—Повідомити про злочин?

—Так.

—Розкажіть, чому ви не повідомили?

—Бо Вестрі попросив мовчати. Сказав, що це заради нашого блага, що в убивстві звинуватять нас. Але мені здається, це не була справжня причина. Вестрі нізащо не уникав би правосуддя, якби не мав на те серйозної підстави.

Я пригадала Вестрі в ту ніч. Він був упевнений і сильний. Знав щось, чого не знала я.

— Він сказав, що треба когось захистити, — вела далі я. — Запевняв, що, якщо ми підемо до командира бази, буде ще гірше. І я повірила йому.

—Ви не знаєте, що саме він мав на увазі?

—Ні, — я розвела руками. — Повірте, я думала про ту ніч майже сімдесят років і ні на крок не наблизилася до розгадки. — Женев'єва зітхнула. — Утім, як я сказала вчора, я можу вам дещо показати. Підказку. Я заховала її в ніч убивства, сподіваючись, що вона допоможе, коли настане час справедливості. Можливо, він нарешті настав. — Я підвелася, Женев'єва та Дженніфер також. — Ви хочете її побачити?

—Так, — не вагаючись мовила Женев'єва.

Ми заглибилися в гущавину, Дженніфер обережно підтримувала мене. *Тільки подивіться на цю бабуню, що шпортається в джунглях.* Але мені було байдуже на вік. Байдуже на все, окрім правди, яку я прагнула дізнатися.

Я підвела очі вгору, щоб зорієнтуватися.

—Так, це має бути десь тут.

Звісно, ландшафт змінився. Але я побачила попереду величезну пальму й зрозуміла, що ми близько. Випередивши супутницю, я пришвидшила крок і зупинилася тільки біля стовбура старого дерева. А тоді стала навколішки й занурила руки у вологий ґрунт, витягаючи його кавалками. *Це має бути тут.*

— Вам допомогти? — запитала Женев'єва, зігнувшись над купкою

землі, яку я вигорнула голіруч.

Я похитала головою.

—Зачекайте кілька хвилин, і я знайду його.

Земля обліплювала долоні й пальці, забивалася під нігті. Колись мене це хвилювало б, але тепер — ні. Я ще ніколи не була така близька до справедливості. Я відчувала її запах. А за хвилину відчула дотик.

Десь на глибині тридцяти сантиметрів долоня наштовхнулася на щось тверде. Я заходилася рити швидше, щоб дістати предмет. І завмерла.

—Бабусю, з тобою все гаразд? — прошепотіла Дженніфер.

—Так. — Я витягнула із землі те, що заховала багато років тому. Розмотала залишки прогнилої і поточеної комахами тканини та дістала ніж. — Знаряддя вбивства, — пояснила я Женев'єві. — Злочинець викинув його в джунглі, а я закопала під пальмою. Сподівалася знайти, коли настане слушний час.

Женев'єва, наче експерт-криміналіст, дістала з наплічника прозорий пакетик і поклала туди знахідку. Відтак простягнула мені пачку вологих серветок і тихо сказала:

— Час настав. Дякую.

— Не дякуйте, — сумно мовила я. — Тільки доможіться справедливості. Атея цього заслуговує.

—Доможуся, — відповіла Женев'єва, розглядаючи ніж крізь прозорий пакет. — Тут викарбовано підрозділ і номер. Ці числа щось означають.

—Так. Вони приведуть вас до Ленса.

— Чудово, — сказала вона й заховала ніж у наплічник. — Спробую пошукати інформацію через армійське історичне товариство. Вони зберігають усі військові документи. Саме так я знайшла вас.

Ми мовчки поверталися на пляж, і я усміхалася сама до себе. Як добре нарешті випустити правду з клітки. Мені стало надзвичайно легко.

У Женев'єви задзвонив телефон, а ми з Дженніфер тим часом вийшли на берег. Я занурила руки в солону воду, змиваючи залишки бруду та зла, яким просякнув ніж.

— Я пишаюся тобою, бабусю, — сказала Дженніфер, присівши поруч. — Ти вчинила дуже сміливо.

—Дякую, любя, — витерши руки об штани, мовила я. — Варто

було позбавитися цього тягаря раніше.

Ми повернулися до Женев'єви, яка все ще говорила по телефону.

— Так, сонечко. Обіцяю, я прийду додому й ми повечереємо разом, як і планували, — пауза. — Я теж люблю тебе, Аделло.

Моя шкіра взялася сиротами. *Це ім'я. Я не чула його, відколи... Відколи...* Я глипнула на Дженніфер і з виразу її обличчя зрозуміла, що вона думає про те саме.

— Вибачте, — за кілька хвилин я звернулася до Женев'єви. Ми були майже біля готелю, і до пляжу долинав сміх і хлюпання в басейні. — Я випадково почула з ваших уст ім'я Аделла.

— Ох, так, це моя донька.

— Таке чудове ім'я. І таке рідкісне.

— Рідкісне, — кивнула Женев'єва. — Насправді я ніколи не зустрічала тезок. Аделла — це моє друге ім'я. Батьки мене в дочерили, а воно залишилося від біологічної матері. — У серці вирувало стільки емоцій, що я відвела погляд. — Батьки відчували обов'язок його залишити, — замислено мовила Женев'єва. — Коли в мене народилася донька, то я навіть не роздумувала. Енн, щось не так?

— Ні, усе гаразд, — я опанувала себе. — Просто цікаво, чи ви знаєте або намагалися знайти свою біологічну матір.

— Повірте, я намагалась, однак батьки не хотіли нічого про неї розповідати. — На мить жінка наче розгубилась, а тоді усміхнулася. — Колись учителька в школі сказала, що, мабуть, моя мама французенка, тому що в мене ідеальний французький ніс. Але правди я вже не дізнаюся. Документи давним-давно знищені.

Донька Кітті. Простісінько переді мною. Немовля, яке народилося в бунгалі.

— Отже, — сплеснула руками Женев'єва. Тепер, коли все стало на свої місця, я розуміла, що її очі — це очі Кітті в юності. — Торочу про себе, а ви мусите стояти на спеці. Це був насичений ранок. Вам варто відпочити. Зустрінемося завтра, коли я знатиму більше про серійний номер ножа? Гадаю, що до обіду щось довідаюся.

— Так, чудова ідея. — Мені паморочилося в голові.

— Буде про що поговорити.

— Буде, — погодилась я і заправила блудний локон за вухо Женев'єви. Так, наче переді мною стояла Кітті.

Розділ 18

— Я на пробіжку, — наступного ранку сказала Дженніфер. Вона нахилилася до мене, і я відчула запах кокосового шампуню. — Тобі щось принести? Круасан? Лате?

—Дякую, не треба, — усміхнулась я.

Коли двері зачинились, я витягнула записник Вестрі й узялася далі читати його листи. Сторінка за сторінкою дізнавалася більше про його життя без мене, про його кохання, яке з кожним роком розросталося і чистішало. На останній сторінці, датованій п'ять років тому, серце стиснулося.

23 серпня 2006 року Моя найдорожча Клію!

Ще один рік, ще один серпень — я знову тут. Занадто старий, щоб приїхати й не зустріти тебе. Цей рік був для мене дуже тяжкий. Сподіваюся, твій, хоч де ти є, видався кращим.

Пам'ятаєш пісню, яку крутили по радіо тієї ночі в бунгалі? La Vie en Rose. У ній були слова: «Серце подаруй своє і назавжди буде la vie en rose». Вони стали мотивом мого життя. Хай навіть я не міг тебе побачити й відчутти твій дотик, ти все одно завжди була зі мною. Ти подарувала мені своє серце, і я беріг цей дар усе життя.

Зустрінемося ми чи ні — це все, що я хотів сказати.

La Vie en Rose, кохана.

Назавжди твій Грейсон

** * **

О третій у наш номер прийшла Женев'єва. Двері відчинила Дженніфер, і гостя поклала сумку на стіл.

—Ви не повірите, що я виявила.

—Що? — нетерпляче запитала я.

Женев'єва сіла поруч.

—Я дізналася про напис на ножі, — приголомшено похитала головою вона. — Енн, він належав не Ленсові.

—О боже! А кому?

Вона вийняла блокнот і розгорнула його на першій сторінці.

— Можливо, це буде моторошний сюрприз. Ніж видано полковникові Метью Донаг'ю, командирі бази, — сказала Женев'єва й

запитально глянула на мене. — Мабуть, це якась помилка.

Я все переплутала.

— Ні, не помилка, — наче вжалена, підстрибнула я. Перед очима замиготіли сцени з минулого. Кітті невтішно ридає на ліжку. Схвильована й розгублена Атея на різдвяній службі. Закривавлене обличчя Вестрі в казармі. *Звісно, то був не Ленс.* Тільки тепер я зрозуміла. За всім цим стояв полковник Донаг'ю.

Женев'єва засмутилася.

— Ніхто ніколи не повірить, що поважний командир скоїв би аж такий жахливий злочин. Єдиний спосіб переконатися, знайти надійний доказ — це розшукати американську медсестру, яка стала його жертвою, і поговорити з нею. Можливо, тоді пазл нарешті складеться. Ніж поіржавів, і відбитки пальців з нього вже не зняти. Старожили острова мовчать. Повірте, я намагалася в них випитати, — жінка пригнічено знизала плечима. — Чи є шанси видзвонити ту медсестру? Мабуть, ні.

— Є, — тихо мовила я, обдумуючи, що скажу далі. — Я знала ту жінку.

— Знали? — витріщила очі Женев'єва.

— Так, знала. Але це було давно. Колись вона була моєю подругою. *Найкращою* подругою. Ми разом приїхали на острів, — я замовкла й роздивлялась обличчя Женев'єви, таке схоже на Кітті. Можливо, для них іще не запізно?

— Як її звали?

— Кітті. Кітті Морген, — зітхнула я. — Але я нічого не знаю про її долю. Востаннє ми говорили... Дуже-дуже давно.

Женев'єва проясніла:

— Я пам'ятаю ім'я Кітті. Так. Здається, я переписала її дані з графіка чергувань в санчастині. Згодом знайшла її номер, але ніколи не телефонувала, бо не було причини. — Вона гарячково гортала блокнот, доки не знайшла потрібну сторінку. — Так, ось вона. Кітті Морген-Гемптон. Мешкає в Каліфорнії. Ну, два роки тому точно жила. Енн, ви зателефонуйте їй?

— Я? — мене охопила незвична слабкість.

— Так, — Женев'єва з надією дивилася.

— Але це ваш проект. Краще ви потелефонуйте.

Вона похитала головою.

— Просто більше шансів, що вона розповість правду вам, а не якійсь незнайомці.

Якби ти знала.

Я згадала про те, як холодно Кітті поводитися в останній місяць на острові, як вона ставилася до Вестрі, як утрутилася в наше кохання і навіки розлучила нас. Ні, я не зможу говорити з нею.

Дженніфер поклала голову мені на плече й прошепотіла:

— Час змінює людей. Колись ти любила її, тож хіба не хочеш почути її версію подій?

Так, я колись любила її. Може, і досі люблю. Спогади про Кітті досі тривожили та зворушували, байдуже, скільки років минуло.

—Гаразд, — я здалась. — Я зателефоную.

Дженніфер простягнула мені телефон, і я нерішуче набрала номер з блокнота Женев'єви.

—Алло? — Голос Кітті охрипнув, але інтонація не змінилась. Я завмерла, утративши дар мови. — Алло? — повторила вона. — Якщо це з телемагазину...

—Кітті? — нарешті зойкнула я.

— Так?

— Кітті, — мій голос надламався, і по щоках потекли сльози. — Кітті, це Енн.

—Енн?

—Так! Енн Келловей, Годфрі.

—О боже, Енн, — мовила вона. — Невже це справді ти?

—Так, це я.

Дженніфер простягнула мені серветку, і я тихо висякалася. Кітті на протилежному кінці лінії вчинила так само.

—Енн, я... Я... — затиналася вона. — Не знаю, із чого почати. Як ти?

—Кумедно, — сказала я. — Навіть не знаю, як на це відповісти після стількох років. Із чого почати?

— Що ж, — тихо мовила Кітті. Різкість, яка так приголомшила мене в Парижі, без сліду зникла. Роки пом'якшили її голос і, можливо, серце. — Тоді почну я. Пробач мені.

— Кітті, я...

— Ні, Енн, дай договорити. Я не дуже здорова й навряд чи матиму другий шанс сказати це тобі, — вона замовкла, наче збираючи докупи

думки. — Варто було зв'язатися з тобою багато років тому. Не знаю, чому я так не вчинила. Мені соромно.

— О Кітті... — Я приклала до очей чисту серветку, бо сльози лилися і лилися.

— Я дуже шкодую через те, як я поводитися на острові та в Парижі, — вела далі вона. — Після пологів я наче скам'яніла. Провалилася в темряву й не тямилася, що зі мною. Тепер я знаю, що то була депресія, післяпологова депресія, як каже моя донька. Але...

Я глянула на Женев'єву, що тихо спостерігала за розмовою. Вона так сильно нагадувала Кітті: вродлива, енергійна, імпульсивна.

— Кітті, у тебе є донька?

— Так, їх у мене три... Тобто чотири, — виправилася вона. — Ти будеш рада, бо я одружилася з добрим чоловіком, моряком. Ми познайомилися після війни в Парижі. Переїхали до Каліфорнії. Прожили щасливе життя, — на мить лінія замовкла. — А ти, Енн? Ти прожила щасливе життя? Я часто думала про тебе.

— Так, — тихо відповіла я. — Щасливе майже в усьому.

— Енн, — зітхнула Кітті. — Я повинна дещо розповісти тобі. Про Вестрі.

Чому його ім'я досі збурює ураган емоцій? Чому так болить? Я міцно заплющила очі.

— У Парижі він без угаду говорив про тебе. Щодня запитував, чи немає новин і коли ти приїдеш.

— Я приїхала. І ти це пам'ятаєш.

— Так. — Я відчувала сором і жаль Кітті через половину Тихого океану. — Я страшенно тобі заздрила.

— І перехоплювала його листи до мене?

— Ти знаєш про це? — зойкнула Кітті.

— Дізналася зовсім нещодавно.

— Енн, мені дуже соромно, — схлипнула вона. — Нестерпно думати, що я втрутилась і змінила плин твого життя.

Раптом злість, що кипіла в моєму серці, ущухла.

— Я пробачаю тобі, — мовила я. — Ти говорила, що залишилось обмаль часу. Я теж це відчуваю.

— У мене досі є брошка, — озвалася Кітті після короткої мовчанки. — Брошка дружби. Я подарувала тобі таку саму в «Кабана-клуб». Лежить у шкатулці, Енн, я часто дивлюся на неї і згадую тебе.

Я пригадала мить, коли вона подарувала мені ту брошку, символ вічної дружби. Варто було заплющити очі, як перед ними постала коробочка, загорнута в блакитний папір та обв'язана золотистою стрічкою. Нас із Кітті огортав дим клубу. Якби лиш та цяцька вберегла наш зв'язок! Чи таки вберегла? Я витягнула з кишені свою і глипнула на гравіювання.

— Я теж маю свою, Кітті, — мовила я. — Вона й зараз зі мною.

— Я хотіла б побачити тебе, — сказала Кітті. — Де ти зараз? У Сіетлі?

— Ні, я на Бора-Бора.

— Бора-Бора?

— Так. Я зустрілася із жінкою, яка розслідує скоєний на острові злочин. Убивство.

— Ти говориш про Атею? — трохи помовчавши, озвалася Кітті.

— Так. Ти пам'ятаєш?

— Звісно, пам'ятаю.

Я вирішила не випитувати, звідки вона знає. Тепер це не було важливо.

— Я хотіла дещо в тебе спитати, — обережно почала я, — якщо ти не проти.

— Запитуй.

— Ми ніколи не говорили, хто був батьком твоєї дитини, — вела далі я. — Я завжди думала на Ленса, але зараз у нас є доказ, що пов'язує вбивство Атеї з...

— З полковником?

— Так. Ти знала про це?

— Так, знала. І Вестрі теж знав.

— Не розумію.

— Він не міг розповісти нікому, тому що захищав мене. Це почалося задовго до вбивства. Вестрі зрозумів моє становище раніше, ніж ти, тому що побачив мене з полковником і підслухав нашу розмову. Він знав, що полковник мав стосунки з острів'янками. А я була вперта й наївна та чути не хотіла застережень Вестрі.

Я згадала про жорстоке побиття в казармі.

— І полковник погрожував Вестрі?

— Так, — підтвердила Кітті. — Полковник говорив, що якщо Вестрі втрутиться і повідомить про це вищому керівництву, він скоїть зі мною

щось жахливе.

— О господи, Кітті! — вигукнула я. — То приховуючи вбивство Атеї, Вестрі захищав тебе?

— Так. Тепер я оглядаюся назад і розумію, що навіть не усвідомлювала, у якій я небезпеці. Вестрі доклав усіх зусиль, щоб лихо обминуло мене.

— Тому ти й почала до нього щось відчувати? — зітхнула я.

— Мабуть, — щиро відповіла Кітті. — Доти всі чоловіки поводитися зі мною як покидьки. А тут я вперше зустріла чесного хлопця, який хвилювався за мене й хотів захистити. От тільки він кохав мою найкращу подругу. — Я глянула у вікно, пригадуючи, як Кітті дивилася на Вестрі. Хіба вона винна, що закохалася в нього? — Хай там як було, — вела далі вона. — Полковник убив Атею, тому що вона завагітніла та, на відміну від інших, не збиралася мовчати.

— Інших?

— Так, було ще мінімум дві. Одній тільки виповнилося чотирнадцять, — Кітті замовкла від думки про жахливу правду. — Варто було вже давно розповісти про це світові, але я намагалася жити далі. А потім полковник помер, і я заспокоїлася тим, що він горітиме в пеклі.

— Коли він помер?

— У шістдесят третьому. Від серцевого нападу. На самоті в готельному номері.

Я сіла рівніше, глянула на Дженніфер і Женев'єву.

— Але справедливість досі може восторжествувати, — сказала я. — Він ветеран війни з орденами й медалями. Ми доможемося, щоб його посмертно позбавили звань. Я про це подбаю.

Женев'єва схвально кивнула. *Що вона відчує, коли дізнається, що головний лиходій — її батько?* Я глибоко вдихнула, готова вимовити слова, які все змінять і для Кітті, і для Женев'єви.

— Кітті, — озвалась я, жестом підкликавши Женев'єву до себе. — Я хочу тебе познайомити з однією людиною. Її звать Женев'єва. Гадаю, у вас знайдеться дуже багато спільного. Приміром, її доньку... Ну, краще поговоріть про це самі.

Женев'єва спантеличено подивилася на мене, але взяла слухавку й усміхнулася.

— Місіс Гемптон?

Я підвелася з ліжка й жестом покликала Дженніфер із собою. Вона весело кивнула, і ми вийшли з номера.

— Вони двоє — це, мабуть, найкращий результат, — усміхнулася мені Дженніфер.

Ми під руку спустилися сходами до холу та сіли просто неба, спостерігаючи, як хвилі шалено б'ються в берег, полохають неуважних пляжників і проганяють їх разом з мокрими рушниками. Чарівне видовище. Наче острів розумів, що настав час справедливості, і поспішав змити зло зі своїх берегів.

Я провела пальцем по ланцюжку медальйона, згадуючи Тіту та її слова. *Чи спаде тепер те прокляття?* Час покаже.

Розділ 19

У вітальні задзеленчав телефон — я невдоволено застогнала. Щоб узяти слухавку, доведеться вибратися з ліжка, підвестись і піти, а мої старечі кістки нитимуть з кожним кроком. Але наполегливе дзеленчання таки переконало мене. Один крок, другий. Ноги боліли, але рухались, і зрештою я встигла підняти слухавку й пробурмотіти захекане «алло».

— Бабусю, це я, — защебетала Дженніфер. — Цей день настав.

Минуло три місяці, відколи ми повернулися з острова. Подорож видалася приємнішою, ніж я очікувала, але до глибокого емоційного виснаження опісля я не була готова. Попри примирення з Кітті, Атеєю, Женев'євою і самим островом, у серці досі вирувало цунамі. Я залишилася на самоті з відголосками життя Вестрі й купкою старих листів.

— Бабусю?

— Я чую, люба. Просто сьогодні я сама не своя.

— Але ти поїдеш зі мною?

— Ох, сонечко. — Я опустила на диван і накинула плед на холодні ноги. — Я сьогодні не зможу.

Дженніфер мовчала, і тиша краяла мені серце. *Вона поїхала зі мною в далеку мандрівку, підтримувала та співпереживала, а я покину її такого дня?*

— Ти впораєшся без мене, люба? — Я потерла болючий попереk. Минулого тижня Дженніфер здала свою роботу, і про проект уже знали місцеві газети й університетський відділ зв'язків з громадськістю.

— Ой, бабусю, — мовила вона. — Я розумію, що забагато прошу. Тим більше ти не дуже добре почувашся. Проте я так хочу, щоб ти поїхала зі мною. Там буде море людей, і я сама не впораюся. Дуже переживаю. З тобою було б спокійніше. Я заїду за годину. Стоянка поряд, і тобі не доведеться далеко ходити.

Я скинула плед і звелася на ноги. *Я зможу. Заради Дженніфер.*

— Гарзд, — здалась я. — Тільки заради тебе.

— Ох, бабуню, я так тобі вдячна! — скрикнула онука. — Незабаром буду.

Я поклала слухавку й потягнулася до журнального столика, на

якому лежав лист від Женев'єви. Він прийшов учора, і я перечитувала його разів десять.

Дорога Енн!

Я хотіла подякувати, що ви приїхали на Бора-Бора. Ваш візит змінив усе — для острова, для мене, для Атеї. Сподіваюся, вам він теж приніс зміни.

Маю добрі новини: я зв'язалася з армійським командуванням і передала їм усю наявну інформацію. Вони погодилися розпочати процес проти полковника Донаг'ю. Усе це дивно, якщо зважити на мою спорідненість із тим чоловіком, але кривні узи не зупинять мене в боротьбі за справедливість заради Атеї і мого ненародженого брата чи сестри.

І хоч армійське командування не може віддати під суд небіжчика, вони разом з місцевою владою ведуть розслідування на острові. Імовірно, полковника позбавлять звання і нагород, принаймні на папері.

Місцева влада думає вшанувати пам'ять Атеї і звести монумент. Це чудова ідея, правда, Енн? Ми дуже хотіли б, щоб ви приїхали на відкриття, коли він буде готовий. Без вас і вашої сміливості цього ніколи не сталося б.

Ледь не забула: наступного місяця я вперше побачу Кітті. Вона запросила мене до себе в Каліфорнію. Аделла їде зі мною. Важко повірити, що це реальність. Кортить ущипнути себе. Але це дивовижна реальність.

Я завжди згадуватиму вас із теплотою, любов'ю і вдячністю.

Щиро ваша Женев'єва

** * **

У кампусі було тихо, і мої підбори лунко цокали бруківкою, вологою після дощу. Десь удалині бив годинник — дванадцята.

— Ми майже прийшли, — сказала Дженніфер, придивляючись до мого обличчя і перевіряючи, чи не підскочив тиск.

— Люба, зі мною все гаразд, — запевнила я. Прохолодне осіннє повітря пестило шкіру й бадьорило. — Показуй дорогу.

Ми пройшли кленовою алеєю поміж жовтогарячого й червоного листя. За нею вартувала поважна цегляна будівля, яку я одразу впізнала. Коли Джерард вийшов на пенсію, він викладав тут економіку. Я так любила гуляти з ним кампусом, особливо восени.

— Нам сюди, — мовила Дженніфер, коли ми дійшли до вузької

стежки, що ховалася за порослим плющем корпусом. Онучка притримала гілки, і я пірнула під них. Я так часто гуляла тут із Джерардом, але жодного разу не заглядала за будівлю. — Ось вона, — гордо вказала Дженніфер.

Я примружилася, роздивляючись скульптуру. І зрозуміла, чому онучка так нею захопилася. Бронза розповідала цілу історію. Заінтригована, я підійшла ближче й увіп'ялася поглядом у пару, застиглу в грубо обтесаних дверях. *Чому моє серце так гунає?* Чоловік не зводив із жінки закоханих очей, але її погляд губився десь удалині за його лівим плечем.

— Як красиво, — мовила я, роздивляючись. Чоловік тримав у руках велику замкнену коробку. Під його ногами лежали бронзові речі: мольберт, розбита пляшка та книжка. Руки затремтіли, і я опустила навколішки. Моє серце вмить зрозуміло.

Дженніфер мовчки стояла за мною. *Де люди, де фанфари, про які вона говорила?* Я провела рукою по бронзовій книжці, холодній і мокрій після дощу, і міцно вхопилася за край обкладинки. *Невже?* Я підняла важкий кут і побачила під ним потьмянілий металевий ключ. Серце калатало на несамовитій частоті.

Витерши сльозу, я покликала Дженніфер:

—Допоможи, бо я сама не впораюся.

Онучка допомогла мені підвестись, і я потягнулася до коробки. Краї були наглухо запаяні, щоб захистити вміст. Я просунула ключ у шпарину замка. *Наче шматочок пазла.* Покрутила праворуч, але замок не піддався.

—Мабуть, заіржавів, — сказала я. — Спробую ще раз.

Я витягнула ключ і знову просунула його в шпарину, легко розхитуючи сюди-туди. Тоді замок гучно клацнув і послабив залізну хватку.

Дженніфер нахилилася ближче, а я підняла віко коробки та зазирнула всередину. Там лежав синій оксамитовий футляр. Я дістала його з бронзової усипальниці й побрела до лавки навпроти. Ми з Дженніфер сіли.

— Відчиниш його? — прошепотіла онучка.

Я звела на неї мокрі очі й мовила:

—Ти знала, правда?

Дженніфер усміхнулася і кивнула.

— Коли ми були на Бора-Бора й мені зателефонували з архіву, та жінка сказала, що скульптора звали Грейсон Годж. Але я не впізнала ім'я. Тільки потім, коли ми вже повернулися додому, мене раптом осяяло, — вона несміливо глипнула на мене. — Він працював під псевдонімом. Я не збиралася приховувати, але хотіла, щоб ти побачила все на власні очі.

Я обережно відчинила футляр і розгорнула кілька шарів коричневого паперу. Дженніфер охнула:

— Це картина? Картина з бунгало?

Я приголомшено кивнула. Старе полотно Гогена випромінювало тепло, наче протягом усіх цих років берегло в собі сонце Бора-Бора.

Ті самі насичені кольори, та сама зворушлива сцена — нічого не змінилося. На мить я опинилася там, на острові. Теплий вітер обвівав лице, гарячий пісок торкався стоп, і я вся купалася в коханні Вестрі.

— Він її знайшов, як і обіцяв! — Я розплакалася. *Звісно, він додержав слова.* — Подумати тільки, картина стільки років чекала тут, просто під носом, а я ніколи сюди не зазірала. Дякую, люба, — сказала я і вдячно подивилася на Дженніфер. — Це справжній подарунок.

Онучка занепокоєно глянула на будівлю і повернулася до мене.

— Бабусю, — прошепотіла вона, — ти готова?

— До чого готова?

— Зустрітися з ним.

Серце ледь не вистрибнуло з грудей.

— Але ти казала, що він...

— Помер? Так, Грейсон Годж, дев'яносторічний мешканець Берклі, штат Юта, помер. Але Вестрі Грін — ні.

Вестрі. Тут? Невже це правда?

— Не розумію, — я ледве стримувала сльози. — А як же твій проект?

— Він завершився просто чудово, — усміхнулася Дженніфер.

Мене здолала слабкість і сумніви.

— Я так довго мріяла про цей день, а тепер мені...

— Лячно?

— Так, — пробурмотіла я, поправляючи тонке волосся. Точніше те, що від нього залишилося. *Чому я не вдягнула сукню? Не нафарбувалася помадою?*

Дженніфер відчула це й похитала головою:

— Вестрі побачить те, що бачу я: твою істинну красу.

Онучка простягнула мені носовичок, і я витерла очі.

— Тепер зачекай тут. Я піду до головного входу та скажу, що ми готові.

— Тобто він уже тут? — Я м'яла в руках носовичок.

— Так, — гордо всміхнулася Дженніфер. — Син привіз його сьогодні вранці із самого Нью-Йорка.

Онука підбадьорливо всміхнулася і зникла за рогом корпусу. Залишившись наодинці, я дивилася на скульптуру, на очі бронзового чоловіка. Вони так сильно нагадували очі Вестрі. Я глибоко вдихнула, пригадуючи, скільки разів гуляла кампусом. Вистачило б звернути зі звичної стежки, зупинитись і роздивитися підказку, яку він залишив для мене. Можливо, я знайшла б його раніше.

Почувся хрускіт гравію, і я повернула голову до стежки. На ній з'явився чоловік, і зграйка горобців стривожено пурхнула на дерево. Він сидів на візку, але я одразу впізнала рівну поставу й лінію підборіддя. Коли наші погляди зустрілися, він відмахнувся від супутника середнього віку й опустив руки до коліс. А тоді взявся штовхати візок з неочікуваною для сивочолого дідуся силою. Він не зводив очей, не відривав погляду від мене, наче більше нічого не існувало.

Він зупинився навпроти лавки, на якій я сиділа, і поклав міцні гарячі долоні на мої крижані пальці.

— Привіт, Клію. — Він погладив мене по щоці й обережно торкнувся медальйона.

— Привіт, Грейсоне, — мовила я, витираючи сльози.

— Ти трішки пізно, люба, — сказав він, і на губах заграла пустотлива усмішка, яка зачарувала мене з першої зустрічі.

Я пильно вдивлялася в його очі:

— Ти зможеш коли-небудь мені пробачити? За те, що я не знала, за те, що не бачила... Мені...

Вестрі притулив вказівний палець до моїх губ і ніжно всміхнувся. *Він завжди вмів мене заспокоїти.*

— Трішки пізно, — ніжно мовив він, — але встигла.

Умить ми знову стали молоді. Йому двадцять п'ять, мені двадцять один. Час утратив своє значення.

Він застібнув вельветовий піджак на всі гудзики, закріпив гальма, підсунувся на край сидіння і, відштовхнувшись, звівся на ноги.

Я роззявила рота.

—Я гадала...

—Хочеш прогулятись осіннім парком? — засміявся Вестрі. Він відчепив від візка сірий ціпок, узяв його в ліву руку, а праву простягнув мені. — Готова?

—Так, — засяяла я.

Як чудово було бачити поруч його високу впевнену постать. Прихопивши футляр з картиною, я взяла Вестрі за руку й міцно замружила очі, щоб упевнитися, що це не сон.

Ми рушили стежкою, не уявляючи, куди вона нас заведе. Але тепер це не мало жодного значення. Наша історія знайшла розв'язку, і вона мене влаштувала. Я кохаю його, він кохає мене, і так буде до самої смерті. Цю історію насвистуватимуть вітри Бора-Бора, кружляючи над руїнами бунгало. І я берегтиму її в серці.

Вестрі прийшов. Прокляття спало. Ми крокували разом — повільно, але впевнено. Я пригорнулася ближче, узявши його під руку. Осінній вітер зірвав із сусіднього дерева два багряні листочки. Вони кружляли в повітрі, кожен своїм шляхом, а тоді плавно опустилися на доріжку та поряд лягли на мокру землю.

Велика сердечна подяка моїй неймовірній літературній агентці Елізабет Від, яка знову погодилася на співпрацю і не скупилася на заохочення та поради (і навіть безкоштовні психологічні консультації) у процесі. Бути в команді з тобою — для мене радість і честь. Також я дуже вдячна Стефані Сан, яка разом з Елізабет була першою читачкою цієї книжки. Твої теплі коментарі підбадьорили мене, а пропозиції допомогли її вдосконалити. (Я в захваті, що ти теж побачила у Вестрі невинного мрійника!)

Нікому не побажаю писати книжку на другому триместрі вагітності й одразу після виходу дебютного роману. Але мені вдалося. Дякую прекрасній редакторці Деніз Рой, яка підтримувала мене, доки я металася між немовлям і рецензіями, готуючись до видання першої книжки. Деніз, твоє гостре редакторське око й творча фантазія не припиняють дивувати. У тобі я знайшла чудову партнерку-редакторку. (А ще подяка за розуміння, коли під час наших телефонних розмов кричало немовля, бо воно таки гучно репетувало).

Я дуже вдячна Дженні Маєр з *Meyer Literary Agency*, яка вірить у мої історії і розповідає про них зарубіжним видавництвам. Дякую також

працівникам *Plume*: Наді Кашпер, Ліз Кінен, Мілені Браун, Кім Сьоррідж та іншим — ви найкращі. Дякую за підтримку своїм дорогим подругам: Саллі Фаргет Кассаб, Венді Парр'єрі, Камілл Ной Пеган, Лізі Бах, Наталі Квік і багатьом іншим. А ще я вдячна редакторам *Glamour*, *Health*, *Redbook* та інших журналів за те, що подовжували дедлайни, щоб я закінчила свої книжкові справи.

Не можу перелічити всього, за що я вдячна Террі й Карен Мітчелл — моїм батькам. Спасибі за любов, терпіння, підтримку, а особливо за те, що показали мені щоденник двоюрідного дідуся Майкла Гандг्राафа, який воював у Французькій Полінезії. Дякую братам Джошу та Джосії Мітчеллам; сестрі й найближчій подрузі Джессіці Кемпбелл — люблю тебе, хоч ти ніколи не обіграєш мене в *Tile Rummy*. Вдячно згадую свого покійного дідуся Джеймса Роберта Мітчелла: його історії про війну у Французькій Полінезії назавжди закарбувалися в пам'яті.

У мене троє синів: Карсон, Рассел і Колбі. Коли я писала цю книжку, їм усім було менше від чотирьох років. На світі існує тільки одна справа, яку я люблю дужче за письменництво, — це бути їхньою матір'ю.

І врешті-решт я безмежно вдячна Джейсону, моєму найкращому другові, союзнику в суперечках з дітьми й люблячому чоловікові. Ця історія з'явилася на світ завдяки нашій мандрівці на Муреа й Таїті 2011 року. Невеличке примітивне бунгало, у якому ми жили (разом з геконами й тропічними мурахами), стало першим кроком до цієї історії. Ти — моє натхнення і моя скеля. Я пишу для тебе й завдяки тобі.

notes

Примечания

1

You Go to My Head — популярна пісня, яка стала джазовим стандартом. (Тут і далі прим. пер.)

2

Крок-месъє — французький гарячий бутерброд із сиром і шинкою.

Carapichea ipecacuanha — рослина, екстракт якої використовували як блювотний засіб при отруєннях.

4

A String of Pearls (англ.).

5

Бура — натрієва сіль борної кислоти, яку використовують для очищення предметів.

6

Шафлборд — гра, у якій учасники намагаються набрати якнайбільше очок, запускаючи шайби на вузькому розміченому полі.

O Holy Night — популярна різдвяна композиція з альбому *White Christmas*.

O Come, All Ye Faithful — традиційний різдвяний гімн (англ.).

Hark! The Herald Angels Sing — традиційний різдвяний гімн (англ.).

La Vie en Rose (φρ.).